

..... **Klasifikacij djelatnosti B = 2010**

Struktura KD BiH 2010 po područjima

Područje	Naziv	Oblasti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	01 - 03
B	Vađenje ruda i kamena	05 - 09
C	Prerađivačka industrija	10 - 33
D	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	35
E	Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	36 - 39
F	Građevinarstvo	41 - 43
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	45 - 47
H	Prijevoz i skladištenje	49 - 53
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	55 - 56
J	Informacije i komunikacije	58 - 63
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	64 - 66
L	Poslovanje nekretninama	68
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	69 - 75
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	77 - 82
O	Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	84
P	Obrazovanje	85
Q	Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	86 - 88
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	90 - 93
S	Ostale uslužne djelatnosti	94 - 96
T	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	97 - 98
U	Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa	99

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV				
01			Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti u vezi s njima	
	01.1		Uzgoj jednogodišnjih usjeva	
	01.11		Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i sjemenja uljarica	01.11
	01.12		Uzgoj riže	01.12
	01.13		Uzgoj povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća	01.13
	01.14		Uzgoj šećerne trske	01.14
	01.15		Uzgoj duhana	01.15
	01.16		Uzgoj tekstilnih biljaka	01.16
	01.19		Uzgoj ostalih jednogodišnjih usjeva	01.19
	01.2		Uzgoj višegodišnjih usjeva	
	01.21		Uzgoj grožđa	01.21
	01.22		Uzgoj tropskog i suptropskog voća	01.22
	01.23		Uzgoj agruma	01.23
	01.24		Uzgoj jezgričavog i koštuničavog voća	01.24
	01.25		Uzgoj bobičastog, orašastog i ostalog voća	01.25
	01.26		Uzgoj plodova uljarica	01.26
	01.27		Uzgoj biljaka za pripremanje napitaka	01.27
	01.28		Uzgoj bilja za upotrebu u farmaciji, aromatskog, začinskog i ljekovitog bilja	01.28
	01.29		Uzgoj ostalih višegodišnjih usjeva	01.29
	01.3		Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja	
	01.30		Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja	01.30
	01.4		Uzgoj životinja	
	01.41		Uzgoj muznih krava	01.41
	01.42		Uzgoj ostalih goveda i bivola	01.42
	01.43		Uzgoj konja, magaraca, mula i mazgi	01.43
	01.44		Uzgoj deva i lama	01.44
	01.45		Uzgoj ovaca i koza	01.45
	01.46		Uzgoj svinja	01.46
	01.47		Uzgoj peradi	01.47
	01.49		Uzgoj ostalih životinja	01.49
	01.5		Mješovita poljoprivredna proizvodnja (biljna i stočna proizvodnja)	
	01.50		Mješovita poljoprivredna proizvodnja (biljna i stočna proizvodnja)	01.50
	01.6		Pomoćne djelatnosti u poljoprivredi i djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva	
	01.61		Pomoćne djelatnosti za uzgoj usjeva	01.61
	01.62		Pomoćne djelatnosti za uzgoj životinja	01.62
	01.63		Djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve/berbe poljoprivrednih proizvoda (priprema za primarna tržišta)	01.63

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		01.64	Dorada sjemena za sjemenski materijal	01.64
	01.7		<i>Lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti u vezi s njima</i>	
		01.70	Lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti u vezi s njima	01.70
02			Šumarstvo i sječa drva (iskorištavanje šuma)	
	02.1		<i>Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu</i>	
		02.10	Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu	02.10
	02.2		<i>Sječa drva (iskorištavanje šuma)</i>	
		02.20	Sječa drva (iskorištavanje šuma)	02.20
	02.3		<i>Sakupljanje nekultiviranih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata</i>	
		02.30	Sakupljanje nekultiviranih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata	02.30
	02.4		<i>Pomoćne usluge u šumarstvu</i>	
		02.40	Pomoćne usluge u šumarstvu	02.40
03			Ribolov i akvakultura	
	03.1		<i>Ribolov</i>	
		03.11	Morski ribolov	03.11
		03.12	Slatkovodni ribolov	03.12
	03.2		<i>Akvakultura</i>	
		03.21	Morska akvakultura	03.21
		03.22	Slatkovodna akvakultura	03.22

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje B		VADENJE RUDA I KAMENA		
05			Vađenje ugljena i lignita	
	05.1		Vađenje kamenog ugljena	
		05.10	Vađenje kamenog ugljena	05.10
05.2			Vađenje lignita	
		05.20	Vađenje lignita	05.20
06			Vađenje sirove nafte i prirodnog plina	
	06.1		Vađenje sirove nafte	
		06.10	Vađenje sirove nafte	06.10
06.2			Vađenje prirodnog plina	
		06.20	Vađenje prirodnog plina	06.20
07			Vađenje metalnih ruda	
	07.1		Vađenje željeznih ruda	
		07.10	Vađenje željeznih ruda	07.10
07.2			Vađenje ruda obojenih metala	
		07.21	Vađenje uranijevih i torijevih ruda	07.21
		07.29	Vađenje ostalih ruda obojenih metala	07.29
08			Vađenje ostalih ruda i kamena	
	08.1		Vađenje kamena, pijeska i gline	
		08.11	Vađenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, krečnjaka, gipsa, krede i škriljevca	08.11
		08.12	Djelatnosti kopova šljunka i pijeska; vađenje gline i kaolina	08.12
08.9			Vađenje ruda i kamena d. n.	
		08.91	Vađenje minerala za proizvodnju hemikalije i prirodnih mineralnih gnojiva	08.91
		08.92	Vađenje treseta	08.92
		08.93	Vađenje soli	08.93
		08.99	Vađenje ostalih ruda i kamena, d. n.	08.99
09			Pomoćne uslužne djelatnosti u vađenju ruda i kamena	
	09.1		Pomoćne djelatnosti za vađenje nafte i prirodnog plina	
		09.10	Pomoćne djelatnosti za vađenje nafte i prirodnog plina	09.10
09.9			Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena	
		09.90	Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena	09.90

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje C		PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA		
10			Proizvodnja prehrambenih proizvoda	
	10.1		<i>Prerada i konzerviranje mesa i proizvodnja mesnih proizvoda</i>	
		10.11	Prerada i konzerviranje mesa	10.11
		10.12	Prerada i konzerviranje mesa peradi	10.12
		10.13	Proizvodnja proizvoda od mesa i mesa peradi	10.13
	10.2		<i>Prerada i konzerviranje riba, ljuskara i mekušaca</i>	
		10.20	Prerada i konzerviranje riba, ljuskara i mekušaca	10.20
	10.3		<i>Prerada i konzerviranje voća i povrća</i>	
		10.31	Prerada i konzerviranje krompira	10.31
		10.32	Proizvodnja sokova od voća i povrća	10.32
		10.39	Ostala prerada i konzerviranje voća i povrća	10.39
	10.4		<i>Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti</i>	
		10.41	Proizvodnja ulja i masti	10.41
		10.42	Proizvodnja margarina i sličnih jestivih masti	10.42
	10.5		<i>Proizvodnja mliječnih proizvoda</i>	
		10.51	Proizvodnja mlijeka, mliječnih proizvoda i sira	10.51
		10.52	Proizvodnja sladoleda i drugih smrznutih smjesa	10.52
	10.6		<i>Proizvodnja mlinskih proizvoda, škroba i škrobnih proizvoda</i>	
		10.61	Proizvodnja mlinskih proizvoda	10.61
		10.62	Proizvodnja škroba i škrobnih proizvoda	10.62
	10.7		<i>Proizvodnja pekarskih proizvoda, proizvoda od brašna i kolača</i>	
		10.71	Proizvodnja hljeba; svježih peciva i kolača	10.71
		10.72	Proizvodnja dvopeka i keksa; proizvodnja trajnih peciva i kolača	10.72
		10.73	Proizvodnja makarona, rezanaca, kuskusa i sličnih proizvoda od brašna	10.73
	10.8		<i>Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda</i>	
		10.81	Proizvodnja šećera	10.81
		10.82	Proizvodnja kakaa, čokolade i slastičarskih proizvoda	10.82
		10.83	Prerada čaja i kafe	10.83
		10.84	Proizvodnja začina i drugih dodataka hrani	10.84
		10.85	Proizvodnja gotove hrane i jela	10.85
		10.86	Proizvodnja homogeniziranih prehrambenih preparata i dijetetske hrane	10.86
		10.89	Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda, d. n.	10.89
	10.9		<i>Proizvodnja pripremljene hrane za životinje</i>	
		10.91	Proizvodnja pripremljene stočne hrane	10.91
		10.92	Proizvodnja pripremljene hrane za kućne ljubimce	10.92
11			Proizvodnja pića	
	11.0		<i>Proizvodnja pića</i>	
		11.01	Destiliranje, pročišćavanje i miješanje alkoholnih pića	11.01
		11.02	Proizvodnja vina od grožđa	11.02

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		11.03	Proizvodnja jabukovače i ostalih voćnih vina	11.03
		11.04	Proizvodnja ostalih nedestiliranih fermentiranih pića	11.04
		11.05	Proizvodnja piva	11.05
		11.06	Proizvodnja slada	11.06
		11.07	Proizvodnja osvježavajućih pića; proizvodnja mineralne vode i drugih flaširanih voda	11.07
12			Proizvodnja duhanskih proizvoda	
	12.0		Proizvodnja duhanskih proizvoda	
		12.00	Proizvodnja duhanskih proizvoda	12.00
13			Proizvodnja tekstila	
	13.1		Priprema i predenje tekstilnih vlakana	
		13.10	Priprema i predenje tekstilnih vlakana	13.10
	13.2		Tkanje tekstila	
		13.20	Tkanje tekstila	13.20
	13.3		Dovršavanje tekstila	
		13.30	Dovršavanje tekstila	13.30
	13.9		Proizvodnja ostalog tekstila	
		13.91	Proizvodnja pletenih i heklanih tkanina	13.91
		13.92	Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće	13.92
		13.93	Proizvodnja tepiha i prekrivača za pod	13.93
		13.94	Proizvodnja užadi, konopaca, upletenog konca i mreža	13.94
		13.95	Proizvodnja netkanog tekstila i proizvoda od netkanog tekstila, osim odjeće	13.95
		13.96	Proizvodnja ostalih tehničkih i industrijskih tekstilnih proizvoda	13.96
		13.99	Proizvodnja ostalih tekstilnih proizvoda, d. n.	13.99
14			Proizvodnja odjeće	
	14.1		Proizvodnja odjeće, osim krznene odjeće	
		14.11	Proizvodnja kožne odjeće	14.11
		14.12	Proizvodnja radne odjeće	14.12
		14.13	Proizvodnja ostale vanjske odjeće	14.13
		14.14	Proizvodnja veša	14.14
		14.19	Proizvodnja ostale odjeće i pribora za odjeću	14.19
	14.2		Proizvodnja proizvoda od krzna	
		14.20	Proizvodnja proizvoda od krzna	14.20
	14.3		Proizvodnja pletene i heklane odjeće	
		14.31	Proizvodnja pletenih i heklanih čarapa	14.31
		14.39	Proizvodnja ostale pletene i heklane odjeće	14.39
15			Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	
	15.1		Štavljenje i obrada kože; proizvodnja putnih i ručnih torbi, sedlarskih i kaišarskih proizvoda; dorada i bojenje krzna	
		15.11	Štavljenje i obrada kože; dorada i bojenje krzna	15.11

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		15.12	Proizvodnja putnih i ručnih torba i sličnih proizvoda, sedlarskih i kaišarskih proizvoda	15.12
	15.2		Proizvodnja obuće	
		15.20	Proizvodnja obuće	15.20
16			Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	
	16.1		Piljenje i blanjanje drva (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta	
		16.10	Piljenje i blanjanje drva (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta	16.10
	16.2		Proizvodnja proizvoda od drva, pluta, slame i pletarskih materijala	
		16.21	Proizvodnja furnira i ostalih ploča od drva	16.21
		16.22	Proizvodnja sastavljenog parketa	16.22
		16.23	Proizvodnja ostale građevne stolarije i elemenata	16.23
		16.24	Proizvodnja ambalaže od drva	16.24
		16.29	Proizvodnja ostalih proizvoda od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala	16.29
17			Proizvodnja papira i proizvoda od papira	
	17.1		Proizvodnja celuloze, papira i kartona	
		17.11	Proizvodnja celuloze	17.11
		17.12	Proizvodnja papira i kartona	17.12
	17.2		Proizvodnja proizvoda od papira i kartona	
		17.21	Proizvodnja valovitog papira i kartona te ambalaže od papira i kartona	17.21
		17.22	Proizvodnja proizvoda za domaćinstvo i higijenu te toaletnih potrepština od papira	17.22
		17.23	Proizvodnja kancelarijskog materijala od papira	17.23
		17.24	Proizvodnja zidnih tapeta	17.24
		17.29	Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona	17.29
18			Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	
	18.1		Štampanje i uslužne djelatnosti u vezi sa štampanjem	
		18.11	Štampanje novina	18.11
		18.12	Ostalo štampanje	18.12
		18.13	Usluge pripreme za štampu i objavljivanje	18.13
		18.14	Knjigoveške i srodne usluge	18.14
	18.2		Umnožavanje snimljenih zapisa	
		18.20	Umnožavanje snimljenih zapisa	18.20
19			Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	
	19.1		Proizvodnja proizvoda koksnih peći	
		19.10	Proizvodnja proizvoda koksnih peći	19.10
	19.2		Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2	
		19.20	Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda	19.20	
20			Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda		
	20.1		Proizvodnja osnovnih hemikalija, gnojiva i dušičnih spojeva, plastike i sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima		
		20.11	Proizvodnja industrijskih plinova	20.11	
		20.12	Proizvodnja koloranata i pigmenata	20.12	
		20.13	Proizvodnja ostalih anorganskih osnovnih hemikalija	20.13	
		20.14	Proizvodnja ostalih osnovnih organskih hemikalija	20.14	
		20.15	Proizvodnja gnojiva i dušičnih spojeva	20.15	
		20.16	Proizvodnja plastičnih masa u primarnim oblicima	20.16	
		20.17	Proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima	20.17	
		20.2	Proizvodnja pesticida i drugih agrohemijskih proizvoda		
			20.20	Proizvodnja pesticida i drugih agrohemijskih proizvoda	20.20
		20.3	Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova		
			20.30	Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova	20.30
		20.4	Proizvodnja sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje, parfema i toaletno-kozmetičkih preparata		
			20.41	Proizvodnja sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje	20.41
			20.42	Proizvodnja parfema i toaletno-kozmetičkih preparata	20.42
		20.5	Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda		
			20.51	Proizvodnja eksploziva	20.51
			20.52	Proizvodnja ljepila	20.52
			20.53	Proizvodnja eteričnih ulja	20.53
			20.59	Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda, d. n.	20.59
		20.6	Proizvodnja umjetnih vlakana		
			20.60	Proizvodnja umjetnih vlakana	20.60
21			Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata		
	21.1		Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda		
		21.10	Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda	21.10	
	21.2		Proizvodnja farmaceutskih preparata		
		21.20	Proizvodnja farmaceutskih preparata	21.20	
22			Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa		
	22.1		Proizvodnja proizvoda od gume		
		22.11	Proizvodnja vanjskih i unutrašnjih guma za vozila; protektiranje vanjskih guma za vozila	22.11	
		22.19	Proizvodnja ostalih proizvoda od gume	22.19	
	22.2		Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa		
		22.21	Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastičnih masa	22.21	
	22.22	Proizvodnja ambalaže od plastičnih masa	22.22		

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		22.23	Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa za građevinarstvo	22.23
		22.29	Proizvodnja ostalih proizvoda od plastičnih masa	22.29
23			Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	
	23.1		Proizvodnja stakla i proizvoda od stakla	
		23.11	Proizvodnja ravnog stakla	23.11
		23.12	Oblikovanje i obrada ravnog stakla	23.12
		23.13	Proizvodnja šupljeg stakla	23.13
		23.14	Proizvodnja staklenih vlakana	23.14
		23.19	Proizvodnja i obrada ostalog stakla, uključujući tehničke proizvode od stakla	23.19
	23.2		Proizvodnja vatrostalnih proizvoda	
		23.20	Proizvodnja vatrostalnih proizvoda	23.20
	23.3		Proizvodnja proizvoda od gline za građevinarstvo	
		23.31	Proizvodnja keramičkih pločica i podnih ploča	23.31
		23.32	Proizvodnja opeke, crijepa i ostalih proizvoda od pečene gline za građevinarstvo	23.32
	23.4		Proizvodnja ostalih proizvoda od porculana i keramike	
		23.41	Proizvodnja keramičkih proizvoda za domaćinstvo i ukrasnih predmeta	23.41
		23.42	Proizvodnja sanitarne opreme od keramike	23.42
		23.43	Proizvodnja keramičkih izolatora i izolacijskog pribora	23.43
		23.44	Proizvodnja ostalih tehničkih proizvoda od keramike	23.44
		23.49	Proizvodnja ostalih proizvoda od keramike	23.49
	23.5		Proizvodnja cementa, kreča i gipsa	
		23.51	Proizvodnja cementa	23.51
		23.52	Proizvodnja kreča i gipsa	23.52
	23.6		Proizvodnja proizvoda od betona, cementa i gipsa	
		23.61	Proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo	23.61
		23.62	Proizvodnja proizvoda od gipsa za građevinarstvo	23.62
		23.63	Proizvodnja gotove betonske smjese	23.63
		23.64	Proizvodnja žbuke	23.64
		23.65	Proizvodnja (vlaknastog) fibro-cementa	23.65
		23.69	Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, cementa i gipsa	23.69
	23.7		Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	
		23.70	Rezanje, oblikovanje i obrada kamena	23.70
	23.9		Proizvodnja brusnih proizvoda i nemetalnih mineralnih proizvoda, d. n.	
		23.91	Proizvodnja brusnih proizvoda	23.91
		23.99	Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda, d. n.	23.99
24			Proizvodnja baznih metala	
	24.1		Proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura	
		24.10	Proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura	24.10

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
	24.2		Proizvodnja cijevi, crijeva, šupljih profila i pripadajućeg pribora od čelika	
	24.20		Proizvodnja cijevi, crijeva, šupljih profila i pripadajućeg pribora od čelika	24.20
	24.3		Proizvodnja ostalih proizvoda primarne prerade čelika	
	24.31		Hladno vučenje šipki	24.31
	24.32		Hladno valjanje uskih vrpce	24.32
	24.33		Hladno oblikovanje i profiliranje	24.33
	24.34		Hladno vučenje žice	24.34
	24.4		Proizvodnja baznih plemenitih i ostalih obojenih metala	
	24.41		Proizvodnja plemenitih metala	24.41
	24.42		Proizvodnja aluminija	24.42
	24.43		Proizvodnja olova, cinka i kositra	24.43
	24.44		Proizvodnja bakra	24.44
	24.45		Proizvodnja ostalih obojenih metala	24.45
	24.46		Obrada nuklearnog goriva	24.46
	24.5		Lijevanje metala	
	24.51		Lijevanje željeza	24.51
	24.52		Lijevanje čelika	24.52
	24.53		Lijevanje lakih metala	24.53
	24.54		Lijevanje ostalih obojenih metala	24.54
25			Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	
	25.1		Proizvodnja metalnih konstrukcija	
	25.11		Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	25.11
	25.12		Proizvodnja vrata i prozora od metala	25.12
	25.2		Proizvodnja metalnih cisterni, rezervoara i sličnih posuda	
	25.21		Proizvodnja radijatora i kotlova za centralno grijanje	25.21
	25.29		Proizvodnja ostalih metalnih cisterni, rezervoara i sličnih posuda	25.29
	25.3		Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grijanje	
	25.30		Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grijanje	25.30
	25.4		Proizvodnja oružja i municije	
	25.40		Proizvodnja oružja i municije	25.40
	25.5		Kovanje, presovanje, štancanje i valjanje metala; metalurgija praha	
	25.50		Kovanje, presovanje, štancanje i valjanje metala; metalurgija praha	25.50
	25.6		Površinska obrada i prevlačenje metala; mašinska obrada metala	
	25.61		Površinska obrada i prevlačenje metala	25.61
	25.62		Mašinska obrada metala	25.62

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
	25.7		Proizvodnja sječiva, alata i metalnih proizvoda za opću namjenu	
		25.71	Proizvodnja sječiva	25.71
		25.72	Proizvodnja brava i okova	25.72
		25.73	Proizvodnja alata	25.73
	25.9		Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala	
		25.91	Proizvodnja čeličnih buradi i sličnih posuda od čelika	25.91
		25.92	Proizvodnja ambalaže od lakih metala	25.92
		25.93	Proizvodnja proizvoda od žice, lanaca i opruga	25.93
		25.94	Proizvodnja veznih i vijčanih proizvoda	25.94
		25.99	Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n.	25.99
26			Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	
	26.1		Proizvodnja elektroničkih komponenata i ploča	
		26.11	Proizvodnja elektroničkih komponenata	26.11
		26.12	Proizvodnja punih elektroničkih ploča	26.12
	26.2		Proizvodnja računara i periferne opreme	
		26.20	Proizvodnja računara i periferne opreme	26.20
	26.3		Proizvodnja komunikacijske opreme	
		26.30	Proizvodnja komunikacijske opreme	26.30
	26.4		Proizvodnja elektroničkih uređaja za široku potrošnju	
		26.40	Proizvodnja elektroničkih uređaja za široku potrošnju	26.40
	26.5		Proizvodnja instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navođenje; proizvodnja satova	
		26.51	Proizvodnja instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navođenje	26.51
		26.52	Proizvodnja satova	26.52
	26.6		Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme	
		26.60	Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme	26.60
	26.7		Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografske opreme	
		26.70	Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografske opreme	26.70
	26.8		Proizvodnja magnetnih i optičkih medija	
		26.80	Proizvodnja magnetnih i optičkih medija	26.80
27			Proizvodnja električne opreme	
	27.1		Proizvodnja elektromotora, generatora, transformatora te uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije	
		27.11	Proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora	27.11
		27.12	Proizvodnja uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije	27.12
	27.2		Proizvodnja baterija i akumulatora	
		27.20	Proizvodnja baterija i akumulatora	27.20
	27.3		Proizvodnja žice i elektroinstalacijskog materijala	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		27.31	Proizvodnja kablova od optičkih vlakana	27.31
		27.32	Proizvodnja ostalih elektroničkih i električnih žica i kablova	27.32
		27.33	Proizvodnja elektroinstalacijskog materijala	27.33
	27.4		Proizvodnja električne opreme za rasvjetu	
		27.40	Proizvodnja električne opreme za rasvjetu	27.40
	27.5		Proizvodnja aparata za domaćinstvo	
		27.51	Proizvodnja električnih aparata za domaćinstvo	27.51
		27.52	Proizvodnja neelektričnih aparata za domaćinstvo	27.52
	27.9		Proizvodnja ostale električne opreme	
		27.90	Proizvodnja ostale električne opreme	27.90
28			Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.	
	28.1		Proizvodnja mašina za opće namjene	
		28.11	Proizvodnja motora i turbina, osim motora za avione i motorna vozila	28.11
		28.12	Proizvodnja hidrauličnih pogonskih uređaja	28.12
		28.13	Proizvodnja ostalih pumpi i kompresora	28.13
		28.14	Proizvodnja ostalih slavina i ventila	28.14
		28.15	Proizvodnja ležajeva, prijenosnika te prijenosnih i pogonskih elemenata	28.15
	28.2		Proizvodnja ostalih mašina za opće namjene	
		28.21	Proizvodnja peći, ložišta i plamenika	28.21
		28.22	Proizvodnja uređaja za dizanje i prenošenje	28.22
		28.23	Proizvodnja kancelarijskih mašina i opreme (osim proizvodnje računara i periferne opreme)	28.23
		28.24	Proizvodnja ručnih prenosivih alata s vlastitim pogonom	28.24
		28.25	Proizvodnja rashladne i ventilacijske opreme, osim za domaćinstvo	28.25
		28.29	Proizvodnja ostalih mašina za opće namjene, d. n.	28.29
	28.3		Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo	
		28.30	Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo	28.30
	28.4		Proizvodnja mašina za obradu metala i alatnih mašina	
		28.41	Proizvodnja mašina za obradu metala	28.41
		28.49	Proizvodnja ostalih alatnih mašina	28.49
	28.9		Proizvodnja ostalih mašina za posebne namjene	
		28.91	Proizvodnja mašina za metalurgiju	28.91
		28.92	Proizvodnja mašina za rudnike, kamenolome i građevinarstvo	28.92
		28.93	Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duhana	28.93
		28.94	Proizvodnja mašina za industriju tekstila, odjeće i kože	28.94
		28.95	Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona	28.95
		28.96	Proizvodnja mašina za plastiku i gumu	28.96
		28.99	Proizvodnja ostalih mašina za posebne namjene, d. n.	28.99
29			Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	
	29.1		Proizvodnja motornih vozila	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		29.10	Proizvodnja motornih vozila	29.10
	29.2		Proizvodnja karoserija za motorna vozila; proizvodnja prikolica i poluprikolica	
		29.20	Proizvodnja karoserija za motorna vozila; proizvodnja prikolica i poluprikolica	29.20
	29.3		Proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila	
		29.31	Proizvodnja električne i elektroničke opreme za motorna vozila	29.31
		29.32	Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila	29.32
30			Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	
	30.1		Gradnja brodova i čamaca	
		30.11	Gradnja brodova i plovećih objekata	30.11
		30.12	Gradnja čamaca za razonodu i sportskih čamaca	30.12
	30.2		Proizvodnja željezničkih lokomotiva i tračničkih vozila	
		30.20	Proizvodnja željezničkih lokomotiva i tračničkih vozila	30.20
	30.3		Proizvodnja aviona i svemirskih letjelica te srodnih prijevoznih sredstava i opreme	
		30.30	Proizvodnja aviona i svemirskih letjelica te srodnih prijevoznih sredstava i opreme	30.30
	30.4		Proizvodnja vojnih borbenih vozila	
		30.40	Proizvodnja vojnih borbenih vozila	30.40
	30.9		Proizvodnja prijevoznih sredstava, d. n.	
		30.91	Proizvodnja motocikala	30.91
		30.92	Proizvodnja bicikala i invalidskih kolica	30.92
		30.99	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava, d. n.	30.99
31			Proizvodnja namještaja	
	31.0		Proizvodnja namještaja	
		31.01	Proizvodnja namještaja za poslovne i prodajne prostore	31.01
		31.02	Proizvodnja kuhinjskog namještaja	31.02
		31.03	Proizvodnja madraca	31.03
		31.09	Proizvodnja ostalog namještaja	31.09
32			Ostala prerađivačka industrija	
	32.1		Proizvodnja nakita, imitacije nakita (bižuterije) i srodnih proizvoda	
		32.11	Proizvodnja kovanog novca	32.11
		32.12	Proizvodnja nakita i srodnih proizvoda	32.12
		32.13	Proizvodnja imitacije nakita (bižuterije) i srodnih proizvoda	32.13
	32.2		Proizvodnja muzičkih instrumenata	
		32.20	Proizvodnja muzičkih instrumenata	32.20
	32.3		Proizvodnja sportske opreme	
		32.30	Proizvodnja sportske opreme	32.30
	32.4		Proizvodnja igara i igračaka	
		32.40	Proizvodnja igara i igračaka	32.40

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
	32.5		Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i pribora	
		32.50	Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i pribora	32.50
	32.9		Prerađivačka industrija, d. n.	
		32.91	Proizvodnja metli i četaka	32.91
		32.99	Ostala prerađivačka industrija, d. n.	32.99
33			Popravak i instaliranje mašina i opreme	
	33.1		Popravak proizvoda od metala, mašina i opreme	
		33.11	Popravak proizvoda od metala	33.11
		33.12	Popravak mašina	33.12
		33.13	Popravak elektroničke i optičke opreme	33.13
		33.14	Popravak električne opreme	33.14
		33.15	Popravak i održavanje brodova i čamaca	33.15
		33.16	Popravak i održavanje aviona i svemirskih letjelica	33.16
		33.17	Popravak i održavanje ostalih prijevoznih sredstava	33.17
		33.19	Popravak ostale opreme	33.19
	33.2		Instaliranje industrijskih mašina i opreme	
		33.20	Instaliranje industrijskih mašina i opreme	33.20

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

Područje D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA

35			Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	
	35.1		<i>Proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije</i>	
		35.11	Proizvodnja električne energije	35.11
		35.12	Prijenos električne energije	35.12
		35.13	Distribucija električne energije	35.13
		35.14	Trgovina električnom energijom	35.14
	35.2		<i>Proizvodnja plina; distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom</i>	
		35.21	Proizvodnja plina	35.21
		35.22	Distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom	35.22
		35.23	Trgovina plinom distribucijskom mrežom	35.23
	35.3		<i>Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija</i>	
		35.30	Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija	35.30

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA				
36			Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom	
	36.0		<i>Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom</i>	
		36.00	Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom	36.00
37			Uklanjanje otpadnih voda	
	37.0		<i>Uklanjanje otpadnih voda</i>	
		37.00	Uklanjanje otpadnih voda	37.00
38			Sakupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala	
	38.1		<i>Sakupljanje otpada</i>	
		38.11	Sakupljanje neopasnog otpada	38.11
		38.12	Sakupljanje opasnog otpada	38.12
	38.2		<i>Obrada i zbrinjavanje otpada</i>	
		38.21	Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada	38.21
		38.22	Obrada i zbrinjavanje opasnog otpada	38.22
	38.3		<i>Reciklaža materijala</i>	
	38.31	Rastavljanje olupina	38.31	
	38.32	Reciklaža posebno izdvojenih materijala	38.32	
39			Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti upravljanja otpadom	
	39.0		<i>Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti upravljanja otpadom</i>	
		39.00	Djelatnosti sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom	39.00

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje F		GRAĐEVINARSTVO		
41			Gradnja građevina visokogradnje	
	41.1		Organizacija izvođenja građevinskih projekata	
		41.10	Organizacija izvođenja građevinskih projekata	41.10
41.2			Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	
		41.20	Gradnja stambenih i nestambenih zgrada	41.20
42			Gradnja građevina niskogradnje	
	42.1		Gradnja cesta i željezničkih pruga	
		42.11	Gradnja cesta i autocesta	42.11
		42.12	Gradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica	42.12
		42.13	Gradnja mostova i tunela	42.13
	42.2		Gradnja cjevovoda, vodova za električnu struju i telekomunikacije	
		42.21	Gradnja cjevovoda za tečnosti i plinove	42.21
		42.22	Gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije	42.22
	42.9		Gradnja ostalih građevina niskogradnje	
		42.91	Gradnja hidrograđevinskih objekata	42.91
		42.99	Gradnja ostalih građevina niskogradnje, d. n.	42.99
43			Specijalizirane građevinske djelatnosti	
	43.1		Uklanjanje građevina i pripremni radovi na gradilištu	
		43.11	Uklanjanje građevina	43.11
		43.12	Pripremni radovi na gradilištu	43.12
		43.13	Ispitivanje terena za gradnju bušenjem i sondiranjem	43.13
	43.2		Elektroinstalacijski radovi, uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i ostali građevinski instalacijski radovi	
		43.21	Elektroinstalacijski radovi	43.21
		43.22	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju	43.22
		43.29	Ostali građevinski instalacijski radovi	43.29
	43.3		Završni građevinski radovi	
		43.31	Fasadni i štukatorski radovi	43.31
		43.32	Ugradnja stolarije	43.32
		43.33	Postavljanje podnih i zidnih obloga	43.33
		43.34	Bojenje i staklarski radovi	43.34
		43.39	Ostali završni građevinski radovi	43.39
	43.9		Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti	
		43.91	Podizanje krovnih konstrukcija i pokrivanje krovova	43.91
43.99		Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d. n.	43.99	

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA				
45			Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala	
	45.1		Trgovina motornim vozilima	
		45.11	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije	45.11
		45.19	Trgovina ostalim motornim vozilima	45.19
	45.2		Održavanje i popravak motornih vozila	
		45.20	Održavanje i popravak motornih vozila	45.20
	45.3		Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila	
		45.31	Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila	45.31
		45.32	Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila	45.32
	45.4		Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	
		45.40	Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala	45.40
46			Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	
	46.1		Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora	
		46.11	Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živim životinjama, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima	46.11
		46.12	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama	46.12
		46.13	Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom	46.13
		46.14	Posredovanje u trgovini mašinima, industrijskom opremom, brodovima i avionima	46.14
		46.15	Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za domaćinstvo i željeznom robom	46.15
		46.16	Posredovanje u trgovini tekstilom, odjećom, krznom, obućom i kožnim proizvodima	46.16
		46.17	Posredovanje u trgovini hranom, pićima i duhanom	46.17
		46.18	Posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode ili grupe ostalih proizvoda	46.18
		46.19	Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima	46.19
	46.2		Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama	
		46.21	Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i hranom za životinje	46.21
		46.22	Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama	46.22
		46.23	Trgovina na veliko živim životinjama	46.23
		46.24	Trgovina na veliko sirovim, štavljenim i dovršenim kožama	46.24
	46.3		Trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		46.31	Trgovina na veliko voćem i povrćem	46.31
		46.32	Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima	46.32
		46.33	Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljima i mastima	46.33
		46.34	Trgovina na veliko pićima	46.34
		46.35	Trgovina na veliko duhanskim proizvodima	46.35
		46.36	Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima	46.36
		46.37	Trgovina na veliko kafom, čajem, kakaom i začinima	46.37
		46.38	Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući ribe, ljuskare i mekušce	46.38
		46.39	Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima	46.39
	46.4		Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo	
		46.41	Trgovina na veliko tekstilom	46.41
		46.42	Trgovina na veliko odjećom i obućom	46.42
		46.43	Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo	46.43
		46.44	Trgovina na veliko porculanom, proizvodima od stakla i sredstvima za čišćenje	46.44
		46.45	Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom	46.45
		46.46	Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima	46.46
		46.47	Trgovina na veliko namještajem, tepisima i opremom za rasvjetu	46.47
		46.48	Trgovina na veliko satovima i nakitom	46.48
		46.49	Trgovina na veliko ostalim proizvodima za domaćinstvo	46.49
	46.5		Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom	
		46.51	Trgovina na veliko računarima, perifernom opremom i softverom	46.51
		46.52	Trgovina na veliko elektroničkim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom	46.52
	46.6		Trgovina na veliko ostalim mašinama, opremom i priborom	
		46.61	Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom	46.61
		46.62	Trgovina na veliko alatnim mašinama	46.62
		46.63	Trgovina na veliko mašinama za rudarstvo i građevinarstvo	46.63
		46.64	Trgovina na veliko mašinama za tekstilnu industriju te mašinama za šivanje i pletenje	46.64
		46.65	Trgovina na veliko kancelarijskim namještajem	46.65
		46.66	Trgovina na veliko ostalim kancelarijskim mašinama i opremom	46.66
		46.69	Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom	46.69
	46.7		Ostala specijalizirana trgovina na veliko	
		46.71	Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	46.71
		46.72	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama	46.72

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		46.73	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	46.73
		46.74	Trgovina na veliko metalnom robom, instalacijskim materijalom, uređajima i opremom za vodovod i grijanje	46.74
		46.75	Trgovina na veliko hemijskim proizvodima	46.75
		46.76	Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima	46.76
		46.77	Trgovina na veliko ostacima i otpacima	46.77
	46.9		<i>Nespecijalizirana trgovina na veliko</i>	
		46.90	Nespecijalizirana trgovina na veliko	46.90
47			Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	
	47.1		<i>Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama</i>	
		47.11	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	47.11
		47.19	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama	47.19
	47.2		<i>Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama</i>	
		47.21	Trgovina na malo voćem i povrćem u specijaliziranim prodavnicama	47.21
		47.22	Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama	47.22
		47.23	Trgovina na malo ribama, ljuskarima i mekušcima u specijaliziranim prodavnicama	47.23
		47.24	Trgovina na malo hljebom, proizvodima od brašna, kolačima i slatkišima u specijaliziranim prodavnicama	47.24
		47.25	Trgovina na malo pićima u specijaliziranim prodavnicama	47.25
		47.26	Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama	47.26
		47.29	Ostala trgovina na malo prehrambenim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama	47.29
	47.3		<i>Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama</i>	
		47.30	Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama	47.30
	47.4		<i>Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama</i>	
		47.41	Trgovina na malo računarima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavnicama	47.41
		47.42	Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama	47.42
		47.43	Trgovina na malo audio i videoopremom u specijaliziranim prodavnicama	47.43

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
	47.5		Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama	
	47.51		Trgovina na malo tekstilom u specijaliziranim prodavnicama	47.51
	47.52		Trgovina na malo metalnom robom, bojama i staklom u specijaliziranim prodavnicama	47.52
	47.53		Trgovina na malo tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijaliziranim prodavnicama	47.53
	47.54		Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama	47.54
	47.59		Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama	47.59
	47.6		Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavnicama	
	47.61		Trgovina na malo knjigama u specijaliziranim prodavnicama	47.61
	47.62		Trgovina na malo novinama, papirnom robom i pisačim priborom u specijaliziranim prodavnicama	47.62
	47.63		Trgovina na malo muzičkim i videozapisima u specijaliziranim prodavnicama	47.63
	47.64		Trgovina na malo sportskom opremom u specijaliziranim prodavnicama	47.64
	47.65		Trgovina na malo igrama i igračkama u specijaliziranim prodavnicama	47.65
	47.7		Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavnicama	
	47.71		Trgovina na malo odjećom u specijaliziranim prodavnicama	47.71
	47.72		Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože u specijaliziranim prodavnicama	47.72
	47.73		Apoteke	47.73
	47.74		Trgovina na malo medicinskim preparatima i ortopedskim pomagalicama u specijaliziranim prodavnicama	47.74
	47.75		Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama	47.75
	47.76		Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijaliziranim prodavnicama	47.76
	47.77		Trgovina na malo satovima i nakitom u specijaliziranim prodavnicama	47.77
	47.78		Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama	47.78
	47.79		Trgovina na malo rabljenom robom u specijaliziranim prodavnicama	47.79
	47.8		Trgovina na malo na štandovima i tržnicama	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		47.81	Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama	47.81
		47.82	Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama	47.82
		47.89	Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama	47.89
	47.9		<i>Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica</i>	
		47.91	Trgovina na malo putem pošte ili interneta	47.91
		47.99	Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica	47.99

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje H		PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE		
49			Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	
	49.1		Željeznički prijevoz putnika, međugradski	
		49.10	Željeznički prijevoz putnika, međugradski	49.10
	49.2		Željeznički prijevoz robe	
		49.20	Željeznički prijevoz robe	49.20
	49.3		Ostali kopneni prijevoz putnika	
		49.31	Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika	49.31
		49.32	Taksi služba	49.32
		49.39	Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.	49.39
	49.4		Cestovni prijevoz robe i usluge preseljenja	
		49.41	Cestovni prijevoz robe	49.41
		49.42	Usluge preseljenja	49.42
	49.5		Cjevovodni transport	
		49.50	Cjevovodni transport	49.50
50			Vodeni prijevoz	
	50.1		Pomorski i priobalni prijevoz putnika	
		50.10	Pomorski i priobalni prijevoz putnika	50.10
	50.2		Pomorski i priobalni prijevoz robe	
		50.20	Pomorski i priobalni prijevoz robe	50.20
	50.3		Prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putevima	
		50.30	Prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putevima	50.30
	50.4		Prijevoz robe unutrašnjim vodenim putevima	
		50.40	Prijevoz robe unutrašnjim vodenim putevima	50.40
51			Zračni prijevoz	
	51.1		Zračni prijevoz putnika	
		51.10	Zračni prijevoz putnika	51.10
	51.2		Zračni prijevoz robe i svemirski prijevoz	
		51.21	Zračni prijevoz robe	51.21
		51.22	Svemirski prijevoz	51.22
52			Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu	
	52.1		Skladištenje robe	
		52.10	Skladištenje robe	52.10
	52.2		Pomoćne djelatnosti u prijevozu	
		52.21	Uslužne djelatnosti u vezi s kopnenim prijevozom	52.21
		52.22	Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom	52.22
		52.23	Uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom	52.23
		52.24	Pretovar tereta	52.24
		52.29	Ostale pomoćne djelatnosti u prijevozu	52.29
53			Poštanske i kurirske djelatnosti	
	53.1		Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga	
		53.10	Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga	53.10

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
	53.2		Djelatnosti pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga	
		53.20	Djelatnosti pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga	53.20
d.n. - Drugdje nerazvrstano				

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

**Područje I   DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE
(HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)**

55			Smještaj	
	55.1		<i>Hoteli i sličan smještaj</i>	
		55.10	Hoteli i sličan smještaj	55.10
	55.2		<i>Odmarališta i slični objekti za kraći odmor</i>	
		55.20	Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	55.20
	55.3		<i>Kampovi i prostori za kampiranje</i>	
		55.30	Kampovi i prostori za kampiranje	55.30
56	55.9		<i>Ostali smještaj</i>	
		55.90	Ostali smještaj	55.90
			Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	
	56.1		<i>Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane</i>	
		56.10	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	56.10
	56.2		<i>Djelatnosti kateringa i ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane</i>	
		56.21	Djelatnosti kateringa	56.21
	56.29	Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane	56.29	
56.3		<i>Djelatnosti pripreme i usluživanja pića</i>		
	56.30	Djelatnosti pripreme i usluživanja pića	56.30	

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE				
58			Izdavačke djelatnosti	
	58.1		<i>Izdavanje knjiga, periodičnih publikacija i ostale izdavačke djelatnosti</i>	
		58.11	Izdavanje knjiga	58.11
		58.12	Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa	58.12
		58.13	Izdavanje novina	58.13
		58.14	Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija	58.14
		58.19	Ostala izdavačka djelatnost	58.19
	58.2		<i>Izdavanje softvera</i>	
		58.21	Izdavanje računarskih igara	58.21
		58.29	Izdavanje ostalog softvera	58.29
59			Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa	
	59.1		<i>Proizvodnja i distribucija filmova, videofilmova i televizijskog programa</i>	
		59.11	Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa	59.11
		59.12	Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, videofilmova i televizijskog programa	59.12
		59.13	Distribucija filmova, videofilmova i televizijskog programa	59.13
		59.14	Djelatnosti prikazivanja filmova	59.14
	59.2		<i>Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa</i>	
		59.20	Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa	59.20
60			Emitiranje programa	
	60.1		<i>Emitiranje radijskog programa</i>	
		60.10	Emitiranje radijskog programa	60.10
	60.2		<i>Emitiranje televizijskog programa</i>	
60.20		Emitiranje televizijskog programa	60.20	
61			Telekomunikacije	
	61.1		<i>Djelatnosti žičane komunikacije</i>	
		61.10	Djelatnosti žičane komunikacije	61.10
	61.2		<i>Djelatnosti bežične komunikacije</i>	
		61.20	Djelatnosti bežične komunikacije	61.20
	61.3		<i>Djelatnosti satelitske komunikacije</i>	
		61.30	Djelatnosti satelitske komunikacije	61.30
61.9		<i>Ostale telekomunikacijske djelatnosti</i>		
	61.90	Ostale telekomunikacijske djelatnosti	61.90	
62			Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima	
	62.0		<i>Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima</i>	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		62.01	Računarsko programiranje	62.01
		62.02	Savjetovanje u vezi s računarima	62.02
		62.03	Upravljanje računarskom opremom i sistemom	62.03
		62.09	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima	62.09
63			Informacijske uslužne djelatnosti	
	63.1		<i>Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima; internetski portali</i>	
		63.11	Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima	63.11
		63.12	Internetski portali	63.12
	63.9		<i>Ostale informacijske uslužne djelatnosti</i>	
		63.91	Djelatnosti novinskih agencija	63.91
		63.99	Ostale informacijske uslužne djelatnosti, d. n.	63.99

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje K FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA				
64			Finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova	
	64.1		Novčarsko posredovanje	
		64.11	Djelatnost Centralne banke	64.11
		64.19	Ostalo novčarsko posredovanje	64.19
	64.2		Djelatnosti finansijskih holding-društava	
		64.20	Djelatnosti finansijskih holding-društava	64.20
	64.3		Trustovi, ostali fondovi i slični finansijski subjekti	
		64.30	Trustovi, fondovi i slični finansijski subjekti	64.30
	64.9		Ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova	
		64.91	Finansijski zakup (leasing)	64.91
		64.92	Ostalo kreditno posredovanje	64.92
		64.99	Ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova, d. n.	64.99
65			Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja	
	65.1		Osiguranje	
		65.11	Životno osiguranje	65.11
		65.12	Ostalo osiguranje	65.12
	65.2		Reosiguranje	
		65.20	Reosiguranje	65.20
	65.3		Penzijski fondovi	
		65.30	Penzijski fondovi	65.30
66			Pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga i djelatnosti osiguranja	
	66.1		Pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova	
		66.11	Poslovanje finansijskih tržišta	66.11
		66.12	Djelatnosti posredovanja u poslovanju vrijednosnim papirima i robnim ugovorima	66.12
		66.19	Ostale pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova	66.19
	66.2		Pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima	
		66.21	Procjena rizika i štete	66.21
		66.22	Djelatnosti agenata i posrednika osiguranja	66.22
		66.29	Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima	66.29
	66.3		Djelatnosti upravljanja fondovima	
		66.30	Djelatnosti upravljanja fondovima	66.30

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

Područje L POSLOVANJE NEKRETNINAMA

68			Poslovanje nekretninama	
	68.1		<i>Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina</i>	
		68.10	Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina	68.10
	68.2		<i>Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)</i>	
		68.20	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)	68.20
	68.3		<i>Poslovanje nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora</i>	
		68.31	Agencije za poslovanje nekretninama	68.31
		68.32	Upravljanje nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora	68.32

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje M		STRUČNE, NAUČNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI		
69			Pravne i računovodstvene djelatnosti	
	69.1		Pravne djelatnosti	
		69.10	Pravne djelatnosti	69.10
	69.2		Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje	
		69.20	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje	69.20
70			Upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem	
	70.1		Upravljačke djelatnosti	
		70.10	Upravljačke djelatnosti	70.10
	70.2		Savjetovanje u vezi s upravljanjem	
		70.21	Odnosi s javnošću i djelatnosti saopćavanja	70.21
		70.22	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem	70.22
71			Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza	
	71.1		Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje	
		71.11	Arhitektonske djelatnosti	71.11
		71.12	Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje	71.12
	71.2		Tehničko ispitivanje i analiza	
		71.20	Tehničko ispitivanje i analiza	71.20
72			Naučno istraživanje i razvoj	
	72.1		Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama	
		72.11	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji	72.11
		72.19	Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama	72.19
	72.2		Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama	
		72.20	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama	72.20
73			Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta	
	73.1		Promocija (reklama i propaganda)	
		73.11	Agencije za promociju (reklamu i propagandu)	73.11
		73.12	Oglašavanje putem medija	73.12
	73.2		Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja	
		73.20	Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja	73.20
74			Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti	
	74.1		Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	
		74.10	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti	74.10
	74.2		Fotografske djelatnosti	
		74.20	Fotografske djelatnosti	74.20

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
	74.3		Prevodilačke djelatnosti i usluge tumača	
		74.30	Prevodilačke djelatnosti i usluge tumača	74.30
	74.9		Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.	
		74.90	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.	74.90
75			Veterinarske djelatnosti	
	75.0		Veterinarske djelatnosti	
		75.00	Veterinarske djelatnosti	75.00

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje N		ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI		
77			Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	
	77.1		Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) motornih vozila	
		77.11	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) automobila i motornih vozila lake kategorije	77.11
		77.12	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kamiona	77.12
	77.2		Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	
		77.21	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) opreme za rekreaciju i sport	77.21
		77.22	Iznajmljivanje videokaseta i diskova	77.22
		77.29	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	77.29
	77.3		Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme te materijalnih dobara	
		77.31	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) poljoprivrednih mašina i opreme	77.31
		77.32	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) mašina i opreme za građevinarstvo	77.32
		77.33	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kancelarijskih mašina i opreme (uključujući računare)	77.33
		77.34	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) plovničkih prijevoznih sredstava	77.34
		77.35	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) zračnih prijevoznih sredstava	77.35
		77.39	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, d. n.	77.39
	77.4		Davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda, osim radova koji su zaštićeni autorskim pravima	
		77.40	Davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda, osim radova koji su zaštićeni autorskim pravima	77.40
78			Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju	
	78.1		Djelatnosti agencija za zapošljavanje	
		78.10	Djelatnosti agencija za zapošljavanje	78.10
	78.2		Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje	
		78.20	Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje	78.20
	78.3		Ostalo ustupanje ljudskih resursa	
		78.30	Ostalo ustupanje ljudskih resursa	78.30
79			Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima	
	79.1		Djelatnosti putničkih agencija i turoperatora	

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
		79.11	Djelatnosti putničkih agencija	79.11
		79.12	Djelatnosti turoperatora	79.12
	79.9		Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima	
		79.90	Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima	79.90
80			Zaštitne i istražne djelatnosti	
	80.1		Djelatnosti privatne zaštite	
		80.10	Djelatnosti privatne zaštite	80.10
	80.2		Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sistema	
		80.20	Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sistema	80.20
	80.3		Istražne djelatnosti	
		80.30	Istražne djelatnosti	80.30
81			Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina	
	81.1		Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama	
		81.10	Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama	81.10
	81.2		Djelatnosti čišćenja	
		81.21	Osnovno čišćenje zgrada	81.21
		81.22	Ostale djelatnosti čišćenja zgrada i objekata	81.22
		81.29	Ostale djelatnosti čišćenja	81.29
	81.3		Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina	
		81.30	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina	81.30
82			Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti	
	82.1		Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti	
		82.11	Kombinirane kancelarijske administrativne uslužne djelatnosti	82.11
		82.19	Fotokopiranje, priprema dokumenata i ostale specijalizirane kancelarijske pomoćne djelatnosti	82.19
	82.2		Djelatnosti pozivnih centara	
		82.20	Djelatnosti pozivnih centara	82.20
	82.3		Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova	
		82.30	Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova	82.30
	82.9		Poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.	
		82.91	Djelatnosti agencija za prikupljanje i naplatu računa te kreditnih kancelarija	82.91
		82.92	Djelatnosti pakovanja	82.92
		82.99	Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.	82.99

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

Područje O JAVNA UPRAVA I ODBRANA; OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

84			Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	
	84.1		<i>Javna uprava te ekonomska i socijalna politika zajednice</i>	
	84.11		Opće djelatnosti javne uprave	84.11
	84.12		Reguliranje djelatnosti javnih subjekata koji pružaju zdravstvenu zaštitu, usluge u obrazovanju i kulturi i druge društvene usluge, osim obaveznog socijalnog osiguranja	84.12
	84.13		Reguliranje i doprinos poboljšavanju poslovanja u privredi	84.13
	84.2		<i>Pružanje usluga zajednici kao cjelini</i>	
	84.21		Vanjski poslovi	84.21
	84.22		Poslovi odbrane	84.22
	84.23		Sudske i pravosudne djelatnosti	84.23
	84.24		Poslovi javnog reda i sigurnosti	84.24
	84.25		Djelatnosti vatrogasne službe	84.25
	84.3		<i>Djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja</i>	
	84.30		Djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja	84.30

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

Područje P OBRAZOVANJE

85			Obrazovanje	
	85.1		<i>Predškolsko obrazovanje</i>	
		85.10	Predškolsko obrazovanje	85.10
	85.2		<i>Osnovno obrazovanje</i>	
		85.20	Osnovno obrazovanje	85.20
	85.3		<i>Srednje obrazovanje</i>	
		85.31	Opće srednje obrazovanje	85.31
		85.32	Tehničko i stručno srednje obrazovanje	85.32
	85.4		<i>Visoko obrazovanje</i>	
		85.41	Obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko	85.41
		85.42	Visoko obrazovanje	85.42
	85.5		<i>Ostalo obrazovanje i poučavanje</i>	
		85.51	Obrazovanje i poučavanje u području sporta i rekreacije	85.51
		85.52	Obrazovanje i poučavanje u području kulture	85.52
		85.53	Djelatnosti vozačkih škola	85.53
		85.59	Ostalo obrazovanje i poučavanje, d. n.	85.59
	85.6		<i>Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju</i>	
		85.60	Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju	85.60

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE				
86			Djelatnosti zdravstvene zaštite	
	86.1		Djelatnosti bolnica	
		86.10	Djelatnosti bolnica	86.10
	86.2		Djelatnosti medicinske i stomatološke prakse	
		86.21	Djelatnosti opće medicinske prakse	86.21
		86.22	Djelatnosti specijalističke medicinske prakse	86.22
		86.23	Djelatnosti stomatološke prakse	86.23
	86.9		Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite	
86.90		Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite	86.90	
87			Djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem	
	87.1		Djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuju određeni stepen zdravstvene njege	
		87.10	Djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuju određeni stepen zdravstvene njege	87.10
	87.2		Djelatnosti u ustanovama sa smještajem za osobe s teškoćama u razvoju, duševno bolesne i osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima s uključenim određenim stepenom zdravstvene njege	
		87.20	Djelatnosti u ustanovama sa smještajem za osobe s teškoćama u razvoju, duševno bolesne i osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima s uključenim određenim stepenom zdravstvene njege	87.20
	87.3		Djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem za starije osobe i osobe s invaliditetom bez ili s minimalnom njegom	
		87.30	Djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem za starije osobe i osobe s invaliditetom bez ili s minimalnom njegom	87.30
	87.9		Ostale djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem	
87.90		Ostale djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem	87.90	
88			Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja	
	88.1		Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom	
		88.10	Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom	88.10
	88.9		Ostale djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja	
		88.91	Djelatnosti dnevne brige o djeci	88.91
88.99		Ostale djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja, d. n.	88.99	

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje R		UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA		
90			Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti	
	90.0		<i>Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti</i>	
		90.01	Izvođačka umjetnost	90.01
		90.02	Pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti	90.02
		90.03	Umjetničko stvaralaštvo	90.03
		90.04	Rad umjetničkih objekata	90.04
91			Biblioteke, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti	
	91.0		<i>Biblioteke, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti</i>	
		91.01	Djelatnosti biblioteka i arhiva	91.01
		91.02	Djelatnosti muzeja	91.02
		91.03	Rad historijskih mjesta i građevina te sličnih znamenitosti za posjetioce	91.03
		91.04	Djelatnosti botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata	91.04
92			Djelatnosti kockanja i klađenja	
	92.0		<i>Djelatnosti kockanja i klađenja</i>	
		92.00	Djelatnosti kockanja i klađenja	92.00
93			Sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti	
	93.1		<i>Sportske djelatnosti</i>	
		93.11	Rad sportskih objekata	93.11
		93.12	Djelatnosti sportskih klubova	93.12
		93.13	Fitnes centri	93.13
		93.19	Ostale sportske djelatnosti	93.19
	93.2		<i>Zabavne i rekreacijske djelatnosti</i>	
		93.21	Djelatnosti zabavnih i tematskih parkova	93.21
		93.29	Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti	93.29

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
Područje S		OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI		
94			Djelatnosti članskih organizacija	
	94.1		<i>Djelatnosti poslovnih organizacija, udruženja poslodavaca i strukovnih članskih organizacija</i>	
		94.11	Djelatnosti poslovnih organizacija i udruženja poslodavaca	94.11
		94.12	Djelatnosti strukovnih članskih organizacija	94.12
	94.2		<i>Djelatnosti sindikata</i>	
		94.20	Djelatnosti sindikata	94.20
	94.9		<i>Djelatnosti ostalih članskih organizacija</i>	
		94.91	Djelatnosti vjerskih organizacija	94.91
		94.92	Djelatnosti političkih organizacija	94.92
		94.99	Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d. n.	94.99
95			Popravak računara i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	
	95.1		<i>Popravak računara i komunikacijske opreme</i>	
		95.11	Popravak računara i periferne opreme	95.11
		95.12	Popravak komunikacijske opreme	95.12
	95.2		<i>Popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo</i>	
		95.21	Popravak elektroničkih uređaja za široku potrošnju	95.21
		95.22	Popravak aparata za domaćinstvo te opreme za kuću i vrt	95.22
		95.23	Popravak obuće i proizvoda od kože	95.23
		95.24	Popravak namještaja i pokućstva	95.24
		95.25	Popravak satova i nakita	95.25
		95.29	Popravak ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	95.29
96			Ostale lične uslužne djelatnosti	
	96.0		<i>Ostale lične uslužne djelatnosti</i>	
		96.01	Pranje i hemijsko čišćenje tekstila i krznениh proizvoda	96.01
		96.02	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje	96.02
		96.03	Pogrebne i srodne djelatnosti	96.03
		96.04	Djelatnosti za njegu i održavanje tijela	96.04
		96.09	Ostale lične uslužne djelatnosti, d. n.	96.09

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

Područje T   **DJELATNOSTI DOMAĆINSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI DOMAĆINSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITA DOBRA I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE**

97			Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu	
	97.0		<i>Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu</i>	
		97.00	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu	97.00
98			Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	
	98.1		<i>Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra za vlastite potrebe</i>	
		98.10	Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra za vlastite potrebe	98.10
	98.2		<i>Djelatnosti privatnih domaćinstava koja obavljaju različite usluge za vlastite potrebe</i>	
		98.20	Djelatnosti privatnih domaćinstava koja obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	98.20

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Detaljna struktura KD BiH 2010

Oblast	Grana	Razred	Naziv	NACE Rev.2
--------	-------	--------	-------	------------

Područje U

DJELATNOSTI VANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I ORGANA

99			Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa	
	99.0		<i>Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa</i>	
		99.00	Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa	99.00

d.n. - Drugdje nerazvrstano

Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 sa objašnjenjima

PODRUČJE A - POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV

Ovo područje uključuje iskorištavanje biljnih i životinjskih prirodnih resursa, sadrži djelatnosti u vezi s uzgojem usjeva, uzgojem i razmnožavanjem životinja, uzgojem i sječom drveća te iskorištavanjem ostalih biljaka, životinja ili proizvoda životinjskog porijekla na poljoprivrednom gazdinstvu ili u njihovom prirodnom staništu.

01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti u vezi s njima

Ova oblast uključuje dvije osnovne djelatnosti: biljnu proizvodnju i stočarsku proizvodnju, kao i ekološku poljoprivredu, uzgoj genetički modificiranih usjeva te uzgoj genetički modificiranih životinja. Uključuje i uzgoj usjeva na otvorenom, kao i u zaštićenom prostoru (staklenicima).

Grana 01.5 Mješovita poljoprivredna proizvodnja raščlanjena je prema uobičajenim načelima za određivanje glavne djelatnosti. Prihvaćena je činjenica da mnoga poljoprivredna gazdinstva imaju odgovarajuće uravnoteženu biljnu i stočarsku proizvodnju te da bi bilo upitno njihovo razvrstavanje u jednu, odnosno u drugu kategoriju. Ova oblast, također, uključuje uslužne djelatnosti koje se odnose na poljoprivredu, lov, stupačarenje i usluge u vezi s njima. Poljoprivredne djelatnosti isključuju svaku daljnju preradu poljoprivrednih proizvoda (razvrstanu u oblasti 10 i 11 - Proizvodnja hrane i pića i oblast 12 - Proizvodnja duhanskih proizvoda), osim one koja se odnosi na primarnu pripremu za tržište. Ovdje je uključena primarna priprema proizvoda za tržište.

Oblast isključuje građevinske radove na polju (npr. poravnanje poljoprivrednog zemljišta, drenažu, pripremu rižinih polja itd.), koji su razvrstani u područje F - Građevinarstvo, te udruženja kupaca i zadružnih organizacija, koje se bave marketingom poljoprivrednih proizvoda razvrstane u područje G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala. Također, isključeno je uređenje i održavanje zelenih površina, a razvrstano je u razred 81.30.

01.1 Uzgoj jednogodišnjih usjeva

Ova grana uključuje uzgoj jednogodišnjih usjeva, tj. biljaka koje traju kraće od dvije uzgojne sezone. Uključen je i uzgoj tih biljaka za potrebe sjemenske proizvodnje.

01.11 Uzgoj žitarica (osim riže), mahunarki i sjemenja uljarica

Ovaj razred uključuje sve načine uzgoja žitarica, mahunarki i sjemenja uljarica na otvorenom polju. Uzgoj tih usjeva često je kombiniran unutar poljoprivrednih jedinica.

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj žitarica:
  - pšenica
  - kukuruz
  - sirak
  - ječam
  - raž
  - zob
  - proso
  - heljda
  - ostale žitarice d. n.
- uzgoj mahunarki:
  - grah
  - bob
  - slanutak
  - crni grah (stočni grašak)

- leća (obrnika)
- lupina
- grašak
- golubinji grašak
- ostale mahunarke
- uzgoj sjemenja uljarica:
  - sjeme soje
  - sjeme kikirikija
  - sjeme pamuka
  - sjeme ricinusa
  - sjeme lana
  - sjeme gorušice
  - crno sjeme (niger)
  - sjeme uljane repice
  - sjeme šafranike
  - sjeme susama
  - sjeme suncokreta
  - ostalo sjemenje uljarica

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj riže (vidi 01.12)
- uzgoj kukuruza šećerca (vidi 01.13)
- uzgoj kukuruza za stoku (vidi 01.19)
- uzgoj plodova uljarica (vidi 01.26)

01.12 Uzgoj riže

01.13 Uzgoj povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj lisnatog i stabljičastog povrća:
  - artičoka
  - šparoga
  - kupus
  - karfiol i brokula
  - salata i radič
  - špinat
  - ostalo lisnato i stabljičasto povrće
- uzgoj plodovitog povrća:
  - krastavac i kornišon
  - patlidžan
  - paradajz
  - lubenica
  - dinja
  - ostale dinje i ostalo plodovito povrće
- uzgoj korjenastog, lukovičastog ili gomoljastog povrća:
  - mrkva
  - bijela repa
  - bijeli luk
  - luk (uključujući luk kozjak)
  - poriluk i ostale vrste luka
  - ostalo korjenasto, lukovičasto ili gomoljasto povrće
- uzgoj gljiva i tartufa
- uzgoj sjemenja povrća, uključujući sjeme šećerne repe, isključujući sjemenje ostalih vrsta repa
- uzgoj šećerne repe

- uzgoj ostalog povrća
- uzgoj korjenastog i gomoljastog povrća:
  - krompir
  - slatki krompir
  - manioka
  - jam
  - ostalo korjenasto i gomoljasto povrće

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj feferona, paprike te ostalih začinskih i aromatskih usjeva (vidi 01.28)
- uzgoj micelija gljiva (vidi 01.30)

01.14 Uzgoj šećerne trske

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj šećerne repe (vidi 01.13)

01.15 Uzgoj duhana

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju duhanskih proizvoda (vidi 12.00)

01.16 Uzgoj tekstilnih biljaka

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj pamuka
- uzgoj jute, kenafa i ostalih biljaka za proizvodnju vlakana koje sadrže liko
- uzgoj lana i konoplje
- uzgoj sisala i ostalog bilja za proizvodnju vlakana iz porodice agava
- uzgoj abake, ramije i ostalog povrtnog bilja za proizvodnju vlakana
- uzgoj ostalog bilja za proizvodnju vlakana

01.19 Uzgoj ostalih jednogodišnjih usjeva

Ovaj razred uključuje uzgoj svih ostalih jednogodišnjih i dvogodišnjih usjeva:

- uzgoj stočne korabe i repe, ostalih krmnih korjenastih usjeva, djeteline, lucerne, esparzete, stočnog kukuruza i ostalih trava, stočnog kelja i ostalog krmnog bilja
- uzgoj sjemenja repe (isključujući sjemenje šećerne repe) i sjemenja krmnog bilja
- uzgoj cvijeća
- proizvodnju rezanog cvijeća i cvjetnih pupova
- uzgoj sjemenja cvijeća

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj jednogodišnjeg i višegodišnjeg bilja za upotrebu u farmaciji, aromatskog, začinskog i ljekovitog bilja (vidi 01.28)

01.2 Uzgoj višegodišnjih usjeva

Ova grana uključuje uzgoj višegodišnjih usjeva, tj. biljaka koje traju više od dvije uzgojne sezone, bilo da njihovi nadzemni dijelovi odumiru na kraju sezone, bilo da konstantno rastu. Uključen je i uzgoj tih biljaka za potrebe sjemenske proizvodnje.

01.21 Uzgoj grožđa

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj vinskog i stolnog grožđa u vinogradima

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vina od grožđa (vidi 11.02)

01.22 Uzgoj tropskog i suptropskog voća

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj tropskog i suptropskog voća:
  - avokada
  - banane (stolnih i za preradu)
  - datule
  - smokve
  - manga
  - papaje
  - ananasa
  - ostalog tropskog i suptropskog voća

01.23 Uzgoj agruma

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj agruma:
  - grejpa i pomela
  - limuna i limete
  - naranče
  - tangerine, mandarine i klementine
  - ostalih agruma

01.24 Uzgoj jezgričavog i koštuničavog voća

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj jezgričavog i koštuničavog voća:
  - jabuke
  - marelice
  - trešanje i višnje
  - breskve i nektarine
  - kruške i dunje
  - šljive i trnjine
  - ostalog jezgričavog i koštuničavog voća

01.25 Uzgoj bobičastog, orašastog i ostalog voća

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj bobičastog voća:
  - borovnice
  - ribizle
  - ogrozda
  - kivija
  - maline
  - jagode
  - ostalog bobičastog voća
- uzgoj sjemenja voća
- uzgoj orašastog voća:
  - badema
  - indijskog oraščića
  - kestena
  - lješnjaka
  - pistacija

- oraha
- ostalog orašastog voća
- uzgoj bobičastog i ostalog voća:
  - rogača

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj kokosovog oraha (vidi 01.26)

01.26 Uzgoj plodova uljarica

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj plodova uljarica:
  - kokosovog oraha
  - masline
  - uljane palme
  - ostalih plodova uljarica

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj sjemenja soje, kikirikija i ostalog sjemenja uljarica (vidi 01.11)

01.27 Uzgoj biljaka za pripremanje napitaka

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj biljaka za pripremanje napitaka:
  - kafe
  - čaja
  - mate-čaja
  - kakaa
  - ostalih biljaka za pripremanje napitaka

01.28 Uzgoj bilja za upotrebu u farmaciji, aromatskog, začinskog i ljekovitog bilja

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj jednogodišnjeg i višegodišnjeg začinskog i aromatskog bilja:
  - bibera
  - feferona i paprike
  - muškatnog oraščića, macisa i kardamona
  - anisa, zvjezdastog anisa i komorača
  - cimeta
  - mirte
  - đumbira
  - vanilije
  - hmelja
  - ostalih začinskih i aromatskih usjeva
- uzgoj ljekovitih i opojnih biljaka

01.29 Uzgoj ostalih višegodišnjih usjeva

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj kaučukovca za dobivanje lateksa
- uzgoj božićnih i ukrasnih jelki
- uzgoj drvenastih biljaka namijenjenih za vađenje biljnog soka
- uzgoj biljaka namijenjenih za izradu pletarskih proizvoda

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj cvijeća, proizvodnju rezanog cvijeća i cvjetnih pupova te uzgoj sjemenja cvijeća (vidi 01.19)

- sakupljanje biljnog soka ili gume u šumama (vidi 02.30)

01.3 Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja

01.30 Uzgoj sadnog materijala i ukrasnog bilja

Ovaj razred uključuje proizvodnju svih vrsta vegetativnih biljnih materijala, kao što su reznice, izdanci i sadnice za neposredno razmnožavanje ili za proizvodnju kalema na koje će se kalemiti odabrane mladice za proizvodnju sadnog materijala.

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj biljaka za sadnju
- uzgoj ukrasnog bilja, uključujući travu za presađivanje
- uzgoj lukovica, gomolja i korijenja, reznica i cjepova; micelija gljiva
- djelatnosti rasadnika drveća, osim za šumsko drveće

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj biljaka za potrebe sjemenske proizvodnje (vidi 01.1, 01.2)
- djelatnosti rasadnika šumskog drveća (vidi 02.10)

01.4 Uzgoj životinja

Ova grana uključuje uzgoj i razmnožavanje svih vrsta životinja, osim vodenih životinja.

Ova grana isključuje:

- ishranu, smještaj i brigu o domaćim životinjama (vidi 01.62)
- proizvodnju kože i krzna u klaonicama (vidi 10.11)

01.41 Uzgoj muznih krava

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje muznih krava
- proizvodnju sirovog kravljeg ili bivoljeg mlijeka

Ovaj razred isključuje:

- preradu mlijeka (vidi 10.51)

01.42 Uzgoj ostalih goveda i bivola

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje goveda i bivola zbog mesa
- proizvodnju goveđeg sjemena

01.43 Uzgoj konja, magaraca, mula i mazgi

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje konja, magaraca, mula i mazgi

Ovaj razred isključuje:

- rad štala za trkaće i jahaće konje (vidi 93.19)

01.44 Uzgoj deva i lama

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje deva i lama

01.45 Uzgoj ovaca i koza

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje ovaca i koza
- proizvodnju sirovog ovčijeg ili kozijeg mlijeka
- proizvodnju sirove vune

Ovaj razred isključuje:

- šišanje ovaca, uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi 01.62)
- proizvodnju čupane vune (vidi 10.11)
- preradu mlijeka (vidi 10.51)

01.46 Uzgoj svinja

01.47 Uzgoj peradi

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje peradi:
  - kokoši, purana, pataka, gusaka, biserki
- proizvodnju jaja
- rad peradarnika

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju perja i paperja (vidi 10.12)

01.49 Uzgoj ostalih životinja

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj i razmnožavanje pripitomljenih ili ostalih živih životinja:
  - nojeva i emua
  - ostalih ptica (osim peradi)
  - kukaca
  - kunića i drugih krznaša
- proizvodnju krzna i kože od uzgajanih krznaša, gmazova i ptica
- uzgoj crva, glista, ostalih zemljanih mekušaca, puževa itd.
- uzgoj dudova svilca, proizvodnju čahura
- uzgoj pčela, proizvodnju meda i pčelinjeg voska
- uzgoj i razmnožavanje kućnih ljubimaca (osim riba)
  - mačaka i pasa
  - ptica kao što su papige tigrice itd.
  - hrčaka itd.
- uzgoj raznih vrsta životinja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sirovih koža i krzna koji potječu od lova i stupačarenja (vidi 01.70)
- uzgoj žaba, krokodila, morskih crva (vidi 03.21, 03.22)
- djelatnosti ribnjaka (vidi 03.21, 03.22)
- ishranu, smještaj i dresuru kućnih ljubimaca (vidi 96.09)
- uzgoj i razmnožavanje peradi (vidi 01.47)

01.5 Mješovita poljoprivredna proizvodnja (biljna i stočna proizvodnja)

01.50 Mješovita poljoprivredna proizvodnja (biljna i stočna proizvodnja)

Ovaj razred uključuje kombiniranu proizvodnju usjeva i životinja, bez specijalizirane proizvodnje, bilo usjeva,

bilo životinja. Veličina sveukupne proizvodnje nije odlučujući faktor. Ako u danoj jedinici proizvodnja usjeva ili uzgoj životinja prelazi 66% ili više od standardne brutovrijednosti, takva djelatnost ne bi trebala biti uključena ovdje, nego razvrstana, bilo u proizvodnju usjeva, bilo u uzgoj životinja.

Ovaj razred isključuje:

- mješoviti uzgoj usjeva (vidi granu 01.1 i 01.2)
- mješoviti uzgoj životinja (vidi granu 01.4)

01.6 Pomoćne djelatnosti u poljoprivredi i djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva

Ova grana uključuje djelatnosti u vezi s poljoprivrednom proizvodnjom i djelatnosti koje su bliske poljoprivredi, ali se ne poduzimaju radi proizvodnje (npr. žetva/berba poljoprivrednih proizvoda), koje se obavljaju uz naknadu ili na osnovu ugovora.

Također, uključene su i djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve s ciljem pripremanja poljoprivrednih proizvoda za primarno tržište.

01.61 Pomoćne djelatnosti za uzgoj usjeva

Ovaj razred uključuje:

- poljoprivredne djelatnosti, uz naknadu ili na osnovu ugovora:
  - pripremu zemljišta
  - sjetvu/sadnju usjeva
  - njegu usjeva
  - zaprašivanje usjeva, uključujući iz zraka
  - obrezivanje voćaka i vinove loze
  - presađivanje riže, prorjeđivanje repe
  - žetvu/berbu
  - zaštitu od štetočina (uključujući zečeve) u vezi s poljoprivredom
- održavanje poljoprivrednog zemljišta u dobrom poljoprivrednom i ekološkom stanju
- rukovanje poljoprivrednom opremom za navodnjavanje

Ovaj razred, također, uključuje:

- unajmljivanje poljoprivrednih mašina s rukovaocem i poljoprivrednicima

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva (vidi 01.63)
- drenažne radove na poljoprivrednom zemljištu (vidi 43.12)
- projektiranje zelenih površina (vidi 71.11)
- djelatnosti agronoma i agroekonomista (vidi 74.90)
- sadnju i uređivanje zelenih površina, vrtova, parkova (vidi 81.30)
- organiziranje poljoprivrednih smotri i sajmova (vidi 82.30)

01.62 Pomoćne djelatnosti za uzgoj životinja

Ovaj razred uključuje:

- poljoprivredne djelatnosti uz naknadu ili na osnovu ugovora:
  - djelatnosti usmjerene na unapređenje rasplodivanja te rasta i obima stočarske proizvodnje
  - usluge testiranja stada, vođenja stada, usluge iznajmljivanja polja za ispašu, kopuniranje peradi, čišćenje peradarnika itd.
  - djelatnosti umjetnog osjemenjivanja
  - djelatnosti vezane za brigu o ergeli konja
  - šišanje ovaca
  - ishranu, smještaj i brigu o domaćim životinjama

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti potkivanja

Ovaj razred isključuje:

- davanje u najam prostora za ishranu i smještaj životinja (vidi 68.20)
- veterinarske djelatnosti (vidi 75.00)
- vakcinisanje životinja (vidi 75.00)
- iznajmljivanje životinja, npr. stada (vidi 77.39)
- ishranu i smještaj kućnih ljubimaca (vidi 96.09)

01.63 Djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve/berbe poljoprivrednih proizvoda (priprema za primarna tržišta)

Ovaj razred uključuje:

- pripremanje poljoprivrednih proizvoda za primarno tržište, tj. čišćenje, obrezivanje, sortiranje, dezinficiranje
- čišćenje pamuka od sjemenja
- pripremanje duhanskih listova, npr. sušenje
- pripremu zrna kakaovca, npr. ljuštenje
- premazivanje voća smolom

Ovaj razred isključuje:

- pripremu poljoprivrednih proizvoda od strane proizvođača (vidi pripadajući razred u granama 01.1, 01.2 i 01.3)
- djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve usjeva s ciljem poboljšanja kvaliteta sjemenja (vidi 01.64)
- puštanje korjenja i ponovno sušenje duhana (vidi 12.00)
- marketinške djelatnosti trgovačkih posrednika i zadružnih organizacija (vidi oblast 46)
- trgovinu na veliko poljoprivrednim sirovinama (vidi 46.2)

01.64 Dorada sjemenja za sjemenski materijal

Ovaj razred uključuje sve djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve s ciljem poboljšanja kvaliteta sjemenskog materijala kao što su odvajanje primjesa, odvajanje sjemenja koje ne zadovoljava veličinom, oštećenog (mehanički ili od kukaca), nedozrelog, te snižavanje vlažnosti sjemenja na nivo siguran za skladištenje. Ova djelatnost uključuje sušenje, čišćenje, sortiranje i obradu sjemenja do prodaje. Ovdje je uključena i obrada genetički modificiranog sjemenja.

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj sjemenja (vidi grane 01.1 i 01.2)
- preradu sjemenja za dobivanje ulja (vidi 10.41)
- istraživanje u svrhu razvoja novih ili izmijenjenih vrsta sjemenja (vidi 72.11)

01.7 Lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti u vezi s njima

01.70 Lov, stupačarenje i uslužne djelatnosti u vezi s njima

Ovaj razred uključuje:

- lov i stupačarenje na komercijalnoj osnovi
- hvatanje životinja zbog prehrane, krzna, kože, naučnog istraživanja, za zoološke vrtove ili kućne ljubimce
- proizvodnju krzna, koža od gmazova i ptičijih koža od odstrijeljenih ili uhvaćenih životinja

Ovaj razred, također, uključuje:

- ulov morskih sisavaca na obali, npr. morževa i tuljana

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju krzna, koža gmazova i ptičijih koža od uzgajanih životinja (vidi 01.49)
- uzgoj divljih životinja na farmama (vidi 01.49)
- ulov kitova (vidi 03.11)
- proizvodnju koža i krzna u klaonicama (vidi 10.11)
- sportsko-rekreativni lov i uslužne djelatnosti **u vezi s njim** (vidi 93.19)
- uslužne djelatnosti u vezi s promocijom lova i stupačarenja (vidi 94.99)

02 Šumarstvo i sječa drva (iskorištavanje šuma)

Ova oblast uključuje proizvodnju trupaca te vađenje i sakupljanje šumskog materijala koji je izrastao u divljini. Uz proizvodnju šumskog drveća, šumarstvo uključuje i proizvode koji uključuju neznatnu preradu drva za ogrjev, drva za drveni ugljen i trupaca koji se koriste u industriji (npr. jamska građa, drvo za celulozu itd.). Te djelatnosti mogu se obavljati u prirodnim ili zasađenim šumama.

Isključena je daljnja prerada drva, piljenje ili blanjanje drva (vidi oblast 16.)

02.1 Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu

02.10 Uzgoj šuma i ostale djelatnosti u šumarstvu

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj drveća: sadnju, rasađivanje, presađivanje, prorjeđivanje te zaštitu šuma i šumskih površina
- uzgoj niskog rastinja, proizvodnju drva za celulozu i drva za ogrjev
- djelatnosti rasadnika šumskog drveća

Te djelatnosti mogu se obavljati u prirodnim ili zasađenim šumama.

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj božićnih i ukrasnih jelki (vidi 01.29)
- djelatnosti rasadnika drveća, osim za šumsko drveće (vidi 01.30)
- sakupljanje gljiva i ostalih šumskih proizvoda koji nisu uzgojeni (vidi 02.30)
- proizvodnju iverja i drvne **sječke** (vidi 16.10)

02.2 Sječa drva (iskorištavanje šuma)

02.20 Sječa drva (iskorištavanje šuma)

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju trupaca za potrebe industrije koja se zasniva na šumarstvu
- proizvodnju trupaca koji se koriste u neobrađenom obliku kao što su: jamska drva, TT stupovi, motke i kolje
- sakupljanje i proizvodnju drva za potrebe proizvodnje energije
- sakupljanje i proizvodnju šumskih otpadaka od rušenja drva za potrebe proizvodnje energije
- proizvodnju drvenog ugljena u šumi (na tradicionalan način)

Rezultat ove djelatnosti može biti u obliku cjepanica ili drva za ogrjev.

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj božićnih i ukrasnih jelki (vidi 01.29)
- uzgoj drveća: sadnju, rasađivanje, presađivanje, prorjeđivanje i zaštitu šuma i šumskih površina (vidi 02.10)
- sakupljanje šumskih proizvoda koji nisu uzgojeni (vidi 02.30)
- proizvodnju iverja i drvne sječke (vidi 16.10)
- proizvodnju drvenog ugljena postupkom destilacije drva (vidi 20.14)

02.3 Sakupljanje nekultiviranih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata

02.30 Sakupljanje nekultiviranih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata

Ovaj razred uključuje:

- sakupljanje šumskih plodova i proizvoda koji nisu uzgojeni:
  - gljiva, tartufa
  - bobičastog voća
  - orašastog voća
  - balate ili drugih guma
  - pluta
  - laka i smole
  - balzama
  - raznovrsne trave
  - morske trave
  - žirova, kestena
  - mahovine i lišaja

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj bilo kojeg spomenutog proizvoda (osim uzgoja hrasta plutnjaka) (vidi oblast 01)
- uzgoj gljiva ili tartufa (vidi 01.13)
- uzgoj bobičastog ili orašastog voća (vidi 01.25)
- sakupljanje drva za ogrjev (vidi 02.20)
- proizvodnju iverja (vidi 16.10)

02.4 Pomoćne usluge u šumarstvu

02.40 Pomoćne usluge u šumarstvu

Ovaj razred uključuje obavljanje pomoćnih usluga u šumarstvu uz naknadu ili na osnovu ugovora.

Ovaj razred uključuje:

- uslužne djelatnosti u šumarstvu:
  - premjer (inventura) šuma
  - savjetodavne usluge u vezi s gazdovanjem šumom
  - procjenu šumskog fonda
  - borbu i zaštitu od požara
  - zaštitu šuma od nametnika
- usluge u vezi s eksploatacijom šuma:
  - prijevoz trupaca unutar šume

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti rasadnika šumskog drveća (vidi 02.10)
- drenažu šumskog zemljišta (vidi 43.12)
- raščišćavanje gradilišta (vidi 43.12)

03 Ribolov i akvakultura

Ova oblast uključuje ribolov i akvakulturu, korištenje ribljih resursa iz morskih, slankastih i slatkovodnih voda radi ulova ili sakupljanja riba, ljuskara, mekušaca te drugih morskih organizama i proizvoda (npr. vodenog bilja, bisera, spužvi itd.).

Također su uključene i djelatnosti koje su obično integrirane u proces proizvodnje za vlastiti račun (npr. razmnožavanje ostriga za proizvodnju bisera). Uslužne djelatnosti koje se odnose na morski ili slatkovodni ribolov ili akvakulturu uključene su u spomenute djelatnosti.

Ova oblast ne uključuje gradnju i popravak brodova i čamaca (30.1, 33.15) djelatnosti sportskog i rekreativnog ribolova (93.19). Prerada riba, ljuskara ili mekušaca isključena je, bez obzira na to obavlja li se u pogonima na kopnu ili na brodovima fabrikama (10.20).

03.1 Ribolov

Ova grana uključuje ribolov, tj. djelatnosti ulova i sakupljanja, usmjerenih na vađenje ili sakupljanje živih vodenih organizama (ponajprije riba, mekušaca i ljuskara), kao i okeanskog bilja, bilja obalnih i unutrašnjih voda za ljudsku prehranu ili u druge svrhe, a mogu se sakupljati ručno ili pomoću ribarske opreme, kao što su mreža, parangal i vrše. Takve djelatnosti mogu se zasnivati na obalnom sakupljanju školjki, kao što su dagnje i kamenice, u razdoblju između plime i oseke ili na obalnom ulovu mrežom ili pomoću čamaca domaće izrade ili, što je mnogo češće, pomoću komercijalnih brodova u obalnim, priobalnim ili u otvorenim vodama. Spomenute djelatnosti, također, uključuju ribolov u poribljenim vodenim površinama.

03.11 Morski ribolov

Ovaj razred uključuje:

- ribolov na komercijalnoj osnovi u okeanima i priobalnim vodama
- ulov morskih ljuskara i mekušaca
- ulov kitova
- ulov morskih vodenih životinja: morskih kornjača, mješičnica, mahovnjaka, morskih ježinaca itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti brodova koji se bave morskim ribolovom i preradom te konzerviranjem morske ribe
- vađenje ostalih morskih organizama: prirodnih bisera, spužvi, koralja i algi

Ovaj razred isključuje:

- ulov morskih sisara, osim kitova, npr. morževa, tuljana (vidi 01.70)
- preradu kitova na brodovima fabrikama (vidi 10.11)
- preradu ribe, ljuskara i mekušaca na brodovima koji se bave preradom i konzerviranjem ribe ili u fabrikama na kopnu (vidi 10.20)
- iznajmljivanje čamaca za razonodu s posadom za prijevoz morem i priobaljem (npr. za ribolov) (vidi 50.10)
- usluge nadzora, zaštite i ophodnje u vezi s ribolovom (vidi 84.24)
- sportsko-rekreativni ribolov i usluge u vezi s njim (vidi 93.19)
- rad rezervata za sportski ribolov (vidi 93.19)

03.12 Slatkovodni ribolov

Ovaj razred uključuje:

- ribolov na komercijalnoj osnovi u unutrašnjim vodama
- ulov slatkovodnih ljuskara i mekušaca
- ulov slatkovodnih vodenih životinja

Ovaj razred, također, uključuje:

- sakupljanje slatkovodnog vodenog bilja i ostalih organizama

Ovaj razred isključuje:

- preradu riba, ljuskara i mekušaca (vidi 10.20)
- usluge nadzora, zaštite i ophodnje u vezi s ribolovom (vidi 84.24)
- sportsko-rekreativni ribolov i usluge u vezi s njim (vidi 93.19)
- rad rezervata za sportski ribolov (vidi 93.19)

03.2 Akvakultura

Ova grana uključuje akvakulturu (vodeni uzgoj), tj. proces proizvodnje koji uključuje kultiviranje ili uzgoj, (uključujući izlov) vodenih organizama (riba, mekušaca, ljuskara, biljaka, krokodila, aligatora i vodozemaca). Za taj proces koriste se metode radi postizanja veće proizvodnje organizama iznad prirodnih kapaciteta okoliša (npr. dovoljnim zalihama hrane, hranjenjem i zaštitom od grabežljivaca).

Uzgoj se odnosi na uzgoj do stadija mlađi i/ili do njihove odrasle faze, do uvjeta u kojima je dopušten izlov tih organizama. Osim toga, akvakultura (vodeni uzgoj) se može odvijati u privatnom, korporativnom ili državnom vlasništvu putem faza uzgoja ili razmnožavanja pa sve do ubiranja pojedinih organizama.

03.21 Morska akvakultura

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj riba u morskoj vodi, uključujući uzgoj morskih ukrasnih ribica
- proizvodnju mrijesti školjkaša (kamenice, dagnje itd.), mladih jastoga i škampa (nakon stadija larve) i riblje mlađi
- uzgoj morskih algi i ostalog jestivog morskog rastinja
- uzgoj ljuskara, školjkaša, mekušaca i ostalih morskih životinja

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti akvakulture u slankastim vodama
- djelatnosti akvakulture u bazenima ili rezervoarima sa slanom vodom
- rad morskih mrjestilišta i ribnjaka
- rad farmi morskih crva

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj žaba (vidi 03.22)
- rad rezervata za sportski ribolov (vidi 93.19)

03.22 Slatkovodna akvakultura

Ovaj razred uključuje:

- uzgoj slatkovodnih riba, uključujući uzgoj slatkovodnih ukrasnih ribica
- uzgoj slatkovodnih ljuskara, školjkaša, mekušaca i ostalih vodenih životinja
- rad slatkovodnih mrjestilišta i ribnjaka
- uzgoj žaba

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti akvakulture u bazenima ili rezervoarima sa slanom vodom (vidi 03.21)
- rad rezervata za sportski ribolov (vidi 93.19)

PODRUČJE B - VAĐENJE RUDA I KAMENA

Ovo područje uključuje vađenje minerala, koji se u prirodi nalaze kao kruti (ugljen i rude), tečni (nafta) ili plinoviti mineral (prirodni plin). Vađenje se može obavljati podzemnim i površinskim kopom, bušenjem, podmorskim kopom itd.

Ovo područje uključuje i dodatne djelatnosti potrebne za transport i tržište mineralnih proizvoda, npr.: lomljenje, drobljenje, mljevenje, čišćenje, sušenje, razvrstavanje, koncentriranje ruda, ukapljivanje prirodnog plina i briketiranje krutih goriva. Te djelatnosti često obavljaju jedinice za vađenje resursa i/ili druge koje su smještene u blizini.

Rudarske djelatnosti razvrstavaju se u oblasti, grane i razrede na osnovu glavnog proizvedenog minerala. Oblasti 05 i 06 odnose se na vađenje fosilnih goriva (ugljena, lignita, nafte, plina), oblasti 07 i 08 odnose se na vađenje metalnih ruda, različitih minerala i proizvoda kamenoloma.

Neke tehničke djelatnosti u ovom području, posebno one koje se odnose na vađenje ugljikovodika, mogu obavljati specijalizirane jedinice za treće osobe kao industrijske usluge koje su prikazane u oblasti 09.

Ovo područje isključuje:

- preradu izvađenih sirovina (vidi područje C - Prerađivačka industrija)
- korištenje izvađenih sirovina, bez daljnje transformacije za potrebe građevinarstva (vidi područje F - Građevinarstvo)
- punjenje boca prirodnom izvorskom i mineralnom vodom s izvora i vrela (vidi 11.07)
- lomljenje, drobljenje i drugu obradu nekih vrsta zemlje, kamena i minerala koji nisu u vezi s rudarstvom i vađenjem (vidi 23.9)

05 Vađenje ugljena i lignita

Ova oblast uključuje vađenje krutih mineralnih goriva iz podzemnih ili površinskih kopove te postupke (npr. razvrstavanje, čišćenje, presovanje i ostale postupke potrebne za transport) koji stvaraju tržišni proizvod.

Ova oblast ne uključuje koksiranje (vidi 19.10), djelatnosti u vezi s vađenjem ugljena ili lignita (vidi 09.90) i proizvodnju briketa (vidi 19.20).

05.1 Vađenje kamenog ugljena

05.10 Vađenje kamenog ugljena

Ovaj razred uključuje:

- vađenje kamenog ugljena podzemnim ili površinskim kopom te metodom ukapljivanja
- čišćenje, mjerenje, razvrstavanje, usitnjavanje, presovanje itd. ugljena radi potrebnog sortiranja, poboljšanja kvaliteta, olakšavanja transporta ili skladištenja

Ovaj razred, također, uključuje:

- obnavljanje kamenog ugljena iz sitneži

Ovaj razred isključuje:

- vađenje lignita (vidi 05.20)
- vađenje treseta (vidi 08.92)
- pomoćne djelatnosti u vezi s vađenjem kamenog ugljena (vidi 09.90)
- probno bušenje za vađenje ugljena (vidi 09.90)
- proizvodnju krutih goriva u koksnim pećima (vidi 19.10)
- proizvodnju briketiranog kamenog ugljena (vidi 19.20)
- izvođenje radova na pripremi nalazišta za vađenje ugljena (vidi 43.12)

05.2 Vađenje lignita

05.20 Vađenje lignita

Ovaj razred uključuje:

- vađenje lignita (mrkog ugljena) podzemnim ili površinskim kopom te metodom ukapljivanja
- pranje, sušenje, usitnjavanje i presovanje lignita radi poboljšanja kvaliteta, lakšeg transporta ili skladištenja

Ovaj razred isključuje:

- vađenje kamenog ugljena (vidi 05.10)
- vađenje treseta (vidi 08.92)
- pomoćne djelatnosti u vezi s vađenjem lignita (vidi 09.90)
- probno bušenje u vezi s vađenjem ugljena (vidi 09.90)
- proizvodnju briketiranog lignita (vidi 19.20)
- izvođenje radova na pripremi nalazišta za vađenje ugljena (vidi 43.12)

06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina

Ova oblast uključuje proizvodnju sirove nafte, vađenje nafte iz naftnih škriljevaca i bitumenskog pijeska te proizvodnju prirodnog plina i obnavljanje tečnih ugljikovodika. Ova oblast uključuje djelatnosti u vezi s upravljanjem i/ili razvojem naftnih i plinskih polja u vlasništvu. Te djelatnosti mogu uključivati bušenje, dovršavanje i opremanje bušotina, osposobljavanje za rad separatora, razbijača emulzije, opreme za odsoljavanje, mreže cjevovoda za sakupljanje sirove nafte na polju i sve ostale djelatnosti u pripremi nafte i plina do tačke otpreme s proizvodnog dobra.

Ova oblast isključuje:

- usluge na naftnim i plinskim poljima, uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi 09.10)
- pronalaženje naftnih i plinskih izvora (vidi 09.10)
- probno bušenje i sondiranje terena (vidi 09.10)
- rafiniranje naftnih proizvoda (vidi 19.20)
- geofizička, geološka i seizmička istraživanja (vidi 71.12)

06.1 Vađenje sirove nafte

06.10 Vađenje sirove nafte

Ovaj razred uključuje:

- vađenje sirove nafte

Ovaj razred, također, uključuje:

- vađenje bitumeniziranih škriljevaca i pijeska
- proizvodnju sirove nafte iz bitumeniziranih škriljevaca i pijeska
- postupke za dobivanje sirove nafte: prelijevanje, desalinizaciju, dehidraciju, stabilizaciju itd.

Ovaj razred isključuje:

- pomoćne djelatnosti u vezi s vađenjem nafte i prirodnog plina (vidi 09.10)
- pronalaženje nafte i plina (vidi 09.10)
- proizvodnju naftnih derivata (vidi 19.20)
- dobivanje ukapljenih plinova pri proizvodnji naftnih derivata (vidi 19.20)
- cjevovodni transport (vidi 49.50)

06.2 Vađenje prirodnog plina

06.20 Vađenje prirodnog plina

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sirovog plinovitog ugljikovodika (prirodnog plina)
- vađenje kondenzata
- odvajanje tečnih ugljikovodičnih frakcija
- odsumporavanje plinova

Ovaj razred, također, uključuje:

- vađenje tečnih ugljikovodika metodom ukapljivanja ili pirolizom

Ovaj razred isključuje:

- pomoćne djelatnosti u vezi s vađenjem nafte i prirodnog plina (vidi 09.10)
- pronalaženje nafte i plina (vidi 09.10)
- dobivanje ukapljenih plinova pri proizvodnji naftnih derivata (vidi 19.20)
- proizvodnju industrijskih plinova (vidi 20.11)
- cjevovodni transport (vidi 49.50)

07 Vađenje metalnih ruda

Ova oblast uključuje vađenje metalnih minerala (ruda) podzemnim, površinskim ili podmorskim kopom. Također uključuje djelatnosti pripremanja i obogaćivanja ruda kao što su lomljenje, drobljenje, pranje, sušenje, sinteriranje, kalcinacija ili ispiranje ruda, gravitacijska separacija ili flotacija.

Ova oblast isključuje:

- prženje željeznog pirita (vidi 20.13)
- proizvodnju aluminijevog oksida (glinice) (vidi 24.42)
- djelatnosti visokih peći (vidi oblast 24)

07.1 Vađenje željeznih ruda

07.10 Vađenje željeznih ruda

Ovaj razred uključuje:

- vađenje ruda vrednovanih naročito zbog sadržaja željeza
- obogaćivanje i aglomeraciju željeznih ruda

Ovaj razred isključuje:

- vađenje i pripremu pirita i pirotita (osim prženja) (vidi 08.91)

07.2 Vađenje ruda obojenih metala

Ova grana uključuje vađenje ruda obojenih metala.

07.21 Vađenje uranijevih i torijevih ruda

Ovaj razred uključuje:

- vađenje ruda vrednovanih uglavnom zbog sadržaja uranija i torija: uranijevog oksida itd.
- koncentriranje takvih ruda
- proizvodnju "žutog kolača" (uranijev oksid)

Ovaj razred isključuje:

- obogaćivanje uranijevih i torijevih ruda (vidi 20.13)
- proizvodnju metala uranija iz uranijevog smolinca i drugih ruda (vidi 24.46)
- taljenje i rafiniranje uranija (vidi 24.46)

07.29 Vađenje ostalih ruda obojenih metala

Ovaj razred uključuje:

- vađenje i pripremu ruda vrednovanih, uglavnom, zbog sadržaja obojenih metala:
  - aluminija (boksita), bakra, olova, cinka, kositra, mangana, hroma, nikla, kobalta, molibdena, tantala, vanadija itd.
  - plemenitih metala: zlata, srebra, platine

Ovaj razred isključuje:

- vađenje i pripremu uranijevih i torijevih ruda (vidi 07.21)
- proizvodnju aluminijevog oksida (glinice) (vidi 24.42)
- proizvodnju poluproizvoda ("matte") od bakra i nikla (vidi 24.44, 24.45)

08 Vađenje ostalih ruda i kamena

Ova oblast uključuje ne samo vađenje iz rudnika i kamenoloma, nego i jaružanje nataloženog nanosa, lomljenje kamena i upotrebu isušivača pri dobivanju soli. Proizvodi se, uglavnom, upotrebljavaju u građevinarstvu (npr. pijesak, kamen itd.), u proizvodnji materijala (npr. gline, gipsa/sadre, kalcija itd.), pri proizvodnji hemijskih proizvoda itd.

Ova oblast ne uključuje obradu izvađenih minerala (osim lomljenja, drobljenja, rezanja, čišćenja, sušenja, razvrstavanja i miješanja).

08.1 Vađenje kamena, pijeska i gline

08.11 Vađenje ukrasnog kamena i kamena za gradnju, krečnjaka, gipsa, krede i škriljevca

Ovaj razred uključuje:

- vađenje, grubu obradu i sječenje ukrasnog i građevinskog kamena poput mramora, granita, pješčenjaka itd.
- drobljenje i lomljenje ukrasnog i građevinskog kamena
- vađenje, lomljenje i drobljenje krečnjaka (npr. tucanika)
- vađenje gipsa (sadre) i anhidrida
- vađenje krede i nekalciniranog dolomita

Ovaj razred isključuje:

- vađenje minerala za proizvodnju hemikalije i prirodnih mineralnih gnojiva (vidi 08.91)
- proizvodnju kalciniranog dolomita (vidi 23.52)
- rezanje, oblikovanje i obradu kamena izvan kamenoloma (vidi 23.70)

08.12 Djelatnosti kopova šljunka i pijeska; vađenje gline i kaolina

Ovaj razred uključuje:

- vađenje i jaružanje industrijskog pijeska, pijeska za građevinarstvo i šljunka
- lomljenje i drobljenje šljunka
- vađenje pijeska
- vađenje gline, vatrostalne gline i kaolina

Ovaj razred isključuje:

- vađenje bitumeniziranog pijeska (vidi 06.10)

08.9 Vađenje ruda i kamena d. n.

08.91 Vađenje minerala za proizvodnju hemikalije i prirodnih mineralnih gnojiva

Ovaj razred uključuje:

- vađenje prirodnih fosfata i prirodnih kalijevih soli
- vađenje prirodnih sumpora
- vađenje i pripremu pirita i pirotita, osim prženja
- vađenje prirodnog barijevog sulfata i karbonata (barita i viterita), prirodnog barita, prirodnog magnezijevog sulfata (kiserita)
- vađenje zemljanih boja, fluorita i drugih minerala vrednovanih, uglavnom, zbog sadržaja hemikalija

Ovaj razred, također, uključuje:

- kopanje guana

Ovaj razred isključuje:

- vađenje soli (vidi 08.93)
- prženje željeznog pirita (vidi 20.13)
- proizvodnju umjetnih gnojiva i azotnih spojeva (vidi 20.15)

08.92 Vađenje treseta

Ovaj razred uključuje:

- vađenje treseta
- pripremu treseta radi poboljšanja kvaliteta, lakšeg transporta ili skladištenja

Ovaj razred isključuje:

- uslužne djelatnosti u vezi s vađenjem treseta (vidi 09.90)
- proizvodnju briketiranog treseta (vidi 19.20)
- proizvodnju zemlje za cvijeće (mješavine treseta, prirodne zemlje, pijeska, ilovače, mineralnih gnojiva itd) (vidi 20.15)
- proizvodnju predmeta od treseta (vidi 23.99)

08.93 Vađenje soli

Ovaj razred uključuje:

- vađenje soli podzemnim kopom, uključujući otapanje i crpljenje
- proizvodnju soli isparavanjem morske vode i drugih slanih voda
- drobljenje, čišćenje i rafiniranje soli od strane proizvođača

Ovaj razred isključuje:

- preradu soli u so koja se upotrebljava u prehrani, npr. jodiranu so (vidi 10.84)
- proizvodnju pitke vode isparavanjem slane vode (vidi 36.00)

08.99 Vađenje ostalih ruda i kamena, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- rudarstvo i vađenje različitih minerala i materijala:
  - abrazivnih materijala, azbesta, silicijskih fosila, prirodnog grafita, talka, feldspata itd.
  - prirodnog asfalta, asfaltnog kamena i prirodnog čvrstog bitumena
  - dragog kamenja, kremena, liskuna itd.

09 Pomoćne uslužne djelatnosti u vađenju ruda i kamena

Ova oblast uključuje specijalizirane pomoćne uslužne djelatnosti koje se odnose na vađenje uz naknadu ili na osnovu ugovora. Uključene su i usluge pronalaženja, tradicionalnim metodama istraživanja rudnih ležišta, uzimanjem uzoraka stijena i geološkom analizom, kao i bušenjem, probnim bušenjem ili ponovnim bušenjem/dobušivanjem za potrebe pronalaženja izvora nafte te metalnih i nemetalnih minerala. Ostale specifične usluge uključuju montažu naftnih postrojenja, ugradnju i cementiranje zaštitnih cijevi, čišćenje i crpljenje naftnih te plinskih izvora, drenažu i crpljenje vode iz rudnika, usluge uklanjanja nanosa iz rudnika itd.

09.1 Pomoćne djelatnosti za vađenje nafte i prirodnog plina

09.10 Pomoćne djelatnosti za vađenje nafte i prirodnog plina

Ovaj razred uključuje:

- uslužne djelatnosti vađenja nafte i plina uz naknadu ili na osnovu ugovora:
  - usluge pronalaženja (ispitivanja) u vezi s vađenjem nafte i plina, npr. metode tradicionalnog istraživanja rudnih ležišta kao što su geološka ispitivanja na potencijalnim nalazištima
  - usmjereno bušenje i ponovno bušenje/dobušivanje; montažu/demontažu postrojenja za bušenje na nalazištu, popravljavanje i rasklapanje; ugradnju i cementiranje zaštitnih naftnih i plinskih cijevi; crpljenje bušotina; zatrpavanje i napuštanje - likvidaciju bušotina itd.
  - ukapljivanje i otplinjavanje prirodnog plina za potrebe transporta, na lokaciji nalazišta
  - usluge drenaže i crpljenja, uz naknadu ili na osnovu ugovora
  - probno bušenje u vezi s vađenjem nafte ili plina

Ovaj razred, također, uključuje:

- usluge zaštite od požara na naftnim i plinskim poljima

Ovaj razred isključuje:

- uslužne djelatnosti koje obavljaju sami pogoni za vađenje nafte i prirodnog plina (vidi 06.10, 06.20)
- specijalizirane popravke mašina za rudarstvo (vidi 33.12)
- ukapljivanje i otplinjavanje prirodnog plina za potrebe transporta, izvan lokacije nalazišta (vidi 52.21)
- geofizička, geološka i seizmološka istraživanja (vidi 71.12)

09.9 Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena

09.90 Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena

Ovaj razred uključuje:

- pomoćne usluge uz naknadu ili na osnovu ugovora, za potrebe rudarskih djelatnosti oblasti 05, 07 ili 08
  - usluge ispitivanja (pronalaženja), npr. metodom tradicionalnog istraživanja rudnih ležišta kao što su uzimanje uzoraka stijena i geološkim analizama na budućim nalazištima
  - usluge drenaže i crpljenja, uz naknadu ili na osnovu ugovora
  - probno bušenje i sondiranje

Ovaj razred isključuje:

- upravljanje rudnicima ili kamenolomima uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi oblasti 05, 07 ili 08)
- specijalizirane popravke mašina za rudarstvo (vidi 33.12)
- usluge geofizičkih istraživanja, uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi 71.12)

PODRUČJE C - PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Ovo područje uključuje fizičke ili hemijske transformacije materijala, tvari ili sastojaka u novi proizvod, iako to ne može biti jedini i univerzalni kriterij za definiranje prerađivačke industrije (vidi napomenu u vezi s preradom otpada). Materijali, tvari ili sastojci koji se transformiraju su sirovine koje nastaju kao proizvodi poljoprivrede, šumarstva, ribolova, vađenja ruda i kamena te drugih prerađivačkih djelatnosti. Velike promjene, obnavljanje ili rekonstrukcija proizvoda smatraju se, općenito, prerađivačkom industrijom.

Rezultat prerađivačkog procesa je proizvod koji može biti gotov u smislu da je spreman za upotrebu ili konzumiranje, ili polugotov proizvod, koji je input za daljnju preradu. Nprimjer, proizvod rafinerije aluminija je input koji se koristi u primarnoj proizvodnji aluminija; primarni aluminij input je u pogonu za izvlačenje aluminijske žice; aluminijska žica input je u proizvodnji žičanih proizvoda.

Proizvodnja specijaliziranih komponenata i njihovih dijelova, pribor te dodaci mašinama i opremi po pravilu se razvrstavaju u isti razred kao i proizvodnja mašina i opreme kojima su dijelovi i pribor namijenjeni. Proizvodnja nespecijaliziranih komponenata i dijelova za mašine i opremu, npr. motori, klipovi, električni motori, električni pribor, ventili, prijenosnici, kuglični ležajevi, razvrstavaju se u odgovarajući razred prerađivačke industrije, bez obzira na mašine i opremu u koju bi se ti predmeti mogli uključiti. Međutim, proizvodnja specijaliziranih komponenata i pribora kalupljenjem ili protiskivanjem plastičnih materijala uključena je u granu 22.2.

Sastavljanje od sastavnih dijelova prerađenih proizvoda smatra se prerađivačkom industrijom. To uključuje sastavljanje prerađenih proizvoda, bilo od vlastito proizvedenih komponenata, bilo od kupljenih.

Reciklaža otpada, tj. prerada otpada u sekundarnu sirovinu razvrstava se u granu 38.3 - Reciklaža materijala. Budući da to može uključivati fizičku ili hemijsku transformaciju, ne može se smatrati dijelom prerađivačke industrije. Osnovna funkcija tih djelatnosti je obrada ili prerada otpada te se razvrstavaju u područje E – Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša. Međutim, proizvodnja novih finalnih proizvoda, za razliku od proizvodnje sekundarnih sirovina, razvrstava se u prerađivačku industriju, pa čak i ako se tim procesima koristi otpad kao input. Naprimjer, proizvodnja srebra iz istrošenog filma smatra se proizvodnim procesom.

Specijalizirana održavanja i popravke industrijskih, poslovnih i sličnih mašina i opreme po pravilu se razvrstavaju u oblast 33 - Popravak i instaliranje mašina i opreme. Međutim, popravke računara te predmeta za ličnu upotrebu i kućanskih aparata razvrstavaju se u oblast 95 - Popravak računara i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo, dok se popravak motornih vozila razvrstava u oblast 45 - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala.

Instaliranje industrijskih mašina i opreme, kada se obavlja kao specijalizirana djelatnost, razvrstava se u 33.20.

Napomena: granica između prerađivačke industrije i drugih područja klasifikacijskog sistema katkad može biti nejasna. Kao općenito pravilo, prerađivačka djelatnost bavi se transformacijom sirovina u novi proizvod. Output je novi proizvod. Međutim, definicija onoga što čini novi proizvod može biti prilično subjektivna. Za objašnjenje, sljedeće djelatnosti se smatraju prerađivačkim u ovoj klasifikaciji djelatnosti:

- prerada svježe ribe (priprema ostriga, ribljih fileta) koja se ne obavlja na brodu (vidi 10.20)
- pasterizacija mlijeka i punjenje u boce (vidi 10.51)
- konvertiranje kože (vidi 15.11)
- impregnacija (zaštita) drva (vidi 16.10)
- štampanje i srodne djelatnosti (vidi 18.1)
- protektiranje guma (vidi 22.11)
- proizvodnja gotove smjese betona (vidi 23.63)
- elektroprevlačenje, prevlačenje i toplinska obrada metala (vidi 25.61)
- obnavljanje i fabrička dorada mašina (npr. automobilskih motora) (vidi 29.10)

Suprotno tome, postoje djelatnosti koje se katkad smatraju prerađivačkom industrijom, ali se u ovoj klasifikaciji djelatnosti razvrstavaju u druga područja (tj. ne razvrstavaju se u prerađivačku industriju). One uključuju:

- sječu drva, razvrstanu u područje A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- iskorištavanje poljoprivrednih proizvoda, razvrstano u područje A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
- pripremu hrane za neposrednu potrošnju na licu mjesta, razvrstanu u oblast 56 - Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića
- iskorištavanje ruda i drugih minerala, razvrstano u područje B - Vađenje ruda i kamena
- izgradnju građevina i operacije koje se izvode na gradilištu, a razvrstane su u područje F - Građevinarstvo
- djelatnosti razdvajanja proizvoda u rinfuzi i preraspodjela u manje količine, uključujući pakovanje, prepakivanje ili punjenje u boce, kao što su likeri i hemikalije; sortiranje otpada; miješanje boja prema narudžbi kupca; rezanje metala prema narudžbi kupca; obrada čiji rezultat nisu različita, odnosno nova dobra razvrstava se u područje G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala.

10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda

Ova oblast uključuje preradu proizvoda poljoprivrede, šumarstva i ribolova u hranu i piće za ljude i životinje, uključujući proizvodnju raznovrsnih intermedijarnih proizvoda, koji nisu neposredno proizvodi hrane. Djelatnost često generira pridružene proizvode veće ili manje vrijednosti (npr. kože od klanja ili uljanu pogaču iz proizvodnje ulja).

Ova oblast organizirana je prema djelatnostima koje se bave različitom vrstom proizvoda: mesom, ribom, voćem i povrćem, mastima i uljima, mliječnim proizvodima, proizvodima mljevenih žitarica, te proizvodima za hranjenje životinja i ostalim prehrambenim proizvodima. Proizvodnja se može obavljati za vlastiti račun ili za treća lica, naprimjer, klanje po narudžbi.

Neke djelatnosti smatraju se prerađivačkim (npr. pekare, elastičarne i prodavnice za pripremu mesa, koje prodaju vlastite proizvode), čak i kad imaju vlastitu trgovinu na malo svojih proizvoda. Međutim, kada je prerada manjih razmjera i ne vodi k stvarnoj transformaciji proizvoda, jedinice se razvrstavaju u trgovinu na veliko i na malo u područje G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala.

Priprema hrane za neposrednu potrošnju na licu mjesta razvrstana je u oblast 56 - Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića.

Obrada ostataka i otpadaka klaonica za proizvodnju stočne i druge životinjske hrane razvrstana je u granu 10.9, dok je prerada ostataka i otpadaka hrane i pića u sekundarne sirovine razvrstana u 38.3, a zbrinjavanje otpada hrane i pića u 38.21.

Ova oblast ne uključuje pripremu obroka za neposrednu potrošnju, kao u restoranima.

10.1 Prerada i konzerviranje mesa i proizvodnja mesnih proizvoda

10.11 Prerada i konzerviranje mesa

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti klaonica koje se bave klanjem, pripremom i pakovanjem mesa: govedine, svinjetine, janjetine, mesa od kunića, ovčetine, mesa deve itd.
- proizvodnju svježeg, hladnog ili zamrznutog mesa, u cijelim komadima
- proizvodnju svježeg, hladnog ili zamrznutog mesa, sječenog u komade

Ovaj razred, također, uključuje:

- klanje i preradu kitova na kopnu ili na specijaliziranim brodovima
- proizvodnju koža i krzna iz klaonica, uključujući odstranjivanje dlake i vune s kože, kao priprema za daljnju proizvodnju
- proizvodnju svinjske masti i ostalih jestivih masti životinjskog porijekla
- preradu životinjskih iznutrica
- proizvodnju čupane vune

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju jestivih masti od peradi (vidi 10.12)
- pakovanje mesa (vidi 82.92)

10.12 Prerada i konzerviranje mesa peradi

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti klaonica koje se bave klanjem peradi, pripremom ili pakovanjem mesa od peradi
- proizvodnju svježeg, hlađenog ili zamrznutog mesa, pripremljenog u obliku individualnih porcija
- proizvodnju jestivih masti od peradi

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju perja i paperja

Ovaj razred isključuje:

- pakovanje mesa (vidi 82.92)

10.13 Proizvodnja proizvoda od mesa i mesa peradi

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sušenog, soljenog ili dimljenog mesa
- proizvodnju mesnih prerađevina:
  - kobasica svih vrsta, salame, krvavice, paštete, hladetine, kuhane šunke, safalade

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju pripremljenih smrznutih jela od mesa i peradi (vidi 10.85)
- proizvodnju gotovih supa koje sadrže meso (vidi 10.89)
- trgovinu na veliko mesom (vidi 46.32)
- pakovanje mesa (vidi 82.92)

10.2 Prerada i konzerviranje riba, ljuskara i mekušaca

10.20 Prerada i konzerviranje riba, ljuskara i mekušaca

Ovaj razred uključuje:

- obradu i konzerviranje riba, ljuskara i mekušaca: zamrzavanje, duboko zamrzavanje, sušenje, dimljenje, soljenje, potapanje u salamuru, stavljanje u konzerve itd.
- proizvodnju proizvoda od ribe, ljuskara i mekušaca: ribljih fileta, riblje ikre, kavijara, zamjena za kavijar itd.
- proizvodnju ribljih jela za ljudsku upotrebu ili kao hrane za životinje
- proizvodnju nejestivog brašna i iscijeđenog soka od riba te ostalih vodenih životinja

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti na brodovima koji se bave isključivo preradom i konzerviranjem ribe
- preradu morskog rastinja

Ovaj razred isključuje:

- obradu i konzerviranje ribe na brodovima koji se bave ribolovom (vidi 03.11)
- preradu kitova na kopnu ili na specijaliziranim brodovima (vidi 10.11)
- proizvodnju ulja i masti od morskih životinja (vidi 10.41)
- proizvodnju pripremljenih zamrznutih ribljih jela (vidi 10.85)
- proizvodnju riblje supe (vidi 10.89)

10.3 Prerada i konzerviranje voća i povrća

10.31 Prerada i konzerviranje krompira

Ovaj razred uključuje:

- preradu i konzerviranje krompira:
  - proizvodnju polugotovog zamrznutog krompira
  - proizvodnju sušenog pirea od krompira
  - proizvodnju pomfrita
  - proizvodnju čipsa (hrskavog krompira)
  - proizvodnju krompirovog brašna i prekrupe

Ovaj razred, također, uključuje:

- industrijsko guljenje krompira

10.32 Proizvodnja sokova od voća i povrća

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju soka od voća i povrća

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju koncentrata svježeg voća i povrća

10.39 Ostala prerada i konzerviranje voća i povrća

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hrane koja se, uglavnom, sastoji od voća ili povrća, osim gotovih zamrznutih jela ili jela u konzervama
- konzerviranje voća, orašastog voća ili povrća: zamrzavanje, sušenje, stavljanje u ulje ili sirće, stavljanje u konzerve itd.
- proizvodnju prehrambenih proizvoda od voća ili povrća
- proizvodnju džema, marmelada i stolnog želea
- proizvodnju prženog orašastog voća
- proizvodnju hrane i smjesa od orašastog voća

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju lako kvarljive hrane od voća ili povrća kao što su:
  - salate; miješane salate, zapakovane
  - oguljeno ili rezano povrće
  - tofu (sojin sir)

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sokova od voća i povrća (vidi 10.32)
- proizvodnju brašna ili prekrupe od suhog mahunastog povrća (vidi 10.61)
- konzerviranje voća i orašastog voća u šećeru (vidi 10.82)
- proizvodnju jela pripremljenih od povrća (vidi 10.85)
- proizvodnju umjetnih koncentrata (vidi 10.89)

10.4 Proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti

Ova grana uključuje proizvodnju sirovih i rafiniranih ulja i masti biljnog ili životinjskog porijekla, osim topljene ili rafinirane svinjske masti i ostalih jestivih životinjskih masti.

10.41 Proizvodnja ulja i masti

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sirovih biljnih ulja: maslinovog, sojinog, palminog, suncokretovog, pamukovog, repicinog, gorušicinog, lanenog, itd.
- proizvodnju neodmašćenog brašna i prekrupe mljevenjem sjemenja uljarica, uljanih oraha ili uljanih košpica
- proizvodnju rafiniranog biljnog ulja: maslinovog, sojinog itd.
- obradu biljnog ulja: puhanje, kuhanje, dehidracija, hidrogenizacija itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju nejestivih životinjskih ulja i masti
- proizvodnju ribljeg ulja i ulja morskih sisara
- proizvodnju pamučnog lintera (otpadnog pamučnog vlakna), pogače od sjemenki uljarica i drugih ostataka iz proizvodnje ulja

Ovaj razred isključuje:

- topljenje i rafiniranje svinjske masti i ostalih jestivih životinjskih masti (vidi 10.11)
- proizvodnju margarina (vidi 10.42)
- mljevenje navlaženih žitarica (vidi 10.62)
- proizvodnju kukuruznog ulja (vidi 10.62)
- proizvodnju eteričnih ulja (vidi 20.53)
- hemijsku obradu ulja i masti (vidi 20.59)

10.42 Proizvodnja margarina i sličnih jestivih masti

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju margarina
- proizvodnju mješavina i sličnih namaza
- proizvodnju miješanih masnoća za kuhanje

10.5 Proizvodnja mliječnih proizvoda

10.51 Proizvodnja mlijeka, mliječnih proizvoda i sira

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju svježeg tečnog mlijeka, pasteriziranog, steriliziranoga, homogeniziranog i/ili obrađenog na veoma visokim temperaturama
- proizvodnju na mlijeku baziranih napitaka
- proizvodnju vrhnja od svježeg tečnog mlijeka, pasteriziranog, steriliziranog, homogeniziranog
- proizvodnju mlijeka u prahu i kondenziranog mlijeka, zaslađenog ili nezaslađenog
- proizvodnju mlijeka i vrhnja u krutom stanju
- proizvodnju maslaca
- proizvodnju jogurta
- proizvodnju sira i skute (urde)
- proizvodnju sirutke
- proizvodnju kazeina i laktoze

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sirovog (svježe pomuženog) kravljeg mlijeka (vidi 01.41)
- proizvodnju sirovog mlijeka (svježe pomuženog) (ovčijeg, kozijeg, konjskog, magarećeg, devinog itd.) (vidi 01.43, 01.44 i 01.45)
- proizvodnju zamjene za mlijeko i sir (vidi 10.89)

10.52 Proizvodnja sladoleda i drugih smrznutih smjesa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sladoleda i drugih zamrznutih jestivih smjesa, poput šerbeta

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti sladoledarskih radnji (lokala) (vidi 56.10)

10.6 Proizvodnja mlinskih proizvoda, škroba i škrobnih proizvoda

Ova grana uključuje mljevenje brašna ili prekrupe od žitarica ili povrća, mljevenje, čišćenje i poliranje riže te proizvodnju mješavina brašna ili tijesta od tih proizvoda.

U ovu granu, također, uključeno je mljevenje navlaženih žitarica i povrća te proizvodnja škroba i škrobnih proizvoda.

10.61 Proizvodnja mlinskih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- mljevenje žitarica: proizvodnju brašna, griza, prekrupe ili peleta od pšenice, raži, zobi, kukuruza (zrna) ili drugih žitarica
- obradu riže: proizvodnju oguljene, mljevene, polirane, glazirane, blanširane ili konvertirane riže; proizvodnju rižinog brašna
- mljevenje povrća: proizvodnju brašna ili prekrupe od sušenog mahunastog povrća, korijenja, gomolja ili jestivog orašastog voća
- proizvodnju žitarica za doručak
- proizvodnju pripremljene mješavine brašna i tijesta za hljeb, kolače, sitno suho pecivo ili palačinke

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju brašna i prekrupe od krompira (vidi 10.31)
- mljevenje navlaženih žitarica (vidi 10.62)

10.62 Proizvodnja škroba i škrobnih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju škroba od riže, krompira, kukuruza itd.
- mljevenje navlaženih žitarica
- proizvodnju glukoze, glukoznog sirupa, maltoze, inulina itd.
- proizvodnju glutena
- proizvodnju tapioke i njenih zamjena proizvedenih od škroba
- proizvodnju kukuruznog ulja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju laktoze (mliječnog šećera) (vidi 10.51)
- proizvodnju šećera od šećerne trske i repe (vidi 10.81)

10.7 Proizvodnja pekarskih proizvoda, proizvoda od brašna i kolača

Ova grana uključuje proizvodnju pekarskih proizvoda, makarona, tjestenine i sličnih proizvoda.

10.71 Proizvodnja hljeba; svježih peciva i kolača

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju svježih pekarskih proizvoda
  - hljeba i peciva
  - svježih poslastica, kolača, torti, pita, voćnih pita, palačinki, vafli, rolata itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju suhih pekarskih proizvoda (vidi 10.72)
- proizvodnju tjestenine (vidi 10.73)
- podgrijavanje pekarskih proizvoda za neposrednu potrošnju (vidi oblast 56)

10.72 Proizvodnja dvopeka i keksa; proizvodnja trajnih peciva i kolača

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hrskavih proizvoda, dvopeka, keksa i ostalih suhih pekarskih proizvoda
- proizvodnju trajnih peciva, poslastica i kolača
- proizvodnju grickalica (štapića, krepera, pereca itd.), slatkih ili slanih

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju čipsa (vidi 10.31)

10.73 Proizvodnja makarona, rezanaca, kuskusa i sličnih proizvoda od brašna

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju tjestenina kao što su makaroni, rezanci i njoki, bez obzira na to jesu li kuhani i punjeni ili nisu
- proizvodnju kuskusa
- proizvodnju konzerviranih ili zamrznutih proizvoda od tijesta

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju jela od kuskusa (vidi 10.85)
- proizvodnju supa koje sadrže tjesteninu (vidi 10.89)

10.8 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda

Ova grana uključuje proizvodnju šećera i slastičarskih proizvoda, gotovih jela i obroka, kafe, čaja i začina, kao i lako kvarljivih prehrambenih proizvoda te specijaliteta.

10.81 Proizvodnja šećera

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ili rafiniranje šećera i šećernih zamjena, koje se dobivaju od sokova šećerne trske, repe, javora i palme
- proizvodnju šećernog sirupa
- proizvodnju melase
- proizvodnju sirupa i šećera od javora

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju glukoze, sirupa od glukoze, maltoze (vidi 10.62)

10.82 Proizvodnja kaka, čokolade i slastičarskih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju kaka, kakao-maslaca, kakao-masti i kakao-ulja
- proizvodnju čokolade i čokoladnih bombona
- proizvodnju slastičarskih proizvoda: karamela, kašua, nugata, fondana, bijele čokolade
- proizvodnju guma za žvakanje
- proizvodnju ušećerenog voća, oraha i sličnog orašastog voća, kora od voća i drugih dijelova biljaka
- proizvodnju dražeja i pastila

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju šećera (vidi 10.81)

10.83 Prerada čaja i kafe

Ovaj razred uključuje:

- dekofeiniranje i prženje kafe
- proizvodnju proizvoda od kafe:
  - mljevene kafe
  - topive kafe (npr. instant kafe)
  - ekstrakata i koncentrata kafe
- proizvodnju zamjene za kafu
- proizvodnju mješavina čaja i matea
- proizvodnju ekstrakata i preparata na bazi čaja ili matea
- pakovanje čaja, uključujući i pakovanje u kesice

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju biljnih otopina (metvice, sporiša, kamilice itd.)

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju inulina (vidi 10.62)
- proizvodnju alkoholnih pića, piva, vina i osvježavajućih napitaka (vidi oblast 11)
- pripremu biljnih proizvoda za upotrebu u farmaciji (vidi 21.20)

10.84 Proizvodnja začina i drugih dodataka hrani

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju začina, umaka i dodataka jelima:
  - majoneze
  - gorušice - slačice (brašna i prekrupe)
  - senfa itd.
- proizvodnju sirceta

Ovaj razred, također, uključuje:

- preradu soli u so koja se upotrebljava u prehrani, npr. jodiranu so

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj začinskih usjeva (vidi 01.28)

10.85 Proizvodnja gotove hrane i jela

Ovaj razred uključuje proizvodnju gotove (tj. pripremljene, začinjene i kuhane) hrane i jela. Ta jela su obrađena kako bi se očuvala, u zamrznutom ili konzerviranom obliku, a obično su pakovana i pripremljena za daljnju prodaju. Ovaj razred ne uključuje pripremu jela za neposrednu potrošnju na licu mjesta, kao što je restoran. Da bi se hrana smatrala jelom, mora sadržavati najmanje dva različita sastojka (osim dodataka hrani, začina itd.).

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju jela od mesa ili jela od mesa peradi
- proizvodnju jela od ribe, uključujući "fish and chips"
- proizvodnju jela od povrća
- proizvodnju zamrznutih ili na drugi način konzerviranih pizza

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju domaćih i nacionalnih jela

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju svježe hrane ili jela s manje od dva sastojka (vidi odgovarajući razred u oblasti 10)
- proizvodnju lako kvarljivih gotovih jela (vidi 10.89)
- trgovinu na malo gotovim jelima u prodavnicama (vidi 47.11, 47.29)
- trgovinu na veliko gotovim jelima (vidi 46.38)
- usluge dostave hrane koje se zasnivaju na ugovoru s kupcem (vidi 56.29)

10.86 Proizvodnja homogeniziranih prehrambenih preparata i dijetetske hrane

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hrane za posebnu nutricionističku upotrebu:
  - preparata za dojenčad
  - dopunskog mlijeka i druge dopunske hrane
  - hrane za bebe
  - niskokalorične i ograničeno kalorične hrane za održavanje tjelesne težine
  - dijetne hrane za posebne medicinske svrhe
  - hrane s malim sadržajem natrija, uključujući dijetne soli s malim sadržajem natrija ili bez natrija
  - hrane bez glutena
  - hrane za upotrebu pri jakim fizičkim naporima, posebno za sportiste
  - hrane za dijabetičare

10.89 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju supa i čorbi
- proizvodnju umjetnog meda i karamela
- proizvodnju lako kvarljivih gotovih jela kao što su:
  - sendviči
  - svježa (nepečena) pizza
- proizvodnju nadopuna hrani i drugih proizvoda hrane, d. n.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju kvasca
- proizvodnju ekstrakata i sokova od mesa, riba, ljuskara ili mekušaca
- proizvodnju nadomjestaka mlijeka i sira
- proizvodnju proizvoda od jaja, albumina od jaja
- proizvodnju umjetnih koncentrata

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju lako kvarljive gotove hrane od voća i povrća (vidi 10.39)
- proizvodnju zamrznutih pizza (vidi 10.85)
- proizvodnju alkoholnih pića, piva, vina i osvježavajućih pića (vidi oblast 11)

10.9 Proizvodnja pripremljene hrane za životinje

10.91 Proizvodnja pripremljene stočne hrane

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju gotove hrane za životinje, uključujući koncentrate i dodatke hrane za životinje
- pripremanje nemiješane stočne hrane

Ovaj razred, također, uključuje:

- obradu otpada iz klaonica za proizvodnju hrane za životinje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju riblje hrane za hranjenje životinja (vidi 10.20)
- proizvodnju pogača od sjemenki uljarica (vidi 10.41)
- djelatnosti koje rezultiraju nusproizvodima koji se bez posebne obrade mogu upotrebljavati kao hrana za životinje, npr. sjemenke uljarica (vidi 10.41), ostaci mljevenih žitarica (vidi 10.61) itd.

10.92 Proizvodnja pripremljene hrane za kućne ljubimce

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju gotove hrane za kućne ljubimce, uključujući pse, mačke, ptice, ribe itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- preradu otpada iz klaonica za proizvodnju hrane za životinje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju riblje hrane za životinje (vidi 10.20)
- proizvodnju pogača od sjemenki uljarica (vidi 10.41)
- djelatnosti koje rezultiraju nusproizvodima koji se bez posebne obrade mogu koristiti kao hrana za životinje, npr. sjemenke uljarica (vidi 10.41), ostaci mljevenih žitarica (vidi 10.61) itd.

11 Proizvodnja pića

Ova oblast uključuje proizvodnju pića, kao što su bezalkoholna pića i mineralna voda, alkoholnih pića koja se, uglavnom, dobivaju fermentacijom piva i vina te proizvodnju destiliranih alkoholnih pića.

Oblast isključuje:

- proizvodnju sokova od voća i povrća (vidi 10.32)
- proizvodnju na mlijeku baziranih pića (vidi 10.51)
- proizvodnju proizvoda od kafe, čaja i matea (10.83)

11.0 Proizvodnja pića

11.01 Destiliranje, pročišćavanje i miješanje alkoholnih pića

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju destiliranih alkoholnih pića: viskija, rakije, džina, likera itd.
- proizvodnju pića miješanih s destiliranim alkoholnim pićima
- miješanje destiliranog špirita
- proizvodnju neutralnih špirita

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nedestiliranih alkoholnih pića (vidi 11.02, 11.06)
- proizvodnju sintetičkog etilnog alkohola (vidi 20.14)
- proizvodnju etilnog alkohola iz fermentiranih materijala (vidi 20.14)
- flaširanje i etiketiranje (vidi 46.34 - ako se obavlja u sklopu trgovine na veliko i 82.92 - ako se obavlja uz naknadu ili na osnovu ugovora)

11.02 Proizvodnja vina od grožđa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vina
- proizvodnju pjenušavog vina
- proizvodnju vina od koncentriranog vinskog mošta

Ovaj razred, također, uključuje:

- miješanje, pročišćavanje i flaširanje vina
- proizvodnju vina s niskim sadržajem alkohola ili bezalkoholnog vina

Ovaj razred isključuje:

- flaširanje i etiketiranje (vidi 46.34 - ako se obavlja u sklopu trgovine na veliko i 82.92 - ako se obavlja uz naknadu ili na osnovu ugovora)

11.03 Proizvodnja jabukovače i ostalih voćnih vina

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju fermentiranih, ali nedestiliranih alkoholnih pića: rižina vina, jabukovače, kruškovače, medovine, drugih voćnih vina.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju medovine i miješanih pića koju sadrže voćna vina

Ovaj razred isključuje:

- flaširanje i etiketiranje (vidi 46.34 - ako se obavlja u sklopu trgovine na veliko i 82.92 - ako se obavlja uz naknadu ili na osnovu ugovora)

11.04 Proizvodnja ostalih nedestiliranih fermentiranih pića

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vermuta, medovine, sakea (vino od riže), i sl.

Ovaj razred isključuje:

- flaširanje i etiketiranje (vidi 46.34 - ako se obavlja u sklopu trgovine na veliko i 82.92 - ako se obavlja uz naknadu ili na osnovu ugovora)

11.05 Proizvodnja piva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju pića dobijenog vrenjem slada kao što je pivo, englesko bijelo pivo (ale), porter (crno pivo) i stout (jako crno pivo)

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju piva s niskim sadržajem alkohola ili bezalkoholnog piva

11.06 Proizvodnja slada

11.07 Proizvodnja osvježavajućih pića; proizvodnja mineralne vode i drugih flaširanih voda

Ovaj razred uključuje proizvodnju bezalkoholnih pića (osim bezalkoholnog piva i vina):

- proizvodnju prirodne mineralne vode i ostale flaširane vode
- proizvodnju osvježavajućih pića:
  - bezalkoholne aromatizirane ili zaslađene vode: limunade, oranžade, koka-kole, voćnih sokova, tonika itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju soka od voća i povrća (vidi 10.32)
- proizvodnju na mlijeku baziranih pića (vidi 10.51)
- proizvodnju proizvoda od kafe, čaja i matea (10.83)
- proizvodnju napitaka kojima je baza alkohol (vidi 11.01, 11.02, 11.03, 11.04, 11.05)
- proizvodnju bezalkoholnog vina (vidi 11.02)

- proizvodnju bezalkoholnog piva (vidi 11.05)
- proizvodnju leda (vidi 35.30)
- flaširanje i etiketiranje (vidi 46.34 - ako se obavlja u sklopu trgovine na veliko i 82.92 - ako se obavlja uz naknadu ili na osnovu ugovora)

12 Proizvodnja duhanskih proizvoda

Ova oblast uključuje i obradu duhana u oblik prikladan za konačnu potrošnju.

12.0 Proizvodnja duhanskih proizvoda

12.00 Proizvodnja duhanskih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju duhanskih proizvoda i njegovih nadomjestaka: cigareta, duhana za cigarete, cigara, duhana za lulu, duhana za žvakanje, duhana za šmrkanje (burmut)
- proizvodnju "homogeniziranog" ili "rekonstruiranog" duhana (duhanske folije)

Ovaj razred, također, uključuje:

- puštanje korijena i ponovno sušenje duhana
- prirodnu ili vještačku fermentaciju duhana

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj i primarnu preradu duhana (vidi 01.15, 01.63)

13 Proizvodnja tekstila

Ova oblast uključuje pripremanje i pređenje tekstilnih vlakana i tekstilnih tkanina, dovršavanje tekstila i odjeće, proizvodnju gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće (npr. veša za domaćinstvo, pokrivača, tepiha, užadi itd.). Uzgoj prirodnih vlakana pripada oblasti 01, dok je proizvodnja sintetičkih vlakana hemijski proces, koji se razvrstava u razred 20.60. Proizvodnja odjeće razvrstava se u oblast 14.

13.1 Priprema i pređenje tekstilnih vlakana

13.10 Priprema i pređenje tekstilnih vlakana

Ovaj razred uključuje pripremne radnje na tekstilnim vlaknima i pređenje tekstilnih vlakana. To se može vršiti na različitim sirovinama, kao što su svila ili vuna, drugim vlaknima životinjskog, biljnog ili umjetnog porijekla, te na papiru ili staklu itd.

Ovaj razred uključuje:

- pripremne radnje na tekstilnim vlaknima:
  - namatanje i pranje svile
  - odmaščivanje i karbonizaciju vune te bojenje runa
  - grebenanje i češljanje svih vrsta vlakana, bilo životinjskog, biljnog ili umjetnog porijekla
- pređenje i proizvodnju pređe i konca za tkanje ili šivanje za prodaju ili daljnju proizvodnju
  - trljanje lana
  - teksturiranje, uvijanje, slaganje, uvrtnje, upredanje, kabliranje i močenje prediva od sintetičnih i umjetnih filamenata

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju papirne pređe

Ovaj razred isključuje:

- pripremne radnje koje se obavljaju u kombinaciji s poljoprivredom (vidi oblast 01)
- močenje biljaka koje sadrže biljna tekstilna vlakna (juta, lan, kokosovo vlakno itd.) (vidi 01.16)
- čišćenje pamuka od sjemenja (vidi 01.63)
- proizvodnju sintetičkih ili umjetnih vlakana, proizvodnju jednostrukih pređa (uključujući visokootpornu pređu i pređu za tepihe) od umjetnih i sintetičkih vlakana (vidi 20.60)
- proizvodnju staklenih vlakana (vidi 23.14)

13.2 Tkanje tekstila

13.20 Tkanje tekstila

Ovaj razred uključuje proizvodnju tekstila. To se može činiti pomoću različitih sirovina, kao što su svila, vuna, ostala vlakna životinjskog, biljnog ili umjetnog porijekla, papir, staklo itd.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju širokih tkanina od pređe pamučnog tipa, vunenog tipa, od češljane vune ili od pređe svilenog tipa, uključujući mješavine, te od umjetne ili sintetičke pređe (polipropilen itd.)
- proizvodnju ostalih širokih tkanina od lana, ramije, konoplje, jute, lika i specijalne pređe

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju tkanina s floirom (bukle) ili baršunastih tkanina, frotira, gaze itd.
- proizvodnju tkanina od staklenih vlakana
- proizvodnju konca od indigo-vlakna i aramidnog vlakna
- proizvodnju imitacije krzna tkanjem

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju pletenih i heklanih tkanina (vidi 13.91)
- proizvodnju tekstilnih podnih prekrivača (vidi 13.93)
- proizvodnju uskih tkanina (vidi 13.96)
- proizvodnju filca (vidi 13.99)

13.3 Dovršavanje tekstila

13.30 Dovršavanje tekstila

Ovaj razred uključuje dovršavanje tekstila i odjevnih predmeta, tj. bijeljenje, bojenje, dorađivanje i slične djelatnosti.

Ovaj razred uključuje:

- bijeljenje i bojenje tekstilnih vlakana, pređe, tkanina i tekstilnih proizvoda, uključujući odjevne predmete
- dorađivanje, sušenje, parenje, smanjivanje, popravljivanje, sanforiziranje, merceriziranje tekstila i tekstilnih proizvoda, uključujući odjevne predmete

Ovaj razred, također, uključuje:

- izbjeljivanje džinsa
- plisiranje i slične radove na tekstilu
- hidroizolaciju, prevlačenje, gumiranje ili impregniranje na kupljenoj odjeći
- štampanje tekstila i odjevnih predmeta sitoštamptom

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju tekstilnih tkanina impregniranih, presvučenih, prekrivenih ili laminiranih gumom, u kojima je guma glavni sastojak (vidi 22.19)

13.9 Proizvodnja ostalog tekstila

Ova grana uključuje proizvodnju proizvoda od tekstila, osim odjevnih predmeta kao što su gotovi tekstilni proizvodi, prekrivači za pod i tepisi, užad, uske tekstilne tkanine, ukrasi itd.

13.91 Proizvodnja pletenih i heklanih tkanina

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju i obradu pletenih i heklanih tkanina:
  - buklea i frotirnih tkanina
  - mrežastih tkanina i tkanina za prozorske zavjese mašinski pletenih na rašelu i sl.
  - ostalih pletenih i heklanih tkanina

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju umjetnog krzna pletenjem

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju mrežastih tkanina i prozorskih zavjesa od čipke mašinski pletenih na rašelu i sl. (vidi 13.99)
- proizvodnju pletene i heklane odjeće (vidi 14.39)

13.92 Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju gotovih proizvoda od svih vrsta tekstilnih materijala, uključujući pletene i heklane tkanine:
  - deka, uključujući deke za putovanja
  - posteljine, stolnjaka, toaletnog ili kuhinjskog veša
  - pokrivača, perina, jorgana, jastuka za krevete, jastučića, vreća za spavanje itd. - proizvodnju gotovih proizvoda za razna opremanja:
  - zavjesa, zastora, roletni, prekrivača za krevet, navlaka za namještaj ili mašine itd.
  - cerada, tendi, šatora, proizvoda za kampiranje, jedara, zaštitnika od sunca, prekrivača za automobile, mašine i namještaj itd.
  - zastava, barjaka, zastavica itd.
  - krpa za čišćenje, pranje suđa i sl. proizvoda, pojaseva za spašavanje, padobrana itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju tekstilnih dijelova električnih prekrivača
- proizvodnju ručno tkanih tapiserija

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju tekstilnih proizvoda za tehničke svrhe (vidi 13.96)

13.93 Proizvodnja tepiha i prekrivača za pod

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju tekstilnih prekrivača za pod:
  - tepiha, ćilima, prostirki, hasura i otirača

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju iglom rađenih prekrivača za pod od filca

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju otirača i prostirača od pletarskih materijala (vidi 16.29)
- proizvodnju prostirki za pod od pluta (vidi 16.29)
- proizvodnju savitljivih podnih prostirki, kao što su vinil i linoleum (vidi 22.23)

13.94 Proizvodnja užadi, konopaca, upletenog konca i mreža

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju upletenog konca, konopca, užadi i kabala od tekstilnih vlakana, vrpce i sl., bez obzira na to jesu li impregnirani ili nisu, presvučeni, prekriveni, obloženi gumom ili plastikom
- proizvodnju čvoranih mreža od upletenog konca, konopca ili užeta
- proizvodnju proizvoda od užadi ili mreža: ribarskih mreža, branika za brodove, jastuka za iskrcaj, omči za ukrcaj, užadi, konopaca ili kabala opremljenih metalnim kolutima itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju mrežica za kosu (vidi 14.19)
- proizvodnju žičanog konopca (vidi 25.93)
- proizvodnju mreža za sportski ribolov (vidi 32.30)

13.95 Proizvodnja netkanog tekstila i proizvoda od netkanog tekstila, osim odjeće

Ovaj razred uključuje sve djelatnosti koje se odnose na proizvodnju tekstila i tekstilnih proizvoda i nisu razvrstane u oblastima 13 ili 14, a uključuju veliki broj prerada i širok raspon proizvedenih dobara.

13.96 Proizvodnja ostalih tehničkih i industrijskih tekstilnih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju uskih tkanina, uključujući tkanine s osnovom bez potke, sastavljenu ljepljivo
- proizvodnju naljepnica, etiketa, znački itd.
- proizvodnju ukrasnog pribora: vrpce, resa, pompona (loptica) itd.
- proizvodnju tkanina impregniranih, presvučenih, prekrivenih ili laminiranih plastikom
- proizvodnju metalizirane pređe i obavijene pređe, gumenog konca i korda pokrivenog s tekstilnim materijalom, tekstilne pređe ili vrpce prekrivenih, impregniranih, presvučenih ili obloženih gumom ili plastikom
- proizvodnju korda - tkanine za autogume od umjetne pređe visoke čvrstoće
- proizvodnju raznih obrađenih ili presvučenih tkanina: čvrstih tkanina ili sličnih pojačanih tkanina, tkanina presvučenih gumom ili drugim učvršćujućim sastojcima
- proizvodnju raznih tekstilnih proizvoda: fitilja i vatrootpornih mrežica za plin
- proizvodnju prekrivenih tkanina, tekstilnih crijeva za šmrkove, pogonskih i prijenosnih traka i kaiševa (bez obzira na to jesu li pojačani metalom ili nekim drugim materijalom ili nisu), tkanina za sita, za filtere
- proizvodnju tekstilnih proizvoda za opremanje motornih vozila
- proizvodnju slikarskog platna i odjeće za slikanje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju prijenosnih vrpce, prijenosnog pogonskog remenja od tekstilne tkanine, pređe ili korda impregniranog, presvučenog, prekrivenog ili laminiranog gumom, kada je guma pretežni sadržaj (vidi 22.19)
- proizvodnju ploča i folija od celularne gume ili plastike u kombinaciji s tekstilom samo radi pojačanja (vidi 22.19, 22.21)
- proizvodnju tkanina od pletene metalne žice (vidi 25.93)

13.99 Proizvodnja ostalih tekstilnih proizvoda, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju filca
- proizvodnju tila i drugih mrežastih tkanina, čipke u metraži, u vrpcama ili u motivima vezenih tkanina
- proizvodnju tekstilnih vrpce osjetljivih na pritisak
- proizvodnju pertli od tekstila
- proizvodnju jastučića za pudranje i rukavica bez prstiju

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju iglom rađenih pokrivača za pod od filca (vidi 13.93)
- proizvodnju vate od tekstila i predmeta od vate: higijenskih uložaka, tampona itd. (vidi 17.22)

14 Proizvodnja odjeće

Ova oblast uključuje kompletnu izradu odjeće (gotove ili po mjeri) od svih materijala (npr. kože, tkanina, pletenih ili heklanih tkanina itd.) i svih vrsta odjeće (npr. vanjske odjeće i veša za muškarce, žene i djecu; radne odjeće, odjeće za izlaske i svakodnevne odjeće itd.) i pribora. Ovdje nema razlike između odjeće za odrasle i odjeće za djecu, kao ni između moderne i tradicionalne odjeće.

Oblast 14, također, uključuje industriju krzna (krzno i odjeća od krzna).

14.1 Proizvodnja odjeće, osim krznene odjeće

Ova grana uključuje proizvodnju odjeće. Materijal korišten u proizvodnji može biti bilo koje vrste te može biti presvučen, impregniran ili gumiran.

14.11 Proizvodnja kožne odjeće

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju odjeće od kože ili umjetne kože, uključujući industrijski radni pribor od kože, kao što je kožna pregača za zavarivanje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju krznenih odjevnih predmeta (vidi 14.209)
- proizvodnju kožnih sportskih rukavica i sportskih pokrivala za glavu (vidi 32.30)
- proizvodnju protivpožarne i zaštitne sigurnosne odjeće (vidi 32.99)

14.12 Proizvodnja radne odjeće

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju obuće (vidi 15.20)
- proizvodnju protivpožarne i zaštitne sigurnosne odjeće (vidi 32.99)
- popravak odjevnih predmeta (vidi 95.29)

14.13 Proizvodnja ostale vanjske odjeće

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ostale šivane vanjske odjeće od tkanog, pletenog i heklanog tekstila, netkanog tekstila itd. za muškarce, žene i djecu:
  - dugih kaputa, odijela, kompleta, jakni, hlača, suknji itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- šivanje po mjeri
- proizvodnju dijelova za spomenute proizvode

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju odjeće od krzna, osim pokrivala za glavu (vidi 14.20)
- proizvodnju odjeće od gume i plastike koja nije šivana, nego samo slijepljena (vidi 22.19, 22.29)
- proizvodnju protivpožarne i zaštitne sigurnosne odjeće (vidi 32.99)
- popravak odjevnih predmeta (vidi 95.29)

14.14 Proizvodnja veša

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju šivanog veša od tkanog, pletenog ili heklanog tekstila, čipke itd. za muškarce, žene i djecu:
  - košulja, T-majica, dugih gaća, gaćica, pidžama, spavaćica, kućnih ogrtača, bluza, kombinezona, grudnjaka, korzeta itd.

Ovaj razred isključuje:

- popravak odjevnih predmeta (vidi 95.29)

14.19 Proizvodnja ostale odjeće i pribora za odjeću

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju odjeće za dojenčad i malu djecu, trenirki, skijaške odjeće, kupaćih kostima itd.
- proizvodnju šešira i kapa
- proizvodnju ostalog pribora za odijevanje: rukavica, kaiševa, šalova, kravata, mrežica za kosu itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju krznenih pokrivala za glavu
- proizvodnju obuće od tekstilnog materijala bez pričvršćenih potplata
- proizvodnju dijelova za navedene proizvode

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sportskih pokrivala za glavu (vidi 32.30)
- proizvodnju sigurnosnih pokrivala za glavu, osim sportskih pokrivala (vidi 32.99)
- proizvodnju protivpožarne i zaštitne sigurnosne odjeće (vidi 32.99)
- popravak odjevnih predmeta (vidi 95.29)

14.2 Proizvodnja proizvoda od krzna

14.20 Proizvodnja proizvoda od krzna

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju predmeta od krzna:
  - krznene odjeće i pribora
  - spojenih krzna u oblike kao što su ploče, vrpce, trake itd.
  - raznovrsnih predmeta od krzna: prostirke za pod, jastuci (nepunjeni), industrijske krpe za poliranje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sirovih koža s krznom (vidi 01.4, 01.70)
- proizvodnju sirovih koža (vidi 10.11)
- proizvodnju imitacije krzna (dugodlake tkanine dobivene tkanjem ili pletenjem) (vidi 13.20, 13.91)
- proizvodnju pokrivala za glavu od krzna (vidi 14.19)
- proizvodnju odjeće ukrašene krznom (vidi 14.19)
- doradu i bojenje krzna (vidi 15.11)
- proizvodnju čizama ili cipela s krznenim dijelovima (vidi 15.20)

14.3 Proizvodnja pletene i heklane odjeće

14.31 Proizvodnja pletenih i heklanih čarapa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju čarapa: sokne, hulahup-čarape, obične i bez stopala

14.39 Proizvodnja ostale pletene i heklane odjeće

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju pletene i heklane odjeće i ostalih gotovih predmeta neposredno u oblike: pulovera, jakne (kardigan), džerseja, prsluka i sličnih predmeta

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju pletenog i heklanog tekstila (vidi 13.91)
- proizvodnju hulahup-čarapa (vidi 14.31)

15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda

Ova oblast uključuje obradu i bojenje krzna te preradu krzna u kožu, štavljenjem ili sušenjem, i preradu kože u proizvode finalne potrošnje.

Također uključuje proizvodnju sličnih proizvoda od ostalih materijala (imitaciju kože ili nadomjestaka kože), kao što su obuća od gume, koferi od tekstila itd. Proizvodi od nadomjestaka kože uključeni su ovdje, jer su izrađeni na sličan način kao i proizvodi od kože (npr. koferi) i često se proizvode u istoj jedinici.

15.1 Štavljenje i obrada kože; proizvodnja putnih i ručnih torbi, sedlarskih i kaišarskih proizvoda; dorada i bojenje krzna

Ova grana uključuje proizvodnju kože i krzna i njihovih proizvoda.

15.11 Štavljenje i obrada kože; dorada i bojenje krzna

Ovaj razred uključuje:

- štavljenje, bojenje i obradu kože
- proizvodnju semiš-kože, pergament-kože, lakirane kože ili metalizirane kože
- proizvodnju kože sastavljene od kožnih otpadaka (kompozitne kože) kao i proizvodnju vještačke kože na podlozi od prirodne kože
- struganje, smekšavanje, štavljenje, bijeljenje, šišanje i čupanje, bojenje kože s krznom i sirove kože s dlakama

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sirovih koža kao dio uzgoja životinja (01.4)
- proizvodnju sirovih koža kao dio klaoničarstva (vidi 10.11)
- proizvodnju kožne odjeće (vidi 14.11)
- proizvodnju imitacija kože koje nemaju podlogu od prirodne kože (vidi 22.19, 22.29)

15.12 Proizvodnja putnih i ručnih torba i sličnih proizvoda, sedlarskih i kaišarskih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju kofera, ručnih torbica, i slično, od kože, kožnih ostataka ili drugih materijala, npr. plastičnih folija, tekstila, vulkanfibera (kartona), pri čemu se koristi ista tehnologija kao i za kožu
- proizvodnju sedlarskih i kaišarskih proizvoda
- proizvodnju nemetalnog kaiša za sat (npr. platnenog, kožnog, plastičnog)
- proizvodnju raznih proizvoda od kože ili kožnih ostataka: pogonskog remena, britvi itd.
- proizvodnju kožnih pertli za cipele
- proizvodnju korbača i bičeva za konje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju kožne odjeće (vidi 14.11)
- proizvodnju kožnih rukavica i šešira (vidi 14.19)
- proizvodnju obuće (vidi 15.20)

- proizvodnju sjedala za bicikle (vidi 30.92)
- proizvodnju kaiša za sat od plemenitih metala (vidi 32.12)
- proizvodnju kaiša za sat od neplemenitih metala (vidi 32.13)
- proizvodnju linijsku sigurnosnih pojaseva i ostalih pojaseva za profesionalnu upotrebu (vidi 32.99)

15.2 Proizvodnja obuće

15.20 Proizvodnja obuće

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju obuće svih namjena, od svih vrsta materijala, po svim postupcima, uključujući lijevanje u kalupe (vidi iznimke navedene ispod)
- proizvodnju kožnih dijelova obuće: proizvodnju gornjih dijelova, vanjskih i unutrašnjih potplata, đonova, potpetica itd.
- proizvodnju kaljača, sara gležnjarica i sličnih proizvoda.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju obuće od tekstilnog materijala bez pričvršćenih potplata, đonova (vidi 14.19)
- proizvodnju drvenih dijelova obuće, npr. potpetica i kalupa (vidi 16.29)
- proizvodnju gumenih čizama, potpetica i potplata te ostalih gumenih dijelova obuće (vidi 22.19)
- proizvodnju obuće od plastičnih dijelova (vidi 22.29)
- proizvodnju skijaških cipela (pancerica) (vidi 32.30)
- proizvodnju ortopedskih cipela (vidi 32.50)

16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala

Ova oblast uključuje proizvodnju proizvoda od drva, kao što su građevno drvo, šperploče, furnir, drveni sanduci, drveni podovi, drvene konstrukcije i drvene montažne kuće. Proizvodni proces uključuje piljenje, blanjanje, oblikovanje, laminiranje i sastavljanje proizvoda od drva, počevši od sječnog drva, koje je rezano na komade ili građevnog drva, koje se može dalje rezati ili oblikovati blanjalicom ili ostalim alatima za oblikovanje. Građevno drvo i ostali transformirani oblici drva mogu dalje biti piljeni ili glačani i sastavljeni u konačne proizvode, kao što su drveni sanduci.

S izuzetkom piljenja, podjela ove oblasti zasniva se, prvenstveno, na proizvodnji specifičnih proizvoda.

Ova oblast ne uključuje proizvodnju namještaja (31.0) ili instalaciju od drvenog pribora i slično (43.32, 43.33, 43.39).

16.1 Piljenje i blanjanje drva (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta

16.10 Piljenje i blanjanje drva (proizvodnja rezane građe); impregnacija drveta

Ovaj razred uključuje:

- piljenje, blanjanje i mašinsko obrađivanje drva
- rezanje, ljuštenje i cijepanje trupaca
- proizvodnju drvenih željezničkih pragova
- proizvodnju nesastavljenog drvenog materijala za podove (parket, brodski pod i dr.)
- proizvodnju drvne vune i drvnog brašna, iverja, sječka

Ovaj razred, također, uključuje:

- sušenje drva
- impregnaciju ili hemijsku obradu drva sa zaštitnim sredstvima ili drugim materijalima

Ovaj razred isključuje:

- sječu drva i proizvodnju grubo obrađenog drva (vidi 02.20)
- proizvodnju furnira dovoljno tankog da se može koristiti za šperploče, ploče i panele (vidi 16.21)
- proizvodnju šindre i cijepanog (tesanog) drva te tokarenih profila (vidi 16.23)
- proizvodnju cjepanica ili presovanog drva (vidi 16.29)

16.2 Proizvodnja proizvoda od drva, pluta, slame i pletarskih materijala

Ova grana uključuje proizvodnju proizvoda od drva, pluta, slame ili pletarskog materijala, uključujući osnovne oblike i sastavljene proizvode.

16.21 Proizvodnja furnira i ostalih ploča od drva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju furnira dovoljno tankog da se može koristiti za šperploče, ploče, panele i za druge namjene:
  - izglaćanih, sušenih, prevučениh, impregniranih, ojačanih (s poledinom od papira ili tekstila)
  - izrađenih u obliku uzorka (motiva)
- proizvodnju šperploča, furnirskih panel-ploča i sličnih laminiranih drvenih ploča i listova
- proizvodnju i tzv. orijentiranih ivernih ploča te ostalih ploča iverica i ploča vlaknatica
- proizvodnju srednje gustih ploča vlaknatica (MDF) i ostalih ploča vlaknatica
- proizvodnju zgusnutog (zbijenog) drva
- proizvodnju lijepljenog laminiranog drva, laminiranog furnira

16.22 Proizvodnja sastavljenog parketa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju parketnih blokova, traka itd., sastavljenih u panele

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nespojenih drvenih podnih ploča (vidi 16.10)

16.23 Proizvodnja ostale građevne stolarije i elemenata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju drvenih dobara ponajprije namijenjenih za upotrebu u industriji građevinarstva:
  - traverza, greda, krovnih konstrukcija
  - lijepljenih laminiranih i povezanih metalom, te montažnih nosača od drva
  - vrata, prozora, kapaka i njihovih okvira, sa ili bez sadržaja metalnih dijelova, kao što su zglobovi, brave itd.
  - stupova, ograda
  - tokarskih profila od drva, šindre i cijepanog (tesanog) drva
- proizvodnju montažnih objekata i njihovih elemenata, pretežno od drva, npr. sauna
- proizvodnju pokretnih kuća
- proizvodnju drvenih pregrada (osim samostojećih)

Ovaj razred isključuje:

- izradu kuhinjskog namještaja, policia za knjige, ormara za odjeću itd. (vidi 31.01, 31.02, 31.09)
- izradu samostojećih drvenih pregrada (vidi 31.01, 31.02, 31.09)

16.24 Proizvodnja ambalaže od drva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sanduka, kutija, gajbi, bubnjeva i slične ambalaže od drva
- proizvodnju paleta, paletnih kutija i drugih utovarnih ambalaža od drva

- proizvodnju buradi, vjedara, kaca i drugih bačvarskih proizvoda od drva
- proizvodnju kotura za kablove od drva

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju kofera (vidi 15.12)
- proizvodnju sanduka i kutija od pletarskih materijala (vidi 16.29)

16.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju različitih proizvoda od drva:
  - drvenih držača i dijelova za alate, metle i četke
  - kalupa za čizme, cipele i drugu obuću, vješalica za odjeću
  - potrepština za domaćinstvo i kuhinjskog pribora od drva
  - figurica i ukrasa od drva, sitnih galanterijskih proizvoda i intarzija od drva
  - drvenih kutija za nakit, pribora za jelo i sličnih predmeta od drva
  - drvenih „špula“, poklopaca, bobina, namota za konac i sličnih tokarskih proizvoda od drva
  - ostalih proizvoda od drva
- preradu prirodnog pluta, proizvodnju aglomeriranog pluta
- proizvodnju predmeta od prirodnog ili aglomeriranog pluta, uključujući one za pokrivanje podova
- proizvodnju pletenica i proizvoda od pletarskog materijala: prostirki, staza, zaslona, kutija itd.
- proizvodnju košaračkih i pletarskih predmeta
- proizvodnju cjepanica za vatru i tableta za potpaljivanje vatre izrađenih od presovanog drva ili zamjenskog materijala, kao što su podzemni dijelovi kafe ili soje
- proizvodnju drvenih okvira za ogledala i slike
- proizvodnju okvira za slikarska platna
- proizvodnju drvenih dijelova obuće (npr. potpetica i kalupa)
- proizvodnju držača za kišobrane, štapove i slično
- proizvodnju dijelova za proizvodnju lula za pušenje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju prostirki i staza od tekstilnih materijala (vidi 13.92)
- proizvodnju kofera (vidi 15.12)
- proizvodnju drvene obuće (vidi 15.20)
- proizvodnju šibica (vidi 20.51)
- proizvodnju kutija za satove (vidi 26.52)
- proizvodnju „špula“ i bobina od drva koji su dio tekstilnih mašina (vidi 28.94)
- proizvodnju namještaja (vidi 31.0)
- proizvodnju drvenih igračaka (vidi 32.40)
- proizvodnju četki i metli (vidi 32.91)
- proizvodnju mrtvačkih sanduka (vidi 32.99)
- proizvodnju pojaseva za spašavanje (vidi 32.99)

17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira

Ova oblast uključuje proizvodnju celuloze, papira i konvertirane proizvode od papira. Proizvodnja tih proizvoda grupirana je zajedno, jer čini seriju vertikalno povezanih postupaka prerade. U jednoj jedinici često se obavlja više od jedne djelatnosti.

Ovdje je riječ o trima djelatnostima: proizvodnja celuloze zahtijeva razdvajanje celularnih vlakana od ostalih nečistoća u drvu ili u upotrijebljenom (starom) papiru, rastvaranjem i izvlačenjem mastila te miješanjem u male količine reagensa i ojačavanjem vezivnih vlakana. Proizvodnja papira zahtijeva izbacivanje celuloze na mrežu i uzdužno polaganje tih vlakana u listove. Konvertirani proizvodi izrađeni su od papira i drugih materijala s različitim tehnikama rezanja i oblikovanja.

Predmeti od papira mogu se štampati (npr. zidne tapete, papir za umotavanje itd.), a njihova proizvodnja razvrstava se u ovu oblast ako štampana informacija nije glavna svrha štampanja.

Proizvodnja celuloze, papira i kartona u slobodnim listovima uključena je u granu 17.1, dok ostali razredi uključuju proizvodnju papira i proizvoda od papira koji su dalje prerađeni.

17.1 Proizvodnja celuloze, papira i kartona

17.11 Proizvodnja celuloze

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju bijeljene, polubijeljene i nebijeljene celuloze primjenom mehaničkog, hemijskog ili poluhemijskog procesa
- proizvodnju celuloze pamučnog lintera
- uklanjanje štamparske boje i proizvodnju celuloze od papirnog otpada

17.12 Proizvodnja papira i kartona

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju papira i kartona namijenjenih daljnjoj industrijskoj preradi

Ovaj razred, također, uključuje:

- daljnju preradu papira i kartona:
  - premazivanje, prekrivanje i impregniranje papira i kartona
  - proizvodnju krepovanih i plisiranih papira
  - proizvodnju laminata i folija ako su laminirani papirom ili kartonom
- proizvodnju ručno izrađenog papira
- proizvodnju novinskog papira i ostalog papira za printanje i pisanje
- proizvodnju celulozne vate i vrpce od celuloznih vlakana
- proizvodnju karbonskog papira ili papira sa šablonama u rolama i listovima

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju valovitog papira i kartona (vidi 17.21)
- proizvodnju dalje prerađenih predmeta od papira, kartona ili celuloze (vidi 17.22, 17.23, 17.24, 17.29)
- proizvodnju premazanog ili impregnatog papira, gdje je premaz ili impregnat glavni sastojak (vidi razred u kojem je razvrstana proizvodnja premaza ili impregnata)
- proizvodnju abrazivnog papira (vidi 23.91)

17.2 Proizvodnja proizvoda od papira i kartona

17.21 Proizvodnja valovitog papira i kartona te ambalaže od papira i kartona

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju valovitog papira i kartona
- proizvodnju ambalaže od valovitog papira i kartona
- proizvodnju složive ambalaže od papira i kartona
- proizvodnju ambalaže od tvrdih kartona
- proizvodnju ostale ambalaže od papira i kartona
- proizvodnju vreća i vrećica od papira
- proizvodnju kancelarijskih registratora i sličnih proizvoda

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju omotnica (vidi 17.23)

- proizvodnju oblikovanih i presovanih predmeta od papirne pulpe-ljepenke (npr. kartona za pakovanje jaja, oblikovanih podloga od papirne pulpe-ljepenke) (vidi 17.29)

17.22 Proizvodnja proizvoda za domaćinstvo i higijenu te toaletnih potrepština od papira

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju proizvoda od papira za domaćinstvo i ličnu higijenu te proizvoda od celulozne vate:
  - listića za čišćenje
  - maramica, peškira, papirnih ubrusa
  - toaletnog papira
  - higijenskih uložaka i tampona, pelena i podložaka za dječije pelene
  - čaša, tanjira i poslužavnika
- proizvodnju tekstilne vate i proizvoda od vate: higijenskih uložaka i tampona itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vate od celuloze (vidi 17.12)

17.23 Proizvodnja kancelarijskog materijala od papira

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju papira za štampanje i pisanje, spremnog za upotrebu
- proizvodnju štampanog papira za računare, spremnog za upotrebu
- proizvodnju samokopirajućeg papira, spremnog za upotrebu
- proizvodnju matrica za umnožavanje karbon-papira, spremnog za upotrebu
- proizvodnju gumiranog i ljepljivog papira, spremnog za upotrebu
- proizvodnju poštanskih omotnica i pisama omotnica
- proizvodnju školskog i kancelarijskog pribora za pisanje (bilježnica, registratora, računovodstvenih knjiga, poslovnih obrazaca itd.), kada štampana informacija nije glavna karakteristika
- proizvodnju kutija, vrećica i notesa koji sadrže određeni sortiment papira za pisanje

Ovaj razred isključuje:

- štampanje na proizvodima od papira (vidi 18.1)

17.24 Proizvodnja zidnih tapeta

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju zidnih tapeta i sličnih zidnih obloga, uključujući one prevučene plastikom i tekstilne zidne tapete

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju papira i kartona u rasutom stanju (vidi 17.12)
- proizvodnju plastičnih zidnih tapeta (vidi 22.29)

17.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju etiketa
- proizvodnju filter-papira i kartona
- proizvodnju bobina, „špula“, poklopaca (kopsova) itd. od papira i kartona
- proizvodnju kutija za jaja i drugih proizvoda za pakovanje od presovanog kartona itd.
- proizvodnju noviteta od papira
- proizvodnju kartica od papira ili kartona za upotrebu u žakard-mašinama

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju igraćih karata (vidi 32.40)
- proizvodnju igara i igračaka od papira i kartona (vidi 32.40)

18 Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa

Ova oblast uključuje štampanje proizvoda kao što su novine, knjige, periodične publikacije, poslovni obrasci, čestitke i drugi materijali, pripadajuće pomoćne djelatnosti, kao što su uvezivanje knjiga, izrada štamparske forme i prikazivanje podataka. Pomoćne djelatnosti koje su ovdje uključene čine integralni dio štamparske industrije, a proizvodi (štamparska ploča, uvezena knjiga, CD ili datoteka) sastavni su dio te industrije i gotovo uvijek nastaju kao rezultat tih operacija.

Proizvodni procesi pri štampanju uključuju različite metode za prenošenje zapisa s ploče, platna ili računarske datoteke na neki medij, kao što je papir, plastika, metal, tekstilni predmet ili drvo. Najistaknutije od tih metoda zahtijevaju prijenos zapisa s ploče ili platna na medij pomoću litografskog štampanja, gravure, štampanja na platno i fleksografskog štampanja. Često se računarska datoteka koristi za direktno pokretanje mehanizma za štampanje kako bi bila stvorena slika ili za pokretanje elektrostatičke te ostalih vrsta opreme (digitalni ili nemehanički pisač).

Iako se štampanje i izdavanje mogu izvoditi u istoj jedinici (novine, naprimjer), sve se rjeđe te različite djelatnosti obavljaju na istoj lokaciji.

Ova oblast, također, uključuje umnožavanje snimljenih zapisa kao što su CD i DVD, videozapis, softver na disku ili kaseti, ploča itd.

Ova oblast isključuje izdavačke djelatnosti (vidi područje J).

18.1 Štampanje i uslužne djelatnosti u vezi sa štampanjem

Ova grana uključuje štamparske proizvode, kao što su novine, knjige, periodične publikacije, poslovni obrasci, čestitke, i ostale materijale, te pripadajuće pomoćne djelatnosti, kao što su uvezivanje knjiga, izrada štamparske forme i prikazivanje podataka. Štampanje se može vršiti koristeći se različitim tehnikama, te na različitim materijalima.

18.11 Štampanje novina

Ovaj razred, također, uključuje:

- štampanje ostalih periodičnih publikacija koje izlaze više od četiri puta sedmično

Ovaj razred isključuje:

- izdavanje štampanog materijala (vidi 58.1)
- fotokopiranje dokumenata (vidi 82.19)

18.12 Ostalo štampanje

Ovaj razred uključuje:

- štampanje magazina i ostalih periodičnih publikacija koje izlaze manje od četiri puta sedmično
- štampanje knjiga i brošura, muzičkih djela i muzičkih rukopisa, geografskih karata, atlasa, plakata, reklamnih kataloga, prospekata i drugih štampanih oglasa, poštanskih marki, upravnih biljega, dokumenata, čekova i drugih vrijednosnih papira, pametnih kartica, albuma, dnevnika, kalendara, poslovnih obrazaca i ostalih štampanih komercijalnih publikacija, papirnih potrepština za lične potrebe i drugih materijala štampanih pomoću knjigoštampe, ofseta, fotogravure, fleksografije, sitoštampe i drugih štamparskih mašina, mašina za umnožavanje, računarskih pisača, reljefnih pisača itd., uključujući brzo štampanje
- direktno štampanje na tekstu, plastici, staklu, metalu, drvu i keramici

Štampani materijali su, obično, zaštićeni autorskim pravom.

Ovaj razred, također, uključuje:

- štampanje naljepnica ili etiketa (litografija, gravura, fleksografija i ostalih)

Ovaj razred isključuje:

- štampanje tekstila i odjevnih predmeta sitoštamptom (vidi 13.30)
- proizvodnju pribora za pisanje (bilježnica, registratora, računovodstvenih knjiga, poslovnih obrazaca itd.), kada štampana informacija nije glavna karakteristika (vidi 17.23)
- izdavanje štampanog materijala (vidi 58.1)

18.13 Usluge pripreme za štampu i objavljivanje

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti unošenja podataka: pripremu štamparskog oblika, podešavanje izgleda teksta, podešavanje izgleda slike, ulaznih podataka, uključujući skeniranje i prepoznavanje optičkih obilježja, elektroničkog izgleda
- priprema datoteka za aplikacije na raznim medijima (štampanje na papir, CD-ROM, internet)
- usluge izrade štamparskih ploča, uključujući podešavanje slika i ploča (za proces običnog i ofset štampanja)
- pripreme cilindara: graviranje ili kliširanje cilindra za gravure
- postupci s pločama: "s računara na ploču" (također, fotopolimernih ploča)
- pripremu ploča i matrica za reljefno štampanje i štampanje pečata
- pripremu:
  - umjetničkih radova tehničkog karaktera, kao što su litografske ploče i drveni blokovi
  - medija za potrebe prezentacija, npr. folija za projektore te ostalih oblika digitalne prezentacije
  - nacрта, skica, uzoraka itd.
  - proizvodnju otisaka za korekturu

Ovaj razred isključuje:

- specijalizirane dizajnerske djelatnosti (vidi 74.10)

18.14 Knjigoveške i srodne usluge

Ovaj razred uključuje:

- uvezivanje otisnutih listova, izradu oglednih primjeraka i doštampanje, npr. uvezivanje knjiga, brošura, časopisa, kataloga itd., slaganje, rezanje i orezivanje, spajanje, šivanje, bušenje, rezanje i postavljanje naslovnice, lijepljenje, uspoređivanje, zlatoštampa, spiralni uvez i uvezivanje plastičnom žicom
- uvezivanje i dovršavanje štampanog papira ili kartona, slaganje, štampanje, bušenje, probijanje rupa, perforiranje, reljefno modeliranje, lijepljenje, lameliranje
- završne radove na CD-ROM-u
- završne poštanske radove, kao što su standardiziranje, priprema omotnica i adresiranje
- ostale završne djelatnosti, kao što su stavljanje u kalup, štampanje ili otiskivanje, brailovo kopiranje

18.2 Umnožavanje snimljenih zapisa

18.20 Umnožavanje snimljenih zapisa

Ovaj razred uključuje:

- umnožavanje s master-kopija gramofonskih ploča, CD-a, DVD-a i vrpce s muzičkim i drugim zvučnim zapisima
- umnožavanje s master-kopija zapisa, CD-a, DVD-a i vrpce s filmovima i drugim videozapisima
- umnožavanje s master-kopija softvera i podataka na diskovima i vrpcama

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje štampanog materijala (vidi 18.11, 18.12)
- izdavanje softvera (vidi 58.2)
- izdavanje i distribuciju filmova, videovrpce i filmova na DVD-u i sličnim medijima (vidi 59.11, 59.12, 59.13)
- umnožavanje filmova za kinodistribuciju (vidi 59.12)

- proizvodnju master-kopija za snimljeni ili audiomaterijal (vidi 59.20)

19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda

Ova oblast uključuje transformaciju sirove nafte i ugljena u proizvode prikladne za upotrebu. Dominantan proces je rafiniranje nafte i uključuje odvajanje sirove nafte u komponentne proizvode korištenjem tehnika kao što su krekiranje i destilacija.

Ova oblast uključuje proizvodnju plinova, kao što su etan, propan i butan, kao proizvoda naftnih rafinerija.

Ova oblast, također, uključuje proizvodnju karakterističnih proizvoda za vlastiti račun (npr. koks, butan, propan, nafta, kerozin, ulja za loženje itd.) kao i usluge obrade (npr. rafiniranje za korisnike).

Nije uključena proizvodnja tih plinova u drugim jedinicama (20.14), proizvodnja industrijskih plinova (20.11), vađenje zemnog plina (metana, etana, butana ili propana, 06.20) i proizvodnja plinovitih goriva, osim naftnih plinova (npr. plin od ugljena, vodeni plin, proizvodni plin, plin iz plinara, 35.21). Proizvodnja petrohemijskih proizvoda iz rafinirane nafte razvrstava se u oblast 20.

19.1 Proizvodnja proizvoda koksnih peći

19.10 Proizvodnja proizvoda koksnih peći

Ovaj razred uključuje:

- rad koksnih peći
- proizvodnju koksa i polukoksa
- proizvodnju smole i smolastog koksa
- proizvodnju koksnog plina iz koksnih peći
- proizvodnju sirovog katrana iz ugljena i lignita
- briketiranje koksa

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju goriva od briketa ugljena (vidi 19.20)

19.2 Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda

19.20 Proizvodnja rafiniranih naftnih proizvoda

Ovaj razred uključuje proizvodnju tečnih i plinovitih goriva te drugih proizvoda od sirove nafte, bitumenskih minerala ili proizvoda njihovih frakcija. Rafiniranje nafte uključuje samo jednu ili neke od sljedećih djelatnosti: frakcioniranje, direktnu destilaciju sirove nafte i krekiranje.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju motornih goriva: benzina, kerozina itd.
- proizvodnju destiliranih goriva: lakih, srednjih i teških naftnih ulja, rafiniranih plinova, kao što su etan, propan butan itd.
- proizvodnju mazivih ulja i maziva na bazi nafte te na bazi otpadnog ulja
- proizvodnju proizvoda, bitumenskih materijala za petrohemijsku industriju te potrebe cestogradnje
- proizvodnju različitih proizvoda: bijelog špirita (drvnog alkohola), vazelina, parafinskog voska, naftnog želea itd.
- proizvodnju naftnog briketa
- miješanje biogoriva, tj. miješanje alkohola s naftom (npr. gazohol)

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju briketiranog treseta
- proizvodnju goriva od briketiranog kamenog ugljena i briketiranog lignita

20 Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda

Ova oblast uključuje transformaciju organskih ili anorganskih sirovina hemijskim procesom te oblikovanje proizvoda. Ovdje razlikujemo proizvodnju osnovnih hemikalija, koje čine prvu industrijsku granu, od intermedijalnih i konačnih proizvoda, koji čine preostale industrijske razrede, a proizvedeni su daljnjom preradom osnovnih hemikalija.

20.1 Proizvodnja osnovnih hemikalija, gnojiva i dušičnih spojeva, plastike i sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima

Ova grana uključuje proizvodnju osnovnih hemijskih proizvoda, mineralnih gnojiva i pripadajućih dušičnih spojeva, kao i proizvodnju plastičnih masa i sintetičke gume u primarnom obliku.

20.11 Proizvodnja industrijskih plinova

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju tečnih i komprimiranih anorganskih industrijskih ili medicinskih plinova:
  - elementarnih plinova
  - tečnog i komprimiranog zraka
  - rashladnih plinova
  - miješanih industrijskih plinova
  - inertnih plinova poput ugljendioksida
  - izolirajućih plinova

Ovaj razred isključuje:

- vađenje metana, etana, butana ili propana (vidi 06.20)
- proizvodnju gorivih plinova kao što su etan, propan ili butan u rafinerijama nafte (vidi 19.20)
- proizvodnju plinskih goriva od ugljena, otpada itd. (vidi 35.21)

20.12 Proizvodnja koloranata i pigmenata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju koloranata i pigmenata, bilo kojeg porijekla, u osnovnom obliku ili kao koncentrat

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju proizvoda koji se upotrebljavaju kao nosioci fluorescentnog svjetla ili luminofornog svjetla

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju pripremljenih koloranata i pigmenata (vidi 20.30)

20.13 Proizvodnja ostalih anorganskih osnovnih hemikalija

Ovaj razred uključuje proizvodnju hemikalija koristeći se osnovnim procesima, kao što su termalno kreiranje i destiliranje. Izlazni produkti tih procesa obično su izdvojeni hemijski elementi ili izdvojeni hemijski spojevi.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hemijskih elemenata, osim industrijskih plinova i osnovnih metala
- proizvodnju anorganskih kiselina, osim dušične kiseline
- proizvodnju baza, baznih otopina i drugih anorganskih baza, osim amonijaka
- proizvodnju ostalih anorganskih spojeva
- prženje željeznog pirita
- proizvodnju destilirane vode

Ovaj razred, također, uključuje:

- obogaćivanje uranijevih i torijevih ruda

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju industrijskih plinova (vidi 20.11)
- proizvodnju dušičnih mineralnih gnojiva i dušičnih spojeva (vidi 20.15)
- proizvodnju amonijaka (vidi 20.15)
- proizvodnju amonijevih hlorida (vidi 20.15)
- proizvodnju nitrita i kalijevog nitrata (vidi 20.15)
- proizvodnju amonij-karbonata (vidi 20.15)
- proizvodnju aromatične destilirane vode (vidi 20.53)
- proizvodnju baznih metala (vidi oblast 24)

20.14 Proizvodnja ostalih osnovnih organskih hemikalija

Ovaj razred uključuje proizvodnju hemikalija koristeći se osnovnim procesima, kao što su termalno kreiranje i destiliranje. Izlazni produkti tih procesa su, obično, izdvojeni hemijski elementi ili izdvojeni hemijski spojevi.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju osnovnih organskih hemikalija:
  - acikličnih ugljikovodika, zasićenih ili nezasićenih
  - cikličnih ugljikovodika, zasićenih ili nezasićenih
  - acikličnih i cikličnih alkohola, uključujući i sintetički alkohol
  - monokarboksilne i polikarboksilne kiseline, uključujući sirćetnu kiselinu
  - ostalih spojeva s funkcijom kisika, uključujući aldehide, ketone, kinone i spojeve s dualnom ili polikisik- funkcijom
  - sintetički glicerol
  - organskih spojeva s dušik-funkcijom, uključujući amine
  - fermentaciju šećerne trske, žitarica i sličnog za proizvodnju alkohola i estera (biogorivo)
  - ostalih organskih spojeva, uključujući proizvode destilacije drva (npr. drveni ugljen) itd.
- proizvodnju sintetičkih aromatičnih proizvoda
- destilaciju ugljenog katrana

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju plastičnih masa u primarnim oblicima (vidi 20.16)
- proizvodnju sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima (vidi 20.17)
- proizvodnju sirovog glicerola (vidi 20.41)
- proizvodnju prirodnih eteričnih ulja (vidi 20.53)
- proizvodnju salicilne i O-acetilsalicilne kiseline (vidi 21.10)

20.15 Proizvodnja gnojiva i dušičnih spojeva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mineralnih gnojiva:
  - jednostavnih ili kompleksnih dušičnih, fosfornih ili kalijevih gnojiva
  - ureje, sirovih prirodnih fosfata i sirovih prirodnih kalijevih soli
- proizvodnju pripadajućih dušičnih proizvoda:
  - dušičnih i sulfodušičnih kiselina, amonijaka, amonij-hlorida, amonij-karbonata, nitrita i nitrata kalija

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju zemlje za cvijeće s tresetom kao glavnim sastojkom
- proizvodnju zemlje za cvijeće, mješavinu prirodne zemlje, pijeska, ilovače i minerala

Ovaj razred isključuje:

- kopanje (vađenje) guana (vidi 08.91)
- proizvodnju agrohemijskih proizvoda kao što su pesticidi (vidi 20.20)

20.16 Proizvodnja plastičnih masa u primarnim oblicima

Ovaj razred uključuje proizvodnju smole, plastičnih materijala i ne vulkaniziranih termoplastičnih elastomera, mješavina i smjesa smola na korisničkoj bazi te proizvodnju nekorisničkih sintetičkih smola.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju plastičnih masa u primarnim oblicima:
  - polimera, uključujući one od etilena, propilena, stirena, vinilhlorida, vinilacetata i akrilata
  - poliamida
  - fenolne i epoksi-smole i poliuretana
  - alkidne i poliesterske smole i polietera
  - silikona
  - izmjenjivača iona na bazi polimera

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju celuloze od njenih hemijskih derivata

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju umjetnih i sintetičkih vlakana, filamenata i pređe (vidi 20.60)
- uništavanje plastičnih proizvoda (vidi 38.32)

20.17 Proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima:
  - sintetičkog kaučuka
  - faktisa
- proizvodnju mješavina od sintetičkog i prirodnog kaučuka ili kaučuku sličnih guma (npr. balata)

20.2 Proizvodnja pesticida i drugih agrohemijskih proizvoda

20.20 Proizvodnja pesticida i drugih agrohemijskih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju insekticida, rodenticida, fungicida, herbicida, akaricida, pužomora i biocida
- proizvodnju sredstava protiv klijanja i regulatora rasta biljaka
- proizvodnju sredstava za dezinfekciju (za potrebe poljoprivrede i druge svrhe)
- proizvodnju drugih agrohemijskih proizvoda, d. n.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju umjetnih gnojiva i dušičnih spojeva (vidi 20.15)

20.3 Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova

20.30 Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju boja i lakova, emajla ili lak-boja
- proizvodnju pripremljenih pigmenata i boja, opacifijena i koloranata
- proizvodnju staklastog emajla, glazura i engoba te sličnih preparata
- proizvodnju kitova
- proizvodnju smjesa za punjenje i sličnih nevatrostralnih preparata za punjenje ili površinsku obradu
- proizvodnju organskih složenih rastvarača i razrjeđivača boja
- proizvodnju preparata za skidanje boja i lakova
- proizvodnju grafičkih boja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju koloranata, pigmenata (vidi 20.12)
- proizvodnju tinte za pisanje i crtanje (vidi 20.59)

20.4 Proizvodnja sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje, parfema i toaletno-kozmetičkih preparata

20.41 Proizvodnja sapuna i deterdženata, sredstava za čišćenje i poliranje

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju organskih površinski aktivnih tvari
- proizvodnju papira, vate, filca itd., presvučenih ili prekrivenih sapunom ili deterdžentom
- proizvodnju sirovog glicerola
- proizvodnju sapuna, osim kozmetičkog sapuna
- proizvodnju površinski aktivnih preparata:
  - prašaka za pranje, čvrstih ili tečnih, te deterdženata
  - prašaka za pranje posuđa
  - omekšivača za tekstil
- proizvodnju sredstava za čišćenje i poliranje:
  - sredstava za osvježavanje zraka u prostorijama
  - umjetnih voskova i preparata na bazi voskova
  - politura i krema za kožu
  - politura i krema za drvo
  - politura za karoserije, staklo i metal
  - pasta i praškova za ribanje, uključujući papir, vatu itd., kojima su presvučeni ili prekriveni

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju pojedinačnih, hemijski definiranih spojeva (vidi 20.13, 20.14)
- proizvodnju glicerola sintetiziranog iz naftnih proizvoda (vidi 20.14)
- proizvodnju kozmetičkog sapuna (vidi 20.42)

20.42 Proizvodnja parfema i toaletno-kozmetičkih preparata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju parfema i toaletno-kozmetičkih preparata:
  - parfema i toaletne vode
  - preparata za uljepšavanje i šminkanje
  - preparata za sunčanje i zaštitu od sunca
  - preparata za manikuru i pedikuru
  - šampona, lakova za kosu, preparata za kovrčanje i ravnjanje kose
  - zubnih pasta i preparata za oralnu higijenu, uključujući preparate za učvršćivanje zubala
  - preparata za brijanje, uključujući preparate za prije i poslije brijanja
  - dezodoransa i soli za kupanje
  - depilanata
- proizvodnju kozmetičkih sapuna

Ovaj razred isključuje:

- vađenje i rafiniranje prirodnih eteričnih ulja (vidi 20.53)

20.5 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda

Ova grana uključuje proizvodnju eksplozivnih i pirotehničkih sredstava, ljepila, eteričnih ulja i ostalih hemijskih proizvoda koji se koriste pri izradi fotografija, uključujući filmove i papire osjetljive na svjetlo, želatina te kompozitne dijagnostike.

20.51 Proizvodnja eksploziva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju propulzivnih prašaka
- proizvodnju eksploziva i pirotehničkih sredstava, uključujući udarne kapsule, detonatore, signalne rakete itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju šibica

20.52 Proizvodnja ljepila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ljepila i ljepljivih preparata, uključujući ljepila i ljepljive preparate na bazi kaučuka i gume

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju želatina i njegovih derivata (vidi 20.59)

20.53 Proizvodnja eteričnih ulja

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ekstrakata na bazi prirodnih mirisnih proizvoda
- proizvodnju rezinoida
- proizvodnju mješavina mirisnih tvari za proizvodnju parfema ili hrane

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sintetičkih mirisnih proizvoda (vidi 20.14)
- proizvodnju parfema i toaletno-kozmetičkih preparata (vidi 20.42)

20.59 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju fotografskih ploča, filmova, papira osjetljivog na svjetlo i drugih neekspozitiranih materijala
- proizvodnju hemijskih preparata za fotografsku upotrebu
- proizvodnju želatina i njegovih derivata
- proizvodnju različitih hemijskih proizvoda:
  - peptona i peptonskih derivata, ostalih proteinskih tvari i njihovih derivata, d. n.
  - hemijski modificiranih ulja i masti
  - materijala upotrijebljenog za dovršavanje tekstila i kože
  - prašaka i pasta za lemljenje, brušenje i zavarivanje
  - sredstava za čišćenje metala
  - pripremljenih aditiva za cement
  - aktivnog ugljena, aditiva ulja za podmazivanje, pripremljenih akceleratora za gumu, katalizatora i drugih hemijskih proizvoda za industrijsku upotrebu
  - antidetonatorskih preparata, antifriz-preparata
  - tečnosti za hidraulični prijenos
  - složenih reagensa za dijagnostiku i laboratorije

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju tinte za pisanje i crtanje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju hemijski definiranih proizvoda u velikoj količini (vidi 20.13, 20.14)
- proizvodnju destilirane vode (vidi 20.13)
- proizvodnju ostalih osnovnih organskih hemikalija (vidi 20.14)

- proizvodnju štamparske tinte (vidi 20.30)
- proizvodnju ljepila baziranih na asfaltu (vidi 23.99)

20.6 Proizvodnja umjetnih vlakana

20.60 Proizvodnja umjetnih vlakana

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sintetičkih i umjetnih dugih (nesječenih) filamenata
- proizvodnju sintetičkih i umjetnih sječenih vlakana, koja nisu grebenana, češljana ili drugačije obrađena za pređenje
- proizvodnju sintetičkih i umjetnih filament-prediva, uključujući veoma čvrsta ojačana prediva
- proizvodnju sintetičkih i umjetnih monofilamenata ili uskih vrpca

Ovaj razred isključuje:

- pređenje sintetičkih i umjetnih vlakana (vidi 13.10)
- proizvodnju prediva izrađenog od umjetnih vlakana (vidi 13.10)

21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata

Ova oblast uključuje proizvodnju osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata.

Također je uključena proizvodnja hemijskih i biljnih proizvoda za medicinske svrhe.

21.1 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda

21.10 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju medicinski aktivnih tvari koje se koriste zbog svojih farmakoloških svojstava u proizvodnji lijekova: antibiotika, osnovnih vitamina, salicilne i O-acetosalicilne kiseline itd.
- obradu krvi

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju hemijski čistog šećera
- preradu žlijezda i proizvodnju njihovih ekstrakata itd.

21.2 Proizvodnja farmaceutskih preparata

21.20 Proizvodnja farmaceutskih preparata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju lijekova:
  - antiseruma i drugih frakcija krvi
  - vakcina
  - raznih lijekova, uključujući homeopatske preparate
- proizvodnju hemijskih kontracepcijskih sredstava za vanjsku upotrebu i hormonalnih kontracepcijskih lijekova
- proizvodnju medicinskih dijagnostičkih preparata, uključujući testove za trudnoću
- proizvodnju radioaktivnih tvari za dijagnostiku "in vivo"
- proizvodnju biotehnoških farmaceutikalija

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju medicinske impregnirane vate, gaze, zavoja, obloga itd.
- pripremu biljnih proizvoda (drobljenih, klasiranih, mljevenih) za farmaceutske potrebe

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju biljnih ekstrakata (metvice, sporiša, kamilice itd.) (vidi 10.83)
- proizvodnju zubarskih punila, proizvodnju stomatološkog cementa (vidi 32.50)
- proizvodnju cementa za rekonstrukciju kosti (vidi 32.50)
- proizvodnju hirurških ogrtača (vidi 32.50)
- trgovinu na veliko farmaceutskim proizvodima (vidi 46.46)
- trgovinu na malo farmaceutskim proizvodima (vidi 47.73)
- istraživanje i razvoj za potrebe farmaceutike i biotehnoške farmaceutike (vidi 72.1)
- pakovanje farmaceutskih proizvoda (vidi 82.92)

22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa

Ova oblast uključuje proizvodnju gumenih i plastičnih proizvoda, a karakteristična je po sirovinama kojima se koristi u proizvodnom procesu. Međutim, to ne znači da svi proizvodi koji su izrađeni od tih materijala trebaju biti razvrstani unutar te djelatnosti.

22.1 Proizvodnja proizvoda od gume

Ova grana uključuje proizvodnju proizvoda od gume.

22.11 Proizvodnja vanjskih i unutrašnjih guma za vozila; protektiranje vanjskih guma za vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vanjskih guma za vozila, opremu, pokretne mašine, avione, igračke, namještaj i za druge svrhe:
  - pneumatskih guma
  - punih guma ili obruča
- proizvodnju unutrašnjih guma
- proizvodnju zamjenjivih dijelova za vanjske gume, štitnika guma, profiliranih vrpca sa šarama za protektiranje vanjskih guma itd.
- obrada i protektiranje vanjskih guma

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju crijeva za popravak gume (vidi 22.19)
- popravak guma i crijeva, podešavanje ili zamjenjivanje (vidi 45.20)

22.19 Proizvodnja ostalih proizvoda od gume

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ostalih proizvoda od prirodnog ili sintetičkog kaučuka, vulkanizirane ili nevulkanizirane ili tvrde gume:
  - gumenih ploča, folija, vrpca, šipki, podložaka, profila
  - cijevi, crijeva i šmrkova
  - pogonskog ili transportnog remenja od gume
  - higijenskih predmeta od gume: prezervativa, umjetnih grudi, termofora itd.
  - gumenih dijelova odjeće (samo ako su slijepljeni zajedno, ne šivani)
  - gumenih potplata i ostalih gumenih dijelova obuće
  - gumenih konaca i konopaca
  - gumiranih prediva i tkanine
  - gumenih prstenova, prirubnica i brtvila
  - gumenih prekrivača za valjke

- madraca za napuhivanje od gume
- balona na napuhivanje
- proizvodnju gumenih četki
- proizvodnju poklopaca na cjevovodima pare od tvrde gume
- proizvodnju češljeva, ukosnica, uvijača za kosu i sličnih predmeta

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju gumenih materijala za popravak
- proizvodnju impregniranih tekstilnih tkanina, presvučenih, prekrivenih ili laminiranih gumom, ako je guma glavni sastojak
- proizvodnju gumenih madraca za vodene krevete
- proizvodnju gumenih kapa za kupanje i pregača
- proizvodnju gumenih kostima za kupanje i ronilačkih odijela
- proizvodnju gumenih seksi-predmeta

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju tekstilnog korda za vanjske gume (vidi 13.96)
- proizvodnju odjeće od elastičnih tkanina (vidi 14.14, 14.19)
- proizvodnju gumene obuće (vidi 15.20)
- proizvodnju ljepila i ljepljivih sredstava na bazi kaučuka (vidi 20.52)
- proizvodnju profiliranih vrpca sa šarama (vidi 22.11)
- proizvodnju čamaca i brodova na napuhivanje (vidi 30.11, 30.12)
- proizvodnju nepresvučenog madraca od pjenaste gume (vidi 31.03)
- proizvodnju sportskih rekvizita od gume, osim odjeće (vidi 32.30)
- proizvodnju igara i igračaka od gume (uključujući dječije bazene, dječije brodove na napuhivanje, gumene životinje na napuhivanje, lopte i slično) (vidi 32.40)
- dobijanje gume iz rabljenih vanjskih guma za proizvodnju sekundarnih sirovina (vidi 38.32)

22.2 Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa

Ova grana uključuje preradu nove ili stare (tj. reciklirane) plastične smole u međuproizvode ili finalne proizvode, koristeći se procesima kao što su kompresijsko modeliranje, ekstruzijsko modeliranje, modeliranje ubrizgavanjem, modeliranje puhanjem i lijevanjem. Za većinu tih metoda proizvodni proces je takav da može poslužiti za proizvodnju najrazličitijih proizvoda.

22.21 Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastičnih masa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju poluproizvoda od plastičnih masa:
  - plastičnih ploča, listova, blokova, folija, filmova, vrpca, traka itd. (samoljepljivih ili ne)
- proizvodnju gotovih proizvoda od plastike:
  - plastičnih cijevi i crijeva te pribora za njihovo spajanje
  - celofanskih filmova i listova

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju plastičnih masa u primarnim oblicima (vidi 20.16)
- proizvodnju predmeta od sintetičkog ili prirodnog kaučuka i gume (vidi 22.1)

22.22 Proizvodnja ambalaže od plastičnih masa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju predmeta od plastičnih masa za pakovanje robe:
  - plastičnih vrećica, vreća, kanistera, kutija, sanduka, balona, boca itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju plastičnih kofera i ručnih torba (vidi 15.12)

22.23 Proizvodnja proizvoda od plastičnih masa za građevinarstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju proizvoda od plastičnih masa za građevinarstvo:
  - vrata, prozora, okvira, zaslona (tendi), rubnih letvica od plastike
  - tankova, rezervoara
  - podnih, zidnih, plafonskih obloga, u rolama ili u obliku pločica itd., od plastičnih masa
  - sanitarne robe od plastičnih masa, kao što su kade, tuš-kade, umivaonici, WC školjke, vodokotlići itd.
- proizvodnju savitljivih podnih prekrivača, kao što su vinil, linoleum itd.
- proizvodnju umjetnog kamena (npr. umjetnog mramora)

22.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastičnih masa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju stolnog i kuhinjskog posuđa te predmeta za toaletnu upotrebu od plastičnih masa
- proizvodnju raznovrsnih proizvoda od plastičnih masa:
  - plastičnih kaciga, izolacijskog pribora, dijelova pribora za rasvjetu, kancelarijske i školske opreme, odjevnih predmeta (samo ako su slijepljeni zajedno, ne šivani), pribora za namještaj, figurica, prijenosnog i pogonskog remenja, plastičnih podložaka, samoljepljivih plastičnih vrpca, plastičnih dijelova obuće (potpetice), plastičnih obućarskih kalupa, plastičnih držača za cigare i cigarete, češljeva, uvijača za kosu, plastičnih noviteta itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju putnih potrepština od plastike (kofera i torba) (vidi 15.12)
- proizvodnju obuće od plastičnih masa (vidi 15.20)
- proizvodnju namještaja od plastičnih masa (vidi 31.01, 31.02, 31.09)
- proizvodnju nepresvučenih madraca od pjenaste plastike (vidi 31.03)
- proizvodnju sportskih rekvizita od plastičnih masa (vidi 32.30)
- proizvodnju igara i igračaka od plastičnih masa (vidi 32.40)
- proizvodnju medicinskog i zubarskog pribora od plastičnih masa (vidi 32.50)
- proizvodnju optičkih elemenata od plastičnih masa (vidi 32.50)
- proizvodnju plastičnih kaciga i ostale lične sigurnosne opreme od plastičnih masa (vidi 32.99)

23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda

Ova oblast uključuje proizvodne djelatnosti koje se odnose na pojedinačnu supstanciju mineralnog porijekla. Također uključuje proizvodnju stakla i proizvoda od stakla (npr. ravno staklo, šuplje staklo, vlakna, tehničku robu od stakla itd.), keramičkih proizvoda, pločica i proizvoda od pečene gline, cementa i žbuke, od sirovina do gotovih proizvoda.

Proizvodnja oblikovanog i gotovog kamena te ostalih mineralnih proizvoda uključena je, također, u ovu oblast.

23.1 Proizvodnja stakla i proizvoda od stakla

Ova grana uključuje staklo u svim oblicima, izrađeno bilo kojom vrstom proizvodnog procesa, kao i predmete od stakla.

23.11 Proizvodnja ravnog stakla

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ravnog stakla, uključujući armirano, obojeno ili matirano ravno staklo

23.12 Oblikovanje i obrada ravnog stakla

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ojačanog ili laminiranog ravnog stakla
- proizvodnju ogledala
- proizvodnju višeslojno izoliranih jedinica od stakla

23.13 Proizvodnja šupljeg stakla

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju boca i ostale ambalaže od stakla ili kristala
- proizvodnju čaša za piće i ostalih predmeta za domaćinstvo od običnog stakla ili kristala

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju igračaka od stakla (vidi 32.40)

23.14 Proizvodnja staklenih vlakana

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju staklenih vlakana, uključujući staklenu vunu, i netkane proizvode od njih

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju tkanih tkanina od staklenih vlakana (vidi 13.20)
- proizvodnju kablova od optičkih vlakana za prijenos podataka ili za prijenos slika "uživo" (vidi 27.31)

23.19 Proizvodnja i obrada ostalog stakla, uključujući tehničke proizvode od stakla

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju predmeta od stakla za laboratorijske, higijenske ili farmaceutske potrebe
- proizvodnju stakla za ručne i ostale satove, optičkog stakla i optičkih elemenata koji nisu optički obrađeni
- proizvodnju staklene robe koja se koristi u proizvodnji bižuterije
- proizvodnju izolatora i izolatorskog pribora od stakla
- proizvodnju staklenih kugli za svjetiljke
- proizvodnju staklenih figurica
- proizvodnju staklenih blokova za popločavanje
- proizvodnju šipki i cijevi od stakla

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju optičkih elemenata, optički dorađenih (vidi 26.70)
- proizvodnju štrcaljki za injekcije i ostale medicinsko-laboratorijske opreme (vidi 32.50)

23.2 Proizvodnja vatrostalnih proizvoda

23.20 Proizvodnja vatrostalnih proizvoda

Ovaj razred uključuje međuproizvode od nemetalnih minerala, dobivenih vađenjem, kao što su pijesak, šljunak, kamen ili glina.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vatrostalne žbuke, betona itd.
- proizvodnju vatrostalne keramičke robe:
  - termoizolacijskih keramičkih proizvoda od silicijskog fosilnog brašna
  - vatrostalne opeke, blokova i crepova itd.
  - retorta, lončića, lonaca prigušivača, štrcala, cijevi, slavina itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju vatrootalnih predmeta koji sadrže magnezit, dolomit ili hromit

23.3 Proizvodnja proizvoda od gline za građevinarstvo

23.31 Proizvodnja keramičkih pločica i podnih ploča

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju nevatrootalnih keramičkih zidnih pločica, mozaičkih pločica itd.
- proizvodnju nevatrootalnih keramičkih podnih ploča i pločica

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju umjetnog kamena (npr. umjetnog mramora) (vidi 22.23)
- proizvodnju vatrootalnih keramičkih proizvoda (vidi 23.20)
- proizvodnju keramičke opeke i krovnih crepova (vidi 23.32)

23.32 Proizvodnja opeke, crijepa i ostalih proizvoda od pečene gline za građevinarstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju građevinskih nevatrootalnih materijala od gline:
  - proizvodnju keramičke opeke, krovnih crepova, kapa za dimnjake, cijevi, žljebnjaka itd.
- proizvodnju podnih ploča od pečene gline

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vatrootalnih keramičkih proizvoda (vidi 23.20)
- proizvodnju negrađevinskih nevatrootalnih keramičkih proizvoda (vidi 23.4)

23.4 Proizvodnja ostalih proizvoda od porculana i keramike

Ova grana uključuje proizvodnju finalnih proizvoda koji se dobivaju vađenjem nemetalnih minerala, kao što su pijesak, šljunak ili glina.

23.41 Proizvodnja keramičkih proizvoda za domaćinstvo i ukrasnih predmeta

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju keramičkog stolnog posuđa i keramičkih proizvoda za druge potrebe u domaćinstvu i u toaletne svrhe
- proizvodnju figura i drugih ukrasnih keramičkih predmeta

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju imitacije nakita (vidi 32.13)
- proizvodnju keramičkih igračaka (vidi 32.40)

23.42 Proizvodnja sanitarne opreme od keramike

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sanitarne opreme od keramike za ugradnju, npr. umivaonika, kada, bidea, WC školjki itd.
- proizvodnju ostalog keramičkog namještaja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vatrootalnih keramičkih proizvoda (vidi 23.20)
- proizvodnju keramičkih građevinskih proizvoda (vidi 23.3)

23.43 Proizvodnja keramičkih izolatora i izolacijskog pribora

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju keramičkih električnih izolatora i keramičkog izolacijskog pribora

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vatrootalnih keramičkih proizvoda (vidi 23.20)

23.44 Proizvodnja ostalih tehničkih proizvoda od keramike

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju keramičkih i feritnih magneta
- proizvodnju keramičkih proizvoda za laboratorijske, hemijske i industrijske svrhe

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju umjetnog kamena, npr. uzgojenog umjetnog mramora (vidi 22.23)
- proizvodnju vatrootalnih keramičkih proizvoda (vidi 23.20)
- proizvodnju keramičkih građevinskih proizvoda (vidi 23.3)

23.49 Proizvodnja ostalih proizvoda od keramike

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju keramičkih lonaca, posuda i sl., proizvoda za pakovanje i prijevoz
- proizvodnju proizvoda od keramike d. n.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sanitarne opreme od keramike za ugradnju (vidi 23.42)
- proizvodnju umjetnih zuba (vidi 32.50)

23.5 Proizvodnja cementa, kreča i gipsa

23.51 Proizvodnja cementa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju klinkera i hidrauličnog cementa, uključujući portland-cement, aluminijski cement, cement od šljake i superfosfatni cement

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vatrootalne žbuke, betona itd. (vidi 23.20)
- proizvodnju gotove i suhe betonske smjese i žbuke (vidi 23.63, 23.64)
- proizvodnju proizvoda od cementa (vidi 23.69)
- proizvodnju cementa koji se koristi u zubarstvu (vidi 32.50)

23.52 Proizvodnja kreča i gipsa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju negašenog, gašenog i hidrauličnog kreča
- proizvodnju gipsa od pečene sadre ili pečenog sulfata

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju kalciniranog dolomita

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju proizvoda od gipsa (vidi 23.62, 23.69)

23.6 Proizvodnja proizvoda od betona, cementa i gipsa

23.61 Proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju oblikovanih proizvoda od betona, cementa ili umjetnog kamena za upotrebu u građevinarstvu:
  - crepova, ploča za popločavanje, cigli, greda, panela, cijevi, stupova itd.
- proizvodnju montažnih građevinskih elemenata za visokogradnju ili niskogradnju od cementa, betona ili umjetnog kamena

23.62 Proizvodnja proizvoda od gipsa za građevinarstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju predmeta od gipsa za upotrebu u građevinarstvu:
  - blokova, ploča, panela itd.

23.63 Proizvodnja gotove betonske smjese

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju gotove i suhe betonske smjese i žbuke

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vatrostalnog cementa (vidi 23.20)

23.64 Proizvodnja žbuke

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju žbuke u prahu

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju vatrostalne žbuke (vidi 23.20)
- proizvodnju suho miješanog betona i žbuke (vidi 23.63)

23.65 Proizvodnja (vlaknastog) fibro-cementa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju građevnog materijala od biljnih tvari (drvene vune, slame, trstike, sitka) aglomeriranih cementom, gipsom, (sadrom) ili drugim mineralnim vezivima
- proizvodnju proizvoda od azbestnog cementa i celuloznog fibro-cementa te sličnog:
  - valovitih i drugih ploča, panela, crepova, cijevi, crijeva, rezervoara, propusta, bazena, slivnika, posuda, namještaja, okvira za prozore itd.

23.69 Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, cementa i gipsa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ostalih proizvoda od betona, gipsa, cementa ili umjetnog kamena:
  - kipova, namještaja, udubljenih i ispučenih reljefa, vaza, lonaca za cvijeće itd.

23.7 Rezanje, oblikovanje i obrada kamena

23.70 Rezanje, oblikovanje i obrada kamena

Ovaj razred uključuje:

- rezanje, oblikovanje i obradu kamena za upotrebu u građevinarstvu, za groblja, ceste, pokrivanje krovova itd.
- proizvodnju namještaja od kamena

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti koje izvode radnici u kamenolomima, npr. proizvodnja grubo obrađenog kamena (vidi 08.11)
- proizvodnju mlinskog kamena, brusnog kamena i sličnih proizvoda (vidi 23.9)

23.9 Proizvodnja brusnih proizvoda i nemetalnih mineralnih proizvoda, d. n.

Ova grana uključuje proizvodnju brusnih proizvoda i nemetalnih mineralnih proizvoda.

23.91 Proizvodnja brusnih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mlinskih kamena, kamena za brušenje ili poliranje i prirodnih ili umjetnih abrazivnih proizvoda, uključujući abrazivne proizvode na mekoj podlozi (npr. brusni papir)

23.99 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju frikcijskih materijala i njihovih nemontiranih proizvoda na podlozi mineralne tvari ili celuloze
- proizvodnju mineralnog izolacijskog materijala:
  - vune od šljake, kamene vune i sličnih mineralnih vuna, listića liskuna, ekspanzirane gline i sličnih izolatora toplote i zvuka ili materijala koji apsorbiraju zvuk
- proizvodnju predmeta od različitih mineralnih tvari:
  - obrađenog liskuna, proizvoda od liskuna, treseta, grafita (osim elektromaterijala) itd.
- proizvodnju proizvoda od asfalta ili sličnog materijala npr. asfaltno baziranog ljepila, katranskog treseta itd.
- proizvodnju karbonskih i grafitnih vlakana i proizvoda (osim elektroda i električnih aplikacija)
- proizvodnju umjetnog korunda

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju staklene vune i netkanih proizvoda od staklene vune (vidi 23.14)
- proizvodnju grafitnih elektroda (vidi 27.90)
- proizvodnju karbonskih ili grafitnih brtvila (vidi 28.29)

24 Proizvodnja baznih metala

Ova oblast uključuje djelatnosti taljenja i/ili rafiniranja željeznih i neželjeznih metala iz rude, komada ili otpadaka, koristeći se elektrometalurškom ili drugom metalurškom tehnikom prerade.

Ova oblast, također, pokriva proizvodnju metalnih legura i ojačanih legura, superlegura, uvodeći ostale hemijske elemente u čiste metale. Output taljenja i rafiniranja metala obično je u obliku ingota, a koristi se u postupcima valjanja, vučenja i izvlačenja, kako bi se izradili limovi, ploče, vrpce, šipke, cijevi, crijeva, motke žice ili šuplji profili u rastopljenom obliku, kako bi se izradili odljevci i ostali osnovni metalni proizvodi.

24.1 Proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura

Ova grana uključuje djelatnosti kao što su direktna redukcija željezne rude, proizvodnja sirovog željeza u rastopljenom ili čvrstom obliku, proizvodnja čelika od sirovog željeza i proizvodnja ferolegura i proizvodnja proizvoda od čelika.

24.10 Proizvodnja sirovog željeza, čelika i ferolegura

Ovaj razred uključuje:

- rad i proizvodnju proizvoda visokih peći, konvertera od čelika i valjaonica
- proizvodnju sirovog željeza i zrcalnog željeza u komadima, blokovima ili drugim primarnim oblicima
- proizvodnju ferolegura
- proizvodnju čeličnih proizvoda direktnom redukcijom željeza te ostalih spužvastih proizvoda od željeza
- proizvodnju željeza izuzetne čistoće, dobivenog elektrolizom ili nekim drugim hemijskim procesom
- taljenje lomljenog ingota od željeza i čelika
- proizvodnju željeza u granulama i u prahu
- proizvodnju ingota od čelika ili ostalih primarnih oblika
- proizvodnju polugotovih proizvoda od čelika
- proizvodnju toplo, hladno i ravno valjanih proizvoda od čelika
- proizvodnju toplo valjanih šipki i cijevi od čelika
- proizvodnju toplo valjanih otvorenih profila čelika
- proizvodnju piling ploča od čelika te zavarenih otvorenih profila od čelika
- proizvodnju proizvoda od čelika za izgradnju kolosijeka (nesastavljenih tračnica)

Ovaj razred isključuje:

- hladno vučenje žica (vidi 24.31)

24.2 Proizvodnja cijevi, crijeva, šupljih profila i pripadajućeg pribora od čelika

24.20 Proizvodnja cijevi, crijeva, šupljih profila i pripadajućeg pribora od čelika

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju bešavnih cijevi i crijeva s kružnim ili nekružnim poprečnim presjekom i neobrađenih profila kružnog poprečnog presjeka za daljnju obradu postupkom vrućeg valjanja, vrućeg vučenja ili drugim vrućim procesima obrade međuproizvoda, kao što su šipke ili poluge dobijene vrućim valjanjem ili kontinualnim lijevanjem
- proizvodnju preciznih i nepreciznih bešavnih cijevi i crijeva od vruće valjanih ili vruće vučenih neobrađenih profila postupkom dalje obrade, hladnim vučenjem ili hladnim valjanjem cijevi i crijeva kružnog poprečnog presjeka i hladnim vučenjem samo cijevi i crijeva nekružnog poprečnog presjeka i šupljih profila
- proizvodnju zavarenih cijevi i crijeva, vanjskog promjera većeg od 406,4 mm, hladno oblikovanih od vruće valjanih ravnih proizvoda i uzdužno ili spiralno zavarenih
- proizvodnju zavarenih cijevi i crijeva, vanjskog promjera manjeg ili jednakog 406,4 mm kružnog poprečnog presjeka, napravljenih postupkom kontinualnog hladnog ili vrućeg oblikovanja od vruće ili hladno valjanih ravnih proizvoda i uzdužno ili spiralno zavarenih, i proizvodnju cijevi nekružnog poprečnog presjeka napravljenih vrućim ili hladnim oblikovanjem od vruće ili hladno valjanih traka, uzdužno zavarenih
- proizvodnju preciznih zavarenih cijevi i crijeva vanjskog promjera manjeg ili jednakog 406,4 mm postupkom vrućeg ili hladnog oblikovanja od vruće ili hladno valjane trake i uzdužno zavarene i isporučene kao zavarene cijevi ili kao dalje obrađene cijevi i crijeva nekružnog poprečnog presjeka hladnim vučenjem ili hladnim valjanjem ili hladnim oblikovanjem
- proizvodnju ravnih prirubnica i prirubnica sa kovanim obručem, obradom vruće valjanih ravnih čeličnih proizvoda
- proizvodnju cijevnog pribora za čeonu zavarivanje, kao što su koljena i redukcije (suženja), kovanjem vruće valjanih bešavnih čeličnih cijevi

- cijevni pribor od čelika, s navojem ili drugog tipa

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju bešavnih cijevi i crijeva od centrifugalno lijevanog čelika (vidi 24.52)

24.3 Proizvodnja ostalih proizvoda primarne prerade čelika

Ova grana uključuje proizvodnju ostalih proizvoda hladnim oblikovanjem čelika.

24.31 Hladno vučenje šipki

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju šipki ili profila od čelika hladnim vučenjem, brušenjem ili ljuštenjem

Ovaj razred isključuje:

- vučenje žica (vidi 24.34)

24.32 Hladno valjanje uskih vrpca

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ravno valjanih presvučenih ili nepresvučenih proizvoda od čelika u namotima ili ravnih užih od 600 mm ponovnim hladnim valjanjem toplo valjanih ravnih proizvoda ili od čeličnih šipki.

24.33 Hladno oblikovanje i profiliranje

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju otvorenih profila postupnim hladnim oblikovanjem na valjcima ili savijanjem na presama plosnatih proizvoda od čelika
- proizvodnju hladno oblikovanih ili hladno savijenih, nabranih listova i sendvič-panela

24.34 Hladno vučenje žice

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vučenih čeličnih žica hladnim vučenjem čeličnih šipki

Ovaj razred isključuje:

- vučenje šipki i krutih čeličnih profila (vidi 24.31)
- proizvodnju proizvoda od žice (vidi 25.93)

24.4 Proizvodnja baznih plemenitih i ostalih obojenih metala

24.41 Proizvodnja plemenitih metala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju osnovnih plemenitih metala:
  - proizvodnju i rafiniranje neobrađenih ili obrađenih plemenitih metala: zlata, srebra, platine itd. od metala i otpada
- proizvodnju legura od plemenitih metala
- proizvodnju poluproizvoda od plemenitih metala
- posrebrivanje osnovnih metala
- pozlaćivanje osnovnih metala ili srebra
- platiniranje zlata, srebra ili običnih metala

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju žice od tih metala vučenjem

- proizvodnju pločastih listića od plemenitih metala

Ovaj razred isključuje:

- lijevanje lakih i obojenih metala (vidi 24.53, 24.54)
- proizvodnju nakita od plemenitih metala (vidi 32.12)

24.42 Proizvodnja aluminija

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju aluminija od glinice
- proizvodnju aluminija elektrolizom aluminijevih otpadaka i ostataka
- proizvodnju aluminijevih legura
- primarnu preradu aluminija

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju žice od tih metala vučenjem
- proizvodnju aluminijevog oksida (glinice)
- proizvodnju aluminijevih folija za umotavanje
- proizvodnju laminata od aluminijevih folija u kojima je aluminijeva folija glavni sastojak

Ovaj razred isključuje:

- lijevanje lakih i obojenih metala (vidi 24.53, 24.54)

24.43 Proizvodnja olova, cinka i kositra

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju olova, cinka i kositra od rude
- proizvodnju olova, cinka i kositra elektrolizom otpadaka i ostataka od olova, cinka i kositra
- proizvodnju olovih, cinkovih i kositrenih legura
- primarnu preradu olova, cinka i kositra

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju žica od tih metala vučenjem
- proizvodnju kositrenih listova

Ovaj razred isključuje:

- lijevanje lakih i obojenih metala (vidi 24.53, 24.54)

24.44 Proizvodnja bakra

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju bakra od rude
- proizvodnju bakra elektrolizom otpadaka i ostataka od bakra
- proizvodnju bakrenih legura
- proizvodnju žica, vrpca i traka za osigurače
- primarnu preradu bakra

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju žica od tih metala vučenjem

Ovaj razred isključuje:

- lijevanje lakih i obojenih metala (vidi 24.53, 24.54)

24.45 Proizvodnja ostalih obojenih metala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hroma, mangana, nikla itd. od ruda ili oksida
- proizvodnju hroma, mangana, nikla itd. elektrolizom i alumotermijskim rafiniranjem otpadaka i ostataka od hroma, mangana, nikla itd.
- proizvodnju legura od hroma, mangana, nikla itd.
- primarnu preradu hroma, mangana, nikla itd.
- proizvodnju niklovog kamenca

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju žice od tih metala vučenjem

Ovaj razred isključuje:

- lijevanje lakih i obojenih metala (vidi 24.53, 24.54)

24.46 Obrada nuklearnog goriva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju metala uranija iz uranijevog smolinca ili drugih ruda
- taljenje i rafiniranje uranija

24.5 Lijevanje metala

Ova grana uključuje proizvodnju polugotovih proizvoda i raznih odljevaka dobivenih procesom taljenja.

Ova grana isključuje:

- proizvodnju gotovih lijevanih proizvoda kao što su:
  - kotlovi i radiatora (vidi 25.21)
  - lijevani predmeti za domaćinstvo (vidi 25.99)

24.51 Lijevanje željeza

Ovaj razred uključuje djelatnosti ljevaonica željeza.

Ovaj razred uključuje:

- lijevanje polugotovih proizvoda od željeza
- lijevanje odljevaka od sirovog željeznog lijeva
- lijevanje odljevaka od nodularnog lijeva s kuglastim ili nodularnim grafitom
- lijevanje odljevaka od temperiranog (kovkastog) lijeva
- proizvodnju cijevi, crijeva i šupljih profila te pribora od lijevanog željeza

24.52 Lijevanje čelika

Ovaj razred uključuje djelatnosti ljevaonica čelika.

Ovaj razred uključuje:

- lijevanje polugotovih proizvoda od čelika
- lijevanje odljevaka od čelika
- proizvodnju bešavnih čeličnih cijevi i crijeva proizvedenih centrifugalnim lijevanjem čelika
- proizvodnju cijevi i crijeva te pribora od lijevanog čelika

24.53 Lijevanje lakih metala

Ovaj razred uključuje:

- lijevanje polugotovih proizvoda od aluminija, magnezija, titana, cinka itd.

- lijevanje odljevaka od lakih metala

24.54 Lijevanje ostalih obojenih metala

Ovaj razred uključuje:

- lijevanje odljevaka od teških metala
- lijevanje odljevaka od plemenitih metala
- lijevanje matrica (unikata) od odljevaka obojenih metala

25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme

Ova oblast uključuje proizvodnju "čistih" metalnih proizvoda (kao što su metalni dijelovi, kontejneri i konstrukcije), obično onih sa statičnom, nepokretnom funkcijom, za razliku od onih u oblastima 26 - 30, koji se bave kombinacijom i sastavljanjem takvih metalnih proizvoda (katkad s ostalim materijalima) u složenije jedinice koje, ako nisu u potpunosti električne, elektroničke ili optičke, rade s pokretnim dijelovima.

Proizvodnja oružja i municije, također, je uključena u ovu oblast.

Ova oblast isključuje:

- specijalizirane djelatnosti popravaka i održavanja (vidi granu 33.1)
- specijalizirano instaliranje proizvedenih dobara iz ove oblasti u zgradama, kao što su kotlovi za centralno grijanje (vidi 43.22)

25.1 Proizvodnja metalnih konstrukcija

Ova grana uključuje proizvodnju metalnih konstrukcija, kao što su metalni kosturi ili dijelovi konstrukcija.

25.11 Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju metalnih skela i kostura za građevinarstvo i njihovih dijelova (tornjeva, stupova, trasa, mostova itd.)
- proizvodnju industrijskih metalnih konstrukcija (konstrukcija za visoke peći, liftova i opreme za rukovanje itd.)
- proizvodnju montažnih zgrada pretežno od metala:
  - baraka na gradilištu, modularnih elemenata za izložbe (npr. sajamske izložbe) itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju dijelova za brodske ili druge kotlove (vidi 25.30)
- proizvodnju pričvršćivača za sastavljanje željezničke tračnice (vidi 25.99)
- proizvodnju elemenata za brodove (vidi 30.11)

25.12 Proizvodnja vrata i prozora od metala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju metalnih vrata, prozora i njihovih okvira, žaluzina i kapija
- proizvodnju metalnih sobnih pregrada za podno pričvršćivanje

25.2 Proizvodnja metalnih cisterni, rezervoara i sličnih posuda

Ova grana uključuje proizvodnju cisterni, kotlova za centralno grijanje i radijatora.

25.21 Proizvodnja radijatora i kotlova za centralno grijanje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju električnih pećnica i grijača vode (vidi 27.51)

25.29 Proizvodnja ostalih metalnih cisterni, rezervoara i sličnih posuda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju rezervoara, cisterni i sličnih posuda od metala koje se, obično, instaliraju kao pričvršćivači za skladištenje ili upotrebu u proizvodnji
- proizvodnju metalnih posuda za komprimirane ili tečne plinove

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju metalnih bačvi, buradi, kanti, vedara, kutija itd., koje se, obično, koriste za nošenje ili pakovanje robe (kapaciteta ispod 300 l) (vidi 25.91, 25.92)
- proizvodnju kontejnera za prijevoz (vidi 29.20)
- proizvodnju tenkova (oružana vojna vozila) (vidi 30.40)

25.3 Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grijanje

Ova grana uključuje proizvodnju parnih generatora.

25.30 Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grijanje

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju parnih kotlova i drugih generatora pare
- proizvodnju pomoćnih uređaja za proizvodnju pare:
  - kondenzatora, ekonomajzera, pregrijača, sakupljača i akumulatora pare
- proizvodnju nuklearnih reaktora, osim separatora izotopa
- proizvodnju dijelova za brodske ili druge kotlove

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju sistema cijevi koji se sastoji od daljnje obrade cijevi, najviše da osigura pritisak u cijevima ili u sistemu cijevi, zajedno s pratećim projektnim i konstrukcijskim radovima

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju kotlova i radijatora za centralno grijanje (vidi 25.21)
- proizvodnju setova za kotlove turbina (vidi 28.11)
- proizvodnju separatora izotopa (vidi 28.99)

25.4 Proizvodnja oružja i municije

25.40 Proizvodnja oružja i municije

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju teškog oružja (artiljerije, mobilnog oružja, lansirnih raketa, torpednih cijevi, automatskih puški)
- proizvodnju lakog oružja (revolvera, pušaka, lakih strojnica)
- proizvodnju zračnih ili plinskih revolvera i pištolja
- proizvodnju bojeve municije

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju vatrenog oružja i municije za potrebe lova, sporta ili radi zaštite
- proizvodnju eksplozivnih naprava, kao što su bombe, mine i torpeda

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju udarnih kapsula, detonatora i signalnih raketa (vidi 20.51)
- proizvodnju sablji, mačeva, bajoneta itd. (vidi 25.71)
- proizvodnju oklopnih vozila za prijevoz, novčanica ili vrijednih predmeta (vidi 29.10)
- proizvodnju svemirskih letjelica (vidi 30.30)
- proizvodnju tenkova i ostalih borbenih vozila (vidi 30.40)

25.5 Kovanje, presovanje, štancanje i valjanje metala; metalurgija praha

Ova grana uključuje osnovne djelatnosti za obradu metala, kao što su kovanje ili presovanje, koje se obavljaju uz naknadu ili na osnovu ugovora.

25.50 Kovanje, presovanje, štancanje i valjanje metala; metalurgija praha

Ovaj razred uključuje:

- kovanje, presovanje, štampanje i valjanje metala
- metalurgiju praha; proizvodnju predmeta od metala neposredno od metalnog praha toplinskom obradom (sinterizacijom) ili presovanjem

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju metalnog praha (vidi 24.1, 24.2)

25.6 Površinska obrada i prevlačenje metala; mašinska obrada metala

Ova grana uključuje osnovne djelatnosti obrade metala kao što su prevlačenje, premazivanje, graviranje, bušenje, poliranje, zavarivanje itd., koje se, obično, obavljaju uz naknadu ili na osnovu ugovora.

25.61 Površinska obrada i prevlačenje metala

Ovaj razred uključuje:

- prevlačenje metala, anodiziranje itd.
- toplinsku obradu metala
- skidanje, pjeskarenje, poliranje "tumbanjem", čišćenje metala
- bojenje i graviranje metala
- prevlačenje metala nemetalima:
  - plastificiranje, emajliranje, lakiranje itd.
- kaljenje, poliranje metala kožom

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti potkivanja (vidi 01.62)
- štampanje na metalu (vidi 18.12)
- prevlačenje plastičnih masa metalom (vidi 22.29)
- valjanje plemenitih metala, osnovnih ili ostalih metala (vidi 24.41, 24.42, 24.43, 24.44)
- usluge brzog graviranja (vidi 95.29)

25.62 Mašinska obrada metala

Ovaj razred uključuje:

- bušenje, glodanje, savijanje, struganje, ravnjanje, poliranje, probadanje, poravnavanje, piljenje, brušenje, oštrenje, zavarivanje, sječenje, rezanje itd. metalnih predmeta
- rezanje i upisivanje na metale laserskim zrakama

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti potkivanja (vidi 01.62)

25.7 Proizvodnja sječiva, alata i metalnih proizvoda za opću namjenu

Ova grana uključuje proizvodnju sječiva, metalnih ručnih alata te proizvoda za opću namjenu.

25.71 Proizvodnja sječiva

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju pribora za jelo, kao što su noževi, viljuške, kašike itd.
- proizvodnju različitih proizvoda za rezanje i sječenje:
  - sjekirica i mašina za sjeckanje
  - britvi i žileta
  - makaza i pribora za šišanje kose
- proizvodnju sablji, mačeva, bajoneta itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju šupljih predmeta (lonaca, kotlića itd.), predmeta za ručak (zdjela, poslužavnika itd.) ili ravnih predmeta (tanjira, tanjirića itd.) (vidi 25.99)
- proizvodnju pribora za jelo i posuđa od plemenitih metala (vidi 32.12)

25.72 Proizvodnja brava i okova

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju katanaca, brava, okova, ključeva i dr. za zgrade, namještaj, vozila itd.

25.73 Proizvodnja alata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju noževa i listova sjekača za mašine ili za mehaničke naprave
- proizvodnju ručnog alata, kao što su kliješta, odvijači itd.
- proizvodnju neelektričnog poljoprivrednog ručnog alata
- proizvodnju pila i metalnih sječiva za pile, uključujući kružne i lančane pile
- proizvodnju zamjenjivog alata za ručni alat, bez obzira na to je li električni ili nije, te za mašinski alat: bušilica, burgija, odvijača, nareznica za navoj itd.
- proizvodnju alatnih presa
- proizvodnju kovačkog alata: čekića, nakovnja itd.
- proizvodnju kutija za modeliranje i kalupa, osim kalupa za ingote
- proizvodnju škripaca, stezaljki

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju ručnog alata na električni pogon (vidi 28.24)
- proizvodnju kalupa za ingote (vidi 28.91)

25.9 Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala

Ova grana uključuje proizvodnju različitih metalnih proizvoda, kao što su konzerve i vjedra; ekseri, vijci, metalni predmeti za domaćinstvo, metalni pričvršćivači, brodski propeleri i sidra, spojni i pričvrtni kolosječni pribor itd., za najrazličitiju upotrebu u domaćinstvu i u industriji.

25.91 Proizvodnja čeličnih buradi i sličnih posuda od čelika

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vedara, limenki, buradi, kutija

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju cisterni i rezervoara (vidi 25.2)

25.92 Proizvodnja ambalaže od lakih metala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju limenki i konzervi za prehrambene proizvode, sklopive tube i kutije
- proizvodnju metalnih čepova

25.93 Proizvodnja proizvoda od žice, lanaca i opruga

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju metalnih kablova, upletenih žica i sličnih predmeta
- proizvodnju neizoliranih metalnih kablova ili izoliranih kablova koji se ne mogu upotrijebiti kao provodnici električne energije
- proizvodnju presvučene i punjene žice
- proizvodnju predmeta od žice: bodljikave žice, žičane ograde, rešetke, mreže, pletiva itd.
- presvučene elektrode za elektrolučno zavarivanje
- proizvodnju eksera i klinaca
- proizvodnju opruga (osim opruga za satove):
  - lisnatih opruga, spiralnih i opruga s okretnom polugom
  - listova za opruge
- proizvodnju lanaca, osim električnih transmisijskih lanaca

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju opruga za satove (vidi, 26.52)
- proizvodnju žica i kablova za prijenos električne energije (vidi 27.32)
- proizvodnju električnih transmisijskih lanaca (vidi 28.15)

25.94 Proizvodnja veznih i vijčanih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju zateznih klinova i zakovica te sličnih proizvoda bez navoja
- proizvodnju vijčanih mašinskih proizvoda
- proizvodnju vijaka, svornjaka, matica i sličnih proizvoda s navojem

25.99 Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju metalnih predmeta za domaćinstvo:
  - plitkog posuđa: tanjira, tanjirića itd.
  - dubokog posuđa: lonaca, kotlića itd.
  - posuđa za ručak: zdjela, poslužavnika itd.
  - lonaca za prženje, tavica za pečenje i drugog stolnog ili kuhinjskog neelektričnog posuđa
  - male kuhinjske uređaje i pribor na ručni pogon
  - metalnih spužvi (jastučića) za čišćenje i ribanje
- proizvodnju ugradbenih elemenata od cinka: krovnih žljebova, pokrova, kada, sudopera, tuš-kabina i sličnih predmeta
- proizvodnju metalne robe za kancelarijsku upotrebu, osim namještaja
- proizvodnju sefova, ormara i kasa, armiranih vrata itd.
- proizvodnju različitih metalnih predmeta:
  - brodskih propelera i njihovih oštrica
  - sidara
  - zvona
  - spojnog i pričvrsnog kolosječnog pribora
  - spona, kopči, kuka
  - metalnih ljestvi
  - metalnih znakova, uključujući saobraćajne znakove
- proizvodnju metalnih vrećica

- proizvodnju trajnih metalnih magneta
- proizvodnju metalnih vakumiranih vrčeva i boca
- proizvodnju metalnih znački i vojnih metalnih simbola
- proizvodnju metalnih uvijača za kosu, metalnih držača za kišobran i okvira, češljeva

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju mačeva i bajoneta (vidi 25.71)
- proizvodnju kolica za kupovinu (vidi 30.99)
- proizvodnju metalnog namještaja (vidi 31.01, 31.02, 31.09)
- proizvodnju sportske odjeće (vidi 32.30)
- proizvodnju igara i igračkica (vidi 32.40)

26 Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda

Ova oblast uključuje proizvodnju računara, periferne i komunikacijske računarske opreme te sličnih elektroničkih proizvoda, kao i proizvodnju komponenata za te proizvode. Proizvodni proces ove oblasti karakterizira izgled i upotreba integriranog sklopa te primjena visokospecijalizirane i minijaturizirane tehnologije.

Ova oblast, također, uključuje proizvodnju elektronike za potrošače i mjerače, opreme za testiranje, upravljanje i kontrolne opreme, opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme, optičkih instrumenata i opreme te proizvodnju magnetnih i optičkih medija.

26.1 Proizvodnja elektroničkih komponenata i ploča

26.11 Proizvodnja elektroničkih komponenata

Ovaj razred uključuje proizvodnju poluprovodnika i ostalih komponenata za elektroničku upotrebu.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju elektroničkih kondenzatora
- proizvodnju elektroničkih otpornika
- proizvodnju mikroprocesora
- proizvodnju elektroničkih cijevi
- proizvodnju elektroničkih konektora
- proizvodnju praznih ploča štampanih kola
- proizvodnju integriranih kola (analognih, digitalnih ili hibridnih)
- proizvodnju dioda, tranzistora i posebnih srodnih uređaja
- proizvodnju induktora (npr. "čoka", spirala, transformatora), različitih elektroničkih komponenata
- proizvodnju elektroničkih kristala i kristalnih sklopova
- proizvodnju zavojnica, prekidača i mjernih pretvarača za elektroničku upotrebu
- proizvodnju tankih kockica i pločica te poluprovodnika, gotovih ili polugotovih
- proizvodnju komponenata ekrana (plazma, polimer, LCD)
- proizvodnju dioda sa svjetlosnom emisijom (LED-dioda)

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju kablova za printere, monitore, USB-kablove, konektore itd.

Ovaj razred isključuje:

- štampanje pametnih kartica (vidi 18.12)
- proizvodnju računarskih i televizijskih ekrana (vidi 26.20, 26.40)
- proizvodnju modema (noseće opreme) (vidi 26.30)
- proizvodnju rentgenskih cijevi i sličnih uređaja za zračenje (vidi 26.60)
- proizvodnju optičke opreme i instrumenata (vidi 26.70)
- proizvodnju sličnih uređaja za elektroničku upotrebu (vidi oblast 27)

- proizvodnju fluorescentnih balasta (vidi 27.11)
- proizvodnju električnih releja (vidi 27.12)
- proizvodnju električnih žičanih uređaja (vidi 27.33)
- proizvodnja kompletne opreme razvrstana je drugdje na osnovu razvrstanosti kompletne opreme

26.12 Proizvodnja punih elektroničkih ploča

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju punjenih pločica štampanih kola
- punjenje komponenata na pločicu štampanih kola
- proizvodnju (sučelja) interfejsa kartica (npr. zvuka, videa, upravljača, modema)

Ovaj razred isključuje:

- štampanje pametnih kartica (vidi 18.12)
- proizvodnju praznih pločica štampanih kola (vidi 26.11)

26.2 Proizvodnja računara i periferne opreme

26.20 Proizvodnja računara i periferne opreme

Ovaj razred uključuje proizvodnju i/ili sklapanje elektroničkih računara, kao što su glavni računar (centralna jedinica), stolni računar, prijenosni računar (laptop) i računarski server (poslužitelj), te računarske periferne opreme, kao što su uređaji za pohranu podataka i ulazni/izlazni uređaji (pisači, monitori, tastature). Računari mogu biti analogni, digitalni ili hibridni. Digitalni računari, kao najčešća vrsta, uređaji su koji rade sljedeće: 1. pohranjuju programe obrade ili programe i podatke potrebne za izvršenje programa; 2. mogu se slobodno programirati ovisno o zahtjevima korisnika; 3. izvode aritmetička izračunavanja specificirana po korisniku; i 4. izvode bez upletanja čovjeka obrade programa koji zahtijevaju od računara da modificiraju njegovo izvršenje logičkom odlukom za vrijeme trajanja procesa. Analogni računari sposobni su istovremeno izvoditi matematičke module i uključivati najmanje jednu analognu kontrolu i programske elemente.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju stolnih računara
- proizvodnju prijenosnih računara
- proizvodnju glavnog računara (centralne jedinice)
- proizvodnju (hand-held) dlanovnika-ručnih računara (npr. PDA)
- proizvodnju magnetnih diskovnih pogona, memorijskih stikova (flash drive uređaji) i ostalih uređaja za pohranu podataka
- proizvodnju optičkih diskovnih pogona (CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW)
- proizvodnju pisača
- proizvodnju monitora
- proizvodnju tastatura
- proizvodnju svih vrsta miševa, palica za igru (joysticks) i pomičnih kuglica (trackball)
- proizvodnju računarskih terminala za posebne namjene
- proizvodnju računarskih servera
- proizvodnju skenera, uključujući čitače linijskih kodova
- proizvodnju čitača pametnih kartica
- proizvodnju kaciga za virtualnu stvarnost
- proizvodnju računarskih projektora (videopjektora)

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju računarskih terminala, kao što su bankomati - automatske mašine za brojanje novca ATM's, uređaja namijenjenih elektroničkom plaćanju roba i usluga na prodajnim mjestima (POS terminali), mehanički neupravljanih
- proizvodnju višefunkcionalne kancelarijske opreme pomoću koje se mogu napraviti dvije ili više radnji i to: štampanje, skeniranje, kopiranje, faksiranje

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje snimljenih zapisa (računarskih medija, zvuka, videa itd.) (vidi 18.20)
- proizvodnju elektroničkih komponenata i elektroničkih sklopova koji se koriste u računarima i perifernim uređajima (vidi 26.1)
- proizvodnju unutrašnjih/vanjskih računarskih modema (vidi 26.12)
- proizvodnju interfejs kartica (sučelja), modula i sklopova (vidi 26.12)
- proizvodnju modema, noseće opreme (vidi 26.30)
- proizvodnju digitalnih komunikacijskih sklopki, opreme za komunikaciju podacima (npr. premosnica, usmjerivača, pristupnika) (vidi 26.30)
- proizvodnju elektroničkih uređaja za široku potrošnju, kao što su CD i DVD-uređaji (vidi 26.40)
- proizvodnju televizijskih monitora i ekrana (vidi 26.40)
- proizvodnju konzola za videoigre (vidi 26.40)
- proizvodnju praznih optičkih i magnetnih medija koji se koriste s računarima ili ostalim uređajima (vidi 26.80)

26.3 Proizvodnja komunikacijske opreme

26.30 Proizvodnja komunikacijske opreme

Ovaj razred uključuje proizvodnju telefona i komunikacijske opreme za prijenos podataka koja se koristi za elektronički prijenos signala putem žica ili zraka, naprimjer radijsko i televizijsko emitiranje, te za proizvodnju opreme za bežični prijenos podataka.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju uređaja za prespajanje telefonskih centrala
- proizvodnju bežičnih telefona
- proizvodnju opreme za privatne područne telefonske centrale (PBX)
- proizvodnju telefonske i telefaksne opreme, uključujući automatsku telefonsku sekretaricu
- proizvodnju uređaja za prijenos podataka, kao što su premosnici, usmjerivači, pristupnici
- proizvodnju antena za odašiljanje i primanje signala
- proizvodnju televizijskih kablova
- proizvodnju dojavljivača ("pagers")
- proizvodnju mobilnih telefona
- proizvodnju opreme za mobilnu komunikaciju
- proizvodnju opreme za radijski i televizijski studio i opreme za emitiranje, uključujući televizijske kamere
- proizvodnju modema i opreme za prijenos podataka
- proizvodnju alarmnih sistema za slučaj pljačke ili požara, slanje signala kontrolnoj stanici
- proizvodnju radijskih i televizijskih odašiljača
- proizvodnju komunikacijskih uređaja koji koriste infracrvene signale (npr. za daljinsko upravljanje)

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju elektroničkih komponenata i podslopova koji se koriste u prijenosnim uređajima, uključujući unutrašnje/vanjske računarske modeme (PC-tipa) (vidi 26.1)
- proizvodnju učitanih elektroničkih ploča (vidi 26.12)
- proizvodnju računara i periferne računarske opreme (vidi 26.20)
- proizvodnju audio i videoopreme namijenjene potrošačima (vidi 26.40)
- proizvodnju GPS-uređaja (vidi 26.51)
- proizvodnju elektroničkih semafora (npr. onih na kojima se bilježe rezultati na utakmicama) (vidi 27.90)
- proizvodnju semafora za saobraćaj (vidi 27.90)

26.4 Proizvodnja elektroničkih uređaja za široku potrošnju

26.40 Proizvodnja elektroničkih uređaja za široku potrošnju

Ovaj razred uključuje proizvodnju elektroničke audio i videoopreme za kućnu zabavu, motornih vozila, sistema javnih adresa i pojačala za muzičke instrumente.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju videouređaja i opreme za umnožavanje
- proizvodnju televizora
- proizvodnju televizijskih monitora i ekrana (displeja)
- proizvodnju audiorekordera i sistema za umnožavanje
- proizvodnju stereoopreme
- proizvodnju radioprijemnika
- proizvodnju sistema zvučnika
- proizvodnju kućnih videokamera
- proizvodnju muzičkih automata
- proizvodnju pojačala za muzičke instrumente i sisteme javnih adresa
- proizvodnju mikrofona
- proizvodnju CD i DVD-uređaja
- proizvodnju karaoke-uređaja
- proizvodnju slušalica (npr. za radio, stereo, računar)
- proizvodnju konzola za videoigre

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje snimljenih zapisa (računarskih medija, zvuka, videa itd.) (vidi 18.2)
- proizvodnju računarskih perifernih uređaja i računarskih monitora (vidi 26.20)
- proizvodnju telefonskih sekretarica (vidi 26.30)
- proizvodnju opreme za dojavljivače ("pagers" opreme) (vidi 26.30)
- proizvodnju uređaja za daljinsko upravljanje (radijsko i infracrveno) (vidi 26.30)
- proizvodnju opreme za studijsko emitiranje, kao što su oprema za snimanje, antene za odašiljanje i primanje, komercijalne videokamere (vidi 26.30)
- proizvodnju antena (vidi 26.30)
- proizvodnju digitalnih kamera (vidi 26.70)
- proizvodnju elektroničkih igrica s fiksnim (nezamjenjivim) softverom (vidi 32.40)

26.5 Proizvodnja instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navođenje; proizvodnja satova

Ova grana uključuje proizvodnju opreme za mjerenje, ispitivanje, navođenje i kontrolu u različitim industrijskim i neindustrijskim procesima, uključujući uređaje koji se zasnivaju na mjerenju vremena, kao što su satovi i pripadajući uređaji.

26.51 Proizvodnja instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navođenje

Ovaj razred uključuje proizvodnju sistema i instrumenata za istraživanje, pronalaženje, navođenje, zrakoplovstvo i nautiku; programa i uređaja za automatsko upravljanje i reguliranje, kao što su grijanje, klimatizacija, hlađenje; instrumenata i uređaja za mjerenje, prikazivanje, indiciranje, bilježenje, emitiranje i kontroliranje temperature, vlažnosti, pritiska, vakuuma, sagorijevanja, protoka, stepena, viskoznosti, gustoće, kiselosti, koncentracije i rotacije; uređaja za sumiranje (tj. bilježenje); mjerača tečnosti i uređaja za računanje; instrumenata za mjerenje i ispitivanje karakteristika električne energije i električnih signala; instrumenata i mjernih sistema za laboratorijske analize hemijskih ili fizičkih spojeva ili koncentraciju uzoraka krutih, tečnih, plinovitih ili složenih spojeva; ostala mjerenja, mjerne instrumente i njihove dijelove.

Ovdje je uključena i proizvodnja neelektrične opreme za mjerenje, testiranje i navođenje (osim jednostavnih električnih alata).

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju instrumenata avionskih motora
- proizvodnju opreme za testiranje automobilskih ispušnih plinova
- proizvodnju meteoroloških instrumenata
- proizvodnju opreme za testiranje fizičkih svojstava i inspeksijske opreme
- proizvodnju poligrafskih uređaja
- proizvodnju instrumenata za otkrivanje i praćenje zračenja
- proizvodnju instrumenata za geodeziju
- proizvodnju termometara na bazi tečnosti u staklu i termometara bimetalne vrste (osim medicinskih)
- proizvodnju uređaja za mjerenje vlažnosti
- proizvodnju hidroničkog kontrolora granica i limita
- proizvodnju kontrolora vatre i plamenika
- proizvodnju spektrometra
- proizvodnju uređaja za baždarenje gumenih točkova
- proizvodnju potrošačkih brojila (npr. vode, plina, struje)
- proizvodnju mjerača protoka i uređaja za računanje
- proizvodnju telebrojača
- proizvodnju detektora mina, signalnih generatora, metalnih detektora
- proizvodnju opreme za istraživanje, pronalaženje, navođenje, te zrakoplovnu i nautičku opremu, uključujući sono-plutače
- proizvodnju radarske opreme
- proizvodnju GPS-uređaja
- proizvodnju uređaja za kontrolu zaštite okoliša i automatsku kontrolu uređaja
- proizvodnju opreme za mjerenje i bilježenje (npr. bilježenje letova)
- proizvodnju uređaja za detektiranje pokreta
- proizvodnju radara
- proizvodnju instrumenata za laboratorijske analize (npr. opreme za analizu krvi)
- proizvodnju laboratorijskih mjerača, vaga, inkubatora i različitih laboratorijskih aparata za mjerenje, ispitivanje itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju telefonskih automatskih sekretarica (vidi 26.30)
- proizvodnju opreme za zračenje (vidi 26.60)
- proizvodnju opreme za optičko pozicioniranje (vidi 26.70)
- proizvodnju diktafona (vidi 28.23)
- proizvodnju uređaja za mjerenje težine (osim laboratorijskih vaga), libela, krojačkih metara itd. (vidi 28.29)
- proizvodnju medicinskih toplomjera (vidi 32.50)
- instaliranje industrijskih mašina i postrojenja (vidi 33.20)
- proizvodnju jednostavnih mehaničkih mjernih alata (npr. mjernih vrpca, promjeromjera) (vidi razred prerađivačke industrije prema upotrebi glavne sirovine)

26.52 Proizvodnja satova

Ovaj razred uključuje proizvodnju satova i vremenskih uređaja te njihovih dijelova.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju satova svih vrsta, uključujući satove za instrument-ploče
- proizvodnju kućišta za satove, uključujući i one od plemenitih metala
- proizvodnju opreme za bilježenje vremena i opreme za mjerenje, bilježenje te one s drugačijim prikazivanjem vremenskih intervala sa satnim mehanizmom ili sa sinhroniziranim motorom kao što su:
  - mjerači parkirnog vremena
  - satovi za mjerenje vremena
  - uređaji za oštampavanje vremena i datuma
  - procesni tajmeri

- proizvodnju vremenskih prekidača i drugih uređaja sa satnim mehanizmom ili sinhroniziranim motorom:
  - brava s ugrađenim satnim mehanizmom
- proizvodnju dijelova za satove:
  - mehanizama za sve vrste satova
  - opruga, ležišnih kamenova, brojanika, kazaljki, ploča, mostova i drugih dijelova
  - satnih futrola i kućišta od svih materijala

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nemetalnog satnog kaiša (tekstilnog, kožnog, plastičnog) (vidi 15.12)
- proizvodnju satnog kaiša od plemenitih metala (vidi 32.12)
- proizvodnju satnog kaiša od neplemenitih metala (vidi 32.13)

26.6 Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme

26.60 Proizvodnja opreme za zračenje, elektromedicinske i elektroterapeutske opreme

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju aparata i cijevi za zračenje (npr. industrijskih, medicinsko-dijagnostičkih, medicinsko-terapeutskih, istraživačkih, naučnih)
- proizvodnju opreme za radiografiju
- proizvodnju CT-skenera
- proizvodnju PET-skenera
- proizvodnju MRI-opreme
- proizvodnju medicinske ultrazvučne opreme
- proizvodnju elektrokardiografske opreme
- proizvodnju elektromedicinske endoskopske opreme
- proizvodnju medicinske laserske opreme
- proizvodnju pejsmejкера
- proizvodnju slušnih pomagala

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju uređaja za steriliziranje mlijeka i hrane zračenjem

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju kreveta za sunčanje (solarija) (vidi 28.99)

26.7 Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografske opreme

26.70 Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografske opreme

Ovaj razred uključuje proizvodnju optičkih instrumenata i sočiva, kao što su dvogledi, mikroskopi (osim elektrona, protona), teleskopa, prizmi i sočiva (osim oftalmoloških); premazivanje ili poliranje sočiva (osim oftalmoloških), ugradnju sočiva (osim oftalmoloških), i proizvodnju fotografske opreme, kao što su kamere i svjetlomjeri.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju optičkih ogledala
- proizvodnju optičkih nišana
- proizvodnju optičke opreme za pozicioniranje
- proizvodnju instrumenata s optičkim povećalima
- proizvodnju optičkih uređaja s preciznim alatima
- proizvodnju optičkih komparatera
- proizvodnju kamera (optičkih i digitalnih)
- proizvodnju projektora za prikazivanje filmova i slajdova

- proizvodnju grafoskopa
- proizvodnju mjernih optičkih i sigurnosnih uređaja i instrumenata (npr. protivpožarnih uređaja, fotografskih svjetlomjera, daljinara)
- proizvodnju sočiva, optičkih mikroskopa, dvogleda i teleskopa
- proizvodnju laserskih sklopova

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju računarskih projektor (vidi 26.20)
- proizvodnju komercijalnih televizora i videokamera (vidi 26.30)
- proizvodnju videokamera za kućnu upotrebu (vidi 26.40)
- proizvodnju kompletne opreme koja se koristi laserskim komponentama (vidi razred prerađivačke industrije prema vrsti mašina, npr. medicinske laserske opreme) (vidi 26.60)
- proizvodnju fotokopirnih uređaja (vidi 28.23)
- proizvodnju oftalmoloških proizvoda (vidi 32.50)

26.8 Proizvodnja magnetnih i optičkih medija

26.80 Proizvodnja magnetnih i optičkih medija

Ovaj razred uključuje proizvodnju magnetnih i optičkih medija za snimanje.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju praznih magnetnih audio i videovrpca
- proizvodnju praznih magnetnih audio i videokaseta
- proizvodnju praznih disketa
- proizvodnju praznih optičkih diskova
- proizvodnju medija čvrstog pogona

Ovaj razred isključuje:

- reprodukciju snimljenih zapisa (računarskih medija, zvuka, videa itd.) (vidi 18.2)

27 Proizvodnja električne opreme

Ova oblast uključuje proizvodnju proizvoda koji generiraju, distribuiraju i koriste se električnom energijom. Također uključuje proizvodnju električne rasvjete, signalne opreme i električnih uređaja za domaćinstvo.

Ova oblast isključuje proizvodnju elektroničkih proizvoda (vidi oblast 26).

27.1 Proizvodnja elektromotora, generatora, transformatora te uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije

Ova grana uključuje proizvodnju i distribuciju energije i posebnih transformatora, elektromotora, generatora i motornih generatora.

27.11 Proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora

Ovaj razred uključuje proizvodnju svih električnih motora i transformatora: AC, DC i AC/DC.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju električnih motora (osim startnih motora s unutrašnjim sagorijevanjem)
- proizvodnju električnih distribucijskih transformatora
- proizvodnju elektrolučnih transformatora
- proizvodnju fluorescentnog balasta (transformatora)
- proizvodnju izmjeničnih transformatora za distribuciju električne energije
- proizvodnju regulatora za prijenos i distribuciju napona
- proizvodnju generatora snage (osim baterija koje pune alternatore za motore s unutrašnjim sagorijevanjem)

- proizvodnju generatorskih setova motora (osim jedinica generatorskih setova turbina)
- premotavanje fabričke armature

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju elektroničkih komponenata - vrste transformatora i prekidača (vidi 26.11)
- proizvodnju opreme za elektrozavarivanje i lemljenje (vidi 27.90)
- proizvodnju čvrstih invertera, ispravljača, konvertera (vidi 27.90)
- proizvodnju turbina - generatorskih setova (vidi 28.11)
- proizvodnju startnih motora i generatora s unutrašnjim sagorijevanjem (vidi 29.31)

27.12 Proizvodnja uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sklopnih prekidača
- proizvodnju valovitih potiskivača (za distribuciju naponskog nivoa)
- proizvodnju kontrolnih ploča za distribuciju električne energije
- proizvodnju električnih releja
- proizvodnju vodova za električne sklopne ploče
- proizvodnju električnih osigurača
- proizvodnju opreme za prekidače električne energije
- proizvodnju prekidača na električni pogon (osim tipke za pokretanje mehanizma, zavojnica, prebacivača)
- proizvodnju generatorskog seta glavnog pokretača

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju instrumenata za kontrolu okoliša i industrijskih procesa (vidi 26.51)
- proizvodnju prekidača za električno strujno kolo, kao što su prekidači i sklopke (vidi 27.33)

27.2 Proizvodnja baterija i akumulatora

27.20 Proizvodnja baterija i akumulatora

Ovaj razred uključuje proizvodnju nepunjivih i punjivih baterija.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju primarnih ćelija i primarnih baterija
  - ćelija koje sadrže mangandioksid, živin dioksid, srebreni oksid itd.
- proizvodnju električnih akumulatora te njihovih dijelova:
  - separatora, spremnika, prekrivača
- proizvodnju olovnih baterija
- proizvodnju NiCad-baterija
- proizvodnju NiMH-baterija
- proizvodnju litijevih baterija
- proizvodnju baterija suhih ćelija
- proizvodnju baterija vlažnih ćelija

27.3 Proizvodnja žice i elektroinstalacijskog materijala

Ova grana uključuje proizvodnju strujnih žičanih uređaja i nestrujnih žičanih uređaja za vodove električnih kola bez obzira na materijal.

Ova grana, također, uključuje izolaciju žica i proizvodnju vlaknastih optičkih kablova.

27.31 Proizvodnja kablova od optičkih vlakana

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju kablova od optičkih vlakana za prijenos podataka ili prijenos slike uživo

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju staklenih vlakana ili niti (vidi 23.14)
- proizvodnju garnitura optičkih kablova ili sklopova s konektorima ili ostalim priključcima (vidi ovisno o upotrebi, npr. 26.11)

27.32 Proizvodnja ostalih elektroničkih i električnih žica i kablova

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju izoliranih žica i kablova izrađenih od čelika, bakra, aluminija

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju (vučenje) žica (vidi 24.34, 24.41, 24.42, 24.43, 24.44 i 24.45)
- proizvodnju računarskih kablova, kablova za printere, USB-kablova i sličnih kabalskih setova ili sklopova (vidi 26.11)
- proizvodnju električnih kablova s izoliranim žicama i konektorima (vidi 27.90)
- proizvodnju kabalskih setova, žičane opreme i sličnih kabalskih setova ili sklopova za primjenu u mašinama na vlastiti pogon (vidi 29.31)

27.33 Proizvodnja elektroinstalacijskog materijala

Ovaj razred uključuje proizvodnju strujnih i nestrujnih žičanih uređaja za električna strujna kola neovisno o vrsti materijala.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sabirnih šipki i električnih provodnika (osim vrsta podesivača prekidača)
- proizvodnju GFCl (prekidača za upravljanje prekidima strujnog kola)
- proizvodnju držača za svjetiljke
- proizvodnju osigurača i zavojnica za rasvjetu
- proizvodnju prekidača za električne instalacije (npr. tlaka, tipke za pokretanje mehanizma, zavojnica, prebacivača)
- proizvodnju električnih izlaza i utičnica
- proizvodnju kutija za električne žice (npr. spojnice, izlaza, preklopnih kutija)
- proizvodnju električnih vodova i pribora
- proizvodnju transmisijskih stupova i linijskih sklopova
- proizvodnju plastičnih nestrujnih žičanih uređaja, uključujući plastične spojačke kutije, površinske ploče i sličnu plastičnu instalacijsku opremu

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju keramičkih izolatora (vidi 23.43)
- proizvodnju elektroničkih komponenata, kao što su konektori, utičnice i prekidači (vidi 26.11)

27.4 Proizvodnja električne opreme za rasvjetu

27.40 Proizvodnja električne opreme za rasvjetu

Ovaj razred uključuje proizvodnju električnih sijalica i cijevi te njihovih dijelova i komponenata (osim stakla za električne sijalice); električne rasvjetne opreme i rasvjetnih komponenata za ugradnju (osim strujnih žičanih uređaja).

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju svjetiljki, pribora i sijalica s pražnjenjem, žarnom niti, fluorescentnih, ultraljubičastih, infracrvenih itd.
- proizvodnju plafonijera
- proizvodnju lustera
- proizvodnju stolnih lampi (tj. svjetiljki)
- proizvodnju rasvjetne opreme koja se koristi za božićna drvca
- proizvodnju električnih kamina
- proizvodnju baterijskih ručnih svjetiljki
- proizvodnju električnih svjetiljki za hvatanje insekata
- proizvodnju lanterni (npr. karbidnih, električnih, plinskih, gazolinskih, kerozinskih)
- proizvodnju reflektora
- proizvodnju ulične rasvjete (osim saobraćajne signalizacije)
- proizvodnju svjetlosne opreme kao dijela transportne opreme (npr. za motorna vozila i avione)

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju neelektrične rasvjetne opreme

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju staklenog posuđa i staklenih dijelova za svjetiljke (vidi 23.19)
- proizvodnju strujnih žičanih uređaja za rasvjetne instalacije (vidi 27.33)
- proizvodnju stropnih ventilatora ili kupaonskih ventilatora sa svjetlosnim uređajima (vidi 27.51)
- proizvodnju električne signalne opreme, kao što je saobraćajna i pješačka signalizacija (vidi 27.90)
- proizvodnju električnih znakova (vidi 27.90)

27.5 Proizvodnja aparata za domaćinstvo

Ova grana uključuje proizvodnju malih električnih aparata i električnih uređaja, ventilatora za domaćinstva, usisivača za domaćinstva, električnih uređaja za čišćenje podova, uređaja za kuhanje, mašina za veš, frižidera za domaćinstva, zamrzivača i ostalih električnih i neelektričnih uređaja za domaćinstva, kao što su mašine za suđe, električni grijači vode i uređaji za zbrinjavanje otpada. Ova grana uključuje proizvodnju uređaja koji kao pogonsko gorivo koriste struju, plin i sl.

27.51 Proizvodnja električnih aparata za domaćinstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju električnih uređaja za domaćinstva:
  - frižidera
  - zamrzivača
  - mašina za suđe
  - mašina za pranje i sušenje
  - usisivača
  - aparata za čišćenje podova
  - uređaja za zbrinjavanje otpada
  - mlinaca, miksera, sokovnika
  - otvarača konzervi
  - električnih aparata za brijanje, električnih četkica za zube i ostalih ličnih uređaja za njegu
  - oštrila za noževe
  - napa za ventilaciju i recikliranje
- proizvodnju elektrotermičkih aparata za domaćinstvo:
  - električnih grijača vode
  - električnih pokrivača
  - električnih aparata za sušenje kose, češljeva, četki, uvijača
  - električnih glačala
  - prenosivih grijača prostorija i ventilatora

- električnih pećnica
- mikrovalnih pećnica
- električnih štednjaka, kuhala (rešoa)
- tostera
- aparata za kafu i čaj
- friteza, roštilja, pećnica, napa
- električnih grijačih tijela itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju komercijalnih i industrijskih frižidera i zamrzivača, klimatizacijskih uređaja, antenskih ventilatora, ventilatora za potkrovlja, trajno montiranih grijača prostora i komercijalnih ventilatora te ispušnih ventilatora, štednjaka za komercijalnu upotrebu; mašina za pranje za komercijalne potrebe, mašina za pranje i mašina za sušenje, opremu za glačanje, komercijalnih, industrijskih i institucionalnih usisivača (vidi oblast 28)
- proizvodnju šivaćih mašina za domaćinstva (vidi 28.94)
- instalaciju centralnog sistema za usisavanje (vidi 43.29)

27.52 Proizvodnja neelektričnih aparata za domaćinstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju neelektričnih kuhala i opreme za grijanje:
  - neelektričnih grijača prostora, površina za kuhanje, kamina, peći, grijača vode, uređaja za kuhanje, metalnih ploča za grijanje

27.9 Proizvodnja ostale električne opreme

27.90 Proizvodnja ostale električne opreme

Ovaj razred uključuje proizvodnju različite električne opreme, osim motora, generatora i transformatora, baterija i akumulatora, žica i žičanih uređaja, opreme za rasvjetu ili uređaja za domaćinstva.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju fiksnih punjača za baterije, poluprovodničkih
- proizvodnju električnih uređaja za otvaranje i zatvaranje vrata
- proizvodnju električnih zvona
- proizvodnju produžnih kablova izrađenih od kupljene izolirane žice
- proizvodnju ultrazvučnih uređaja za čišćenje (osim laboratorijskih i zubarskih)
- proizvodnju invertera u čvrstom stanju, aparata za ispravljanje, stanica za gorivo, reguliranog ili nereguliranog pribora za napajanje
- proizvodnju pribora za neprekidno napajanje (UPS)
- proizvodnju valovitih potiskivača (osim za distribuciju naponskog nivoa)
- proizvodnju kablova za uređaje, produžnih kablova i ostalih električnih kablova s izoliranom žicom i priključnicima
- proizvodnju ugljikovih elektroda i elektroda od grafita, spojnika te ostalih električnih ugljičnih i grafitnih proizvoda
- proizvodnju dijelova akceleratora
- proizvodnju električnih kondenzatora, otpornika, kondenzatora i slično te akceleratora
- proizvodnju elektromagneta
- proizvodnju sirena
- proizvodnju elektroničkih semafora (npr. za ispis rezultata utakmice)
- proizvodnju električnih znakova
- proizvodnju električne signalne opreme, kao što je saobraćajna i pješačka signalizacija
- proizvodnju električnih izolatora (osim stakla ili porculana), izolacijskih cijevi i opreme od neplemenitih metala
- proizvodnju električne opreme za varenje i lemljenje, uključujući ručnodržeće lemilice

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju keramičkih izolatora (vidi 23.43)
- proizvodnju ugljičnih i grafitnih vlakana i proizvoda (osim elektroda i onih za primjenu u električne svrhe) (vidi 23.99)
- proizvodnju elektroničkih komponenata za ispravljače, regulatore napona integriranih kola, pretvarača struje integriranih kola, elektroničkih kondenzatora, elektroničkih otpornika i sličnih uređaja (vidi 26.11)
- proizvodnju transformatora, motora, generatora, prekidača, prijenosnika i industrijskih regulatora (vidi 27.1)
- proizvodnju baterija (vidi 27.20)
- proizvodnju komunikacijskih i energetske žice, strujnih i nestrujnih žičanih uređaja (vidi 27.3)
- proizvodnju rasvjetne opreme (vidi 27.40)
- proizvodnju uređaja za primjenu u domaćinstvima (vidi 27.5)
- proizvodnju neelektrične opreme za varenje i lemljenje (vidi 28.29)
- proizvodnju električne opreme za motorna vozila, kao što su generatori, alternatori, svjećice, kablovi za paljenje, električni sistemi za prozore i vrata, regulatori napona (vidi 29.31)

28 Proizvodnja mašina i uređaja, d. n.

Ova oblast uključuje proizvodnju mašina i uređaja koji samostalno djeluju na materijale, bilo mehanički, bilo toplinski ili izvode operacije na materijalima, kao što je rukovanje, raspršivanje, vaganje ili pakovanje, uključujući njihove mehaničke komponente koje proizvode ili primjenjuju silu i bilo koje specijalno proizvedene primarne dijelove. Ova oblast uključuje fiksne i mobilne ili ručne (prenosive) naprave, neovisno o tome jesu li namijenjene upotrebi u industriji, građevinarstvu, poljoprivredi ili u domaćinstvu. Proizvodnja specijalnih uređaja za prijevoz putnika ili tereta unutar unaprijed određenog razgraničenja, također, pripadaju ovoj oblasti.

Ova oblast razlikuje proizvodnju mašina za specijalne namjene, tj. mašina koje se isključivo koriste u prerađivačkoj industriji ove klasifikacije djelatnosti ili u malim grupama ove klasifikacije djelatnosti, te mašina opće namjene, koje se koriste u najrazličitijim industrijama ove klasifikacije djelatnosti.

Ova oblast, također, uključuje ostale mašine za specijalnu namjenu, koje nisu uključene drugdje u ovoj klasifikaciji, bez obzira na to koriste li se ili ne u proizvodnim procesima, kao što su sprave za zabavu na otvorenom (lunapark i sl.), oprema za automatizirane kuglane itd.

Ova oblast isključuje proizvodnju metalnih proizvoda za opće namjene (oblast 25), pridružene kontrolne uređaje, računarsku opremu, uređaje za mjerenje i testiranje, aparate za distribuciju i kontrolu električne energiju (oblast 26 i 27) i motorna vozila opće namjene (oblast 29 i 30).

28.1 Proizvodnja mašina za opće namjene

28.11 Proizvodnja motora i turbina, osim motora za avione i motorna vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju klipnih motora s unutrašnjim sagorijevanjem, osim motora za vozila, avione i motocikla:
  - brodskih motora
  - motora za lokomotive
- proizvodnju klipova, klipnih prstenova, karburatora i sličnog za sve motore s unutrašnjim sagorijevanjem, dizelske motore i sl.
- proizvodnju ulaznih i ispušnih ventila za motore s unutrašnjim sagorijevanjem
- proizvodnju turbina i njihovih dijelova:
  - turbina na vodenu paru i ostalih parnih turbina
  - hidrauličnih turbina, vodenih kola i njihovih regulatora
  - turbina na vjetar
  - plinskih turbina, osim turboblaznih i turbopropelerskih za pogon aviona

- proizvodnju svih jedinica za kotlove turbine
- proizvodnju svih jedinica za generatorske turbine
- proizvodnju motora za industrijsku primjenu

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju električnih generatora (osim jedinica generatorskih setova turbina) (vidi 27.11)
- proizvodnju generatorskih setova primarnih pokretača (osim jedinica generatorskih setova turbina) (vidi 27.11)
- proizvodnju električne opreme i dijelova motora s unutrašnjim sagorijevanjem (vidi 29.31)
- proizvodnju motora za vozila, avione ili motocikle (vidi 29.10, 30.30, 30.91)
- proizvodnju turbomlaznih aviona i turbopropelera (vidi 30.30)

28.12 Proizvodnja hidrauličnih pogonskih uređaja

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hidrauličnih i pneumatskih dijelova, uključujući hidraulične pumpe, hidraulične motore, hidraulične i pneumatske cilindre, hidraulične i pneumatske ventile, hidraulične i pneumatske cijevi i opremu
- proizvodnju zračne opreme za korištenje u pneumatskim sistemima
- proizvodnju fluidnog pogonskog sistema
- proizvodnju hidrauličnih prijenosnih sistema
- proizvodnju hidrostatičnih prijenosnih uređaja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju kompresora (vidi 28.13)
- proizvodnju pumpi za nehidrauličnu upotrebu (vidi 28.13)
- proizvodnju ventila za nehidrauličnu upotrebu (vidi 28.14)
- proizvodnju mehaničkih prijenosnih uređaja (vidi 28.15)

28.13 Proizvodnja ostalih pumpi i kompresora

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju zračnih i vakuumskih pumpi, te zračnih i drugih plinskih kompresora
- proizvodnju pumpi za tečnosti, opremljenih ili neopremljenih uređajem za mjerenje protoka
- proizvodnju pumpi dizajniranih za podešavanje na motore s unutrašnjim sagorijevanjem, pumpi na naftu, vodu i gorivo za motorna vozila itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju ručnih pumpi

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju hidraulične i pneumatske opreme (vidi 28.12)

28.14 Proizvodnja ostalih slavina i ventila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju industrijskih slavina i ventila, uključujući ventile za reguliranje i slavine za dotok
- proizvodnju sanitarnih slavina i ventila
- proizvodnju slavina i ventila za grijanje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju ventila od nestvrdnute vulkanizirane gume, stakla ili keramičkih materijala (vidi 22.19, 23.19 ili 23.44)
- proizvodnju usisnih i ispušnih ventila za motore s unutrašnjim sagorijevanjem (vidi 28.11)
- proizvodnju hidrauličnih i pneumatskih ventila te zračne opreme koja se koristi u pneumatskim sistemima (vidi 28.12)

28.15 Proizvodnja ležajeva, prijenosnika te prijenosnih i pogonskih elemenata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju kugličnih i valjkastih ležajeva i njihovih dijelova
- proizvodnju mehaničkih pogonskih prijenosnih uređaja:
  - prijenosnih osovina i koljena: zupčastih osovina i koljenastih osovina, pogonskih ručica itd.
  - kliznih ležajeva i njihovih kućišta
- proizvodnju zupčanika, prijenosnika te prijenosnih kutija i ostalih mjenjača brzine
- proizvodnju kvačila i spojki
- proizvodnju zamašnjaka i remenica
- proizvodnju prijenosnih člankastih lanaca
- proizvodnju prijenosnih pogonskih lanaca

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju ostalih lanaca (vidi 25.93)
- proizvodnju hidraulične prijenosne opreme (vidi 28.12)
- proizvodnju hidrostatičkih prijenosnika (vidi 28.12)
- proizvodnju (elektromagnetskih) spojki (vidi 29.31)
- proizvodnju polusastavljenih pogonskih uređaja koji se mogu prepoznati kao dijelovi vozila ili aviona (vidi oblasti 29 i 30)

28.2 Proizvodnja ostalih mašina za opće namjene

28.21 Proizvodnja peći, ložišta i plamenika

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju električnih i drugih industrijskih i laboratorijskih peći i ložišta, uključujući peći za spaljivanje
- proizvodnju plamenika
- proizvodnju trajnih visokih električnih grijača prostora, električnih grijača za bazene za kupanje
- proizvodnju opreme za trajno visoko neelektrično grijanje za domaćinstvo, kao što je solarno grijanje, grijanje na paru, grijanje na naftu te sličnih peći i opreme za grijanje
- proizvodnju električnih peći za domaćinstva (električne peći za zagrijavanje zraka, pumpe za grijanje itd.), neelektričnih peći za zagrijavanje zraka za domaćinstva

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju mehaničkih uređaja za loženje, rešetki, odstranjivača pepela i ognjišta itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju peći (štednjake, pećnice, rešoe) za domaćinstva (vidi 27.51)
- proizvodnju poljoprivrednih sušara (vidi 28.93)
- proizvodnju pekarskih pećnica (vidi 28.93)
- proizvodnju sušara za drvo, papirnu pulpu, papir i karton (vidi 28.99)
- proizvodnju medicinskih, hirurških i laboratorijskih sterilizatora (vidi 32.50)
- proizvodnju (zubarskih) laboratorijskih peći (vidi 32.50)

28.22 Proizvodnja uređaja za dizanje i prenošenje

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mašina na ručno upravljanje ili mehanički pogon, za podizanje, prenošenje, utovar i istovar:
  - kolotura, liftova, vitala, ručnih vitala, dizalica za automobile
  - dizalica, kranova, pokretnih platformi za podizanje, nosača itd.
  - radnih viljuškara, bez obzira na to jesu li opremljeni uređajem za dizanje ili prenošenje ili su na vlastiti pogon, za korištenje u fabrikama, uključujući ručna kolica i tačke

- mehaničkih manipulatora i industrijskih robota posebno dizajniranih za dizanje, prenošenje, utovar ili istovar
- proizvodnju pokretnih traka, žičara itd.
- proizvodnju liftova, pokretnih stepenica i pokretnih staza za hodanje
- proizvodnju specijaliziranih dijelova za uređaje za dizanje i prenošenje

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju industrijskih robota za višenamjensku upotrebu (vidi 28.99)
- proizvodnju beskonačnih elevatora i pokretnih traka za rad pod zemljom (vidi 28.92)
- proizvodnju mehaničkih lopata, kopačica i utovarivača (vidi 28.92)
- proizvodnju plovećih dizalica, željezničkih dizalica, kamion-dizalica (vidi 30.11, 30.20)
- montažu dizala i pokretnih stepenica (vidi 43.29)

28.23 Proizvodnja kancelarijskih mašina i opreme (osim proizvodnje računara i periferne opreme)

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju računskih mašina
- proizvodnju mašina za sabiranje, registar-kasa
- proizvodnju kalkulatora, elektroničkih ili neelektroničkih
- proizvodnju mašina za frankiranje pošte, uređaja za obradu pošte (uređaja za popunjavanje omotnica, pečatiranje i adresiranje; otvaranje, sortiranje, pregledavanje), uređaja za razvrstavanje
- proizvodnju pisaćih mašina
- proizvodnju mašina za stenografiju
- proizvodnju uređaja za uvezivanje kancelarijskog tipa (plastično ili trakasto uvezivanje)
- proizvodnju uređaja za ispis čekova
- proizvodnju uređaja za prebrojavanje i pakovanje kovanica
- proizvodnju mašina za oštrenje olovaka
- proizvodnju uređaja za klamanje i spravica za uklanjanje spojnica
- proizvodnju uređaja za glasanje
- proizvodnju stalaka za samoljepljive vrpce
- proizvodnju bušača
- proizvodnju registar-kasa, mehaničkih
- proizvodnju fotokopirnih uređaja
- proizvodnju uložaka za toner
- proizvodnju školskih ploča, bijelih ploča i ploča za markiranje
- proizvodnju diktafona

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju računara i periferne opreme (vidi 26.20)

28.24 Proizvodnja ručnih prenosivih alata s vlastitim pogonom

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju ručnih alata s električnim ili neelektričnim motorom ili na pneumatski pogon, kao što su:
  - cirkular i ubodne pile
  - bušilice i bušni čekići
  - ručne brusilice
  - pneumatski uređaji za stavljanje eksera
  - baferi
  - usmjerivači
  - brusilice
  - uređaji za klamanje
  - pneumatski pištolji
  - ravnalice
  - alati za guljenje i glodanje

- udarni odvijači za odvrtnanje i zavrtnanje
- mehanički uređaji za zabijanje eksera

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju zamjenjivih alata za ručne alate (vidi 25.73)
- proizvodnju ručnodržače električne opreme za varenje i lemljenje (vidi 27.90)

28.25 Proizvodnja rashladne i ventilacijske opreme, osim za domaćinstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju industrijskih uređaja za hlađenje i zamrzavanje, uključujući dijelove za glavne komponente
- proizvodnju uređaja za klimatizaciju, uključujući one za motorna vozila
- proizvodnju ventilatora, osim za domaćinstva
- proizvodnju toplinskih izmjenjivača
- proizvodnju mašina za ukapljivanje zraka i plina
- proizvodnju ventilatora za tavanke prostore (npr. ventilatora za potkrovlje itd.)

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju uređaja za hlađenje i zamrzavanje u domaćinstvima (vidi 27.51)
- proizvodnju ventilatora za domaćinstva (vidi 27.51)

28.29 Proizvodnja ostalih mašina za opće namjene, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju uređaja za vaganje, osim osjetljivih laboratorijskih vaga:
  - vaga za trgovinu i domaćinstvo, platformskih vaga, vaga za kontinuirano vaganje, mosnih vaga, utega itd.
- proizvodnju mašina i aparata za filtriranje i pročišćavanje tečnosti
- proizvodnju uređaja za izbacivanje, raspršivanje i prskanje tečnosti ili praha:
  - pištolja za raspršivanje, aparata za gašenje požara, mašina za čišćenje pješćanim mlazom, mašina za čišćenje parom itd.
- proizvodnju uređaja za pakovanje i umotavanje:
  - mašina za punjenje, zatvaranje, hermetičko zatvaranje, začepljivanje, etiketiranje itd.
- proizvodnju mašina za pranje i sušenje boca i za gaziranje pića
- proizvodnju postrojenja za destiliranje ili rektifikaciju u rafinerijama nafte, hemijskoj industriji, industriji pića itd.
- proizvodnju plinskih generatora
- proizvodnju kalandera i drugih mašina za valjanje i njihovih cilindara, osim za metal i staklo
- proizvodnju centrifuga, osim mašina za obiranje mlijeka i centrifuga za sušenje veša
- proizvodnju brtvila i sličnih spojnica od kombiniranih materijala ili slojeva istog materijala
- proizvodnju automata za prodaju gotove robe
- proizvodnju ravnala, mjernih traka i sličnih ručnih alata, preciznih alata za mehaničare, osim optičkih
- proizvodnju neelektrične opreme za varenje i lemljenje
- proizvodnju rashladnih tornjeva i sličnog za neposredno hlađenje pomoću recirkulirajuće vode

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju preciznih (laboratorijskih) vaga (vidi 26.51)
- proizvodnju opreme za hlađenje i zamrzavanje, koja se koristi u domaćinstvima (vidi 27.51)
- proizvodnju ventilatora za domaćinstva (vidi 27.51)
- proizvodnju električne opreme za varenje i lemljenje (vidi 27.90)
- proizvodnju poljoprivrednih mašina za prskanje (vidi 28.30)
- proizvodnju uređaja za valjanje metala ili stakla i njihovih valjaka (vidi 28.91, 28.99)
- proizvodnju poljoprivrednih sušara (vidi 28.93)
- proizvodnju uređaja za filtriranje ili pročišćavanje hrane (vidi 28.93)
- proizvodnju separatora za vrhnje (vidi 28.93)

- proizvodnju industrijskih mašina za sušenje odjeće (vidi 28.94)
- proizvodnju uređaja za štampanje na tekstilu (vidi 28.94)

28.3 Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo

Ova grana uključuje proizvodnju mašina za poljoprivredu i šumarstvo.

28.30 Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju traktora koji se koriste u poljoprivredi i šumarstvu
- proizvodnju motokultivatora
- proizvodnju kosilica, uključujući kosilice za travnjake
- proizvodnju poljoprivrednih samotovarnih i samoistovarnih prikolica i poluprikolica
- proizvodnju poljoprivrednih mašina za pripremu zemljišta, sjetvu ili gnojenje:
  - plugova, rasipača gnojiva, sijačica, drljača itd.
- proizvodnju mašina za žetvu i vršenje:
  - žetelica, vršalica, razvrstačica itd.
- proizvodnju mašina za mužnju
- proizvodnju mašina za prskanje, koje se koriste u poljoprivredi
- proizvodnju raznovrsne poljoprivredne opreme:
  - za uzgoj peradi, uzgoj pčela, pripremu stočne hrane itd.
  - za čišćenje, sortiranje ili klasiranje jaja, voća itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nepogonskih poljoprivrednih ručnih alata (vidi 25.73)
- proizvodnju pokretnih vrpca za upotrebu na poljoprivrednim dobrima (vidi 28.22)
- proizvodnju pogonskih ručnih alata (vidi 28.24)
- proizvodnju separatora za vrhnje (vidi 28.93)
- proizvodnju mašina za čišćenje, sortiranje, ljuštenje zrnastog ili suhog mahunastog povrća (vidi 28.93)
- proizvodnju cestovnih traktora za poluprikolice (vidi 29.10)
- proizvodnju cestovnih prikolica i poluprikolica (vidi 29.20)

28.4 Proizvodnja mašina za obradu metala i alatnih mašina

Ova grana uključuje proizvodnju mašina za obradu metala i alatnih mašina, npr. proizvodnju alatnih mašina za obradu metala i ostalih materijala (drva, kosti, kamena, tvrde gume, tvrde plastike, hladnog stakla), uključujući one koje se koriste laserskim zrakama, ultrazvučnim valovima, mlazom plazme, magnetnim pulsom itd.

28.41 Proizvodnja mašina za obradu metala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju alatnih mašina za obradu metala, uključujući one koje se koriste laserskim zrakama, ultrazvučnim valovima, mlazom plazme, magnetskim pulsom itd.
- proizvodnju alatnih mašina za tokarenje, bušenje, glodanje, oblikovanje, ravnanje, blanjanje, brušenje itd.
- proizvodnju alatnih mašina za štampanje i presovanje
- proizvodnju presa za presijecanje, hidrauličnih presa, hidrauličnih otkivača, čekića za oblikovanje metala, mašina za kovanje itd.
- proizvodnju mašina za vučenje metala, valjaka za žice ili mašina za obradu žice

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju zamjenjivih alata za ručne alate (vidi 25.73)
- proizvodnju električnih uređaja za varenje i lemljenje (vidi 27.90)

28.49 Proizvodnja ostalih alatnih mašina

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju alatnih mašina za obradu drva, kosti, kamena, tvrde gume, tvrde plastike, hladnog stakla itd., uključujući one koje se koriste laserskim zrakama, ultrazvučnim valovima, mlazom plazme, magnetnim pulsom itd.
- proizvodnju držača za alatne mašine
- proizvodnju razdjelnih glava i ostalih specijalnih dodataka za alatne mašine
- proizvodnju stacionarnih mašina za zabijanje eksera, klamanje, lijepljenje i drugih načina povezivanja drva, pluta, kosti, tvrde gume ili plastike itd.
- proizvodnju stacionarnih rotirajućih ili rotirajućih udarnih bušilica, alatnih mašina za punjenje, pričvršćivača, alatnih mašina za rezanje metala itd.
- proizvodnju presa za proizvodnju daski, šperploča i sl.
- proizvodnju mašina za elektroforezu

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju dijelova i pribora za već spomenute alatne mašine

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju zamjenjivih dijelova alata za alatne mašine (bušilica, svrdla, probijača, nareznica za navoje, tokarskog alata, sječiva za pile, oštrica za noževe itd.) (vidi 25.73)
- proizvodnju električnih ručnih lemilica i pištoljskih lemilica (vidi 27.90)
- proizvodnju ručnih prenosivih alata s vlastitim pogonom (vidi 28.24)
- proizvodnju mašina koje se koriste u pogonima za obradu metala i ljevaonicama (vidi 28.91)
- proizvodnju mašina za vađenje ruda i kamena (vidi 28.92)

28.9 Proizvodnja ostalih mašina za posebne namjene

Ova grana uključuje proizvodnju mašina za posebne namjene, tj. mašina koje se isključivo koriste u industrijskim djelatnostima ili u manjim granama ove klasifikacije djelatnosti prerađivačke industrije.

Dok se većina koristi u proizvodnim procesima, kao što su proizvodnja hrane i tekstila, ova grana, također, uključuje proizvodnju mašina karakterističnih za ostale neproizvodne industrije, kao što su uređaji za pokretanje aviona ili oprema za zabavne parkove.

28.91 Proizvodnja mašina za metalurgiju

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mašina i uređaja za rukovanje vrućim metalima:
  - konvertera, kalupa za ingote, kutljača, mašina za lijevanje
- proizvodnju mašina za valjanje metala i njihovih valjaka

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju mašina za vučenje metala (vidi 28.41)
- proizvodnju kutija i kalupa za lijevanje, osim kalupa za ingote (vidi 25.73)
- proizvodnju mašina za oblikovanje ljevaoničkih kalupa (vidi 28.99)

28.92 Proizvodnja mašina za rudnike, kamenolome i građevinarstvo

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju beskonačnih prienosnih traka i liftova za rad pod zemljom
- proizvodnju mašina za bušenje, presijecanje, iskopavanje i prokopavanje tunela, bez obzira na to jesu li za upotrebu pod zemljom ili ne
- proizvodnju mašina za obradu minerala prosijavanjem, sortiranjem, separiranjem, pranjem, usitnjavanjem itd.
- proizvodnju mješalica za beton i žbuku

Struktura KD BiH 2010 sa objašnjenjima

- proizvodnju mašina za uklanjanje zemlje:
  - buldožera, angladozera, ravnjača, zgrtalica, nivelirki, mehaničkih kopača (bageri, rovokopači i sl.), utovarivača itd.
- proizvodnju mašina za nabijanje jamske građe, vađenje jamske građe, površinsko nanošenje žbuke, bitumena, betona itd.
- proizvodnju traktora gusjeničara i drugih vrsta traktora za upotrebu u građevinarstvu i rudarstvu
- proizvodnju kašika za buldožere i angladozere
- proizvodnju kamiona dampera

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju opreme za dizanje i prenošenje (vidi 28.22)
- proizvodnju ostalih traktora (vidi 28.30, 29.10)
- proizvodnju alatnih mašina za obradu kamena, uključujući mašine za razbijanje ili grubu obradu kamena (vidi 28.49)
- proizvodnju kamiona za miješanje betona (vidi 29.10)

28.93 Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duhana

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju poljoprivrednih sušara
- proizvodnju mašina za mljekarsku industriju:
  - obirača mlijeka (separatora vrhnja)
  - mašina za doradu mlijeka (npr. homogenizatora)
  - mašina za preradu mlijeka (npr. mašina za tučenje, obradu i oblikovanje maslaca)
  - mašina za proizvodnju sira (npr. homogenizatora, kalupa, presa itd.)
- proizvodnju mašina za mlinsku industriju:
  - mašina za čišćenje, sortiranje, i klasiranje sjemenja, zrnja ili sušenog mahunastog povrća (vršilica, sita za prosijavanje, separatora, mašina za ljuštenje zrna itd.)
  - mašina za proizvodnju brašna i prekrupe itd. (mlinskih valjaka, dozera sirovina prosijača, odvajanja mekinja, mješalica brašna, ljuštilica za rižu, mašina za trijebljenje lupina)
- proizvodnju presa, drobilica itd. za proizvodnju vina, jabukovače, voćnih sokova itd.
- proizvodnju mašina za pekarsku industriju i izradu makarona, špageta i sličnih proizvoda:
  - pekarskih pećnica, mješalica za tijesto, djelilica tijesta, mašina za oblikovanje, mašina za rezanje, mašina za slaganje kolača itd.
- proizvodnju mašina i opreme za preradu raznovrsne hrane:
  - mašina za proizvodnju proizvoda od šećera, kaka i čokolade; za proizvodnju šećera, za pivare, za preradu mesa i mesa peradi; za pripremu voća, orašastog voća i povrća; za preradu ribe, rakova i slične morske hrane
  - uređaja za filtriranje i pročišćavanje
  - ostalih mašina za industrijsku pripremu i proizvodnju hrane i pića
- proizvodnju mašina za vađenje i preradu životinjskih i biljnih masti i ulja
- proizvodnju mašina za preradu duhana te za izradu cigara i cigareta ili duhana za lulu, žvakanje i šmrkanje
- proizvodnju mašina za pripremu hrane u hotelima i restoranima

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju uređaja za zračenje hrane i mlijeka (vidi 26.60)
- proizvodnju mašina za pakovanje, umotavanje i vaganje (vidi 28.29)
- proizvodnju mašina za čišćenje, sortiranje ili klasiranje jaja, voća i ostalih usjeva, osim sjemenki, zrnja ili suhog mahunastog povrća (vidi 28.30)

28.94 Proizvodnja mašina za industriju tekstila, odjeće i kože

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mašina za tekstil:

Struktura KD BiH 2010 sa objašnjenjima

- mašina za pripremu, proizvodnju, protiskivanje, izvlačenje, teksturiranje ili rezanje umjetnih vlakana, materijala i pređe
- mašina za pripremu tekstilnih vlakana: za čišćenje pamuka od sjemenja, rezanje bala, rastresanje pamuka, čišćenje vune, karboniziranje vune, češljanje, grebananje, namatanje vune na okvire itd.
- mašina za pređenje
- mašina za pripremu tekstilnih vlakana: za namatanje, izradu potki i pripadajućih mašina
- tkalačkih stanova (razboja), uključujući ručne razboje
- mašina za pletenje
- uređaja za izradu pletenih mreža, tila, čipke, gajtana itd.
- proizvodnju pomoćnih mašina ili opreme za tekstilne mašine:
  - dobijevki, žakard-mašina, uređaja za automatsko zaustavljanje kretanja, mehanizma za zamjenjivanje čunaka, vretena, krilaca za vretena itd.
- proizvodnju mašina za štampanje tekstila
- proizvodnju mašina za obradu tkanina:
  - mašina za pranje, bijeljenje, bojenje, dekoriranje, dovršavanje ili impregniranje tekstilnih tkanina
  - proizvodnju mašina za namatanje, odmatanje, previjanje, sječenje i perforiranje tekstilnih vlakana
- proizvodnju mašina za pranje veša:
  - uređaja za glačanje, uključujući tople prese
  - komercijalnih mašina za pranje i sušenje
  - mašina za hemijsko čišćenje
- proizvodnju šivaćih mašina, glava šivaćih mašina i igala za šivaće mašine, bez obzira na to jesu li za upotrebu u domaćinstvu ili ne
- proizvodnju mašina za izradu i dovršavanje filca i netkanog tekstila
- proizvodnju mašina za kožu:
  - mašina za pripremu, štavljenje te obradu kože i krzna
  - mašina za izradu i popravak obuće te drugih proizvoda od krzna, sirove kože i obrađene kože

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju papira i kartica za upotrebu na žakard-mašinama (vidi 17.29)
- proizvodnju mašina za pranje i sušenje veša za domaćinstvo (vidi 27.51)
- proizvodnju kalander-mašina (vidi 28.29)
- proizvodnju mašina koje se koriste za uvezivanje knjiga (vidi 28.99)

28.95 Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mašina za izradu papirne celuloze
- proizvodnju mašina za izradu papira i kartona
- proizvodnju mašina za proizvodnju proizvoda od papira i kartona

28.96 Proizvodnja mašina za plastiku i gumu

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mašina za obradu meke gume ili plastike te mašina za izradu proizvoda od tih materijala:
  - ekstrudera, kalupa, mašina za izradu pneumatike i protektiranje guma za vozila te drugih mašina za izradu posebnih vrsta proizvoda od gume i plastike

28.99 Proizvodnja ostalih mašina za posebne namjene, d. n.

Ovaj razred uključuje proizvodnju mašina za posebne namjene koje nisu razvrstane nigdje drugdje.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju mašina za sušenje drva, papirne celuloze, papira i kartona i drugih materijala, osim za poljoprivredne proizvode i tekstil

- proizvodnju štamparskih mašina i mašina za uvezivanje knjiga i mašina za djelatnosti koje podržavaju štampanje na različitim materijalima
- proizvodnju mašina za izradu crepova, cigli, oblikovanje keramičkih smjesa, cijevi, grafitnih elektroda, krede za školske ploče itd.
- proizvodnju mašina za proizvodnju poluprovodnika
- proizvodnju industrijskih robota za višenamjensku upotrebu za specijalne namjene
- proizvodnju raznovrsnih specijalnih mašina i opreme:
  - mašina za sastavljanje električnih i elektroničkih svjetiljki, cijevi svjetiljki ili sijalica
  - mašina za proizvodnju i toplu obradu stakla i staklene robe, staklenog vlakna i prediva
  - mašina i aparata za izdvajanje izotopa
- proizvodnju uređaja za centriranje i balansiranje guma za vozila, opreme za balansiranje (osim balansiranja točkova)
- proizvodnju centralnog sistema za podmazivanje
- proizvodnju uređaja za lansiranje aviona, opreme za lansiranje katapultom na nosaču aviona i srodne opreme
- proizvodnju kreveta za sunčanje (solarij)
- proizvodnju opreme za automatizirane kuglane (npr. podizač čunjeva)
- proizvodnju vrteški, ljuljački, streljana i drugih uređaja za zabavu

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju uređaja za domaćinstva (vidi 27.5)
- proizvodnju fotokopirnih uređaja itd. (vidi 28.23)
- proizvodnju uređaja ili opreme za obradu tvrde gume, tvrde plastike ili hladnog stakla (vidi 28.49)
- proizvodnju kalupa za ingote (vidi 28.91)

29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica

Ova oblast uključuje proizvodnju motornih vozila za prijevoz putnika ili roba. Proizvodnja različitih dijelova i pribora, kao i proizvodnja prikolica i poluprikolica, razvrstana je ovdje. Održavanje i popravak vozila proizvedenih u ovoj oblasti razvrstani su u 45.20.

29.1 Proizvodnja motornih vozila

29.10 Proizvodnja motornih vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju putničkih vozila
- proizvodnju komercijalnih vozila:
  - kombija, kamiona, teretnjaka, cestovnih traktora za poluprikolice itd.
- proizvodnju autobusa, trolejbusa i sl. vozila
- proizvodnju motora za motorna vozila
- proizvodnju šasija za motorna vozila
- proizvodnju ostalih motornih vozila:
  - vozila za snijeg, vozila za golf, amfibijskih vozila
  - vatrogasnih vozila, vozila za čišćenje ulica, pokretnih biblioteka, armiranih vozila itd.
  - kamiona za miješanje betona
- ATV-a (motocikla), gokarta i slično, uključujući trkaća vozila

Ovaj razred, također, uključuje:

- fabričko poboljšanje karakteristika motora motornih vozila

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju električnih motora, osim startnih motora (vidi 27.11)
- proizvodnju svjetlosne opreme za motorna vozila (vidi 27.40)

- proizvodnju klipova i klipnih prstenova te karburatora (vidi 28.11)
- proizvodnju poljoprivrednih traktora (vidi 28.30)
- proizvodnju traktora koji se koriste u građevinarstvu i rudarstvu (vidi 28.92)
- proizvodnju kamiona dampera (vidi 28.92)
- proizvodnju karoserija za motorna vozila (vidi 29.20)
- proizvodnju električnih dijelova za motorna vozila (vidi 29.31)
- proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila (vidi 29.32)
- proizvodnju tenkova i ostalih vojnih borbenih vozila (vidi 30.40)
- održavanje, popravak i prepravke motornih vozila (vidi 45.20)

29.2 Proizvodnja karoserija za motorna vozila; proizvodnja prikolica i poluprikolica

29.20 Proizvodnja karoserija za motorna vozila; proizvodnja prikolica i poluprikolica

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju karoserija, uključujući kabine za motorna vozila
- opremu za sve vrste motornih vozila, prikolica i poluprikolica
- proizvodnju prikolica i poluprikolica:
  - cisterni, prikolica itd.
  - kamp-kućica itd.
- proizvodnju kontejnera za jednu ili više vrsta prijevoza

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju prikolica i poluprikolica posebno izrađenih za upotrebu u poljoprivredi (vidi 28.30)
- proizvodnju dijelova i pribora za karoserije motornih vozila (vidi 29.32)
- proizvodnju vozila koje vuku životinje (vidi 30.99)

29.3 Proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila

29.31 Proizvodnja električne i elektroničke opreme za motorna vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju električne opreme za motorna vozila, kao što su generatori, alternatori, svjeće, žice za inicijalno paljenje, sistemi za dizanje i spuštanje prozora te otvaranje i zatvaranje vrata, mjerači u sklopu panel instrumentne ploče, regulatori napona itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju baterija za vozila (vidi 27.20)
- proizvodnju svjetlosne opreme za motorna vozila (vidi 27.40)
- proizvodnju pumpi za motorna vozila i motore (vidi 28.13)

29.32 Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju različitih dijelova i pribora za motorna vozila:
  - kočnica, mjenjačkih kutija, osovina, točkova, amortizera, frižidera, prigušivača, ispušnih cijevi, katalizatora, kvačila, upravljača (volana), upravljačkih stupova i upravljačkih kutija
- proizvodnju dijelova i pribora za karoserije motornih vozila:
  - sigurnosnih pojaseva, zračnih jastuka, vrata, branika
- proizvodnju automobilskih sjedala

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju guma za vozila (vidi 22.11)
- proizvodnju gumenih cijevi i pojaseva te ostalih gumenih proizvoda (vidi 22.19)

- proizvodnju klipova i klipnih prstenova te karburatora (vidi 28.11)
- održavanje, popravak i prepravke motornih vozila (vidi 45.20)

30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava

Ova oblast uključuje proizvodnju transportnih sredstava, kao što je gradnja čamaca i brodova, proizvodnju tračničkih vozila i lokomotiva, aviona i svemirskih letjelica te proizvodnju njihovih dijelova.

30.1 Gradnja brodova i čamaca

Ova grana uključuje gradnju brodova, čamaca i ostalih plovećih objekata za potrebe prijevoza i ostale komercijalne svrhe, kao i za potrebe sporta i rekreacije.

30.11 Gradnja brodova i plovećih objekata

Ovaj razred uključuje gradnju brodova, osim plovila za sport i rekreaciju, te gradnju plovećih objekata.

Ovaj razred uključuje:

- gradnju komercijalnih brodova
  - putničkih plovila, trajekata, brodova za prijevoz tereta, tankera, tegljača itd.
- gradnju ratnih brodova
- gradnju ribarskih brodova i brodova za preradu ribe

Ovaj razred, također, uključuje:

- gradnju lebdjelica (osim rekreacijskih lebdjelica)
- izgradnju platformi za bušenje, plutajućih ili podvodnih
- izgradnju plutajućih objekata:
  - plutajućih dokova, pontona, kesona, plutajućih pristaništa, plutača, plutajućih spremnika, teglenica, svjetionika, plutajućih dizalica, gumenih čamaca na napuhivanje koji se ne koriste u rekreacijske svrhe itd.
- proizvodnju elemenata za brodove te plovećih objekata

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju dijelova za plovila koja ne čine glavne dijelove trupa:
  - proizvodnju jedara (vidi 13.92)
  - proizvodnju brodskih propelera (vidi 25.99)
  - proizvodnju sidara od željeza i čelika (vidi 25.99)
  - proizvodnju brodskih motora (vidi 28.11)
- proizvodnju instrumenata za navođenje (vidi 26.51)
- proizvodnju svjetlosne opreme za brodove (vidi 27.40)
- proizvodnju amfibijskih motornih vozila (vidi 29.10)
- proizvodnju brodova i čamaca na napuhivanje, koji se koriste u rekreacijske svrhe (vidi 30.12)
- specijalizirani popravci i održavanje brodova te plutajućih objekata (vidi 33.15)
- lomljenje brodova (vidi 38.31)
- unutrašnje instalacije brodova (vidi 43.3)

30.12 Gradnja čamaca za razonodu i sportskih čamaca

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju brodova i čamaca na napuhivanje
- gradnju jedrilica sa ili bez pomoćnog motora
- gradnju motornih čamaca
- gradnju lebdjelica za rekreacijske svrhe
- proizvodnju ličnih skutera
- proizvodnju ostalih čamaca za razonodu i sport:

- kanua, kajaka, čamaca za veslanje, skifova (lakih čamaca)

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju dijelova čamaca za razonodu i sport:
  - proizvodnju jedara (vidi 13.92)
  - proizvodnju sidara od željeza i čelika (vidi 25.99)
  - proizvodnju brodskih motora (vidi 28.11)
- proizvodnju dasaka za jedrenje i surfanje (vidi 32.30)
- održavanje, popravak i alteraciju brodova za razonodu (vidi 33.15)

30.2 Proizvodnja željezničkih lokomotiva i tračničkih vozila

30.20 Proizvodnja željezničkih lokomotiva i tračničkih vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju električnih, dizelskih, parnih i drugih željezničkih lokomotiva
- proizvodnju samohodnih željezničkih i tramvajskih vagona, prikolica i teretnih vagona, vozila za održavanje i servisiranje
- proizvodnju željezničkih i tramvajskih tračničkih vagona bez vlastitog pogona:
  - putničkih vagona, teretnih vagona, vagona-cisterni, vagona s automatskim istovarivanjem, vagona-radionica, vagona-dizalica brodova za snabdijevanje itd.
- proizvodnju specijaliziranih dijelova željezničkih i tramvajskih lokomotiva i tračničkih vagona:
  - podvozja, osovina i točkova, kočnica i njihovih dijelova, kuka i spojnice vagona, branika i njegovih dijelova, amortizera, kostura vagona i lokomotiva, trupa vagona, karoserija, spojeva platformi itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju lokomotiva i tračničkih vozila za rudnike
- proizvodnju mehaničke i elektromehaničke opreme za signalizaciju, opremu za sigurnost i kontrolu saobraćaja željeznice, tramvaje, ceste, unutrašnje vodene puteve, parking objekte ili zračna uzletišta itd.
- proizvodnju sjedala za željeznička vozila

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nesastavljenih tračnica (vidi 24.10)
- proizvodnju sastavljenih spojnice za tračnička vozila (vidi 25.99)
- proizvodnju elektromotora (vidi 27.11)
- proizvodnju opreme za električnu signalizaciju, opreme za sigurnost i kontrolu saobraćaja (vidi 27.90)
- proizvodnju motora i turbina (vidi 28.11)

30.3 Proizvodnja aviona i svemirskih letjelica te srodnih prijevoznih sredstava i opreme

30.30 Proizvodnja aviona i svemirskih letjelica te srodnih prijevoznih sredstava i opreme

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju aviona za prijevoz robe i putnika, za potrebe odbrambenih snaga, za sport i druge svrhe
- proizvodnju helikoptera
- proizvodnju zračnih jedrilica i pilotiranih zmajeva
- proizvodnju dirišabla i balona
- proizvodnju dijelova i pribora za avione ovog razreda:
  - glavnih dijelova, kao što su trupovi aviona, krila, vrata, kontrolne površine, uređaji za prizemljivanje, rezervoari za gorivo, pilotska kabina itd.
  - propelera, helikopterskih rotora i pripadajućih okretnih lopatica
  - vrsta motora i mašina specifičnih za avione
  - dijelova turbomlaznih i turbopropelerskih aviona

- proizvodnju uređaja za obuku letenja na tlu
- proizvodnju svemirskih letjelica i lansirnih rampi, satelita, međuplanetarnih sonde, orbitalnih stanica, svemirskih brodova
- proizvodnju interkontinentalnih balističkih projektila.

Ovaj razred, također, uključuje:

- servisiranje i zamjenu dijelova aviona i avionskih motora
- proizvodnju sjedala za avione

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju padobrana (vidi 13.92)
- proizvodnju vojnog oružja i municije (vidi 25.40)
- proizvodnju telekomunikacijske opreme za satelite (vidi 26.30)
- proizvodnju kontrolno-mjernih instrumenata za letjelice i avione (vidi 26.51)
- proizvodnju sistema za zračno navođenje (vidi 26.51)
- proizvodnju svjetlosne opreme za letjelice (vidi 27.40)
- proizvodnju dijelova sistema za paljenje i drugih električnih dijelova za motore s unutrašnjim sagorijevanjem (vidi 27.90)
- proizvodnju klipova, klipnih prstenova i karburatora (vidi 28.11)
- proizvodnju uređaja za polijetanje aviona, avionskih izbacivača katapulta i pripadajuće opreme (vidi 28.99)

30.4 Proizvodnja vojnih borbenih vozila

30.40 Proizvodnja vojnih borbenih vozila

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju tenkova
- proizvodnju oklopnih vojnih amfibijskih vozila
- proizvodnju ostalih vojnih borbenih vozila

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju oružja i municije (vidi 25.40)

30.9 Proizvodnja prijevoznih sredstava, d. n.

Ova grana uključuje proizvodnju prijevoznih sredstava, osim motornih vozila i željeznice, vodenih, zračnih i svemirskih prijevoznih sredstava i vojnih vozila.

30.91 Proizvodnja motocikala

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju motocikala, mopeda i bicikala opremljenih pomoćnim motorom
- proizvodnju motora za motocikle
- proizvodnju bočnih prikolica za motore
- proizvodnju dijelova i pribora za motocikle

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju bicikala (vidi 30.92)
- proizvodnju invalidskih kolica (vidi 30.92)

30.92 Proizvodnja bicikala i invalidskih kolica

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju nemotoriziranih bicikala i ostalih bicikala, uključujući tricikle s ugrađenom kutijom za dostavljanje robe (npr. prodaja peciva i sl.), dvocikle, dječije bicikle, tricikle
- proizvodnju dijelova i pribora za bicikle
- proizvodnju invalidskih kolica sa ili bez motora
- proizvodnju dijelova i pribora za invalidska kolica
- proizvodnju dječijih kolica

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju bicikala s pomoćnim motorom (vidi 30.91)
- proizvodnju igračaka na točkove, namijenjenih vožnji, uključujući plastične bicikle i tricikle (vidi 32.40)

30.99 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju vozila na ručno upravljanje: kolica za prijevoz prtljaga, ručnih kolica, saonica, kolica za kupovinu itd.
- proizvodnju vozila koja vuku životinje: kočija na dva tačka (jednosjed), kočija koje vuče magarac itd.

Ovaj razred isključuje:

- radne kamionete, neovisno o tome jesu li opremljeni opremom za podizanje i rukovanje, na vlastiti pogon ili ne, one koji se koriste u fabrikama, uključujući ručna kolica i tačke (vidi 28.22)
- dekorativna kolica za potrebe restorana, kao što su kolica za deserte, kolica za jela (vidi 31.01)

31 Proizvodnja namještaja

Ova oblast uključuje proizvodnju namještaja i pripadajućih proizvoda od bilo kojeg materijala, osim kamena, betona i keramike. Procesi koji se koriste u proizvodnji namještaja jesu standardne metode za oblikovanje materijala i spajanje komponenata, uključujući rezanje, modeliranje i laminiranje. Dizajn proizvoda te estetski i funkcionalni kvalitet važan su aspekt proizvodnog procesa.

Neki procesi koji se koriste u proizvodnji namještaja slični su procesima koji se koriste u ostalim segmentima proizvodnje. Naprimjer, rezanje i sastavljanje pojavljuju se u proizvodnji drvenih greda, a razvrstavaju se u oblasti 16 (Proizvodnja drva i proizvoda od drva). Ipak, višestruki procesi razlikuju proizvodnju drvenog namještaja od proizvodnje proizvoda od drva. Slično, proizvodnja metalnog namještaja koristi se tehnikama istovjetnima onima u proizvodnji kružno oblikovanih proizvoda klasificiranih u oblasti 25 (Proizvodnja proizvoda od metala). Proces oblikovanja namještaja od plastike sličan je oblikovanju ostalih proizvoda od plastike. Međutim, proizvodnja namještaja od plastike ima tendenciju da postane specijalizirana djelatnost.

31.0 Proizvodnja namještaja

31.01 Proizvodnja namještaja za poslovne i prodajne prostore

Ovaj razred uključuje proizvodnju namještaja bilo koje vrste, od bilo kojeg materijala, osim kamena, betona ili keramike, za bilo koje mjesto i za bilo koju svrhu.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju stolica i sjedala za kancelarije, radne sobe, hotele, restorane, javne i kućanske potrebe
- proizvodnju stolica i sjedala za pozorišta, kina i slično
- proizvodnju specijalnog namještaja za prodavnice: pultova, izložbenih ormara, polica itd.
- proizvodnju kancelarijskog namještaja
- proizvodnju laboratorijskih klupa, stolica (bez naslona) i ostalih laboratorijskih sjedala te laboratorijskog namještaja (npr. kabineta i stolova)

- proizvodnju namještaja za crkve i druge vjerske objekte, škole, restorane

Ovaj razred, također, uključuje:

- dekorativna kolica za potrebe restorana, kao što su kolica za deserte, kolica za jela

Ovaj razred isključuje:

- školske ploče (vidi 28.23)
- proizvodnju sjedala za automobile (vidi 29.32)
- proizvodnju sjedala za vozove (vidi 30.20)
- proizvodnju sjedala za avione (vidi 30.30)
- proizvodnju medicinskog, hirurškog, zubarskog ili veterinarskog namještaja (vidi 32.50)
- postavljanje ugradbenog namještaja, postavljanje pomičnih pregrada, montiranje laboratorijskog namještaja (vidi 43.32)

31.02 Proizvodnja kuhinjskog namještaja

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju kuhinjskog namještaja

31.03 Proizvodnja madraca

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju madraca:
  - madraca s oprugama punjenim ili iznutra opremljenih potpornim materijalom
  - nepresvučenih madraca od pjenaste gume ili plastike
- proizvodnju nosača madraca

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju gumenih madraca za napuhivanje (vidi 22.19)
- proizvodnju gumenih vodenih kreveta (vidi 22.19)

31.09 Proizvodnja ostalog namještaja

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju sofa, sofa-kreveta i sofa-sjedala, sećija
- proizvodnju vrtних stolica i sjedala
- proizvodnju namještaja za spavaće sobe, sobe za dnevni boravak, vrtove itd.
- proizvodnju ormarića za šivaće mašine, televizore itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- dovršavanje namještaja, kao što je tapeciranje stolica i sjedala
- dovršavanje namještaja u obliku prskanja, bojenja, francuskog poliranja i tapeciranja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju jastuka, jastučića, jorgana i perina (vidi 13.92)
- proizvodnju namještaja od keramike, betona ili kamena (vidi 23.42, 23.69, 23.70)
- proizvodnju svjetiljki i pribora za rasvjetu (vidi 27.40)
- proizvodnju sjedala za automobile (vidi 29.32)
- proizvodnju sjedala za vozove (vidi 30.20)
- proizvodnju sjedala za avione (vidi 30.30)
- ponovno tapeciranje i restauriranje namještaja (vidi 95.24)

32 Ostala prerađivačka industrija

Ova oblast uključuje proizvodnju različitih proizvoda koji nisu uključeni u ostalim dijelovima klasifikacije. Budući da je ovo rezidualna oblast, proizvodni procesi, ulazni materijali te upotreba proizvedenih proizvoda mogu imati veoma širok raspon te se stoga ovdje ne primjenjuju uobičajeni kriteriji za grupiranje razreda u oblasti.

32.1 Proizvodnja nakita, imitacije nakita (bižuterije) i srodnih proizvoda

Ova grana uključuje proizvodnju nakita i bižuterije.

32.11 Proizvodnja kovanog novca

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju kovanog novca, uključujući onaj koji je zakonsko sredstvo plaćanja, bez obzira na to je li od plemenitog metala ili ne

32.12 Proizvodnja nakita i srodnih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju obrađenih bisera
- proizvodnju obrađenog dragog i poludragog kamenja, uključujući obradu kamenja industrijskog kvaliteta, sintetičkog i rekonstruiranog dragog i poludragog kamenja
- obradu dijamanta
- proizvodnju nakita od plemenitih metala ili osnovnih metala presvučenih plemenitim metalima, od dragog ili poludragog kamenja, od kombinacije plemenitih metala i dragog i poludragog kamenja ili od drugih materijala
- proizvodnju zlatarskih proizvoda od plemenitih metala ili osnovnih metala presvučenih plemenitim metalima:
  - pribora za jelo, poslužavnika, posuđa, toaletnog pribora, kancelarijskog pribora, proizvoda koji se koriste za religijske svrhe itd.
- proizvodnju tehničkih i laboratorijskih predmeta od plemenitih metala (osim instrumenata i njihovih dijelova): lončića za taljenje, spatula, elektroplatiniranih anoda itd.
- proizvodnju narukvica za satove od plemenitih metala, zglobnih kaiša, običnih kaiševa za satove i kutija za cigarete

Ovaj razred, također, uključuje:

- graviranje ličnih predmeta od plemenitih i neplemenitih metala

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nemetalnih satnih kaiševa, od tkanine, kože, plastike itd. (vidi 15.12)
- proizvodnju predmeta od osnovnih metala prevučeni plemenitim metalima, osim imitacije nakita (vidi oblast 25)
- proizvodnju kućišta za satove (vidi 26.52)
- proizvodnju (neplemenitih) metalnih kaiševa za satove (vidi 32.13)
- proizvodnju imitacija nakita (vidi 32.13)
- popravak nakita (vidi 95.25)

32.13 Proizvodnja imitacije nakita (bižuterije) i srodnih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju umjetnog nakita ili imitaciju nakita:
  - prstenova, narukvica, ogrlica i sličnih predmeta napravljenih od osnovnih metala prevučeni plemenitim metalima
  - nakit koji sadrži imitaciju dragog kamenja, kao što je imitacija dragulja, imitacija dijamanta i slično
- proizvodnju metalnih kaiševa za satove, osim od plemenitih metala

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju nakita od plemenitih metala ili prevučeni plemenitim metalima (vidi 32.12)
- proizvodnju nakita koji sadrži pravo drago kamenje (vidi 32.12)
- proizvodnju satnih kaiševa od plemenitih metala (vidi 32.12)

32.2 Proizvodnja muzičkih instrumenata

32.20 Proizvodnja muzičkih instrumenata

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju žičanih instrumenata
- proizvodnju klavijaturnih instrumenata sa žicama, uključujući automatske klavire
- proizvodnju orgulja, uključujući harmonije i slične klavijaturne instrumente sa slobodnim metalnim piskovima
- proizvodnju harmonika i sličnih instrumenata, uključujući usne harmonike
- proizvodnju duhačkih instrumenata
- proizvodnju udaraljki
- proizvodnju muzičkih instrumenata čiji se zvuk proizvodi elektronički
- proizvodnju muzičkih kutija, sajmišnih orgulja, kaliopa itd.
- proizvodnju dijelova i pribora za instrumente:
  - metronoma, zvučnih viljuški, pištaljki za davanje visine tona pjevačima, žica, diskova i valjaka za automatske mehaničke instrumente itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- proizvodnju zviždaljki, pozivnog roga i ostalih usnih duhačkih instrumenata za zvučne signale

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje snimljenih audiovrpci i videovrpci te diskova (vidi 18.2)
- proizvodnju mikrofona, pojačala, zvučnika, slušalica i sličnih komponenata (vidi 26.40)
- proizvodnju gramofona, magnetofona i slično (vidi 26.40)
- proizvodnju muzičkih instrumenata igračaka (vidi 32.40)
- restauraciju orgulja i drugih historijskih muzičkih instrumenata (vidi 33.19)
- izdavanje snimljenih audiovrpci, videovrpci i diskova (vidi 59.20)
- štimanje klavira (vidi 95.29)

32.3 Proizvodnja sportske opreme

32.30 Proizvodnja sportske opreme

Ovaj razred uključuje proizvodnju sportske i atletske opreme, osim odjeće i obuće.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju predmeta i opreme za sport, igre na otvorenom i u zatvorenom prostoru, od bilo kojeg materijala:
  - tvrdih i mekih lopti, lopti na napuhivanje
  - reketa, batina, palica za golf
  - skija, vezova i štapova
  - skijaških cipela (pancerica)
  - dasaka za jedrenje i surfanje
  - rekvizita za sportski ribolov, uključujući mreže
  - rekvizita za lov i alpinističko uspinjanje itd.
  - sportskih rukavica i sportskih pokrivala za glavu od kože
  - bazena za plivanje (prirodnih) i bazena na punjenje itd.
  - klizaljki, rolšua itd.
  - lukova i strijela

- gimnastičke opreme, opreme za fitnes-centre i atletske opreme

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju jedara za čamce (vidi 13.92)
- proizvodnju sportske odjeće (vidi 14.19)
- proizvodnju sedlarskih i kaišarskih proizvoda (vidi 15.12)
- proizvodnju držača za bičeve i štapove (vidi 15.12)
- proizvodnju sportske obuće (vidi 15.20)
- proizvodnju sportskog oružja i municije (vidi 25.40)
- proizvodnju metalnih utega koji se koriste za dizanje u sportu (vidi 25.99)
- proizvodnju sportskih vozila, osim tobogana i slično (vidi oblasti 29 i 30)
- proizvodnju čamaca (vidi 30.12)
- proizvodnju bilijarskih stolova (vidi 32.40)
- proizvodnju ušnih i nosnih čepova, npr. za bazene i za zaštitu od buke (vidi 32.99)
- popravak sportske opreme (vidi 95.29)

32.4 Proizvodnja igara i igračaka

32.40 Proizvodnja igara i igračaka

Ovaj razred uključuje proizvodnju lutaka, igračaka i igara (uključujući elektroničke), kutija s priborom za hobi te dječijih vozila, osim metalnih bicikala i tricikala.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju lutaka, odjeće i pribora za lutke
- proizvodnju akcijskih igračaka
- proizvodnju igračaka sa životinjskim likovima
- proizvodnju muzičkih instrumenata igračaka
- proizvodnju igraćih karata
- proizvodnju igara na pločama i sličnih vrsta igara
- proizvodnju elektroničkih igara (šaha itd.)
- proizvodnju umanjenih modela (maketa) i sličnih rekreacijskih modela, električnih vozova, setova za sastavljanje itd.
- proizvodnju zabavnih automata, igara na automatima s ubačenim novcem, biljara, specijalnih stolova za kasino-igre itd.
- proizvodnju predmeta za lunaparkove, stolne i sobne igre
- proizvodnju igračaka s točkovima, za vožnju, uključujući plastične bicikle i tricikle
- proizvodnju slagalica itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju konzola za videoigre (vidi 26.40)
- proizvodnju bicikala (vidi 30.92)
- proizvodnju predmeta za trikove i šale (vidi 32.99)
- pisanje i izdavanje softvera za računarske igre (vidi 58.21, 62.01)

32.5 Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i pribora

32.50 Proizvodnja medicinskih i stomatoloških instrumenata i pribora

Ovaj razred uključuje proizvodnju laboratorijskih aparata, hirurških i medicinskih instrumenata, hirurškog pribora i pomagala, stomatološke opreme i pomagala, ortodontskih pomagala, zubala i ortodontskog pribora. Uključena je proizvodnja medicinskog, stomatološkog i sličnog namještaja, pri čemu dopunske funkcije određuju svrhu proizvoda, naprimjer zubarska stolica s ugrađenim hidrauličkim funkcijama.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju hirurških ogrtača, sterilnih vrpca i tkanina
- proizvodnju stomatološkog punila i cementa, osim stomatološkog ljepila ili cementa, stomatološkog voska i ostalih stomatoloških gipsanih preparata
- proizvodnju cementa za rekonstrukciju kostiju
- proizvodnju stomatoloških laboratorijskih peći
- proizvodnju laboratorijskih ultrazvučnih uređaja za čišćenje
- proizvodnju laboratorijskih sterilizatora
- proizvodnju laboratorijskih uređaja za destiliranje, laboratorijskih centrifuga
- proizvodnju medicinskog, hirurškog, stomatološkog i veterinarskog namještaja, kao što su:
  - stolovi za operacije
  - stolovi za pregled
  - bolnički kreveti s mehaničkim podešavanjima
  - zubarske stolice
- proizvodnju pločica i vijaka koji se ugrađuju u slučaju prijeloma kostiju, šprica za injekcije, igala, katetera, kanila itd.
- proizvodnju stomatoloških instrumenata, uključujući zubarske stolice kao dio zubarske opreme
- proizvodnju umjetnih zuba, mostova itd., izrađenih u zubotehničkim laboratorijima
- proizvodnju ortopedskih i protetičkih naprava
- proizvodnju staklenih očiju
- proizvodnju medicinskih termometara
- proizvodnju oftalmoloških proizvoda, naočala, sunčanih naočala, sočiva izrađenih po receptu, kontaktnih sočiva, naočala za zaštitu

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju ljepila za zubne proteze (vidi 20.42)
- proizvodnju medicinski impregnirane vate, gaze, zavoja itd. (vidi 21.20)
- proizvodnju elektromedicinske i elektroterapeutske opreme (vidi 26.60)
- proizvodnju invalidskih kolica (vidi 30.92)
- djelatnosti optičara (vidi 47.78)

32.9 Prerađivačka industrija, d. n.

32.91 Proizvodnja metli i četki

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju metli i četki, uključujući one koje čine sastavni dio mašina, ručnih mehaničkih naprava za čišćenje podova, četki s resama, peruški, valjaka za bojenje, brisača sa spužvastom glavom za pranje podova i drugih četki, metli itd.
- proizvodnju četki za obuću i odjeću

32.99 Ostala prerađivačka industrija, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju zaštitne sigurnosne opreme
  - proizvodnju vatrootporne i zaštitne sigurnosne odjeće
  - proizvodnju sigurnosnih pojaseva za potrebe sporta ili radnog mjesta
  - proizvodnju pojaseva za spašavanje
  - proizvodnju plastičnih pokrivala za glavu i ostale lične sigurnosne opreme od plastike, npr. kaciga za atletičare
  - proizvodnju zaštitnih odijela za vatrogasce
  - proizvodnju metalnih sigurnosnih kaciga i ostale zaštitne opreme za ličnu sigurnost
  - proizvodnju ušnih i nosnih čepova, npr. za bazene i zaštitu od buke
  - proizvodnju gas-maski
- proizvodnju pera i olovaka svih vrsta, bez obzira na to jesu li mehaničke ili ne

- proizvodnju uložaka za olovke
- proizvodnju žigova za datiranje, pečačenje ili numeriranje, ručnih naprava za otiskivanje natpisa ili garnitura za ručno otiskivanje, vrpce za pisaće mašine i jastučića za žigove
- proizvodnju globusa
- proizvodnju kišobrana, suncobrana, štapova za hodanje, nogu za stolice
- proizvodnju dugmadi, drikera, patentnih zatvarača, nitni, velikih kopči
- proizvodnju upaljača za cigarete
- proizvodnju predmeta za ličnu upotrebu: lula, mirisnih ukrasa, termos-boca i drugih termoposuda za ličnu upotrebu ili za domaćinstvo, perika, lažnih brada, trepavica
- proizvodnju raznovrsnih predmeta: svijeća, voštanica i slično, umjetnog cvijeća, voća i lišća, ukrasa, ručnih sita i rešeta, krojačkih lutaka, mrtvačkih sanduka itd.
- proizvodnju korpa za cvijeće, buketa, vijenaca i sličnih proizvoda
- djelatnosti prepariranja

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju fitilja za upaljače (vidi 13.96)
- proizvodnju radnih odijela i radne odjeće, npr. laboratorijske mantile, odijela, uniforme (vidi 14.12)
- proizvodnju noviteta od papira (vidi 17.29)

33 Popravak i instaliranje mašina i opreme

Ova oblast uključuje specijalizirane popravke proizvoda proizvedenih u proizvodnom sektoru radi dovođenja mašina, opreme i proizvoda u radno stanje. Ovdje je uključeno redovno i rutinsko održavanje (tj. servisiranje) da bi se osigurala efikasnost mašina te spriječili mogući kvarovi i nepotrebni popravci.

Ova oblast uključuje samo specijalizirane popravke i djelatnosti održavanja. Veći dio popravaka obavljaju sami proizvođači mašina, opreme i drugih proizvoda, pri čemu je razvrstavanje jedinica koje obavljaju djelatnosti i proizvodnje i popravka učinjeno prema načelu dodane vrijednosti. Često će jedinice koje obavljaju obje djelatnosti biti razvrstane u proizvodnju dobara, odnosno područje prerađivačke industrije. Isto načelo primjenjuje se u slučaju kada se kombiniraju djelatnosti trgovine i popravaka.

Rekonstrukcija ili daljnja obrada mašina i opreme smatra se, također, prerađivačkom industrijom, a uključena je u ostalim oblastima ovog područja.

Popravak i održavanje predmeta koji se koriste kao kapitalna dobra i ona koja se koriste kao potrošačka dobra razvrstavaju se u popravak i održavanje dobara za domaćinstva (npr. popravak kancelarijskog namještaja i namještaja za domaćinstva (vidi 95.24).

U ovu oblast je, također, uključena specijalizirana instalacija mašina. Ipak, instaliranje opreme koja čini sastavni dio objekta ili sličnih struktura, kao što je instaliranje električnih žica, instaliranje pokretnih stepenica ili instaliranje sistema za klimatizaciju, razvrstava se u građevinarstvo.

Ovaj oblast isključuje:

- čišćenje industrijskih mašina (vidi 81.22)
- popravak i održavanje računara i komunikacijske opreme (vidi 95.1)
- popravak i održavanje kućanskih proizvoda (vidi 95.2)

33.1 Popravak proizvoda od metala, mašina i opreme

Ova grana uključuje specijalizirane popravke proizvoda izrađenih u proizvodnom sektoru s ciljem dovođenja tih metalnih predmeta, mašina, opreme i ostalih proizvoda u radno stanje. Ovdje je uključeno redovno i rutinsko održavanje tih mašina (tj. servisiranje) kako bi se osigurala efikasnost i spriječili mogući kvarovi i nepotrebni popravci.

Ova grana isključuje:

- rekonstrukciju i doradu mašina i opreme (vidi pripadajući razred u oblastima 25-30)
- čišćenje industrijskih mašina (vidi 81.22)
- popravak i održavanje računara i komunikacijske opreme (vidi 95.1)
- popravak i održavanje predmeta za domaćinstvo (vidi 95.2)

33.11 Popravak proizvoda od metala

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje proizvoda od metala iz oblasti 25.

Ovaj razred uključuje:

- popravak metalnih tankera, rezervoara i kontejnera
- popravak i održavanje cijevi i cjevovoda
- popravak mobilnih uređaja za zavarivanje
- popravak čeličnih brodskih bačvi
- popravak i održavanje parnih kotlova i drugih generatora pare
- popravak i održavanje pomoćne opreme koja se upotrebljava s parnim generatorom:
  - kondenzatora, ekonomizera, supergrijača, sakupljača pare i akumulatora
- popravak i održavanje nuklearnih reaktora, osim odjeljivača izotopa
- popravak i održavanje dijelova brodskih ili drugih kotlova
- popravak galvanizacijom kotlova za centralno grijanje i radiatora
- popravak i održavanje vatrenog oružja i municije, uključujući popravak sportskih pištolja i pištolja za rekreaciju
- popravak i održavanje kolica za kupovinu

Ovaj razred isključuje:

- oštrenje noževa i pila (vidi 33.12)
- popravak sistema za centralno grijanje itd. (vidi 43.22)
- popravak mehaničkih uređaja za zaključavanje, sefova (vidi 80.20)

33.12 Popravak mašina

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje industrijskih mašina i opreme, kao što su oštrenje i instaliranje komercijalnih i industrijskih mašinskih lopatica i pila ili obavljanje usluga popravka uređaja za zavarivanje (npr. automatiziranih, običnih), popravak poljoprivrednih i ostalih teških i industrijskih mašina i opreme (npr. viljuškara i ostale opreme za rukovanje materijalima, alatnih mašina, opreme za komercijalne frižidere, opreme za građevinarstvo i rudarske mašine). Uključuje mašine i opremu iz oblasti 28.

Ovaj razred uključuje:

- popravak i održavanje nesamohodnih motora
- popravak i održavanje pumpi, kompresora i pripadajuće opreme
- popravak i održavanje hidrauličnih mašina
- popravak ventila
- popravak zupčanika i dijelova za vožnju
- popravak i održavanje industrijskih procesnih peći
- popravak i održavanje opreme za rukovanje i podizanje
- popravak i održavanje industrijske opreme za hlađenje i opreme za pročišćavanje zraka
- popravak i održavanje mašina opće namjene komercijalnog tipa
- popravak ostalih ručnih alata na električni pogon
- popravak i održavanje mašinskih alata te pribora za rezanje i oblikovanje metala
- popravak i održavanje ostalih mašinskih alata
- popravak i održavanje poljoprivrednih traktora
- popravak i održavanje poljoprivrednih mašina, mašina za šumarstvo i mašina za rušenje stabala
- popravak i održavanje mašina za metalurgiju
- popravak i održavanje mašina za rudnike, za građevinarstvo te za naftna i plinska polja
- popravak i održavanje mašina za obradu hrane, pića i duhana

- popravak i održavanje mašina za proizvodnju tekstilne i kožne odjeće
- popravak i održavanje mašina za proizvodnju papira
- popravak i održavanje mašina za proizvodnju plastike i gume
- popravak i održavanje ostalih mašina za specijalne namjene iz oblasti 28
- popravak i održavanje opreme za vaganje
- popravak i održavanje aparata za prodaju robe
- popravak i održavanje registar-kasa
- popravak i održavanje fotokopirnih uređaja
- popravak kalkulatora, elektroničkih ili neelektroničkih
- popravak pisaćih mašina

Ovaj razred isključuje:

- instaliranje, popravak i održavanje peći i ostale opreme za grijanje (vidi 43.22)
- instaliranje, popravak i održavanje liftova i pokretnih stepenica (vidi 43.29)
- popravak računara (vidi 95.11)

33.13 Popravak elektroničke i optičke opreme

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje proizvoda proizvedenih u granama 26.5, 26.6 i 26.7, osim onih koji se smatraju proizvodima za domaćinstvo.

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje mjerne, ispitne, kontrolne i opreme za navođenje grane 26.5, kao što su:

- avionski instrumenti
- uređaji za testiranje automobilskih ispušnih plinova
- meteorološki instrumenti
- uređaji za testiranje i ispitivanje fizičkih, električnih i hemijskih svojstava
- geodetski instrumenti
- radijacijski detektori i nadzorni uređaji
- popravak i održavanje uređaja za iradijaciju, elektromedicinskih i elektroterapeutskih uređaja iz razreda 26.60, kao što su:
  - uređaji za snimanje magnetnom rezonancom
  - oprema za medicinski ultrazvuk
  - pejsmejkere
  - pomoćni slušni uređaji
  - elektrokardiografi
  - elektromedicinska endoskopska oprema
  - uređaji za iradijaciju
- popravak i održavanje optičkih instrumenata i opreme iz razreda 26.70, ako je riječ o komercijalnoj upotrebi, kao što su:
  - dvogledi
  - mikroskopi (osim elektronskih, protonskih)
  - teleskopi
  - prizme i sočiva (osim oftalmoloških)
  - fotografski uređaji

Ovaj razred isključuje:

- popravak i održavanje fotokopirnih uređaja (vidi 33.12)
- popravak i održavanje računara i periferne opreme (vidi 95.11)
- popravak i održavanje računarskih projektora (vidi 95.11)
- popravak i održavanje komunikacijske opreme (vidi 95.12)
- popravak i održavanje komercijalnih televizora i videokamera (vidi 95.12)
- popravak videokamera za domaćinstva (vidi 95.21)
- popravak satova (vidi 95.25)

33.14 Popravak električne opreme

Ovaj razred uključuje popravak, redovnu kontrolu i održavanje proizvoda oblasti 27, osim onih iz razreda grane 27.5 (onih koji se upotrebljavaju u domaćinstvu).

Ovaj razred uključuje:

- popravak, redovnu kontrolu i održavanje transformatora za električnu energiju, distribuciju i specijalnih transformatora
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje električnih motora, generatora i generatorskih setova motora
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje rasklopno-razvodnih i komandnih uređaja i postrojenja
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje releja i aparata za kontrolu industrijskih procesa
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje primarnih baterija i akumulatora
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje električne rasvjetne opreme
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje strujnih žičanih uređaja i nestrujnih žičanih uređaja za električna strujna kola
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje mreže i vodova s pripadajućom elektroenergetskom opremom
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje gromobrana i sistema uzemljenja
- popravak, redovnu kontrolu i održavanje ostalih električnih instalacija (niskog napona)

Ovaj razred isključuje:

- popravak i održavanje računara i periferne računarske opreme (vidi 95.11)
- popravak i održavanje telekomunikacijske opreme (vidi 95.12)
- popravak i održavanje elektronike za široku potrošnju (vidi 95.21)
- popravak satova (vidi 95.25)

33.15 Popravak i održavanje brodova i čamaca

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje čamaca i brodova. Ipak, fabrička rekonstrukcija i servis brodova razvrstani su u oblast 30.

Ovaj razred uključuje:

- popravak i redovno održavanje brodova
- popravak i održavanje čamaca za rasonodu

Ovaj razred isključuje:

- fabričku rekonstrukciju brodova (vidi 30.1)
- popravak motora brodova i čamaca (vidi 33.12)
- rastavljanje brodova, demontiranje (vidi 38.31)

33.16 Popravak i održavanje aviona i svemirskih letjelica

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje aviona i svemirskih letjelica.

Ovaj razred uključuje:

- popravak i održavanje aviona, osim fabričkih prenamjena, servisa, rekonstrukcija
- popravak i održavanje avionskih motora

Ovaj razred isključuje:

- fabrički pregled i rekonstrukciju aviona (vidi 30.30)

33.17 Popravak i održavanje ostalih prijevoznih sredstava

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje ostale prijevozne opreme iz oblasti 30, osim motocikala i bicikala.

Ovaj razred uključuje:

- popravak i održavanje lokomotiva i tračničkih vozila (osim fabričkih rekonstrukcija i fabričkih prenamjena)

- popravak kola i vagona koje vuku životinje

Ovaj razred isključuje:

- fabrički pregled i rekonstrukciju lokomotiva i tračničkih vozila (vidi 30.20)
- popravak i održavanje vojnih borbenih vozila (vidi 30.40)
- popravak i održavanje kolica za kupovinu (vidi 33.11)
- popravak i održavanje motora vozova (vidi 33.12)
- popravak i održavanje motocikala (vidi 45.40)
- popravak bicikala (vidi 95.29)

33.19 Popravak ostale opreme

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje opreme koja nije pokrivena ostalim granama ove oblasti.

Ovaj razred uključuje:

- popravak ribarskih mreža, uključujući krpljenje
- popravak užadi, snasti, platna za jedrenje i nepromoćivih cerada
- popravak vreća za čuvanje umjetnih gnojiva i hemikalija
- popravak ili obnavljanje drvenih paleta, brodskih bačvi i sličnih predmeta
- popravak flipera i ostalih igračih aparata na kovanice
- restauriranje orgulja i ostalih historijskih muzičkih instrumenata

Ovaj razred isključuje:

- popravak kućanskog i kancelarijskog namještaja, restauriranje namještaja (vidi 95.24)
- popravak bicikala (vidi 95.29)
- popravak i prenamjenu odjeće (vidi 95.29)

33.2 Instaliranje industrijskih mašina i opreme

33.20 Instaliranje industrijskih mašina i opreme

Ovaj razred uključuje specijalizirane instalacije mašina. Ipak, instaliranje opreme koja čini sastavni dio zgrada i sličnih građevina, kao što je instalacija pokretnih stepenica, električnih žica, alarmnog sistema protiv krađe ili klimatizacijskih uređaja, razvrstano je u građevinarstvo.

Ovaj razred uključuje:

- instaliranje industrijskih mašina i postrojenja, kao i energetske postrojenja i opreme
- sastavljanje kontrolne opreme za industrijske procese
- instaliranje ostale industrijske opreme, npr.:
  - komunikacijske opreme
  - glavnih i sličnih računara
  - iradijacijske i elektromedicinske opreme itd.
- demontiranje velikih mašina i opreme
- djelatnosti gradnje vodenica
- montažu mašina
- instaliranje opreme za kuglane

Ovaj razred isključuje:

- postavljanje liftova, pokretnih stepenica, automatskih vrata, sistema za centralno usisavanje itd. (vidi 43.29)
- ugradnju vrata, stepenica, opreme za prodavnice, namještaja itd. (vidi 43.32)
- instaliranje (postavljanje) ličnih računara (vidi 62.09)

PODRUČJE D - PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA

Ovo područje uključuje djelatnosti osiguravanja električne energije, prirodnog plina, snabdijevanja parom i snabdijevanja toplom vodom kroz stalnu infrastrukturnu mrežu vodova i cijevi. Veličina mreže nije mjerodavna. Uključuje i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i toplom vodom i sličnim energentima u industrijskim zonama ili stambenim zgradama.

Ovo područje stoga uključuje i rad električnih i plinskih preduzeća koji proizvode, kontroliraju i distribuiraju električnu energiju ili plin.

Također, uključuje usluge snabdijevanja parom i klimatizaciju.

Ovo područje isključuje sakupljanje, obradu i snabdijevanje vodom te uklanjanje otpadnih voda (vidi 36 i 37). Ovo područje, također, isključuje (obično pri velikim udaljenostima) transport plina kroz cjevovod.

35 Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

35.1 Proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije

Ova grana uključuje proizvodnju električne energije, prijenos električne energije od kapaciteta koji je proizvode do distributivnih centara te distribuciju krajnjim korisnicima.

35.11 Proizvodnja električne energije

Ovaj razred uključuje:

- rad kapaciteta koji proizvode električnu energiju, uključujući termalnu, nuklearnu hidroelektričnu energiju, parne turbine te dizelsko gorivo i obnovljivu energiju

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju električne energije spaljivanjem otpada (vidi 38.21)

35.12 Prijenos električne energije

Ovaj razred uključuje:

- rad sistema za prijenos pomoću kojeg se prenosi električna energija od generatora prema sistemu distribucije

35.13 Distribucija električne energije

Ovaj razred uključuje:

- rad distribucijskih sistema (npr. sastoje se od linija, stupova, brojila i žica) koji dovode električnu energiju koju su dobili od kapaciteta koji ju je proizveo ili od sistema za prijenos krajnjem potrošaču

35.14 Trgovina električnom energijom

Ovaj razred uključuje:

- prodaju električne energije korisnicima
- djelatnosti posrednika za električnu energiju i agenata koji ugovaraju prodaju električne energije putem distribucijskih sistema kojima upravljaju drugi
- djelatnost kapaciteta za električnu energiju i sistema prijenosa za razmjenu električne energije

35.2 Proizvodnja plina; distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom

Ova grana uključuje proizvodnju plina i distribuciju prirodnog ili sintetičkog plina potrošačima sistemom glavnih plinovoda. Uključeni su trgovci plinom ili posrednici, koji organiziraju prodaju prirodnog plina putem distribucijskih sistema kojima upravljaju drugi.

Odvojen rad plinovoda tipičan za velike udaljenosti, koji povezuju proizvođače s distributerima plina ili između gradskih centara, isključen je iz ove grane i razvrstan u ostale djelatnosti prijevoza cjevovodom.

35.21 Proizvodnja plina

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju plina karbonizacijom ugljena od poljoprivrednih nusproizvoda ili od ostataka s namjenom snabdijevanja plinom
- proizvodnju plinovitih goriva s određenom kalorijskom vrijednosti, pročišćavanjem, miješanjem i drugim postupcima od plinova različitih vrsta, uključujući prirodni plin

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju sirovog prirodnog plina (vidi 06.20)
- djelatnosti koksara (vidi 19.10)
- proizvodnju rafiniranih naftnih proizvoda (vidi 19.20)
- proizvodnju industrijskih plinova (vidi 20.11)

35.22 Distribucija plinovitih goriva distribucijskom mrežom

Ovaj razred uključuje:

- distribuciju i snabdijevanje plinovitim gorivima svih vrsta distribucijskom mrežom

Ovaj razred isključuje:

- prijevoz plina plinovodima (na velike udaljenosti) (vidi 49.50)

35.23 Trgovina plinom distribucijskom mrežom

Ovaj razred uključuje:

- prodaju plina ostalim korisnicima kroz distribucijski sistem
- djelatnosti posrednika za plin i agenata koji ugovaraju prodaju plina distribucijskim sistemom kojim upravljaju drugi
- robni i transportni kapacitet razmjene za plinovita goriva

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko plinovitim gorivima (vidi 46.71)
- trgovinu na malo plina u bocama (vidi 47.78)
- direktnu prodaju gorivom (vidi 47.99)

35.3 Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija

35.30 Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju, sakupljanje i distribuciju pare i tople vode za grijanje, pogonske i ostale svrhe
- proizvodnju i distribuciju rashlađenim zrakom
- proizvodnju i distribuciju rashlađenom vodom za potrebe hlađenja
- proizvodnju leda, za upotrebu u ishrani i ostale potrebe (npr. hlađenje)

PODRUČJE E – SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA

Ovo područje uključuje djelatnosti koje se odnose na upravljanje različitim oblicima otpada (uključujući sakupljanje, obradu i odlaganje otpada), kao što je industrijski otpad od čvrstog materijala ili drugog materijala ili otpad iz domaćinstava, kao i kontaminiranim lokacijama. Obradom otpada može se dobiti ili sirovina za daljnji proces proizvodnje ili prerađeni otpad za odlaganje. Djelatnosti snabdijevanja vodom se, također, mogu grupirati u ovo područje, jer se često obavljaju zajedno s tim jedinicama ili posredovanjem jedinica koje su uključene u obradu otpadnih voda.

36 Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

Ova oblast uključuje sakupljanje, obradu i snabdijevanje vodom za potrebe domaćinstva i industrijske potrebe. Uključeno je sakupljanje vode iz različitih izvora, kao i distribucija različitim sredstvima.

36.0 Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

36.00 Sakupljanje, pročišćavanje i snabdijevanje vodom

Ovaj razred uključuje djelatnost sakupljanja, obrade i snabdijevanja za potrebe domaćinstva i industrije, poljoprivrede, šumarstva, ribolova, kao i za ostale djelatnosti. Uključeno je sakupljanje vode iz različitih izvora, kao i snabdijevanje vodom različitim sredstvima.

Također, uključen je rad kanala za navodnjavanje. Međutim, nije uključeno pružanje usluga navodnjavanja putem sistema za raspršivanje vode i slične pomoćne usluge u poljoprivredi.

Ovaj razred uključuje:

- sakupljanje i crpljenje termalnih i termomineralnih podzemnih voda
- sakupljanje vode iz rijeka, jezera, izvora itd.
- sakupljanje kišnice
- pročišćavanje vode za vodosnabdijevanje
- obradu vode za industrijske i ostale potrebe
- desalinizaciju morske vode ili podzemnih voda za potrebe proizvodnje vode kao proizvoda od najveće važnosti
- snabdijevanje vodom glavnim cjevovodima, kamionima ili drugim sredstvima
- rad kanala za navodnjavanje

Ovaj razred isključuje:

- rad opreme za navodnjavanje za potrebe poljoprivrede (vidi 01.61)
- obradu otpadnih voda radi sprečavanja zagađenja (vidi 37.00)
- cjevovodni transport (na velike udaljenosti) (vidi 49.50)

37 Uklanjanje otpadnih voda

Ova oblast uključuje rad kanalizacijskih sistema ili uređaje za obradu otpadnih voda pomoću kojih se sakupljaju, obrađuju, snabdijevaju i ispuštaju otpadne vode.

37.0 Uklanjanje otpadnih voda

37.00 Uklanjanje otpadnih voda

Ovaj razred uključuje:

- rad sistema kanalizacijskih voda ili uređaja za obradu otpadnih voda

- sakupljanje i transport, kako otpadnih voda iz domaćinstava i industrije, poljoprivrede, šumarstva, ribolova kao i iz ostalih djelatnosti od jednog ili više korisnika, tako i kišnice, kanalizacijskom mrežom, kolektorima, tankovima ili drugim prijevoznim sredstvima (komunalnim vozilima itd.)
- pražnjenje i čišćenje septičkih jama i tankova, odvoda i jama otpadnih voda; čišćenje hemijskih zahoda
- prečišćavanje otpadnih voda (obuhvatajući otpadne vode iz domaćinstava, industrije, poljoprivrede, šumarstva, ribolova i ostalih djelatnosti, kao i vode iz bazena) fizičkim, hemijskim i biološkim procesima, kao što su razrjeđivanje, filtriranje, procjeđivanje, taloženje itd.
- održavanje i čišćenje kanalizacije i odvodnih i drenažnih kanala za otjecanje kišnice, uključujući deblokiranje odvoda

Ovaj razred isključuje:

- dekontaminaciju površinskih i podzemnih voda na mjestu onečišćenja (vidi 39.00)
- čišćenje i otčepljivanje kanalizacijskih cijevi u zgradama (vidi 43.22)

38 Sakupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaža materijala

Ova oblast uključuje sakupljanje otpada, obradu i odlaganje otpada.

Ona, također, uključuje lokalni prijevoz otpadnog materijala i rad postrojenja za obnavljanje materijala (npr. onih uređaja kojima se razvrstavaju materijali koji se mogu obnoviti iz tokova otpada).

38.1 Sakupljanje otpada

Ova grana uključuje sakupljanje otpada iz domaćinstava i poslovnih objekata sredstvima kao što su kante za smeće, kante za smeće na točkove, kontejneri itd. Uključuje sakupljanje opasnog i neopasnog otpada npr. otpada iz domaćinstava, iskorištenih baterija, iskorištenog ulja i masti od kuhanja, iskorištenog ulja s brodova ili iz garaža, kao i građevinskog otpada i otpada od rušenja.

38.11 Sakupljanje neopasnog otpada

Ovaj razred uključuje:

- sakupljanje neopasnog čvrstog otpada (npr. smeća) unutar lokalnog područja, kao što je sakupljanje otpada iz domaćinstava i poslovnih objekata sredstvima kao što su kante za smeće, kante za smeće na točkove, kontejneri itd. Može uključivati mješavine materijala koje se mogu obnavljati
- sakupljanje predmeta za reciklažu
- sakupljanje otpada iz kanti za smeće na javnim mjestima

Ovaj razred, također, uključuje:

- sakupljanje građevinskog otpada i otpada od rušenja
- sakupljanje i uklanjanje naplavina, kao što su granje i šljunak
- sakupljanje otpada kao outputa tekstilne fabrike
- rad objekata i uređaja za odvoz otpada koji se bave neopasnim otpadom

Ovaj razred isključuje:

- sakupljanje opasnog otpada (vidi 38.12)
- rad odlagališta za zbrinjavanje neopasnog otpada (vidi 38.21)
- rad reciklažnih objekata u koja se dovoze izmiješani materijali za obnavljanje, kao što su papir, plastika itd., te se razvrstavaju u odvojene kategorije (vidi 38.32)

38.12 Sakupljanje opasnog otpada

Ovaj razred uključuje sakupljanje čvrstog i ostalog opasnog otpada, npr. eksplozivnog, reaktivnog, zapaljivog, otrovnog, iritirajućeg, štetnog, kancerogenog, korozivnog, infektivnog otpada ili ostalih supstancija i preparata štetnih za ljudsko zdravlje i okoliš. Podrazumijeva utvrđivanje, obradu, pakovanje i etiketiranje otpada za potrebe prijevoza.

Ovaj razred uključuje:

- sakupljanje opasnog otpada, kao što su:
  - iskorištena ulja s brodova ili iz garaža
  - bioopasni otpad
  - nuklearni otpad
  - iskorištene baterije itd.
- rad reciklažnih dvorišta za sakupljanje opasnog otpada

Ovaj razred isključuje:

- saniranje i čišćenje kontaminiranih zgrada, rudnika, tla, podzemnih voda, npr. uklanjanje azbesta (vidi 39.00)

38.2 Obrada i zbrinjavanje otpada

Ova grana uključuje odlaganje i obradu otpada različitih oblika otpada prije odlaganja otpada različitim sredstvima, kao što je obrada organskog otpada radi odlaganja; obradu i odlaganje toksičnih živih ili mrtvih životinja i ostalog kontaminiranog otpada; obradu i odlaganje prijelaznog radioaktivnog otpada iz bolnica itd.; izbacivanje smeća na zemlji ili u vodi; ukopavanje ili zaoravanje smeća; odlaganje dotrajalih proizvoda, kao što su frižideri, kako bi se eliminirao utjecaj štetnog otpada; odlaganje otpada spaljivanjem ili sagorijevanjem. Također je uključeno stvaranje obnovljive energije koja nastaje postupkom spaljivanja otpada.

Ova grana isključuje:

- obradu i uklanjanje otpadnih voda (vidi razred 37.00)
- obnavljanje materijala (vidi 38.3)

38.21 Obrada i zbrinjavanje neopasnog otpada

Ovaj razred uključuje odlaganje i obradu otpada prije odlaganja čvrstog i drugog neopasnog otpada:

- rad odlagališta neopasnog otpada
- odlaganje neopasnog otpada spaljivanjem, sagorijevanjem ili nekom drugom metodom, kojoj jeste ili nije rezultat proizvodnja električne energije ili pare, komposta, zamjenskog goriva, bioplina, pepela ili nekih drugih nusproizvoda za daljnju upotrebu itd.
- obradu organskog otpada

Ovaj razred isključuje:

- spaljivanje i sagorijevanje opasnog otpada (vidi 38.22)
- rad reciklažnih objekata u koja se dovoze izmiješani materijali za obnavljanje, kao što su papir, plastika, upotrijebljene konzerve od pića i metali te se razvrstavaju prema prepoznatljivim kategorijama (vidi 38.32)
- dekontaminiranje, čišćenje tla i vodene površine; smanjenje toksičnih tvari (vidi 39.00)

38.22 Obrada i zbrinjavanje opasnog otpada

Ovaj razred uključuje obradu i odlaganje čvrstog ili ostalog opasnog otpada prije odlaganja, npr. eksplozivnog, oksidirajućeg, zapaljivog, otrovnog, iritirajućeg, kancerogenog, korozivnog, infektivnog otpada ili ostalih supstancija i preparata štetnih za ljudsko zdravlje i okoliš.

Ovaj razred uključuje:

- rad uređaja za obradu opasnog otpada
- obradu i odlaganje toksičnih živih ili mrtvih životinja i drugog kontaminiranog otpada
- spaljivanje opasnog otpada
- odlaganje dotrajalih proizvoda, kao što su frižideri, kako bi se eliminirao utjecaj štetnog otpada
- obradu, odlaganje i skladištenje radioaktivnog nuklearnog otpada, uključujući:
  - obradu i odlaganje prijelaznog radioaktivnog otpada iz bolnica, tj. radioaktivni otpad koji se razgrađuje tokom transporta
  - enkapsulaciju, pripremanje i ostalu obradu nuklearnog otpada za skladištenje

Ovaj razred isključuje:

- ponovnu preradu nuklearnoa goriva (vidi 20.13)
- spaljivanje neopasnog otpada (vidi 38.21)
- dekontaminiranje, čišćenje tla i vode; smanjenje toksičnih tvari (vidi 39.00)

38.3 Reciklaža materijala

38.31 Rastavljanje olupina

Ovaj razred uključuje rastavljanje olupina bilo kojeg tipa (automobila, brodova, računara, televizora i ostale opreme) radi obnavljanja materijala.

Ovaj razred isključuje:

- odlaganje rabljenih proizvoda, kao što su frižideri, kako bi se uklonio štetni otpad (vidi 38.22)
- rastavljanje automobila, brodova, računara, televizora i druge opreme kako bi se dobili upotrebljivi dijelovi pogodni za ponovnu prodaju (vidi područje G.)

38.32 Reciklaža posebno izdvojenih materijala

Ovaj razred uključuje preradu metalnog i nemetalnog otpada i ostataka te ostalih predmeta u sekundarne sirovine, obično mehaničkim ili hemijskim procesima pretvaranja.

Također je uključena reciklaža materijala iz tokova otpada u obliku (1) izdvajanja i razvrstavanja obnovljivih materijala iz neopasnih tokova otpada (npr. smeća) ili (2) izdvajanja i razvrstavanja pomiješanih obnovljivih materijala, kao što su papir, plastika, upotrijebljene konzerve od pića i metali, u različite kategorije.

Primjeri mehaničkih ili hemijskih transformacijskih procesa koji se poduzimaju su:

- mehaničko komprimiranje metalnog otpada, kao što su dotrajala vozila, mašine za pranje veša, bicikli itd.
- mehanička redukcija velikih komada željeza, kao što su željeznički vagoni
- usitnjavanje rezanjem metalnog otpada, npr. starih vozila itd.
- ostale metode mehaničke obrade, npr. rezanje i presovanje kako bi se smanjio obim
- obnavljanje metala iz fotografskog otpada, npr. fiksir-otopine ili fotografskih filmova i fotografskog papira
- dobijanje gume iz rabljenih vanjskih guma za vozila radi proizvodnje sekundarnih sirovina
- razvrstavanje i presovanje plastike za proizvodnju sekundarnih sirovina za cijevi, tegle za cvijeće, palete i slično
- obrada (čišćenje, taljenje, mljevenje) otpada od plastike ili gume u granule
- drobljenje, čišćenje i izdvajanje stakla
- drobljenje, čišćenje i izdvajanje ostalih otpadaka, npr. ostataka od rušenja za dobivanje sekundarnih sirovina
- prerada upotrebljenih ulja i masti za kuhanje u sekundarne sirovine
- prerada ostale otpadne hrane, pića i duhana te rezidualnih supstancija u sekundarne sirovine

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju novih gotovih proizvoda iz sekundarnih sirovina (bez obzira na to jesu li vlastito proizvedeni ili nisu), npr. predenje vlakana iz otpada pređe, proizvodnja papira od starog papira; protektiranje gume ili proizvodnja metala od otpada metala (vidi odgovarajuće razrede u području C - Prerađivačka industrija)
- prerada nuklearnih goriva (vidi 20.13)
- taljenje željeznog otpada i ostataka (vidi 24.10)
- obnavljanje materijala za vrijeme sagorijevanja otpada ili tokom procesa spaljivanja (vidi 38.2)
- obradu i odlaganje neopasnog otpada (vidi 38.21)
- obradu organskog otpada radi odlaganja, uključujući proizvodnju komposta (vidi 38.21)
- obnavljanje energije tokom procesa spaljivanja neopasnog otpada (vidi 38.21)
- obradu i odlaganje prijelaznog radioaktivnog otpada iz bolnica itd. (vidi 38.22)

- obradu i odlaganje otrovnog, kontaminiranog otpada (vidi 38.22)
- trgovinu na veliko materijalima pogodnima za obnavljanje (vidi 46.77)

39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti upravljanja otpadom

Ovaj oblast uključuje pružanje usluga sanacije, npr. čišćenje kontaminiranih zgrada i lokacija, tla, površinskih ili podzemnih voda.

39.0 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti upravljanja otpadom

39.00 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale usluge upravljanja otpadom

Ovaj razred uključuje:

- dekontaminiranje tla i podzemnih voda na mjestu onečišćenja ili izvan njega, upotrebom npr. mehaničkih, hemijskih ili bioloških metoda
- dekontaminiranje industrijskih postrojenja ili lokacija, uključujući nuklearna postrojenja i lokacije
- dekontaminiranje i čišćenje površinskih voda nakon onečišćenja izazvanog nesrećom, npr. sakupljanjem zagađivača ili primjenom hemikalija
- čišćenje naftnih mrlja i drugih onečišćenja na tlu, na površinskim vodama, u okeanima i morima, uključujući priobalje
- smanjenje azbesta, boja koje sadrže olovo i ostalih toksičnih tvari
- ostale specijalizirane djelatnosti u vezi s kontrolom zagađenja

Ovaj razred isključuje:

- kontrolu štetočina u poljoprivredi (vidi 01.61)
- pročišćavanje voda za potrebe vodosnabdijevanja (vidi 36.00)
- obradu i odlaganje neopasnog otpada (vidi 38.21)
- obradu i odlaganje opasnog otpada (vidi 38.22)
- čišćenje i pranje ulica (vidi 81.29)

PODRUČJE F - GRAĐEVINARSTVO

Ovo područje uključuje opće i specijalizirane građevinske djelatnosti gradnje zgrada i građevina niskogradnje. Uključuje radove na novim građevinama, popravke, nadogradnju i prepravke, podizanje montažnih zgrada ili drugih građevina na gradilištu od prethodno izrađenih dijelova i gradnju privremenih građevina.

Opće građevinske djelatnosti uključuju cjelovitu gradnju stambenih i kancelarijskih zgrada, zgrada za trgovinu, komunalnih i drugih zgrada javne namjene, poljoprivrednih zgrada itd., ili radove na gradnji građevina niskogradnje, kao što su autoceste, ulice, mostovi, tuneli, željezničke pruge, uzletišta za avione, morske i druge luke, sistemi za navodnjavanje i druge vodne građevine, kanalizacijski sistemi, industrijske građevine, cjevovodi i električni vodovi, sportske građevine itd.

Ovi se radovi mogu obavljati za vlastiti račun ili uz naknadu ili na osnovu ugovora za račun drugih. Dio radova, a katkad i cijelokupni radovi, mogu se dati na izvođenje podizvođačima. Poslovni subjekt koji odgovara za cjelokupni građevinski projekt razvrstava se u područje građevinarstva.

Ovdje je, također, uključen popravak i održavanje građevina visokogradnje i građevina niskogradnje.

Ovo područje uključuje cjelokupnu gradnju građevina visokogradnje (oblast 41) i građevina niskogradnje (oblast 42), kao i specijalizirane građevinske djelatnosti, ako se obavljaju samo kao dio građevinskog procesa (oblast 43).

Iznajmljivanje građevinske opreme s rukovaocem razvrstava se prema građevinskoj djelatnosti koja se obavlja uz pomoć te opreme.

Ovo područje, također, uključuje organizaciju izvođenja građevinskih projekata za građevine visokogradnje ili građevine niskogradnje okupljanjem finansijskih, tehničkih i fizičkih sredstava za realizaciju projekta radi kasnije prodaje građevine. Ako se organizacija gradnje neke građevine ne obavlja radi njene kasnije prodaje, nego za potrebe vlastitog poslovanja (npr. za iznajmljivanje prostora u takvim zgradama, za obavljanje proizvodne djelatnosti u izgrađenoj fabrici), onda se poslovni subjekt koji je organizirao izvođenje građevinskog projekta ne razvrstava u građevinsku djelatnost, nego prema djelatnosti koju zaista obavlja, npr. iznajmljivanje nekretnina, prerađivačka industrija itd.

41 Gradnja građevina visokogradnje

Ova oblast uključuje gradnju svih vrsta zgrada, kao što su stambene i kancelarijske zgrade, zgrade za trgovinu, komunalne i druge zgrade javne namjene, poljoprivredne zgrade itd.

Uključuje radove na novim građevinama, popravke, nadogradnju i prepravke, podizanje montažnih zgrada na gradilištu od prethodno izrađenih dijelova i, također, gradnju privremenih zgrada.

41.1 Organizacija izvođenja građevinskih projekata

41.10 Organizacija izvođenja građevinskih projekata

Ovaj razred uključuje:

- organizaciju izvođenja projekata za stambene i nestambene zgrade okupljanjem finansijskih, tehničkih i fizičkih sredstva za realizaciju projekta radi kasnije prodaje građevine

Ovaj razred isključuje:

- gradnju građevina visokogradnje (vidi 41.20)
- arhitektonske i inženjerske usluge (prostorno planiranje, urbanističko planiranje, projektiranje građevina i dr.) (vidi 71.1)
- usluge vođenja i nadzora izvođenja projekata za zgrade (vidi 71.1)

41.2 Gradnja stambenih i nestambenih zgrada

Ova grana uključuje cjelovitu gradnju stambenih i nestambenih zgrada, za vlastiti račun radi kasnije prodaje ili uz naknadu ili na osnovu ugovora za račun drugih. Dio gradnje ili čak čitava gradnja može se dati na izvođenje drugim izvođačima. Ako se izvode samo specijalizirani radovi građevinskog procesa, djelatnost se razvrstava u oblast 43.

41.20 Gradnja stambenih i nestambenih zgrada

Ovaj razred uključuje:

- gradnju svih vrsta stambenih zgrada:
  - porodičnih kuća
  - zgrada s više stanova, uključujući nebudere
- gradnju svih vrsta nestambenih zgrada:
  - zgrada za industrijsku proizvodnju, npr. fabrika, radionica, montažnih proizvodnih hala itd.
  - bolnica, škola, kancelarijskih zgrada
  - hotela, zgrada za trgovine, trgovačkih centara, restorana
  - zgrada na aerodromima
  - zgrada za sportove koji se održavaju u zatvorenom prostoru
  - zgrada za parkiranje motornih vozila (nadzemne i podzemne garaže)
  - skladišta
  - zgrada za vjerske obrede
- podizanje montažnih zgrada na gradilištu od prethodno izrađenih dijelova

Ovaj razred, također, uključuje:

- prepravke ili renoviranje postojećih zgrada

Ovaj razred isključuje:

- gradnju industrijskih građevina, osim zgrada (vidi 42.99)
- arhitektonske i inženjerske usluge (prostorno planiranje, urbanističko planiranje, projektiranje građevina i dr.) (vidi 71.1)
- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata (vidi 71.1)

42 Gradnja građevina niskogradnje

Ova oblast uključuje opće radove na građevinama niskogradnje. Uključuje radove na novim građevinama, popravke, nadogradnju i prepravke, gradnju građevina niskogradnje od prethodno izrađenih dijelova i gradnju privremenih građevina niskogradnje.

Uključena je gradnja masivnih građevina, tj. infrastrukture, kao što su autoceste, ulice, mostovi, tuneli, željezničke pruge, uzletišta za avione, morske i druge luke, sistemi za navodnjavanje i druge vodne građevine, industrijske građevine, kanalizacijski sistemi, cjevovodi i električni vodovi, sportske građevine itd. Ovi se radovi mogu obavljati za vlastiti račun ili uz naknadu ili na osnovu ugovora za račun drugih. Dio radova, a katkad i cjelokupni radovi, mogu se dati na izvođenje podizvođačima.

42.1 Gradnja cesta i željezničkih pruga

42.11 Gradnja cesta i autocesta

Ovaj razred uključuje:

- gradnju autocesta, ulica, cesta i ostalih saobraćajnica i biciklističkih i pješačkih staza
- radove na gradnji površinskog sloja ulica, cesta, autocesta, mostova i tunela:
  - asfaltiranje pločnika na cestama
  - iscrtavanje i ostalo označavanje cesta
  - postavljanje branika, saobraćajnih znakova i slično

- gradnju uzletišta na aerodromima

Ovaj razred isključuje:

- postavljanje rasvjete i električne signalizacije (vidi 43.21)
- arhitektonske i inženjerske usluge (prostorno planiranje, urbanističko planiranje, projektiranje građevina i dr.) (vidi 71.1)
- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata (vidi 71.1)

42.12 Gradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica

Ovaj razred uključuje:

- gradnju željezničkih pruga i podzemnih željeznica

Ovaj razred isključuje:

- postavljanje rasvjete i električne signalizacije (vidi 43.21)
- arhitektonske i inženjerske usluge (prostorno planiranje, urbanističko planiranje, projektiranje građevina i dr.) (vidi 71.1)
- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata (vidi 71.1)

42.13 Gradnja mostova i tunela

Ovaj razred uključuje:

- gradnju mostova, uključujući vijadukte i uzdignute autoceste (na stupovima)
- gradnju tunela

Ovaj razred isključuje:

- postavljanje rasvjete i električne signalizacije (vidi 43.21)
- arhitektonske i inženjerske usluge (prostorno planiranje, urbanističko planiranje, projektiranje građevina i dr.) (vidi 71.1)
- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata (vidi 71.1)

42.2 Gradnja cjevovoda, vodova za električnu struju i telekomunikacije

42.21 Gradnja cjevovoda za tečnosti i plinove

Ovaj razred uključuje gradnju cjevovoda za distribuciju tečnosti i plinova te odgovarajućih zgrada i drugih građevina koje su sastavni dio ovih sistema.

Ovaj razred uključuje:

- gradnju građevina niskogradnje:
  - međugradskih i gradskih cjevovoda
  - vodovoda
  - sistema za navodnjavanje (kanala)
  - rezervoara
- gradnju:
  - kanalizacijskih sistema, uključujući popravlanje
  - građevina za pročišćavanje otpadnih voda
  - pumpnih i mjernih stanica

Ovaj razred, također, uključuje:

- bušenje izvora vode

Ovaj razred isključuje:

- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata koje se odnose na radove u niskogradnji (vidi 71.12)

42.22 Gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije

Ovaj razred uključuje gradnju vodova za distribuciju električne struje i telekomunikacije te odgovarajućih zgrada i drugih građevina koje su sastavni dio ovih sistema.

Ovaj razred uključuje:

- gradnju građevina niskogradnje:
  - međugradskih i gradskih komunikacijskih i elektroenergetskih vodova
  - elektrana

Ovaj razred isključuje:

- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata koje se odnose na radove u niskogradnji (vidi 71.12)

42.9 Gradnja ostalih građevina niskogradnje

42.91 Gradnja hidrograđevinskih objekata

Ovaj razred uključuje:

- gradnju:
  - vodenih puteva, operativnih obala i građevina za osiguranje obala u lukama i pristaništima, luka za nautički turizam (marina), građevina za regulaciju saobraćaja na rijekama, ustava itd.
  - brana i nasipa
- jaružanje vodenih puteva

Ovaj razred isključuje:

- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata koje se odnose na radove u niskogradnji (vidi 71.12)

42.99 Gradnja ostalih građevina niskogradnje, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- gradnju industrijskih građevina, osim zgrada, kao što su:
  - rafinerije
  - hemijska postrojenja
- građevinske radove na izgradnji drugih građevina (osim zgrada), kao što su:
  - građevine za sportove koji se održavaju na otvorenom prostoru

Ovaj razred, također, uključuje:

- parcelizaciju zemljišta i opremanje zemljišta potrebnom infrastrukturom (npr. komunalna infrastruktura, gradnja prilaza cestama itd).

Ovaj razred isključuje:

- instaliranje industrijskih mašina i opreme (vidi 33.20)
- parcelizaciju zemljišta bez opremanja zemljišta potrebnom infrastrukturom (vidi 68.10)
- usluge vođenja i nadzora izvođenja građevinskih projekata koje se odnose na radove u niskogradnji (vidi 71.12)

43 Specijalizirane građevinske djelatnosti

Ova oblast uključuje specijalizirane građevinske djelatnosti, odnosno gradnju dijelova zgrada i građevina niskogradnje ili pripremne radove u tu svrhu. Riječ je o specijaliziranim radovima koji se mogu obavljati na različitim vrstama građevina, a zahtijevaju specijalne stručne vještine ili opremu, kao što su zabijanje stupova (šipova), postavljanje temelja građevine, postavljanje kostura građevina, radove betoniranja, zidanje, popločavanje kamenom, postavljanje skela, pokrivanje krovova itd. Uključena je i montaža čeličnih konstrukcija pod uvjetom da ih nije proizveo isti poslovni subjekt koji ih i montira. Specijalizirane građevinske djelatnosti, uglavnom, obavljaju podizvođači, a popravke građevina se, obično, obavljaju direktno za vlasnika nekretnine.

Ova oblast, također, uključuje instalacijske i završne radove na građevinama.

Instalacijski radovi uključuju radove svih vrsta koji omogućuju nesmetanu upotrebu građevina. Ovi radovi se pretežno izvode na gradilištu, a dio pripremnih poslova može se obavljati i u radionici. Uključeni su radovi kao što su uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina, sistema za grijanje i klimatizaciju, postavljanje antena, alarmnih sistema, automatskih sistema za gašenje požara (tzv. sprinkler sistemi), liftova i pokretnih stepenica itd. Također su uključeni izolacijski radovi (voda, toplina, zvuk), limarski radovi, uvođenje opreme i vodova za hlađenje, postavljanje rasvjete i signalnih sistema na cestama, željeznici, aerodromima, pristaništima i lukama itd. Također su uključeni i popravci u vezi s navedenim djelatnostima.

Završni građevinski radovi uključuju djelatnosti koje doprinose potpunom dovršavanju građevina, kao što su staklarski, fasadni, štukaturski i soboslikarski radovi, postavljanje podnih i zidnih pločica ili drugih obloga, kao što su parketi, tepisona, tapete itd., brušenje (pjeskarenje) podova, ugradnja stolarije, radovi na akustici prostorija, vanjsko čišćenje građevina itd. Također su uključeni i popravci u vezi s navedenim djelatnostima.

Iznajmljivanje opreme s rukovaocem razvrstava se u onu građevinsku djelatnost koja se obavlja pomoću te opreme.

43.1 Uklanjanje građevina i pripremni radovi na gradilištu

Ova grana obuhvata djelatnosti pripreme gradilišta za kasniju gradnju građevina, uključujući uklanjanje postojećih građevina.

43.11 Uklanjanje građevina

Ovaj razred uključuje:

- rušenje ili razbijanje zgrada i ostalih građevina

43.12 Pripremni radovi na gradilištu

Ovaj razred uključuje:

- raščišćavanje gradilišta
- zemljane radove: iskop, nasipanje, ravnanje i druge radove na oblikovanju gradilišta, kopanje kanala, uklanjanje stijena, miniranje itd.
- pripremanje terena za rudarstvo:
  - zemljane i druge radove na pripremi mineralnih nalazišta i gradilišta, osim naftnih ili plinskih nalazišta

Ovaj razred, također, uključuje:

- drenažne radove na gradilištu
- drenažne radove na poljoprivrednom ili šumskom zemljištu

Ovaj razred isključuje:

- bušenje proizvodnih izvora nafte ili plina (vidi 06.10, 06.20)
- dekontaminaciju tla (vidi 39.00)
- bušenje izvora vode (vidi 42.21)

- iskop okna (vidi 43.99)

43.13 Ispitivanje terena za gradnju bušenjem i sondiranjem

Ovaj razred uključuje:

- probno bušenje, sondiranje i uzimanje uzoraka terena za građevinske, geofizičke, geološke ili slične namjene

Ovaj razred isključuje:

- bušenje proizvodnih izvora nafte ili plina (vidi 06.10, 06.20)
- probno bušenje i sondiranje terena u vezi s rudarstvom (vidi 09.90)
- bušenje izvora vode (vidi 42.21)
- iskop okna (vidi 43.99)
- istraživanje nafte i plina, geofizičko, geološko i seizmičko istraživanje (vidi 71.12)

43.2 Elektroinstalacijski radovi, uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i ostali građevinski instalacijski radovi

Ova grana uključuje instalacijske radove koji omogućuju nesmetanu upotrebu građevine, uključujući uvođenje električnih instalacija, instalacija vodovoda, kanalizacije i plina, sistema za grijanje i klimatizaciju, postavljanje liftova, pokretnih stepenica itd.

43.21 Elektroinstalacijski radovi

Ovaj razred uključuje uvođenje električnih instalacija u svim vrstama zgrada i građevinama niskogradnje.

Ovaj razred uključuje:

- postavljanje:
  - električnih vodova i opreme
  - telekomunikacijskih vodova
  - vodova za računarsko umrežavanje i kablovsku televiziju, uključujući optičke kablove
  - satelitskih antena
  - sistema rasvjete
  - protivpožarnih alarma
  - protivprovalnih alarma
  - ulične rasvjete i električne signalizacije
  - rasvjete na uzletištu na aerodromima
  - električnih kolektora za solarnu energiju

Ovaj razred, također, uključuje:

- priključivanje električnih kućanskih aparata i opreme, uključujući podno grijanje

Ovaj razred isključuje:

- gradnju komunikacijskih i elektroenergetskih distribucijskih vodova (vidi 42.22)
- postavljanje, održavanje i nadzor, uključujući i daljinski nadzor, elektroničkih sigurnosnih sistema, kao što su protivprovalni i protivpožarni alarmi (vidi 80.20)

43.22 Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju

Ovaj razred uključuje uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina, sistema za grijanje i klimatizaciju, uključujući dogradnju, prepravke, održavanje i popravak.

Ovaj razred uključuje:

- postavljanje instalacije u zgradama ili drugim građevinama:
  - sistema za grijanje (na struju, plin ili naftu)
  - peći za proizvodnju topline (npr. kotlovnice, visoke peći u industriji), uređaja za hlađenje vode (tzv. rashladni tornjevi u industriji)

- neelektričnih kolektora sunčeve energije
- instalacija vodovoda i kanalizacije te sanitarne opreme
- opreme i vodova za ventilaciju i klimatizaciju
- plinskih instalacija
- cijevi za paru
- automatskih sistema za gašenje požara (tzv. sprinkler sistemi)
- sistema za raspršivanje vode na travnjacima
- postavljanje cijevi za prolaz zraka, tečnosti ili kablova

Ovaj razred isključuje:

- postavljanje električnog podnog grijanja (vidi 43.21)

43.29 Ostali građevinski instalacijski radovi

Ovaj razred uključuje postavljanje ostale opreme u građevinama visokogradnje i građevinama niskogradnje, osim uvođenja električnih instalacija, instalacija vodovoda, kanalizacije i plina, sistema za grijanje i klimatizaciju ili instaliranja industrijskih mašina i opreme.

Ovaj razred uključuje:

- postavljanje instalacije u zgradama ili drugim građevinama:
  - liftova i pokretnih stepenica, uključujući popravak i održavanje
  - automatskih vrata i vrata na senzor
  - gromobrana
  - sistema za centralno usisavanje
  - toplinske, zvučne i vibracijske izolacije

Ovaj razred isključuje:

- instaliranje industrijskih mašina i opreme (vidi 33.20)

43.3 Završni građevinski radovi

43.31 Fasadni i štukatorski radovi

Ovaj razred uključuje:

- nanošenje unutrašnje i vanjske žbuke ili ukrasne radove (štukature) u zgradama ili drugim građevinama, uključujući postavljanje odgovarajuće podloge od drvenih letvica

43.32 Ugradnja stolarije

Ovaj razred uključuje:

- ugradnju vrata (osim automatskih vrata i vrata na senzore), prozora, okvira za vrata i prozore, od drva ili drugog materijala
- ugradnju kuhinjskih elemenata, stepenica, opreme za prodavnice i sl.
- unutrašnje završne radove, kao što su radovi na postavljanju pomičnih pregrada, stropova itd.

Ovaj razred isključuje:

- instaliranje automatskih vrata i vrata na senzor

43.33 Postavljanje podnih i zidnih obloga

Ovaj razred uključuje:

- postavljanje, popločavanje, vješanje, montažu u zgradama ili drugim građevinama:
  - zidnih ili podnih keramičkih, betonskih ili kamenih pločica, keramičkih peći
  - parketa i drugih drvenih podnih obloga, lamperije
  - tepisona i linoleuma, uključujući gumene ili plastične podne obloge
  - podnih i zidnih obloga od teraca, mramora, granita ili škriljevaca

- zidnih tapeta

43.34 Bojenje i staklarski radovi

Ovaj razred uključuje:

- unutrašnje i vanjsko bojenje zgrada
- bojenje građevina niskogradnje
- postavljanje stakala, ogledala itd.

Ovaj razred isključuje:

- ugradnju prozora (vidi 43.32)

43.39 Ostali završni građevinski radovi

Ovaj razred uključuje:

- čišćenje novih zgrada nakon završetka gradnje
- ostale završne građevinske radove, d. n.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti dizajnera unutrašnjih dekoracija (vidi 74.10)
- unutrašnje čišćenje zgrada i drugih građevina (vidi 81.21)
- specijalizirano unutrašnje i vanjsko čišćenje zgrada (vidi 81.22)

43.9 Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti

43.91 Podizanje krovnih konstrukcija i pokrivanje krovova

Ovaj razred uključuje:

- podizanje krovnih konstrukcija
- pokrivanje krovova

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje građevinskih mašina i opreme bez rukovaoca (vidi 77.32)

43.99 Ostale specijalizirane građevinske djelatnosti, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- specijalizirane građevinske djelatnosti koje se obavljaju na različitim vrstama građevina, a zahtijevaju specijalno izvođenje ili opremu:
  - fundiranje, uključujući i zabijanje stupova (šipova)
  - radove na zaštiti od vlage i vode (hidroizolacijski radovi)
  - uklanjanje vlage iz zgrada
  - iskop okna
  - montažu čeličnih elemenata
  - armiračke radove
  - zidanje i popločavanje kamenom
  - montažu i demontažu skela i radnih platformi, isključujući iznajmljivanje skela i radnih platformi
  - gradnju dimnjaka i industrijskih peći
  - radove koji zahtijevaju specijalistički pristup i za koje su neophodne penjačke vještine i upotreba odgovarajuće opreme, npr. visinski radovi na visokim građevinama
- podvodne radove
- gradnju vanjskih bazena za plivanje
- čišćenje parom, pješčanim mlazom i slične radove na vanjskim dijelovima zgrade
- iznajmljivanje kranova i ostale opreme za gradnju, koja se ne može razvrstati pod pojedine vrste građevinskih radova, s rukovaocem

Struktura KD BiH 2010 sa objašnjenjima

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje građevinskih mašina i opreme bez rukovaoca (vidi 77.32)

PODRUČJE G - TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA

Ovo područje uključuje trgovinu na veliko i na malo (prodaju bez prerade) bilo kojom vrstom robe i pružanje usluga u vezi s prodajom robe. Trgovina na veliko i na malo posljednje su faze u distribuciji robe. U ovo područje, također, uključen je popravak motornih vozila i motocikala.

Smatra se da prodaja bez prerade uključuje uobičajene radnje (ili djelatnosti) u vezi s trgovinom, npr. sortiranje, razdvajanje i sakupljanje robe, miješanje robe (npr. vina ili pijeska), punjenje u boce (s prethodnim čišćenjem boca ili bez njega), pakovanje, podjelu robe u manje količine, prepakivanje radi distribucije robe u manjim količinama, skladištenje robe (bez obzira na to je li zamrznuta ili hladena).

Oblast 45 uključuje sve djelatnosti koje su u vezi s prodajom i popravkom motornih vozila i motocikala, dok oblasti 46 i 47 uključuju sve ostale djelatnosti u području trgovine. Razlika između oblasti 46 (trgovina na veliko) i oblasti 47 (trgovina na malo) je određena prema pretežnoj vrsti kupca.

Trgovina na veliko je preprodaja (prodaja bez prerade) nove i rabljene robe trgovcima na malo, industrijskim, trgovačkim ili profesionalnim korisnicima i ustanovama ili drugim trgovcima na veliko, uključujući djelatnosti posredovanja u kupovini, odnosno prodaji robe za treće osobe. Karakteristični trgovci na veliko su oni koji polažu pravo na robu koju prodaju, kao što su distributeri industrijskih proizvoda, izvoznici, uvoznici, trgovačke zadruge, prodajne podružnice i poslovnice (ali ne maloprodajne prodavnice) kojima upravljaju proizvodne ili rudarske jedinice izdvojene od fabrika ili rudnika radi plasiranja svojih proizvoda i koje ne preuzimaju samo one narudžbe koje se izvršavaju direktnim isporukama iz fabrika ili rudnika. Također su uključene djelatnosti raznih posrednika za trgovačku robu i proizvode, agenata i združnih organizacija za plasiranje poljoprivrednih proizvoda.

Trgovci na veliko često sami sakupljaju, sortiraju i raspoređuju robu u velike količine, dijele robu u manje količine (npr. u farmaciji), obavljaju djelatnosti skladištenja, hlađenja, isporuke i instaliranja robe te djelatnosti u vezi s unapređenjem prodaje za svoje kupce i dizajniranjem naljepnica (etiketa).

Trgovina na malo jest preprodaja (prodaja bez prerade) novih i rabljenih predmeta pretežno stanovništvu za ličnu potrošnju ili upotrebu u domaćinstvu, koja se obavlja u prodavnicama, robnim kućama, na štandovima, putem pošte i interneta, uličnih prodavača, prodajom od vrata do vrata, putem potrošačkih zadruga, u aukcijskim kućama itd. Većina trgovaca na malo polaže pravo na robu koju prodaje, no neki djeluju kao posrednici u ime vlasnika robe i obavljaju prodaju na osnovu konsignacije ili provizije.

45 Trgovina na veliko i na malo motornim vozilima i motociklima; popravak motornih vozila i motocikala

Ova oblast uključuje sve djelatnosti (osim proizvodnje i iznajmljivanja) u vezi s motornim vozilima i motociklima, uključujući kamione i teretnjake, kao što su trgovina na veliko i na malo novim i rabljenim vozilima, popravak i održavanje vozila te trgovina na veliko i na malo dijelovima i priborom za motorna vozila i motocikle. Također su uključene i djelatnosti posredovanja u trgovini na veliko i na malo vozilima.

Ova oblast, također, uključuje djelatnosti kao što su pranje i poliranje vozila itd.

Ova oblast isključuje trgovinu na malo motornim gorivima, mazivima ili proizvodima za hlađenje te iznajmljivanje motornih vozila ili motocikala.

45.1 Trgovina motornim vozilima

45.11 Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko i na malo novim i rabljenim vozilima:
  - putničkim motornim vozilima, uključujući specijalizirana putnička motorna vozila, kao što su vozila hitne medicinske pomoći te miniautobusi itd. (nosivosti manje od 3,5 tona)

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko i na malo terenskim motornim vozilima, kao što su džipovi (nosivosti manje od 3,5 tona)
- trgovinu na veliko i na malo automobilima i motornim vozilima lake kategorije putem posrednika

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko i na malo dijelovima i priborom za motorna vozila (vidi 45.3)
- iznajmljivanje motornih vozila s vozačem (vidi 49.3)
- iznajmljivanje motornih vozila bez vozača (vidi 77.1)

45.19 Trgovina ostalim motornim vozilima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko i na malo novim i rabljenim vozilima:
  - kamionima, prikolicama i poluprikolicama
  - kamp-vozilima, kao što su kamp-kućice i autodomovi (kamperi)

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko i na malo terenskim motornim vozilima kao što su džipovi (nosivosti veće od 3,5 tona)
- trgovinu na veliko i na malo ostalim motornim vozilima putem posrednika

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko i na malo dijelovima i priborom za motorna vozila (vidi 45.3)
- iznajmljivanje kamiona s vozačem (vidi 49.41)
- iznajmljivanje kamiona bez vozača (vidi 77.12)

45.2 Održavanje i popravak motornih vozila

45.20 Održavanje i popravak motornih vozila

Ovaj razred uključuje:

- održavanje i popravak motornih vozila:
  - mehaničke popravke
  - električarske popravke
  - popravke elektroničkih sistema ubrizgavanja
  - redovno servisiranje
  - popravak karoserije
  - popravak dijelova motornih vozila
  - pranje, poliranje itd.
  - prskanje i bojenje
  - popravak vjetrobrana i prozora
  - popravak sjedala motornih vozila
- popravak vanjskih i unutrašnjih guma te podešavanje i zamjenu guma
- zaštitu od korozije
- ugradnju dijelova i pribora koja nije dio proizvodnog procesa

Ovaj razred isključuje:

- protektiranje guma (vidi 22.11)

45.3 Trgovina dijelovima i priborom za motorna vozila

Ova grana uključuje trgovinu na veliko i na malo svim vrstama dijelova, pribora, alata i opreme za motorna vozila, kao što su:

- vanjske i unutrašnje gume
- svjeće, baterije, rasvjetna oprema i električni dijelovi

45.31 Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila

Ovaj razred uključuje:

- posredovanje u trgovini na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila

45.32 Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila

Ovaj razred uključuje:

- posredovanje u trgovini na malo dijelovima i priborom za motorna vozila

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo motornim gorivima (vidi 47.30)

45.4 Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala

45.40 Trgovina motociklima, dijelovima i priborom za motocikle te održavanje i popravak motocikala

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko i na malo motociklima, uključujući mopede
- trgovinu na veliko i na malo dijelovima i priborom za motocikle (uključujući putem posrednika ili poštom)
- održavanje i popravak motocikala

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko biciklima i njihovim dijelovima i priborom (vidi 46.49)
- trgovinu na malo biciklima i njihovim dijelovima i priborom (vidi 47.64)
- iznajmljivanje motocikala (vidi 77.39)
- popravak i održavanje bicikala (vidi 95.29)

46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima

Ova oblast uključuje trgovinu na veliko za vlastiti račun ili uz naknadu ili na osnovu ugovora (posredovanje), a odnosi se na trgovinu na veliko na domaćem tržištu, kao i na međunarodnu trgovinu na veliko (uvoz/izvoz).

Ova oblast isključuje:

- trgovinu na veliko motornim vozilima, stambenim autoprikolicama i motociklima (vidi 45.1, 45.4)
- trgovinu na veliko priborom za motorna vozila i motocikle (vidi 45.31, 45.40)
- iznajmljivanje i davanje robe u zakup (leasing) (vidi oblast 77)
- pakovanje čvrste robe i punjenje tečnosti ili plinovite robe u boce, uključujući miješanje i filtriranje za treće osobe (vidi 82.92)

46.1 Trgovina na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora

Ova grana uključuje:

- djelatnosti trgovačkih posrednika i svih drugih trgovaca na veliko koji trguju u ime ili za račun drugih
- djelatnosti onih koji su uključeni u povezivanje prodavača s kupcima ili poduzimaju trgovačke transakcije u ime vlasnika robe, uključujući putem interneta

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti aukcijskih kuća u vezi s trgovinom na veliko, uključujući i aukcije putem interneta

46.11 Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živim životinjama, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.12 Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama

Ovaj razred uključuje posredovanje u trgovini:

- gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemijskim proizvodima, uključujući umjetna gnojiva

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.13 Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.14 Posredovanje u trgovini mašinama, industrijskom opremom, brodovima i avionima

Ovaj razred uključuje posredovanje u trgovini:

- mašinama, uključujući kancelarijske mašine i računare, industrijskom opremom, brodovima i avionima

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti posredovanja u trgovini motornim vozilima (vidi 45.1)
- aukcije motornih vozila (vidi 45.1)
- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.15 Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za domaćinstvo i željeznom robom

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.16 Posredovanje u trgovini tekstilom, odjećom, krznom, obućom i kožnim proizvodima

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica), (vidi 47.99)

46.17 Posredovanje u trgovini hranom, pićima i duhanom

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.18 Posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode ili grupe ostalih proizvoda

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)
- djelatnosti agenata osiguranja (vidi 66.22)
- djelatnosti agenata za nekretnine (vidi 68.31)

46.19 Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko za vlastiti račun (vidi 46.2 do 46.9)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica) (vidi 47.99)

46.2 Trgovina na veliko poljoprivrednim sirovinama i živim životinjama

46.21 Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i hranom za životinje

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko žitaricama i sjemenjem
- trgovinu na veliko plodovima uljarica
- trgovinu na veliko sirovim duhanom
- trgovinu na veliko hranom za životinje i poljoprivrednim sirovinama, d. n.

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko tekstilnim vlaknima (vidi 46.76)

46.22 Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko cvijećem, sadnicama i lukovicama

46.23 Trgovina na veliko živim životinjama

46.24 Trgovina na veliko sirovim, štavljenim i dovršenim kožama

46.3 Trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima

46.31 Trgovina na veliko voćem i povrćem

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko svježim voćem i povrćem
- trgovinu na veliko konzerviranim voćem i povrćem

46.32 Trgovina na veliko mesom i mesnim proizvodima

46.33 Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljima i mastima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko mliječnim proizvodima
- trgovinu na veliko jajima i proizvodima od jaja
- trgovinu na veliko jestivim uljima i masnoćama životinjskog ili biljnog porijekla

46.34 Trgovina na veliko pićima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko alkoholnim pićima
- trgovinu na veliko bezalkoholnim pićima

Ovaj razred, također, uključuje:

- kupovinu vina bez ambalaže (u rinfuzi) i punjenje u boce bez prethodne dorade

Ovaj razred isključuje:

- miješanje vina ili destiliranih alkoholnih pića (vidi 11.01 i 11.02)

46.35 Trgovina na veliko duhanskim proizvodima

46.36 Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko šećerom, čokoladom i slatkišima
- trgovinu na veliko pekarskim proizvodima

46.37 Trgovina na veliko kafom, čajem, kakaom i začinima

46.38 Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući ribe, ljuskare i mekušce

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko hranom za kućne ljubimce

46.39 Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima

46.4 Trgovina na veliko proizvodima za domaćinstvo

Ova grana uključuje trgovinu na veliko proizvodima za domaćinstvo, uključujući tekstil.

46.41 Trgovina na veliko tekstilom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko pređom
- trgovinu na veliko tkaninama
- trgovinu na veliko vešom za domaćinstvo itd.
- trgovinu na veliko pozamanterijom i priborom: iglama, koncima za šivanje itd.

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko tekstilnim vlaknima (vidi 46.76)

46.42 Trgovina na veliko odjećom i obućom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko odjećom, uključujući sportsku odjeću

- trgovinu na veliko priborom za odjeću, kao što su rukavice, kravate i naramenice za hlače
- trgovinu na veliko obućom
- trgovinu na veliko proizvodima od krzna
- trgovinu na veliko kišobranima

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko nakitom (vidi 46.48)
- trgovinu na veliko proizvodima od kože (vidi 46.49)
- trgovinu na veliko specijalnom sportskom obućom, kao što su skijaške cipele (pancerice) (vidi 46.49)

46.43 Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko električnim aparatima za domaćinstvo
- trgovinu na veliko radio i televizijskom opremom
- trgovinu na veliko fotografskim i optičkim proizvodima
- trgovinu na veliko električnim uređajima za grijanje
- trgovinu na veliko snimljenim audio i videovrscama, CD-ima, DVD-ima

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko praznim audio i videovrscama, CD-ima, DVD-ima (vidi 46.52)
- trgovinu na veliko mašinama za šivanje (vidi 46.64)

46.44 Trgovina na veliko porculanom, proizvodima od stakla i sredstvima za čišćenje

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko porculanom i staklom
- trgovinu na veliko sredstvima za čišćenje

46.45 Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko parfemima, kozmetikom i sapunima

46.46 Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko farmaceutskim i medicinskim proizvodima
- trgovinu na veliko ortopedskim pomagalima

46.47 Trgovina na veliko namještajem, tepisima i opremom za rasvjetu

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko namještajem za domaćinstvo
- trgovinu na veliko tepisima i dr. prostiračima za pod
- trgovinu na veliko opremom za rasvjetu

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko kancelarijskim namještajem (vidi 46.65)

46.48 Trgovina na veliko satovima i nakitom

46.49 Trgovina na veliko ostalim proizvodima za domaćinstvo

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko drvenim, pletarskim i plutenim proizvodima itd.
- trgovinu na veliko biciklima te njihovim dijelovima i priborom
- trgovinu na veliko papirnom robom, knjigama, časopisima i novinama
- trgovinu na veliko proizvodima od kože i priborom za putovanja
- trgovinu na veliko muzičkim instrumentima
- trgovinu na veliko igrama i igračkama
- trgovinu na veliko sportskom opremom, uključujući specijalnu sportsku obuću, kao što su skijaške cipele (pancerice)

46.5 Trgovina na veliko informacijsko-komunikacijskom opremom

Ova grana uključuje trgovinu na veliko opremom informacijske i komunikacijske tehnologije tj. računarima, telekomunikacijskom opremom i dijelovima.

46.51 Trgovina na veliko računarima, perifernom opremom i softverom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko računarima i računarskom perifernom opremom
- trgovinu na veliko softverom

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko elektroničkim dijelovima (vidi 46.52)
- trgovinu na veliko kancelarijskim mašinama i opremom (osim računara i periferne opreme) (vidi 46.66)

46.52 Trgovina na veliko elektroničkim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko elektroničkim cijevima
- trgovinu na veliko poluprovodničkim elementima
- trgovinu na veliko mikročipovima i integriranim kolima
- trgovinu na veliko štampanim kolima
- trgovinu na veliko praznim audio i videovrscama i disketama, magnetnim i optičkim diskovima (CD-i, DVD-i)
- trgovinu na veliko telefonima i komunikacijskom opremom

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko snimljenim audio i videovrscama, CD-ima, DVD-ima (vidi 46.43)
- trgovinu na veliko računarima i računarskom perifernom opremom (vidi 46.51)

46.6 Trgovina na veliko ostalim mašinama, opremom i priborom

Ova grana uključuje trgovinu na veliko specijaliziranim mašinama, opremom i priborom za sve vrste industrija te mašinama opće namjene.

46.61 Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko poljoprivrednim mašinama i opremom:
  - plugovima, rasipačima gnoja, sijačicama
  - žetelicama
  - vršalicama
  - mašinama za mužnju
  - opremom za uzgoj peradi, opremom za uzgoj pčela

- traktorima za poljoprivredu i šumarstvo

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko kosilicama za travu

46.62 Trgovina na veliko alatnim mašinama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko raznovrsnim alatnim mašinama za obradu svih vrsta materijala

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko računarski upravljanim alatnim mašinama

46.63 Trgovina na veliko mašinama za rudarstvo i građevinarstvo

46.64 Trgovina na veliko mašinama za tekstilnu industriju te mašinama za šivanje i pletenje

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko računarski upravljanim mašinama za tekstilnu industriju i računarsko upravljanim mašinama za šivanje i pletenje

46.65 Trgovina na veliko kancelarijskim namještajem

Ovaj razred uključuje:

- usluge trgovine na veliko proizvodima razvrstanim u razred 31.01 (Proizvodnja namještaja za poslovne i prodajne prostore)

46.66 Trgovina na veliko ostalim kancelarijskim mašinama i opremom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko kancelarijskim mašinama i opremom, osim računara i računarske periferne opreme

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko računarima i perifernom opremom (vidi 46.51)
- trgovinu na veliko elektroničkim dijelovima te telefonima i komunikacijskom opremom (vidi 46.52)

46.69 Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko prijevoznom opremom, osim motornim vozilima, motociklima i biciklima
- trgovinu na veliko automatiziranim proizvodnim linijama
- trgovinu na veliko žicom, prekidačima i drugim instalacijskim materijalom za industrijsku upotrebu
- trgovinu na veliko ostalim elektromaterijalom, kao što su elektromotori, transformatori
- trgovinu na veliko ostalim mašinama, d. n., za upotrebu u industriji (osim za rudnike, građevinarstvo i tekstilnu industriju), trgovini, za navođenje i drugim uslužnim djelatnostima.

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na veliko mjernim instrumentima i opremom

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko motornim vozilima, prikolicama i stambenim autoprikolicama (vidi 45.1)
- trgovinu na veliko dijelovima za motorna vozila (vidi 45.31)
- trgovinu na veliko motociklima (vidi 45.40)
- trgovinu na veliko biciklima (vidi 46.49)

46.7 Ostala specijalizirana trgovina na veliko

Ova grana uključuje djelatnosti ostale specijalizirane trgovine na veliko koja nije razvrstana u ostalim granama ove oblasti. To uključuje trgovinu na veliko poluproizvodima, osim poljoprivrednima, koji se u pravilu ne koriste u domaćinstvima.

46.71 Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko gorivima, mazivima, uljima kao što su:
  - drveni ugljen, kameni ugljen, koks, drvo za ogrjev, nafta
  - sirova nafta, dizelsko gorivo, gazolin, pogonsko gorivo, lož-ulje, kerozin
  - tečni plinovi, butan i propan
  - ulje za podmazivanje, derivati nafte

46.72 Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko rudama željeza i obojenih metala
- trgovinu na veliko primarnim prerađevinama od željeza i obojenih metala
- trgovinu na veliko poluproizvodima od željeza i obojenih metala, d. n.
- trgovinu na veliko zlatom i ostalim plemenitim metalima

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko metalnim otpacima (vidi 46.77)

46.73 Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko neobrađenim drvom
- trgovinu na veliko proizvodima primarne obrade drva
- trgovinu na veliko bojama i lakovima
- trgovinu na veliko građevinskim materijalom:
  - pijeskom, šljunkom
  - stolarijom od svih vrsta materijala
- trgovinu na veliko zidnim tapetama i podnim oblogama
- trgovinu na veliko ravnim staklom
- trgovinu na veliko sanitarnom opremom:
  - kadama, umivaonicima, WC školjkama i ostalom sanitarnom keramikom
- trgovinu na veliko montažnim objektima

46.74 Trgovina na veliko metalnom robom, instalacijskim materijalom, uređajima i opremom za vodovod i grijanje

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko željeznom robom i bravama
- trgovinu na veliko instalacijskim materijalom
- trgovinu na veliko grijačima za toplu vodu
- trgovinu na veliko sanitarnom instalacijskom opremom:
  - cijevima, fitinzima, slavinama, T-dijelovima, spojevima, gumenim cijevima itd.
- trgovinu na veliko alatima, kao što su čekići, pile, odvijači i ostali ručni alati

46.75 Trgovina na veliko hemijskim proizvodima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko industrijskim hemikalijama:

- anilinom, štamparskim bojama, eteričnim uljima, industrijskim plinovima, hemijskim ljepilima, bojama, sintetičkom smolom, metanolom, parafinom, mirisima i aromama, sodom, industrijskom soli, kiselinama i sumpornim spojevima, derivatima škroba itd.
- trgovinu na veliko gnojivima i agrohemijskim proizvodima

46.76 Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko primarnim prerađevinama od plastičnih materijala
- trgovinu na veliko gumom
- trgovinu na veliko tekstilnim vlaknima itd.
- trgovinu na veliko papirom (nekonfencioniranim)
- trgovinu na veliko dragim kamenjem

46.77 Trgovina na veliko ostacima i otpacima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko metalnim i nemetalnim ostacima i otpacima i materijalom za reciklažu, uključujući sakupljanje, sortiranje, odvajanje, rastavljanje rabljenih predmeta, naprimjer automobila, radi izdvajanja dijelova koji se mogu ponovno upotrijebiti, pakovanje i prepakivanje, skladištenje i isporuku, ali bez stvarnog transformacijskog procesa. Osim toga, kupljeni i prodani otpaci zadržavaju preostalu vrijednost.

Ovaj razred, također, uključuje:

- rastavljanje automobila, računara, televizora i ostale opreme radi izdvajanja i preprodaje upotrebljivih dijelova

Ovaj razred isključuje:

- sakupljanje kućnog i industrijskog otpada (vidi 38.1)
- obradu otpada, ne za daljnju upotrebu u prerađivačkoj industriji, već s ciljem njegovog uklanjanja (vidi 38.2)
- preradu ostataka i otpadaka te drugih predmeta u sekundarnu sirovinu koja zahtijeva stvarni transformacijski proces (sekundarna sirovina pogodna je za direktnu upotrebu u industrijskom procesu, ali nije riječ o gotovom proizvodu) (vidi 38.3)
- rastavljanje automobila, računara, televizora i ostale opreme radi obnavljanja materijala (vidi 38.31)
- rezanje brodova (vidi 38.31)
- rezanje automobila mehaničkim procesom (vidi 38.32)
- trgovinu na malo rabljenom robom (vidi 47.79)

46.9 Nespecijalizirana trgovina na veliko

46.90 Nespecijalizirana trgovina na veliko

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na veliko različitim proizvodima bez posebne specijalizacije

47 Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima

Ova oblast uključuje trgovinu na malo (prodaju bez prerade) novim i rabljenim predmetima uglavnom stanovništvu za ličnu potrošnju ili upotrebu u domaćinstvu koja se obavlja u prodavnicama, robnim kućama, na štandovima, putem pošte i interneta, uličnih prodavača, prodajom od vrata do vrata, putem potrošačkih zadruga itd.

Trgovina na malo prvo se razvrstava prema vrsti prodajnog mjesta (trgovina na malo u prodavnicama: grane 47.1 do 47.7; trgovina na malo izvan prodavnica: grane 47.8 i 47.9). Trgovina na malo u prodavnicama

uključuje i trgovinu na malo rabljenim predmetima (razred 47.79). Kod trgovine na malo u prodavnicama postoji daljnja razlika između specijalizirane trgovine na malo (grane 47.2 do 47.7) i nespecijalizirane trgovine na malo (grana 47.1). Navedene grane dalje su podijeljene prema rasponu prodanih proizvoda. Prodaja izvan prodavnica razlikuje se prema načinu na koji se obavlja, naprimjer trgovina na malo na štandovima i tržnicama (grana 47.8) i ostala trgovina na malo izvan prodavnica, npr. narudžbe poštom, dostava kupcu na kućnu adresu, prodaja pomoću samoposlužnih aparata itd. (grana 47.9).

Roba koja se prodaje u ovoj oblasti se u pravilu odnosi na robu široke potrošnje ili trgovine na malo. Zbog toga je roba koja se inače ne prodaje u trgovini na malo isključena iz ove oblasti (npr. žitarice, rude, industrijske mašine i oprema itd.).

Ova oblast, također, uključuje jedinice koje se bave pretežno prodajom stanovništvu proizvoda, kao što su lični računari, papirna roba i pisači pribor, boje ili drva, iako se ovi proizvodi ne moraju koristiti za ličnu potrošnju ili upotrebu u domaćinstvu. Rukovanje robom, koje je uobičajeno u trgovini, ne utječe na osnovne karakteristike robe i može uključivati npr. sortiranje, odvajanje, miješanje i pakovanje.

Ova oblast, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika i djelatnosti aukcijskih kuća u vezi s trgovinom na malo.

Ova oblast isključuje:

- prodaju poljoprivrednih proizvoda od strane poljoprivrednika (vidi oblast 01)
- proizvodnju i prodaju proizvoda iz vlastite proizvodnje, koja se općenito razvrstava u područje prerađivačke industrije, oblasti 10 - 32
- trgovinu motornim vozilima, motociklima i njihovim dijelovima (vidi oblast 45)
- trgovinu žitaricama, rudama, sirovom naftom, industrijskim hemikalijama, željezom i čelikom, industrijskim mašinama i opremom (vidi oblast 46)
- prodaju hrane i pića za konzumiranje u lokalima (na „licu mjesta“) i prodaju hrane koja se iznosi van (vidi oblast 56)
- iznajmljivanje stranovništvu proizvoda za ličnu potrošnju ili upotrebu u domaćinstvu (vidi 77.2)

47.1 Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama

Ova grana uključuje trgovinu na malo raznovrsnom robom u istoj jedinici (nespecijalizirane prodavnice), kao što su supermarketi ili robne kuće.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.11 Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo raznovrsnom robom, među kojom prevladavaju hrana, pića i duhanski proizvodi:
  - djelatnosti prodavnica mješovitom robom, u kojima se, osim hrane, pića i duhanskih proizvoda, prodaje i razna druga roba, kao što su odjeća, namještaj, aparati, željezna roba, kozmetika itd.

47.19 Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo raznovrsnom robom, u kojoj ne prevladavaju hrana, pića i duhanski proizvodi
- djelatnosti robnih kuća koje se bave prodajom raznovrsne robe, uključujući odjeću, namještaj, aparate, željeznu robu, kozmetiku, nakit, igračke, sportsku opremu itd.

47.2 Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.21 Trgovina na malo voćem i povrćem u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo svježim voćem i povrćem
- trgovinu na malo pripremljenim i konzerviranim voćem i povrćem

47.22 Trgovina na malo mesom i mesnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo mesom i mesnim proizvodima (uključujući meso peradi)

47.23 Trgovina na malo ribama, ljuskarima i mekušcima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo ribom, morskim plodovima i njihovim proizvodima

47.24 Trgovina na malo hljebom, proizvodima od brašna, kolačima i slatkišima u specijaliziranim prodavnicama

47.25 Trgovina na malo pićima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo pićima (ne za konzumiranje na „licu mjesta“):
  - alkoholnim pićima
  - bezalkoholnim pićima

47.26 Trgovina na malo duhanskim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo duhanom
- trgovinu na malo duhanskim proizvodima

47.29 Ostala trgovina na malo prehrambenim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo mliječnim proizvodima i jajima
- trgovinu na malo ostalim prehrambenim proizvodima, d. n.

47.3 Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.30 Trgovina na malo motornim gorivima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo gorivima za motorna vozila i motocikle

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na malo mazivima i proizvodima za hlađenje za motorna vozila

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko gorivima (vidi 46.71)
- trgovinu na malo plinom u bocama za domaćinstvo (vidi 47.7)

47.4 Trgovina na malo informacijsko-komunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama

Ova grana uključuje trgovinu na malo opremom informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT), kao što su računari i periferna oprema, telekomunikacijska oprema te elektronički uređaji za široku potrošnju u specijaliziranim prodavnicama.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.41 Trgovina na malo računarima, perifernim jedinicama i softverom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo računarima
- trgovinu na malo računarskom perifernom opremom
- trgovinu na malo konzolama za videoigre
- trgovinu na malo standardnim softverom, uključujući videoigre

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo praznim vrpcama i diskovima (vidi 47.63)

47.42 Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na malo mobilnim telefonima u specijaliziranim prodavnicama

47.43 Trgovina na malo audio i videoopremom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo radio i televizijskom opremom
- trgovinu na malo audio i videoopremom
- trgovinu na malo CD i DVD-uređajima

47.5 Trgovina na malo ostalom opremom za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama

Ova grana uključuje trgovinu na malo opremom za domaćinstvo, kao što su tekstil, željezna roba, tepisi, električni aparati za domaćinstvo ili namještaj, u specijaliziranim prodavnicama.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.51 Trgovina na malo tekstilom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo tkaninama
- trgovinu na malo koncem za pletenje
- trgovinu na malo osnovnim materijalom (podlogom) za izradu tepiha, goblena ili za vezenje
- trgovinu na malo tekstilom
- trgovinu na malo pozamanterijom i priborom: iglama, koncima za šivanje itd.

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo odjećom (vidi 47.71)

47.52 Trgovina na malo metalnom robom, bojama i staklom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo metalnom robom
- trgovinu na malo bojama, premazima i lakovima
- trgovinu na malo ravnim staklom
- trgovinu na malo ostalim građevinskim materijalom, kao što su cigle, drvo, sanitarna oprema, stolarija od svih vrsta materijala
- trgovinu na malo materijalom i opremom „uradi sam“

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na malo kosilicama za travu
- trgovinu na malo saunama

47.53 Trgovina na malo tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo tepisima i prostiračima za pod
- trgovinu na malo zastorima i zavjesama
- trgovinu na malo zidnim tapetama i podnim oblogama

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo plutenim pločama za oblaganje podova (vidi 47.52)

47.54 Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo audio i videoopremom (vidi 47.43)

47.59 Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za domaćinstvo u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo namještajem za domaćinstvo
- trgovinu na malo opremom za rasvjetu
- trgovinu na malo kuhinjskim posuđem, priborom za jelo, predmetima od gline, stakla, porculana i keramike
- trgovinu na malo proizvodima od drva, pluta i pruća
- trgovinu na malo neelektričnim aparatima za domaćinstvo
- trgovinu na malo muzičkim instrumentima i muzikalijama
- trgovinu na malo sigurnosnim sistemima, kao što su ključanice, sefovi i sigurnosni pretinci (trezori), bez usluga ugradnje ili održavanja
- trgovinu na malo predmetima i opremom za domaćinstvo, d. n.

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo antikvitetima (vidi 47.79)

47.6 Trgovina na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju u specijaliziranim prodavnicama

Ova grana uključuje trgovinu na malo proizvodima za kulturu i rekreaciju, kao što su knjige, novine, muzički i videozapisi, sportska oprema, igre i igračke, u specijaliziranim prodavnicama.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.61 Trgovina na malo knjigama u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo knjigama svih vrsta

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo rabljenim i antiknim knjigama (vidi 47.79)

47.62 Trgovina na malo novinama, papirnom robom i pišaćim priborom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na malo kancelarijskim priborom, kao što su olovke, hemijske olovke, papir itd.

47.63 Trgovina na malo muzičkim i videozapisima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo muzičkim zapisima, audiovrcama, CD-ima i kasetama
- trgovinu na malo videovrcama i DVD-ima

Ovaj razred, također, uključuje:

- trgovinu na malo praznim vrcama i diskovima

47.64 Trgovina na malo sportskom opremom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo sportskom opremom, priborom za ribolov, opremom za kampiranje, čamcima i biciklima

47.65 Trgovina na malo igrama i igračkama u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo igrama i igračkama koje su izrađene od svih vrsta materijala

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo konzolama za videoigre (vidi 47.41)
- trgovinu na malo standardnim softverom, uključujući videoigre (vidi 47.41)

47.7 Trgovina na malo ostalom robom u specijaliziranim prodavnicama

Ova grana uključuje djelatnosti specijaliziranih prodavnica koje se bave prodajom određenih grupa proizvoda koje nisu uključene u druge dijelove klasifikacije, kao što su odjeća, obuća i proizvodi od kože, farmaceutski proizvodi i medicinski preparati, satovi, suveniri, sredstva za čišćenje, oružje, cvijeće i kućni ljubimci te ostalo. Također je uključena trgovina na malo rabljenom robom u specijaliziranim prodavnicama.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.71 Trgovina na malo odjećom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo odjećom
- trgovinu na malo proizvodima od krzna
- trgovinu na malo priborom za odjeću, kao što su rukavice, kravate itd.

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo tekstilom (vidi 47.51)

47.72 Trgovina na malo obućom i proizvodima od kože u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo obućom
- trgovinu na malo proizvodima od kože
- trgovinu na malo priborom za putovanje od kože i umjetne kože

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo specijalnom sportskom obućom, kao što su skijaške cipele (pancerice) (vidi 47.64)

47.73 Apoteke

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo farmaceutskim proizvodima

47.74 Trgovina na malo medicinskim preparatima i ortopedskim pomagalicama u specijaliziranim prodavnicama

47.75 Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo parfemima, kozmetičkim i toaletnim proizvodima

47.76 Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, gnojivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijaliziranim prodavnicama

47.77 Trgovina na malo satovima i nakitom u specijaliziranim prodavnicama

47.78 Ostala trgovina na malo novom robom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo fotografskom, optičkom i preciznom opremom
- djelatnosti optičara
- trgovinu na malo suvenirima, rukotvorinama i religijskim proizvodima
- djelatnosti prodajnih umjetničkih galerija
- trgovinu na malo lož-uljem za domaćinstvo, plinom u bocama, ugljenom i ogrjevnim drvom
- trgovinu na malo oružjem i municijom
- trgovinu na malo filatelističkim markama i kovanicama
- usluge trgovine na malo prodajnih umjetničkih galerija
- trgovinu na malo neprehrambenim proizvodima, d. n.

47.79 Trgovina na malo rabljenom robom u specijaliziranim prodavnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo rabljenim knjigama
- trgovinu na malo ostalom rabljenom robom
- trgovinu na malo antikvitetima
- djelatnosti aukcijskih kuća u vezi s trgovinom na malo

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo rabljenim motornim vozilima (vidi 45.1)
- aukciju putem interneta i ostale aukcije izvan prodajnih prostora (u vezi s trgovinom na malo) (vidi 47.91, 47.99)
- djelatnosti zalagaonica (vidi 64.92)

47.8 Trgovina na malo na štandovima i tržnicama

Ova grana uključuje trgovinu na malo bilo kojom vrstom novih ili rabljenih proizvoda većinom na pokretnim štandovima duž javnih saobraćajnica ili na stalnom mjestu na tržnicama.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.81 Trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo pripremljenom hranom za konzumiranje na „licu mjesta“ (vidi 56.10)

47.82 Trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama

47.89 Trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama, kao što su:
  - tepisi i prostirači
  - knjige
  - igre i igračke
  - aparati za domaćinstvo i elektronički uređaji za široku potrošnju
  - muzički i videozapisi

47.9 Trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica

Ova grana uključuje djelatnosti trgovine na malo putem pošte, interneta, prodajom od vrata do vrata, pomoću samoposlužnih aparata itd.

Ova grana, također, uključuje trgovinu na malo putem posrednika.

47.91 Trgovina na malo putem pošte ili interneta

Ovaj razred uključuje djelatnosti trgovine na malo putem pošte ili interneta, tj. djelatnosti trgovine na malo kada kupac donosi odluku o kupovini na osnovu oglasa, kataloga, informacije dobivene s internetskih stranica ili nekih drugih oblika oglašavanja. Kupac naručuje robu poštom, telefonom ili putem interneta (obično pomoću posebnih metoda naručivanja koje se nalaze na internetskim stranicama). Kupljeni proizvodi se mogu preuzeti direktno s interneta ili se fizički dostavljaju kupcu (naručiocu).

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo bilo kojom vrstom proizvoda putem pošte
- trgovinu na malo bilo kojom vrstom proizvoda putem interneta

Ovaj razred, također, uključuje:

- direktnu prodaju putem televizije, radija i telefona
- aukcije putem interneta u vezi s trgovinom na malo

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo motornim vozilima te dijelovima i priborom za motorna vozila putem interneta (vidi grane 45.1, 45.3)
- trgovinu na malo motociklima te dijelovima i priborom za motocikle putem interneta (vidi 45.40)

47.99 Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, štandova i tržnica

Ovaj razred uključuje:

- trgovinu na malo bilo kojom vrstom proizvoda koja nije uključena u prethodnim razredima:
  - direktnu prodaju ili prodaju od vrata do vrata

Struktura KD BiH 2010 sa objašnjenjima

- prodaju pomoću samoposlužnih aparata itd.
- direktnu prodaju goriva (lož-ulja, drva za loženje itd.), uz dostavu kupcu
- aukcije izvan prodavnica (u vezi s trgovinom na malo, osim interneta)
- trgovinu na malo putem posrednika (izvan prodavnica)

PODRUČJE H - PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

Ovo područje uključuje djelatnosti u vezi s obavljanjem putničkog ili robnog prijevoza, bilo redovnog ili vanrednog, željeznicom, cjevovodom, cestom, vodom ili zrakom te prateće djelatnosti na terminalima i parkiralištima, pretovar tereta, skladištenje itd. U ovo područje uključeno je iznajmljivanje prijevoznih sredstava i opreme s vozačem ili rukovaocem. Također su uključene poštanska i kurirska djelatnost.

Ovo područje isključuje:

- generalni remont ili popravak prijevoznih sredstava, osim motornih vozila (vidi granu 33.1)
- gradnju, održavanje i popravak cesta, željezničkih pruga, luka, aerodroma (vidi oblast 42)
- održavanje i popravak motornih vozila (vidi 45.20)
- iznajmljivanje prijevoznih sredstava ili opreme bez vozača ili rukovaoca (vidi 77.1, 77.3)

49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport

Ova oblast uključuje prijevoz putnika ili robe cestom i željeznicom, kao i cjevovodni transport robe.

49.1 Željeznički prijevoz putnika, međugradski

49.10 Željeznički prijevoz putnika, međugradski

Ovaj razred uključuje:

- željeznički prijevoz putnika glavnom željezničkom mrežom, koja je razgranata većim geografskim područjem
- željeznički prijevoz putnika međugradskom željeznicom
- djelatnosti vagona za spavanje ili vagon-restorana kao integrirane djelatnosti željezničkih preduzeća

Ovaj razred isključuje:

- prijevoz putnika gradskim i prigradskim prijevoznim sistemima (vidi 49.31)
- djelatnosti putničkog terminala (vidi 52.21)
- rad željezničke infrastrukture; povezane djelatnosti koje se odnose na ranžiranje i manevriranje (vidi 52.21)
- djelatnosti kola za spavanje ili kola za ručanje kada ih obavljaju samostalne jedinice (vidi 55.90, 56.10)

49.2 Željeznički prijevoz robe

49.20 Željeznički prijevoz robe

Ovaj razred uključuje:

- prijevoz robe glavnom željezničkom mrežom, uključujući i prijevoz robe na kratke relacije

Ovaj razred isključuje:

- skladištenje (vidi 52.10)
- djelatnost robnih terminala (vidi 52.21)
- rad željezničke infrastrukture; povezane djelatnosti koje se odnose na ranžiranje i manevriranje (vidi 52.21)
- djelatnost pretovara tereta (vidi 52.24)

49.3 Ostali kopneni prijevoz putnika

Ova grana uključuje sve djelatnosti kopnenog prijevoza putnika, osim željezničkog. Međutim, ovdje je, također, uključen željeznički prijevoz kao dio gradskog i prigradskog prijevoznog sistema.

49.31 Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika

Ovaj razred uključuje:

- kopneni prijevoz putnika gradskim i prigradskim prijevoznim sistemima. Ovdje se mogu uključiti različiti oblici kopnenog prijevoza kao što su autobusi, tramvaji, ulična vozila, trolejbusi, podzemna željeznica, nadzemna željeznica itd. Djelatnost prijevoza realizira se, obično, na redovnim linijama koje poštuju vozni red te preuzimaju i prevoze putnike na utvrđenim stanicama.

Ovaj razred, također, uključuje:

- linije od grada do aerodroma ili od grada do željezničke stanice
- djelatnost uspinjača, žičara itd. ako su dio gradskog ili prigradskog kopnenog tranzitnog sistema

Ovaj razred isključuje:

- prijevoz putnika međugradskom željeznicom (vidi 49.10)

49.32 Taksi služba

Ovaj razred, također, uključuje:

- ostalo iznajmljivanje ličnih automobila s vozačem

49.39 Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- ostali kopneni prijevoz putnika:
  - redovni autobuski prijevoz, dugolinijski
  - čarterске vožnje, izlete i druge povremene prijevozne usluge
  - prijevozna sredstva unutar aerodroma
- rad žičara, uspinjača, skijaških žičara i vučnica ako nisu dio gradskog ili prigradskog tranzitnog sistema

Ovaj razred, također, uključuje:

- prijevoz školskim autobusima i autobusima za prijevoz radnika na posao
- prijevoz putnika vozilima pomoću ljudske ili životinjske snage (rikše ili zaprežna kola)

Ovaj razred isključuje:

- prijevoz vozilima hitne medicinske pomoći (vidi 86.90)

49.4 Cestovni prijevoz robe i usluge preseljenja

Ova grana uključuje cjelokupni kopneni prijevoz robe, osim željezničkog.

49.41 Cestovni prijevoz robe

Ovaj razred uključuje:

- cjelokupni cestovni prijevoz:
  - prijevoz trupaca
  - prijevoz stoke
  - prijevoz rashlađene robe
  - prijevoz teških tereta
  - prijevoz rasutog tereta, uključujući prijevoz cisternama te prikupljanje mlijeka na farmama
  - prijevoz automobila
  - prijevoz otpada i otpadnog materijala, bez sakupljanja ili odlaganja

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje kamiona s vozačem
- prijevoz robe vozilima pomoću ljudske ili životinjske snage (rikše ili zaprežna kola)

Ovaj razred isključuje:

- prijevoz oblovine unutar šume, kao dio usluge u vezi sa sječom drva (vidi 02.40)
- snabdijevanje vodom kamionima (vidi 36.00)
- rad uređaja za pretovar robe na terminalima, 52.21
- usluge pakovanja i ambalažiranja za prijevoz (vidi 52.29)
- poštanske i kurirske djelatnosti (vidi 53.10 i 53.20)
- prijevoz otpada, kao sastavni dio djelatnosti sakupljanja otpada koju provode specijalizirana preduzeća (vidi 38.11 i 38.12)

49.42 Usluge preseljenja

Ovaj razred uključuje:

- usluge preseljenja poslovnih subjekata ili domaćinstava cestovnim prijevozom

49.5 Cjevovodni transport

49.50 Cjevovodni transport

Ovaj razred uključuje:

- transport plina, tečnosti, vode, emulzija i drugih roba pomoću cjevovoda

Ovaj razred, također, uključuje:

- rad pumpnih stanica

Ovaj razred isključuje:

- distribuciju prirodnog ili proizvedenog plina, vode ili pare (vidi 35.22, 35.30 i 36.00)
- transport tečnosti kamionima (vidi 49.41)

50 Vodeni prijevoz

Ova oblast uključuje prijevoz putnika ili robe vodom, bilo da je riječ o redovnom ili vanrednom prijevozu. Također su uključeni vuča ili guranje brodova, izleti, krstarenja, kružna putovanja i razgledanja brodom, prijevoz trajektima, taksijima itd. Iako je mjesto indikator za razdvajanje morskog od slatkovodnog prijevoza, odlučujući faktor, zapravo, vrsta je plovila koje se koristi. Prijevoz plovilima na moru razvrstava se pod grane 50.1 i 50.2, dok se prijevoz koji se koristi drugim vrstama plovila razvrstava pod grane 50.3. i 50.4.

Ova oblast isključuje djelatnosti restorana i barova na palubama broda (vidi razrede 56.10 i 56.30), ako ih izvode izdvojene jedinice.

50.1 Pomorski i priobalni prijevoz putnika

Ova grana uključuje prijevoz putnika plovilima koja su osposobljena za prijevoz morem ili priobaljem. Također je uključen prijevoz putnika na velikim jezerima itd. kada se koriste iste vrste plovila.

50.10 Pomorski i priobalni prijevoz putnika

Ovaj razred uključuje:

- prijevoz putnika morem i priobaljem, redovni ili vanredni:
  - prijevoz brodovima ili čamcima za izlete, krstarenja, kružna putovanja ili razgledanje
  - prijevoz trajektima, taksijima na vodi itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje čamaca za razonodu s posadom za prijevoz morem i priobaljem (npr. za ribolov)

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti restorana i barova na brodovima, kada ih obavljaju odvojene jedinice (vidi 56.10 i 56.30)
- iznajmljivanje čamaca i jedrilica za razonodu, bez posade (vidi 77.21)
- iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca, bez posade (vidi 77.34)
- djelatnost „kockarnica na vodi“ (vidi 92.00)

50.2 Pomorski i priobalni prijevoz robe

Ova grana uključuje pomorski prijevoz robe plovilima koja su osposobljena za prijevoz morem ili priobaljem. Također je uključen prijevoz robe na velikim jezerima itd. kada se koriste iste vrste plovila.

50.20 Pomorski i priobalni prijevoz robe

Ovaj razred uključuje:

- prijevoz robe morem ili priobaljem, redovni ili vanredni
- prijevoz vučom ili guranjem teglenica, morskih platformi za bušenje i crpljenje nafte itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje plovila s posadom za morski i priobalni prijevoz robe

Ovaj razred isključuje:

- skladištenje robe (vidi 52.10)
- rad luka i druge pomoćne djelatnosti, kao što su: pristajanje i vezivanje broda, pilotiranje, prijevoz tereta pomoću maune (teglence), spašavanje plovila (vidi 52.22)
- pretovar tereta (vidi 52.24)
- iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca, bez posade (vidi 77.34)

50.3 Prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putevima

Ova grana uključuje prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putevima, uključujući plovila koja nisu prikladna za prijevoz morem.

50.30 Prijevoz putnika unutrašnjim vodenim putevima

Ovaj razred uključuje:

- prijevoz putnika rijekama, kanalima, jezerima i ostalim unutrašnjim vodenim putevima, uključujući prijevoz unutar luka i pristaništa

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje čamaca za razonodu s posadom za prijevoz unutrašnjim vodenim putevima

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje čamaca i jedrilica za razonodu, bez posade (vidi 77.21)

50.4 Prijevoz robe unutrašnjim vodenim putevima

Ova grana uključuje prijevoz robe unutrašnjim vodenim putevima, uključujući plovila koja nisu prikladna za prijevoz morem.

50.40 Prijevoz robe unutrašnjim vodenim putevima

Ovaj razred uključuje:

- prijevoz robe rijekama, kanalima, jezerima i drugim unutrašnjim vodenim putevima, uključujući prijevoz unutar luka i pristaništa

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje plovila s posadom za prijevoz robe unutrašnjim vodenim putevima

Ovaj razred isključuje:

- pretovar tereta (vidi 52.24)
- iznajmljivanje komercijalnih brodova ili čamaca, bez posade (vidi 77.34)

51 Zračni prijevoz

Ova oblast uključuje prijevoz putnika ili robe zrakom ili svemirom.

Ova oblast isključuje:

- zaprašivanje usjeva (vidi 01.61)
- remont aviona i avionskih motora (vidi 33.16)
- djelatnost aerodroma (vidi 52.23)
- reklamiranje iz zraka (vidi 73.11)
- fotografiranje iz zraka (vidi 74.20)

51.1 Zračni prijevoz putnika

51.10 Zračni prijevoz putnika

Ovaj razred uključuje:

- zračni prijevoz putnika na redovnim linijama i prema utvrđenom redu letenja
- čarter-letove za putnike
- panoramsko razgledanje iz zraka

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje opreme i zračnih prijevoznih sredstava za zračni prijevoz putnika s rukovaocem
- ostale djelatnosti zračnog prijevoza, kao što su:
  - prijevoz putnika koji obavljaju aeroklubovi u svrhu poduke ili razonode

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje opreme i zračnih prijevoznih sredstava za zračni prijevoz bez rukovaoca (vidi 77.35)

51.2 Zračni prijevoz robe i svemirski prijevoz

51.21 Zračni prijevoz robe

Ovaj razred uključuje:

- zračni prijevoz robe na redovnim linijama i prema utvrđenom redu letenja
- vanredni zračni prijevoz robe

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje opreme i zračnih prijevoznih sredstava s rukovaocem za potrebe zračnog prijevoza robe

51.22 Svemirski prijevoz

Ovaj razred uključuje:

- lansiranje satelita i svemirskih letjelica
- svemirski prijevoz roba i putnika

52 Skladištenje i pomoćne djelatnosti u prijevozu

Ova oblast uključuje skladištenje i pomoćne djelatnosti za prijevoz, kao što su djelatnost prijevozne infrastrukture (npr. aerodromi, morske luke, tuneli, mostovi itd.) i djelatnosti agencija za prijevoz i rukovanje teretima.

52.1 Skladištenje robe

52.10 Skladištenje robe

Ovaj razred uključuje:

- rad skladišta i skladišnih objekata za sve vrste robe:
  - silosa za žitarice, skladišta za mješovitu robu, rashladnih skladišta, skladišta cisterni (tankova)

Ovaj razred, također, uključuje:

- skladištenje roba u slobodnim zonama
- komore za naglo zamrzavanje

Ovaj razred isključuje:

- parkirališta za motorna vozila (vidi 52.21)
- djelatnost vlastitih skladišnih prostora (vidi 68.20)
- iznajmljivanje praznih prostora (vidi 68.20)

52.2 Pomoćne djelatnosti u prijevozu

Ova grana uključuje prateće djelatnosti u prijevozu putnika ili roba, kao što je rad dijelova prijevozne infrastrukture, ili djelatnosti koje se odnose na rukovanje teretima prije, poslije ili između pojedinih prijevoznih segmenata. Uključeni su rad i održavanje cjelokupne prijevozne opreme.

52.21 Uslužne djelatnosti u vezi s kopnenim prijevozom

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti koje se odnose na kopneni prijevoz putnika, životinja ili robe:
  - rad terminala, kao što su željezničke stanice, autobuske stanice i ranžirne (teretne) stanice
  - usluge željezničke infrastrukture
  - uslužne djelatnosti u vezi s cestama, mostovima, tunelima, parkiralištima ili javnim garažama, parkiralištima za bicikle, objektima za čuvanje kamp-kućica zimi
- ranžiranje, prespajanje i manevriranje
- vuču vozila i pomoć na cesti
- vuču vagona (vozova)

Ovaj razred, također, uključuje:

- ukapljivanje plina za potrebe prijevoza

Ovaj razred isključuje:

- pretovar tereta (vidi 52.24)

52.22 Uslužne djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti u vezi s vodenim prijevozom putnika, životinja ili robe:
  - rad terminala, kao što su luke i pristaništa
  - rad ustava (prevodnica) na vodenim tokovima itd.
  - djelatnosti navođenja, pilotiranja i pristajanja brodova
  - djelatnosti prijevoza tereta pomoću mauna (teglenica), djelatnosti spašavanja

- djelatnosti svjetionika

Ovaj razred isključuje:

- pretovar tereta (vidi 52.24)
- rad marina (vidi 93.29)

52.23 Uslužne djelatnosti u vezi sa zračnim prijevozom

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti koje se odnose na zračni prijevoz putnika, životinja ili robe:
  - rad terminala, kao što su aerodromi itd.
  - djelatnosti aerodroma i kontrole leta
  - uslužne djelatnosti na uzletištima aerodroma (na tlu) itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- usluge gašenja požara i protivpožarne zaštite na aerodromima

Ovaj razred isključuje:

- pretovar tereta (vidi 52.24)
- djelatnost škola za letenje (vidi 85.32, 85.53)

52.24 Pretovar tereta

Ovaj razred uključuje:

- utovar i istovar tereta ili putničkog prtljaga, bez obzira na vrstu prijevoza
- utovar u potpalublje
- utovar i istovar tereta sa željezničkih vagona

Ovaj razred isključuje:

- rad terminala (vidi 52.21, 52.22 i 52.23)

52.29 Ostale pomoćne djelatnosti u prijevozu

Ovaj razred uključuje:

- otpremanje tereta, djelatnosti špedicije
- organiziranje prijevoza željeznicom, cestom, morem ili zrakom
- organiziranje grupnih i individualnih isporuka, uključujući preuzimanje i isporuku roba te grupiranje pošiljki
- izdavanje i pribavljanje transportne dokumentacije i tovarnih listova
- djelatnosti carinskih zastupnika
- djelatnosti prekomorskih špeditera i agencija za zračni prijevoz tereta (avio-špeditera)
- posredovanje prostorima za odlaganje tereta u brodskim lukama i na aerodromima
- djelatnost rukovanja robom, npr. privremeno pakovanje robe isključivo radi zaštite robe za vrijeme prijevoza, prepakivanje, uzimanje uzorka, vaganje robe

Ovaj razred isključuje:

- kurirske djelatnosti (vidi 53.20)
- pružanje usluga osiguranja motornih vozila, plovila, aviona i osiguranje prijevoza (vidi 65.12)
- djelatnosti putničkih agencija (vidi 79.11)
- djelatnosti turoperatora (vidi 79.12)
- pomoćne usluge u turizmu (vidi 79.90)

53 Poštanske i kurirske djelatnosti

Ova oblast uključuje poštanske i kurirske djelatnosti, kao što su prijem, prijevoz te uručenje pošte i paketa u skladu s različitim ugovorima.

Distribucija i usluge kurira su, također, uključene.

53.1 Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga

53.10 Djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga

Ovaj razred uključuje djelatnosti pružanja univerzalnih poštanskih usluga od strane jednog ili više davalaca univerzalnih poštanskih usluga. Usluge uključuju upotrebu jedinstvene poštanske mreže, uključujući mjesta za prijem poštanskih pošiljaka, centre za razvrstavanje i obradu pošiljki te kancelarije za preuzimanje i uručenje pošiljki. Uručenje može uključivati pismovne pošiljke, npr. pisma, razglednice, štampane stvari (novine, časopisi, oglasnici itd.), male pakete, robu ili dokumente. Također su uključene ostale usluge za podršku obavljanja univerzalnih poštanskih usluga.

Ovaj razred uključuje:

- prikupljanje, razvrstavanje, prijevoz i uručenje (domaćih ili međunarodnih) pismovnih pošiljki i paketa koje obavljaju davaoci univerzalnih poštanskih usluga. Može se uključiti jedna ili više vrsta prijevoza, a djelatnost se može obavljati vlastitim (privatnim) ili javnim prijevozom.
- sakupljanje pismovnih pošiljki i paketa iz javnih sandučića za građanstvo ili iz poštanskih kancelarija
- "rezervirane poštanske usluge" - vrste univerzalnih poštanskih usluga koje može pružati samo javni poštanski operater

Ovaj razred isključuje:

- poslove poštanskih žiroračuna, štednih računa i ostale finansijske poslove koje obavljaju poštanske kancelarije (vidi 64.19)

53.2 Djelatnosti pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga

53.20 Djelatnosti pružanja ostalih poštanskih i kurirskih usluga

Ovaj razred uključuje:

- prikupljanje, razvrstavanje, prijevoz i isporuku (domaće i međunarodne) pismovnih pošiljki i paketa od preduzeća koja nisu davaoci univerzalnih poštanskih usluga. Može se uključiti jedna ili više vrsta prijevoza, a djelatnost se može obavljati bilo vlastitim (privatnim), bilo javnim prijevozom.

Ovaj razred, također, uključuje:

- usluge isporuke na kućnu adresu

Ovaj razred isključuje:

- prijevoz robe (vidi prema vrsti prijevoznog sredstva, 49.20, 49.41, 50.20, 50.40, 51.21 i 51.22)

PODRUČJE I - DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)

Ovo područje uključuje pružanje usluga smještaja za kraći boravak za posjetioce i ostale putnike te pružanje usluga pripremanja obroka hrane i pića koja se mogu odmah konzumirati. Količina i vrsta dopunskih usluga koje se mogu osigurati unutar ovog područja veoma varira.

Ovo područje isključuje pružanje usluga smještaja za duži boravak, što se smatra glavnim boravištem i razvrstava se pod područje L - Poslovanje nekretninama. Također je isključena priprema obroka, hrane i pića koja se ne mogu odmah konzumirati ili se prodaju putem neovisnih distributivnih kanala, npr. djelatnošću trgovine na veliko ili trgovine na malo. Priprema tih obroka hrane razvrstava se pod područje C - Prerađivačka industrija.

55 Smještaj

Ova oblast uključuje pružanje usluga smještaja za kraći boravak za posjetioce i ostale putnike. Također su uključene usluge pružanja smještaja za duži boravak za studente, radnike i slične pojedince. Neke jedinice mogu pružati samo usluge smještaja, dok druge mogu pružati kombinaciju usluga smještaja, usluga pripremanja obroka i/ili opremu za rekreaciju.

Ova oblast isključuje djelatnosti koje se odnose na pružanje usluga dužeg boravka, koje se smatra glavnim boravištem u objektima kao što su apartmani koji se iznajmljuju mjesečno ili godišnje te se razvrstavaju pod područje L - Poslovanje nekretninama.

55.1 Hoteli i sličan smještaj

55.10 Hoteli i sličan smještaj

Ovaj razred uključuje pružanje usluga smještaja u pravilu na dnevnoj ili sedmičnoj osnovi, uglavnom za kraći boravak posjetilaca. Jedinice koje su ovdje razvrstane pružaju smještaj u namještenim sobama i apartmanima, katkad s čajnom kuhinjom, osiguravaju dnevno čišćenje i spremanje kreveta te nude gostima dopunske usluge, kao što su usluge hrane i pića, parkiranje, usluge pranja veša, bazene za plivanje i dvorane za vježbanje, opremu za rekreaciju te opremu za konferencije i sastanke.

Ovaj razred uključuje smještaj u:

- hotelima
- turističkim naseljima (hotelska, apartmanska i slična naselja)
- apartmanskim hotelima
- motelima

Ovaj razred isključuje:

- pružanje usluga smještaja u kućama te namještenim ili nenamještenim stanovima ili apartmanima za stalni boravak, koji se iznajmljuju po pravilu mjesečno ili godišnje (vidi oblast 68)

55.2 Odmarališta i slični objekti za kraći odmor

55.20 Odmarališta i slični objekti za kraći odmor

Ovaj razred uključuje pružanje usluga smještaja u pravilu na dnevnoj ili sedmičnoj osnovi, uglavnom za kratki boravak posjetilaca, u prostorijama koje se sastoje od namještenih soba ili prostora za boravak/gošćenje i spavanje, s opremom za kuhanje ili s potpuno opremljenim kuhinjama. Mogu izgledati kao apartmani ili stanovi u malim samostojećim, višefunkcionalnim zgradama ili grupama zgrada, samostojećim bungalovima ili seoskim kućama i kolibama. Pruža se veoma mali broj komplementarnih usluga, ako se uopće ikakve pružaju.

Ovaj razred uključuje smještaj u:

- dječijim i ostalim odmaralištima

- stanovima za odmor i bungalovima
- seoskim kućama i kolibama bez usluga održavanja
- omladinskim hostelima i planinarskim domovima

Ovaj razred isključuje:

- pružanje usluga smještaja za kraći boravak s dnevnim čišćenjem, pospremanjem kreveta, uslugama hrane i pića (vidi 55.10)
- pružanje usluga smještaja u kućama te namještenim ili nenamještenim stanovima ili apartmanima za stalni boravak, u pravilu na mjesečnoj ili godišnjoj osnovi (vidi oblast 68)

55.3 Kampovi i prostori za kampiranje

55.30 Kampovi i prostori za kampiranje

Ovaj razred uključuje:

- pružanje usluga smještaja u kamp-kućicama ili kamp-prikolicama, prostorima za kampiranje i logorovanje s ciljem razonode, lova ili ribolova, za posjetioce s kraćim boravkom
- pružanje usluga korištenja prostora i pratećih objekata za autodomove (kampere)

Ovaj razred, također, uključuje:

- smještaj u zaklonima ili praznim objektima za postavljanje šatora i/ili vreća za spavanje, bivacima

Ovaj razred isključuje:

- planinarske domove, kolibe i hostele (vidi 55.20)

55.9 Ostali smještaj

55.90 Ostali smještaj

Ovaj razred uključuje pružanje usluga smještaja za privremeni ili duži boravak u jednokrevetnim ili višekrevetnim sobama ili domovima za studente, (sezonske) radnike migrante te ostale pojedince.

Ovaj razred uključuje:

- studentske domove
- školske domove
- radničke hostele
- prenoćišta i pansione
- spavaća kola na željeznici (vagoni za spavanje)

56 Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića

Ova oblast uključuje djelatnosti posluživanja hrane i pića, koje uključuju kompletne obroke ili pića za direktnu potrošnju, bez obzira na to je li riječ o tradicionalnim restoranima, samoposlužnim ili brzim restoranima, u obliku trajnih ili privremenih štandova sa ili bez sjedala. Važna je činjenica da se nude obroci, namijenjeni direktnoj potrošnji (konzumaciji na licu mjesta) bez obzira na način pružanja usluga.

Isključena je proizvodnja obroka koja nije namijenjena direktnoj potrošnji ili neće biti konzumirana neposredno te pripremljena hrana koja se ne smatra obrokom (vidi oblast 10 - Proizvodnja prehrambenih proizvoda i oblast 11 - Proizvodnja pića). Isključena je, također, prodaja hrane koja nije proizvedena vlastitom proizvodnjom, one koja se ne smatra obrokom ili onih obroka koji nisu namijenjeni direktnoj potrošnji (vidi područje G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala).

56.1 Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane

56.10 Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane

Ovaj razred uključuje djelatnosti dostavljanja pripremljenih obroka potrošačima, bilo da im je pripremljeni obrok serviran dok su na mjestu ili svako sebi servira izložene pripremljene obroke, bilo da potrošači konzumiraju pripremljene obroke na licu mjesta, odnose ih sa sobom ili su im dostavljeni. Ovo uključuje pripremu i serviranje obroka za direktnu potrošnju s motoriziranog vozila ili kolica za serviranje obroka.

Ovaj razred uključuje djelatnosti:

- restorana
- kafeterija
- restorana brze hrane
- mjesta za pripremu obroka za konzumiranje van objekta pripreme
- kamiona za prodaju sladoleda
- pokretnih kolica s hranom
- pripreme hrane na štandovima na tržnicama

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti restorana i barova vezanih za transport, kada se obavljaju pomoću izdvojenih jedinica

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na malo hranom putem samoposlužnih aparata (vidi 47.99)
- djelatnosti pripreme hrane na bazi koncesija (vidi 56.29)

56.2 Djelatnosti kateringa i ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane

Ova grana uključuje djelatnosti dostavljanja hrane za pojedinačne događaje ili za ugovoreno vremensko razdoblje te djelatnosti dostave hrane na bazi koncesije, kao što je dostavljanje hrane za sportske i slične događaje.

56.21 Djelatnosti kateringa

Ovaj razred uključuje usluge snabdijevanja hranom, koje se zasnivaju na ugovoru s kupcima, na lokaciji koju je odredio kupac, za određeni događaj.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju lako kvarljive hrane za preprodaju (vidi 10.89)
- trgovinu na malo lako kvarljivom hranom (vidi oblast 47)

56.29 Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane

Ovaj razred uključuje industrijski katering, tj. usluge dostave hrane, koje se zasnivaju na ugovoru s kupcem, za određeno razdoblje. Također su uključene djelatnosti dostavljanja hrane koje se zasnivaju na koncesiji za vrijeme sportskih i sličnih događaja. Hrana se, obično, priprema u centralnoj jedinici.

Ovaj razred uključuje:

- usluge dostave hrane na osnovu ugovora (npr. za prijevozna preduzeća)
- djelatnosti dostave hrane na osnovu koncesija za sportske i slične događaje
- djelatnosti kantina i kafeterija (npr. za fabrike, kancelarije, bolnice ili škole) na osnovu koncesije

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju lako kvarljive hrane za preprodaju (vidi 10.89)
- trgovinu na malo lako kvarljivom hranom (vidi oblast 47)

56.3 Djelatnosti pripreme i usluživanja pića

56.30 Djelatnosti pripreme i usluživanja pića

Ovaj razred uključuje djelatnosti pripremanja i serviranja pića za direktnu potrošnju na licu mjesta.

Ovaj razred uključuje djelatnosti:

- barova
- taverni
- koktel barova
- diskoteka (u kojima se ponajprije nude pića)
- pivnica
- kafana
- barova za pripremu voćnih napitaka
- pokretnih prodavača pića

Ovaj razred isključuje:

- preprodaju pakovanog/pripremljenog pića (vidi 47)
- trgovinu na malo pićima putem samoposlužnih aparata (vidi 47.99)
- djelatnost diskoteka i plesnih dvorana koje ne nude pića (vidi 93.29)

PODRUČJE J - INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE

Ovo područje uključuje proizvodnju i distribuciju informacija i kulturnih sadržaja, načine prijenosa ili distribucije tih sadržaja, kao i prijenos podataka, djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom, obradu podataka i ostale informacijske uslužne djelatnosti.

Glavne komponente ovog područja su izdavačke djelatnosti (oblast 58), uključujući izdavanje softvera, zatim proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa (oblast 59), emitiranje radio i TV programa (oblast 60), telekomunikacije (oblast 61), računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima (oblast 62) te informacijske uslužne djelatnosti (oblast 63).

Izdavanje uključuje preuzimanje autorskih prava na sadržaj (informacijske proizvode) i omogućavanje dostupnosti tih sadržaja široj javnosti uključivanjem u (ili pripremom za) reprodukciju i distribuciju tih sadržaja u različitim oblicima. Svi mogući oblici izdavanja (štampani, elektronički ili audiooblik, na internetu, kao multimedijски proizvodi poput CD-ROM priručnika itd.) uključeni su u ovo područje.

Djelatnosti koje se odnose na proizvodnju i distribuciju televizijskog programa uključene su u oblasti 59, 60 i 61, koje odražavaju različite faze u ovom procesu. Individualne komponente, kao što su filmovi, televizijske serije itd. rezultat su djelatnosti iz oblasti 59, dok je stvaranje cjelokupnog televizijskog programa, iz komponenata koje se proizvode u oblasti 59 ili ostalih komponenata (kao što su vijesti uživo), uključeno u oblast 60. Oblast 60, također, uključuje emitiranje tog programa od strane proizvođača. Distribucija cjelokupnog televizijskog programa od treće strane, tj. bez ikakvih izmjena sadržaja, uključena je u oblast 61. Distribucija u oblasti 61 može se provesti emitiranjem, satelitskim ili kablovskim sistemima.

58 Izdavačke djelatnosti

Ova oblast uključuje izdavanje knjiga, brošura, letaka, rječnika, enciklopedija, atlasa, geografskih karti i grafikona; izdavanje novina i časopisa; popise datoteka i popise korisničkih adresa te ostalo izdavaštvo kao i izdavanje softvera.

Izdavanje uključuje preuzimanje autorskih prava na sadržaje (informacijskih proizvoda) i omogućavanje dostupnosti tih sadržaja široj javnosti uključivanjem u (ili pripremom za) reprodukciju i distribuciju tih sadržaja u različitim oblicima. Svi mogući oblici izdavanja (štampani, elektronički ili audiooblik, na internetu, kao multimedijски proizvodi poput CD-ROM priručnika itd.), osim izdavanja filmova, uključeni su u ovu oblast.

Ova oblast isključuje djelatnost izdavanja filmova, videovrpici i filmova na DVD-u ili sličnim medijima (oblast 59), proizvodnju master-kopija za snimke ili audiomaterijal (oblast 59). Također je isključeno štampanje (vidi 18.11, 18.12) i masovno umnožavanje snimljenih medija (vidi 18.20).

58.1 Izdavanje knjiga, periodičnih publikacija i ostale izdavačke djelatnosti

Ova grana uključuje djelatnosti izdavanja knjiga, novina, magazina i ostalih časopisa, imenika i popisa korisničkih adresa i ostalih radova, kao što su fotografije, gravure, razglednice, vozni redovi, formulari, poster i te reprodukcije umjetničkih djela. Ove radove karakterizira intelektualna kreativnost koja je potrebna prilikom njihovog stvaranja i obično je zaštićena autorskim pravima.

58.11 Izdavanje knjiga

Ovaj razred uključuje djelatnost izdavanja knjiga u štampanom, elektroničkom (CD, elektronička prikazivanja itd.) ili audioobliku ili na internetu.

Ovaj razred uključuje:

- izdavanje knjiga, brošura, letaka i sličnih publikacija, uključujući izdavanje rječnika i enciklopedija
- izdavanje atlasa, geografskih karti i grafikona
- izdavanje zvučnih (audio) knjiga

- izdavanje enciklopedija itd. na CD-ROM-u

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju globusa (vidi 32.99)
- izdavanje promotivnog materijala (vidi 58.19)
- izdavanje muzičkih zapisa i knjiga (vidi 59.20)
- djelatnosti slobodnih autora (vidi 90.03)

58.12 Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa

Ovaj razred uključuje izdavanje popisa podataka/informacija (baze podataka), koji su zaštićeni u svom obliku, ali ne i u sadržaju. Ti se popisi mogu izdati u štampanom ili elektroničkom obliku.

Ovaj razred uključuje:

- izdavanje popisa korisničkih adresa
- izdavanje telefonskih imenika
- izdavanje ostalih adresara i kompilacija, kao što su pravni propisi, pregled farmaceutskih proizvoda (lista lijekova) itd.

58.13 Izdavanje novina

Ovaj razred uključuje djelatnosti izdavanja novina, uključujući oglasnike, koje izlaze najmanje četiri puta sedmično. Mogu se izdavati u štampanom ili elektroničkom obliku, uključujući i na internetu.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti novinskih agencija (vidi 63.91)

58.14 Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija

Ovaj razred uključuje djelatnosti izdavanja časopisa i ostalih periodičnih publikacija koje izlaze manje od četiri puta sedmično. Mogu se izdavati u štampanom ili elektroničkom obliku, uključujući i na internetu. Ovaj razred, također, uključuje izdavanje rasporeda radijskog i televizijskog programa.

58.19 Ostala izdavačka djelatnost

Ovaj razred uključuje:

- izdavanje (uključujući na internetu):
  - kataloga
  - fotografija, gravura i razglednica
  - čestitki
  - formulara
  - postera, reprodukcija umjetničkih djela
  - promotivnog materijala
  - ostalih publikacija
- objavljivanje statističkih podataka i ostalih informacija na internetu

Ovaj razred isključuje:

- izdavanje oglasnika (vidi 58.13)
- pružanje usluga softvera na internetu (hosting aplikacija i pružanje aplikacijskih usluga) (vidi 63.11)

58.2 Izdavanje softvera

58.21 Izdavanje računarskih igara

Ovaj razred uključuje:

- izdavanje računarskih igara za sve platforme

58.29 Izdavanje ostalog softvera

Ovaj razred uključuje:

- izdavanje standardnog softvera, spremnog za upotrebu, uključujući prijevod ili prilagođavanje standardnog softvera za određeno tržište, za vlastiti račun:
  - operativnih sistema
  - poslovnih i drugih aplikacija

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje softvera (vidi 18.20)
- trgovinu na malo standardnim softverom (vidi 47.41)
- izradu softvera, koja nije povezana s izdavanjem, uključujući prijevod ili prilagođavanje standardnog softvera za određeno tržište, uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi 62.01)
- pružanje usluga softvera na internetu (hosting aplikacija i pružanje aplikacijskih usluga) (vidi 63.11)

59 Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa, djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa

Ova oblast uključuje proizvodnju igranih i dokumentarnih filmova na filmskoj vrpici, videovrpici ili disku za direktno prikazivanje u kinima ili na televiziji; pomoćne djelatnosti kao što su montaža filmova, izrezivanje, sinhronizacija itd.; distribuciju filmova i drugih filmskih proizvoda ostalim industrijama; prikazivanje filmova ili drugih filmskih proizvoda. Također uključuje kupovinu i prodaju prava na distribuciju filmova ili drugih filmskih proizvoda.

Ova oblast, također, uključuje djelatnosti snimanja zvuka, tj. proizvodnju originalnih zvučnih zapisa (master-kopija), izdavanje, promociju i njihovu distribuciju, izdavanje muzičkih zapisa, kao i djelatnosti snimanja zvučnih zapisa u studiju ili drugdje.

59.1 Proizvodnja i distribucija filmova, videofilmova i televizijskog programa

Ova grana uključuje snimanje igranih i dokumentarnih filmova na filmskoj vrpici, videovrpici, DVD-u ili nekom drugom mediju, uključujući digitalnu distribuciju, za direktno prikazivanje u kinima ili na televiziji; pomoćne djelatnosti kao što su montaža filmova, izrezivanje, sinhronizacija itd.; distribuciju filmova ili drugih filmskih proizvoda (videovrpici, DVD-a itd.) ostalim industrijama; prikazivanje filmova.

Također uključuje kupovinu i prodaju prava na distribuciju filmova ili drugih filmskih proizvoda.

59.11 Proizvodnja filmova, videofilmova i televizijskog programa

Ovaj razred uključuje:

- proizvodnju igranih filmova, videofilmova, televizijskih emisija (televizijskih serija, dokumentarnih filmova itd.) ili televizijskih promotivnih poruka

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje filmova (osim umnožavanja igranih filmova za kinodistribuciju), kao i umnožavanje audio i videovrpici, CD-a ili DVD-a s master-kopija (vidi 18.20)
- trgovinu na veliko snimljenim videovrpticama, CD-ima i DVD-ima (vidi 46.43)
- trgovinu na veliko praznim videovrpticama i CD-ima (vidi 46.52)
- trgovinu na malo videovrpticama, CD-ima i DVD-ima (vidi 47.63)
- djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, videofilmova i televizijskog programa (vidi 59.12)
- snimanje zvučnih zapisa i snimanje knjiga na vrpicama (vidi 59.20)
- emitiranje televizijskog programa (vidi 60.2)
- izradu cjelokupnog televizijskog programa (vidi 60.2)
- obradu filma, osim za filmsku industriju (vidi 74.20)
- djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija (vidi 74.90)

- iznajmljivanje videovrpce i DVD-a građanstvu (vidi 77.22)
- direktno (tj. simultano) titlovanje televizijskih prijenosa uživo, sastanaka, konferencija itd. (vidi 82.99)
- djelatnosti slobodnih glumaca, animatora, reditelja, scenografa, tehničkih stručnjaka (vidi 90.0)

59.12 Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, videofilmova i televizijskog programa

Ovaj razred uključuje djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, videofilmova i televizijskog programa, kao što su montaža, prebacivanje filmova/vrpce, dodavanje naslova i podnaslova, kao i prijevoda, izrada odjavnih špica, računarska grafika, animacija i specijalni efekti, razvijanje i obrada filmskih vrpce, kao i djelatnosti filmskih laboratorija i specijalnih laboratorija za animirane filmove.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti filmskih arhiva itd.

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje filmova (osim umnožavanja igranih filmova za kinodistribuciju), kao i umnožavanje audio i videovrpce, CD-a ili DVD-a s master-kopija (vidi 18.20)
- trgovinu na veliko snimljenim videovrpama, CD-ima i DVD-ima (vidi 46.43)
- trgovinu na veliko praznim videovrpama i CD-ima (vidi 46.52)
- trgovinu na malo videovrpama, CD-ima i DVD-ima (vidi 47.63)
- obradu filma, osim za filmsku industriju (vidi 74.20)
- iznajmljivanje video vrpce i DVD-a građanstvu (vidi 77.22)
- djelatnosti slobodnih glumaca, animatora, reditelja, scenografa, tehničkih stručnjaka (vidi 90.0)

59.13 Distribucija filmova, videofilmova i televizijskog programa

Ovaj razred uključuje:

- distribuciju filmova, videovrpce, DVD-a i sličnih proizvoda kinima, televizijskim mrežama i stanicama i ostalim prikazivačima

Ovaj razred, također, uključuje:

- stjecanje prava na distribuciju filmova, videovrpce i DVD-a

Ovaj razred isključuje:

- umnožavanje filmova, kao i umnožavanje audio i videovrpce, CD-a ili DVD-a s master-kopija (vidi 18.20)
- trgovinu na veliko snimljenim videovrpama i DVD-ima (vidi 46.43)
- trgovinu na malo snimljenim videovrpama i DVD-ima (vidi 47.63)

59.14 Djelatnosti prikazivanja filmova

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti prikazivanja igranih ili videofilmova u kinima, na otvorenom ili u drugim objektima za prikazivanje filmova
- djelatnosti kinoklubova

59.2 Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa

59.20 Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa

Ovaj razred uključuje djelatnosti snimanja originalnih zvučnih zapisa (master-kopija), kao što su vrpce ili CD-i; izdavanje, promociju i distribuciju zvučnih zapisa trgovcima na veliko, trgovcima na malo ili direktno građanstvu. Te djelatnosti mogu i ne moraju biti u vezi sa snimanjem originalnih zapisa u istoj jedinici. Ako nisu, jedinica koja obavlja te djelatnosti mora steći prava za umnožavanje i distribuciju originalnih zapisa.

Ovaj razred, također, uključuje djelatnost snimanja zvučnih zapisa u studiju ili drugdje, uključujući

snimanje na vrpcu (tj. ne uživo) radioprograma.

Ovaj razred, također, uključuje djelatnosti izdavanja muzičkih zapisa, tj. djelatnosti stjecanja i registriranja autorskih prava za muzičke kompozicije, promociju, davanje odobrenja i upotrebu tih kompozicija za snimanje, na radiju i televiziji, u filmovima, izvođenjima uživo, u štampi ili drugim medijima. Jedinice koje obavljaju ove djelatnosti mogu posjedovati autorska prava ili nastupaju kao zastupnici za autorska prava na zvučne i muzičke zapise u ime vlasnika autorskih prava. Ovdje je uključeno izdavanje muzičkih zapisa i muzikalija.

60 Emitiranje programa

Ova oblast uključuje djelatnosti stvaranja sadržaja ili stjecanja prava na distribuciju sadržaja i potom emitiranja tog sadržaja, kao što su radijski i televizijski zabavni programi, rasprave o određenoj temi (talk-show), vijesti i sl. Također je uključeno emitiranje podataka, koje je, obično, u vezi s emitiranjem radijskog ili televizijskog programa. Emitiranje se može provoditi upotrebom različitih tehnologija, bežičnim putem, satelitom, kablovskom mrežom ili putem interneta.

Ova oblast, također, uključuje emitiranje specijaliziranih programa (ograničenog formata, kao što su vijesti, sportski program, obrazovni program, program za djecu i omladinu) uz pretplatu ili uz naknadu trećoj osobi za naknadno emitiranje građanstvu.

Ovaj razred isključuje:

- distribuciju kablovskog ili ostalog pretplatničkog programa (vidi oblast 61)

60.1 Emitiranje radijskog programa

60.10 Emitiranje radijskog programa

Ovaj razred uključuje djelatnosti emitiranja zvučnog signala putem radiostanica i opreme za prijenos radijskog programa građanstvu, pridruženim radiostanicama ili pretplatnicima.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti radijskih mreža, tj. sastavljanje i prijenos radijskog programa pridruženim radijskim stanicama ili pretplatnicima bežičnim emitiranjem, kablovskom mrežom ili satelitom
- djelatnosti emitiranja radijskog programa putem interneta (internetske radiostanice)
- emitiranje podataka koje je u vezi s emitiranjem radijskog programa

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju snimljenog radijskog programa (vidi 59.20)

60.2 Emitiranje televizijskog programa

60.20 Emitiranje televizijskog programa

Ovaj razred uključuje djelatnosti izrade cjelokupnog televizijskog programa sastavljenog od kupljenih programskih emisija (npr. filmova, dokumentaraca itd.), vlastito proizvedenih programskih emisija (npr. lokalne vijesti, javljanja uživo) ili njihovom kombinacijom.

Ovakav televizijski program mogu emitirati jedinice koje ga proizvode ili može biti proizveden za prijenos putem distributera, kao što su kablovska preduzeća ili pružaoci usluga satelitske televizije.

Program može biti opće prirode ili specijaliziran (npr. ograničenog formata, kao što su vijesti, sportski program, obrazovni program ili program za omladinu). Ovaj razred uključuje izradu programa koji su korisnicima dostupni besplatno, kao i izradu programa za koje se plaća pretplata. Ovdje se ubrajaju i videoprogrami koji se emitiraju na zahtjev korisnika.

Ovaj razred, također, uključuje emitiranje podataka u vezi s emitiranjem televizijskog programa.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju televizijskih emisija (igranih i dokumentarnih filmova, emisija uživo, promotivnih poruka itd.) bez njihovog emitiranja (vidi razred 59.11)
- sastavljanje paketa programa i distribuciju tih paketa, bez izrade programa (vidi oblast 61)

61 Telekomunikacije

Ova oblast uključuje djelatnosti pružanja telekomunikacijskih i povezanih uslužnih djelatnosti, odnosno prijenos glasa, podataka, teksta, zvuka i slike. Uređaji i oprema za prijenos pomoću kojih se obavljaju ove djelatnosti mogu se zasnivati na jednoj ili više tehnologija. Zajednička karakteristika djelatnosti razvrstanih u ovoj oblasti je prijenos sadržaja, bez učestvovanja u njegovom stvaranju. Raščlanjivanje ove oblasti zasniva se na vrsti korištene infrastrukture.

U slučaju prijenosa televizijskog signala to može uključivati povezivanje cjelokupnog televizijskog programa (proizvedenog u oblasti 60) u pakete programa za distribuciju.

61.1 Djelatnosti žičane telekomunikacije

61.10 Djelatnosti žičane telekomunikacije

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti rada, održavanja ili osiguravanja pristupa opremi potrebnoj za prijenos glasa, podataka, teksta, zvuka i slike korištenjem žičane telekomunikacijske infrastrukture, uključujući:
  - rad i održavanje uređaja za prijenos, koji omogućuju komunikaciju od tačke do tačke zemaljskim linijama, mikrovalovima ili kombinacijom zemaljskih linija i satelitskih veza
  - rad kablovskih distribucijskih sistema (npr. za distribuciju informacija i televizijskih signala)
  - telegrafске i ostale bezvučne komunikacijske usluge korištenjem vlastitih uređaja

Uređaji i oprema za prijenos pomoću kojih se obavljaju ove djelatnosti mogu se zasnivati na jednoj ili više tehnologija.

Ovaj razred, također, uključuje:

- kupovinu pristupa i mrežnog kapaciteta od vlasnika i mrežnih operatera te pružanje telekomunikacijskih usluga preduzećima i domaćinstvima korištenjem tih kapaciteta
- pružanje pristupa internetu od strane operatera žičane infrastrukture

Ovaj razred isključuje:

- preprodaju telekomunikacijskih kapaciteta (vidi 61.90)

61.2 Djelatnosti bežične telekomunikacije

61.20 Djelatnosti bežične telekomunikacije

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti rada, održavanja ili osiguravanja pristupa opremi potrebnoj za prijenos glasa, podataka, teksta, zvuka i slike korištenjem bežične telekomunikacijske infrastrukture
- djelatnosti održavanja i rada javnog sistema za pozivanje osoba (paging), kao i mobilnih mreža i ostalih bežičnih telekomunikacijskih mreža

Uređaji i oprema za prijenos odašilju radiovalove i mogu se zasnivati na jednoj ili više tehnologija.

Ovaj razred, također, uključuje:

- kupovinu pristupa i mrežnog kapaciteta od vlasnika i mrežnih operatera te pružanje bežičnih telekomunikacijskih usluga (osim satelitskih) preduzećima i domaćinstvima korištenjem tih kapaciteta

- pružanje pristupa internetu od strane operatera bežične infrastrukture

Ovaj razred isključuje:

- preprodaju telekomunikacijskih kapaciteta (vidi 61.90)

61.3 Djelatnosti satelitske telekomunikacije

61.30 Djelatnosti satelitske telekomunikacije

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti rada, održavanja ili osiguravanja pristupa opremi potrebnoj za prijenos glasa, podataka, teksta, zvuka i slike korištenjem satelitske telekomunikacijske infrastrukture
- isporuku vizuelnog, zvučnog ili tekstualnog programa primljenog putem kablovske mreže, lokalnih televizijskih stanica ili radijskih mreža direktno potrošačima putem satelitskih sistema. Jedinice koje se ovdje razvrstavaju u pravilu ne proizvode programski materijal.

Ovaj razred, također, uključuje:

- pružanje pristupa internetu od strane operatera satelitske infrastrukture

Ovaj razred isključuje:

- preprodaju telekomunikacijskih kapaciteta (vidi 61.90)

61.9 Ostale telekomunikacijske djelatnosti

61.90 Ostale telekomunikacijske djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- pružanje specijaliziranih telekomunikacijskih usluga, kao što su satelitsko praćenje, telemetrija (daljinsko mjerenje) te rad radarskih stanica
- rad satelitskih stanica i pripadajuće opreme povezanih s jednim ili više zemaljskih komunikacijskih sistema koji mogu prenositi telekomunikacije na satelitske sisteme i primati telekomunikacije sa satelitskih sistema
- pružanje pristupa internetu putem mreža između korisnika i davalaca usluga, koje nisu u vlasništvu ISP ili ih ne kontrolira davalac usluge ISP, naprimjer pristup internetu biranjem broja (dial-up) itd.
- pružanje telekomunikacijskih usluga putem postojećih telekomunikacijskih veza:
  - pružanje usluga VOIP-a (Voice Over Internet Protocol - internetska telefonija)
- preprodaju telekomunikacijskih kapaciteta (tj. kupovinu i preprodaju mrežnog kapaciteta bez pružanja dodatnih usluga)

Ovaj razred isključuje:

- pružanje pristupa internetu od strane operatera telekomunikacijske infrastrukture (vidi 61.10, 61.20, 61.30)

62 Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima

Ova oblast uključuje sljedeće djelatnosti koje osiguravaju stručnost u području informacionih tehnologija: razvijanje, mijenjanje, testiranje i održavanje softvera; planiranje i izrada računarskih sistema koji povezuju računarski hardver, softver i komunikacijske tehnologije; upravljanje i rad s računarskim sistemima korisnika i/ili opremom za obradu podataka te ostale stručne i tehničke djelatnosti u vezi s računarima.

62.0 Računarsko programiranje, savjetovanje i djelatnosti u vezi s njima

62.01 Računarsko programiranje

Ovaj razred uključuje djelatnosti razvijanja, mijenjanja, testiranja i održavanja softvera.

Ovaj razred uključuje:

- izradu strukture i sadržaja i/ili pisanje računarskog koda neophodnih za kreiranje i primjenu:
  - sistemskog softvera (uključujući ažuriranja i nadopune)
  - aplikacijskog softvera (uključujući ažuriranja i nadopune)
  - baza podataka
  - internetskih stranica
- prilagođavanje softvera potrebama korisnika, tj. mijenjanje i oblikovanje postojeće aplikacije tako da je funkcionalna unutar informacionog okruženja korisnika

Ovaj razred isključuje:

- izdavanje softverskih paketa (vidi 58.29)
- prijevod ili prilagođavanje standardnog softvera za određeno tržište za vlastiti račun (vidi 58.29)
- planiranje i izradu računarskih sistema koji povezuju računarski hardver, softver i komunikacijske tehnologije, čak i ako osiguravanje softvera može biti sastavni dio ove djelatnosti (vidi 62.02)

62.02 Savjetovanje u vezi s računarima

Ovaj razred uključuje planiranje i izradu računarskih sistema koji povezuju računarski hardver, softver i komunikacijske tehnologije. Usluge mogu uključivati u vezi s tim osposobljavanje korisnika.

Ovaj razred isključuje:

- prodaju računarskog hardvera ili softvera (vidi 46.51, 47.41)
- instaliranje glavnog i sličnih računara (vidi 33.20)
- instaliranje (postavljanje) ličnih računara (vidi 62.09)
- instaliranje softvera, usluge oporavka podataka nakon pada računarskog sistema (vidi 62.09)

62.03 Upravljanje računarskom opremom i sistemom

Ovaj razred uključuje djelatnosti upravljanja i rada s računarskim sistemima korisnika i/ili opremom za obradu podataka, kao i u vezi s tim usluge podrške.

62.09 Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima

Ovaj razred uključuje ostale djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima, koje nisu drugdje razvrstane, kao što su:

- usluge oporavka podataka nakon pada računarskog sistema
- usluge instaliranja (postavljanja) ličnih računara
- usluge instaliranja softvera

Ovaj razred isključuje:

- instaliranje glavnog i sličnih računara (vidi 33.20)
- računarsko programiranje (vidi 62.01)
- upravljanje računarskom opremom i sistemom (vidi 62.03)
- obradu podataka i hosting usluge (vidi 63.11)

63 Informacijske uslužne djelatnosti

Ova oblast uključuje djelatnosti internetskih pretraživača, obrade podataka i hosting internetskih stranica ili aplikacija, kao i ostale djelatnosti koje, prije svega, osiguravaju informacije.

63.1 Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima; internetski portali

Ova grana uključuje osiguravanje infrastrukture potrebne za hosting internetskih stranica ili aplikacija, usluge obrade podataka i povezane djelatnosti, kao i osiguravanje alata za pretraživanje i ostalih portala za internet.

63.11 Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima

Ovaj razred uključuje:

- osiguravanje infrastrukture potrebne za hosting, usluge obrade podataka i povezane djelatnosti
- specijalizirane djelatnosti hostinga, kao što su:
  - hosting internetskih stranica
  - usluge kontinuiranog toka podataka
  - hosting aplikacija
- pružanje aplikacijskih usluga
- omogućavanje istovremene upotrebe glavnog računara od strane velikog broja korisnika
- djelatnosti obrade podataka:
  - cjelokupnu obradu podataka koje dostavlja korisnik
  - izradu specijaliziranih izvještaja iz podataka koje dostavlja korisnik
- pružanje usluga unosa podataka

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti u kojima isporučilac koristi računar samo kao alat za obavljanje usluga razvrstavaju se prema prirodi obavljene usluge

63.12 Internetski portali

Ovaj razred uključuje:

- rad internetskih stranica koje se koriste pretraživačem kako bi generirale i održavale sveobuhvatne baze podataka internetskih adresa i sadržaja u obliku jednostavnom za pretraživanje
- rad ostalih internetskih stranica koje djeluju kao portali na internetu, kao što su medijske stranice koje periodično nude ažurirani sadržaj

Ovaj razred isključuje:

- izdavanje knjiga, novina, časopisa itd. putem interneta (vidi oblast 58)
- emitiranje putem interneta (vidi oblast 60)

63.9 Ostale informacijske uslužne djelatnosti

Ova grana uključuje djelatnosti novinskih agencija i sve ostale informacijske uslužne djelatnosti koje nisu drugdje razvrstane.

Ova grana isključuje:

- djelatnosti biblioteka i arhiva (vidi 91.01)

63.91 Djelatnosti novinskih agencija

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti novinskih udruženja (sindikata) i agencija koje snabdijevaju medije vijestima, fotografijama i reportažama

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti samostalnih fotoreportera (vidi 74.20)
- djelatnosti slobodnih novinara (vidi 90.03)

63.99 Ostale informacijske uslužne djelatnosti, d. n.

Ovaj razred uključuje ostale djelatnosti informacijskih usluga koje nisu drugdje razvrstane, kao što su:

- telefonske informacije uz pomoć računara
- usluge traženja informacija uz naknadu ili na osnovu ugovora
- sakupljanje novinskih isječaka (press clipping) itd.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti pozivnih centara (vidi 82.20)

PODRUČJE K - FINANSIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA

Ovo područje uključuje finansijske uslužne djelatnosti, uključujući osiguranje, reosiguranje, djelatnosti penzijskih fondova te pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga.

Ovo područje, također, uključuje djelatnosti posjedovanja imovine, kao što su djelatnosti holding-društava i djelatnosti trustova, ostalih fondova i sličnih finansijskih subjekata.

64 Finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova

Ova oblast uključuje djelatnosti prikupljanja i preraspodjele finansijskih sredstava, osim za osiguranja, penzijske fondove i obavezno socijalno osiguranje.

Napomena: uređenje i organizacija nacionalnih institucija imaju veoma važnu ulogu kod razvrstavanja jedinica unutar ove oblasti.

64.1 Novčarsko posredovanje

Ova grana uključuje prikupljanje sredstava u obliku prenosivih depozita, tj. sredstava koja su fiksna u novčanom smislu, dobivena na dnevnoj bazi, prikupljanje sredstava putem aktivnosti Centralne banke i prikupljanje sredstava iz nefinansijskih izvora.

64.11 Djelatnost Centralne banke

Ovaj razred uključuje:

- izdavanje i upravljanje državnim novcem
- nadzor i kontrolu ponude novca
- uzimanje depozita koji se koriste za poravnavanje računa između finansijskih institucija
- nadzor poslovanja banaka
- upravljanje međunarodnim državnim rezervama
- obavljanje bankarskih poslova za državu

Djelatnosti centralnih banaka će se razlikovati zbog institucionalnih razloga.

64.19 Ostalo novčarsko posredovanje

Ovaj razred uključuje prikupljanje depozita i/ili bliskih supstituta depozita te odobravanje kreditnih ili zajmovnih sredstava. Odobravanje kredita može biti u različitim oblicima, kao što su zajmovi, hipotekarni krediti, kreditne kartice itd. Općenito, te djelatnosti provode novčarske institucije koje nisu centralne banke, kao što su:

- banke
- štedionice
- kreditna društva

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti poštanskih žirobanaka i poštanskih štedionica
- odobravanje stambenih kredita od specijaliziranih depozitnih institucija
- djelatnosti obrade novčanih naloga

Ovaj razred isključuje:

- odobravanje stambenih kredita od specijaliziranih nedepozitnih institucija (vidi 64.92)
- djelatnosti obrade i izvršenja transakcija kreditnih kartica (vidi 66.19)

64.2 Djelatnosti finansijskih holding-društava

64.20 Djelatnosti finansijskih holding-društava

Ovaj razred uključuje djelatnosti finansijskih holding-društava, tj. jedinica koje posjeduju imovinu (kontrolni udio vlasničkog kapitala) grupe korporacijskih podružnica čija je glavna djelatnost vlasništvo nad grupom. Finansijska holding-društva u ovom razredu ne osiguravaju nikakvu drugu uslugu preduzećima u kojima imaju većinski udio u vlasničkom kapitalu, tj. ne rukovode ili ne upravljaju drugim jedinicama.

Ovaj razred isključuje:

- aktivno upravljanje društvima i preduzećima, strategijsko planiranje i donošenje odluka u vezi s društvom (vidi 70.10)

64.3 Trustovi, ostali fondovi i slični finansijski subjekti

64.30 Trustovi, fondovi i slični finansijski subjekti

Ovaj razred uključuje pravne osobe koje su organizirane radi udruživanja vrijednosnih papira ili ostalih finansijskih sredstava, bez upravljanja, u ime dioničara ili korisnika. Portfelji su prilagođeni kupcu kako bi postigli određena investicijska obilježja, kao što su diverzifikacija, rizik, stopa prinosa te promjenjivost cijena. Ti subjekti ostvaruju dobit na kamatama, dividendama i ostalim dohocima od imovine, ali imaju malo zaposlenika ili nemaju zaposlenike, te nemaju prihod od prodaje usluga.

Ovaj razred uključuje:

- otvorene investicijske fondove
- zatvorene investicijske fondove
- investicijske trust fondove na udjele
- trustove, posjedovne ili zastupničke račune, koji posluju u ime korisnika prema uvjetima trustovskog ugovora ili sporazuma o zastupanju i druge oblike investicijskih fondova

Ovaj razred isključuje:

- trustove i ostale fondove koji ostvaruju prihod od prodaje roba ili usluga (vidi razred ove klasifikacije djelatnosti prema njihovoj glavnoj djelatnosti)
- djelatnosti finansijskih holding-društava (vidi 64.20)
- penzijske fondove (vidi 65.30)
- upravljanje fondovima (vidi 66.30)

64.9 Ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova

Ova grana uključuje finansijske uslužne djelatnosti, osim onih koje obavljaju novčarske institucije.

Ova grana isključuje:

- osiguranje i penzijske fondove (vidi oblast 65)

64.91 Finansijski zakup (leasing)

Ovaj razred uključuje:

- leasing, pri čemu rok zakupa približno pokriva očekivani vijek trajanja sredstava, a najmoprimac stječe sve koristi pri njihovoj upotrebi te preuzima sav rizik u vezi s njihovim vlasništvom. Vlasništvo se može i ne mora na kraju prenijeti na najmoprimca. Takav leasing pokriva sve ili gotovo sve troškove, uključujući kamate.

Ovaj razred isključuje:

- operativni leasing (vidi oblast 77, prema vrsti robe koja se daje u zakup)

64.92 Ostalo kreditno posredovanje

Ovaj razred uključuje finansijske uslužne djelatnosti koje se, prije svega, odnose na davanje zajmova od institucija koje nisu uključene u novčarsko posredovanje. Odobravanje kredita može biti u različitim oblicima, kao što su zajmovi, hipotekarni krediti, kreditne kartice itd.

Uključuje sljedeće vrste usluga:

- odobravanje potrošačkih kredita
- finansiranje međunarodne trgovine
- dugoročno finansiranje industrije putem industrijskih banaka
- pozajmljivanje novca izvan bankarskog sistema
- odobravanje stambenih kredita od specijaliziranih nedepozitnih institucija
- djelatnosti zalagaonica i zalagaoničara

Ovaj razred isključuje:

- odobravanje stambenih kredita od specijaliziranih depozitnih institucija (vidi 64.19)
- operativni leasing (vidi oblast 77, prema vrsti robe koja se daje u zakup)
- djelatnosti davanja novčane pomoći (dotacija) od strane članskih organizacija (vidi 94.99)

64.99 Ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova, d.n.

Ovaj razred uključuje:

- ostale finansijske uslužne djelatnosti koje se, prije svega, odnose na raspodjelu sredstava, različite od davanja zajmova:
  - djelatnost faktoringa (naplata potraživanja i naplatno-kreditno poslovanje)
  - ugovaranje kamatnih i deviznih konverzija („swap“ aranžmana), opcija i drugih instrumenata za premošćivanje (pokrivanje) rizika
  - djelatnosti društava koja trguju polisama životnog osiguranja drugih osoba
- djelatnosti ulaganja za vlastiti račun putem preduzeća za kapitalna ulaganja, investicijskih udruženja itd.

Ovaj razred isključuje:

- finansijski leasing (vidi 64.91)
- posredovanje u poslovanju vrijednosnim papirima za tuđi račun (vidi 66.12)
- trgovanje, iznajmljivanje i posredovanje u poslovanju s nekretninama (vidi oblast 68)
- naplatu mjenica bez preuzimanja duga (vidi 82.91)
- djelatnosti davanja novčane pomoći (dotacija) od strane članskih organizacija (vidi 94.99)

65 Osiguranje, reosiguranje i penzijski fondovi, osim obaveznog socijalnog osiguranja

Ova oblast uključuje preuzimanje rizika za police osiguranja i ulaganje premija osiguranja radi jačanja portfelja finansijske imovine koja će se moći koristiti u slučaju budućih zahtjeva za nadoknadu šteta. Uključeno je direktno osiguranje i reosiguranje.

65.1 Osiguranje

Ova grana uključuje životno osiguranje, sa ili bez znatnijeg elementa štednje, te ostala osiguranja.

65.11 Životno osiguranje

Ovaj razred uključuje:

- preuzimanje rizika za police rentnog osiguranja i osiguranja života, police osiguranja prihoda zbog nesposobnosti za rad, police osiguranja za slučaj smrti i invaliditeta od posljedica nesretnog slučaja (sa ili bez znatnijeg elementa štednje).

65.12 Ostalo osiguranje

Ovaj razred uključuje:

- usluge osiguranja, osim životnog osiguranja:
  - osiguranje od nezgoda i požara
  - zdravstveno osiguranje
  - osiguranje putovanja
  - osiguranje imovine
  - osiguranje motornih vozila, plovila, aviona i osiguranje prijevoza
  - osiguranje finansijskih gubitaka i osiguranje od odgovornosti

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja (vidi 84.30)
- djelatnost reosiguranja (vidi 65.20)

65.2 Reosiguranje

65.20 Reosiguranje

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti preuzimanja svih ili dijela rizika u vezi s postojećim polisama osiguranja koje su izvorno sklopljene s drugim osiguravajućim društvima.

65.3 Penzijski fondovi

65.30 Penzijski fondovi

Ovaj razred uključuje pravne osobe (tj. fondove, planove i/ili programe) koji su organizirani kako bi osigurali penzije isključivo za zaposlenike ili članove. Ovdje su uključeni penzijski planovi s definiranim naknadama, kao i individualni planovi u kojima su naknade jednostavno definirane doprinosima članova.

Ovaj razred uključuje:

- planove naknada za zaposlenike
- penzijske fondove i planove
- planove penzionisanja

Ovaj razred isključuje:

- upravljanje penzijskim fondovima (vidi 66.30)
- programe obaveznog socijalnog osiguranja (vidi 84.30)

66 Pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga i djelatnosti osiguranja

Ova oblast uključuje pružanje usluga koje su uključene u ili su usko povezane s finansijskim uslužnim djelatnostima, ali one same nisu finansijske usluge. Osnovna podjela ove oblasti je prema vrsti finansijske transakcije ili vrste ulaganja.

66.1 Pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova

Ova grana uključuje pripremanje fizičkih ili elektroničkih tržišta za potrebe kupovine ili prodaje dionica, opcija na dionice, obveznica ili robnih ugovora.

66.11 Poslovanje finansijskih tržišta

Ovaj razred uključuje poslovanje i nadzor finansijskih tržišta, osim onih koje obavljaju državni organi, kao što su:

- berze roba

- terminske berze roba
- berze vrijednosnih papira
- berze dionica
- berze opcija na dionice ili robnih opcija

66.12 Djelatnosti posredovanja u poslovanju vrijednosnim papirima i robnim ugovorima

Ovaj razred uključuje:

- poslovanje na finansijskim tržištima za tuđi račun (npr. dioničko posredovanje) i s tim povezane djelatnosti
- posredovanje vrijednosnim papirima
- posredovanje robnim ugovorima
- djelatnosti mjenjačnica itd.

Ovaj razred isključuje:

- poslovanje na finansijskom tržištu za vlastiti račun (vidi 64.99)
- upravljanje portfeljom, uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi 66.30)

66.19 Ostale pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova

Ovaj razred uključuje pomoćne djelatnosti u finansijskom posredovanju, d. n.:

- djelatnosti obrade i izvršenja finansijskih transakcija, uključujući i transakcije kreditnim karticama
- usluge investicijskih savjetnika
- djelatnosti savjetnika i posrednika u poslovanju hipotekama

Ovaj razred, također, uključuje:

- usluge povjerenika i pohrane vrijednosnih papira, uz naknadu ili na osnovu ugovora
- obračun i poravnanje poslova s vrijednosnim papirima

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti agenata i posrednika osiguranja (vidi 66.22)
- upravljanje fondovima (vidi 66.30)

66.2 Pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima

Ova grana uključuje djelatnosti agenata (tj. posrednika) u prodaji renta i polisa osiguranja ili usluge u vezi s naknadama zaposlenika, osiguranjem i penzijama, kao što su rješavanje žalbi i upravljanje za treće osobe.

66.21 Procjena rizika i štete

Ovaj razred uključuje pružanje administrativnih usluga osiguranja, kao što su procjena i podmirenje potraživanja od osiguranja.

Ovaj razred uključuje:

- procjenu potraživanja od osiguranja:
  - procjenu odšteta
  - procjenu rizika
  - obračun rizika i štete
  - procjenu havarije i gubitka
- podmirenje potraživanja od osiguranja

Ovaj razred isključuje:

- procjenu nekretnina (vidi 68.31)
- procjenu za ostale svrhe (vidi 74.90)
- istražne djelatnosti (vidi 80.30)

66.22 Djelatnosti agenata i posrednika osiguranja

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti agenata i posrednika osiguranja pri prodaji ili pregovaranju o rentama te o polisama osiguranja i reosiguranja.

66.29 Ostale pomoćne djelatnosti u osiguranju i penzijskim fondovima

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti koje su uključene u ili su usko povezane s osiguranjem i penzijskim fondovima (osim finansijskog posredovanja, procjene odšteta, te djelatnosti agenata osiguranja):
  - administrativne usluge u vezi sa spašavanjem imovine
  - aktuarske usluge (usluge procjenioaca rizika)

Ovaj razred isključuje:

- djelatnost pomorskog spašavanja (vidi 52.22)

66.3 Djelatnosti upravljanja fondovima

66.30 Djelatnosti upravljanja fondovima

Ovaj razred uključuje djelatnosti upravljanja portfeljom i fondovima, uz naknadu ili na osnovu ugovora, za pojedince, preduzeća i ostale. To podrazumijeva namjensko trošenje i distribuiranje novčanih sredstava u skladu s namjenom organizacije fonda i izvršenjem budžeta

Ovaj razred uključuje:

- upravljanje uzajamnim fondovima
- upravljanje ostalim investicijskim fondovima
- upravljanje penzijskim fondovima

PODRUČJE L - POSLOVANJE NEKRETNINAMA

Ovo područje uključuje djelatnosti najmodavaca, posrednika i/ili mešetara u jednoj ili više sljedećih djelatnosti: prodaja ili kupovina nekretnina, iznajmljivanje nekretnina, pružanje ostalih usluga vezanih uz poslovanje nekretninama, kao što su procjena nekretnina ili usluge založnih posrednika. Djelatnosti u ovom području mogu se obavljati s vlastitim ili zakupljenim nekretninama, uz naknadu ili na osnovu ugovora. Također je uključena gradnja građevina u kombinaciji sa zadržavanjem vlasništva nad nekretninom ili davanjem u najam takve nekretnine.

Ovo područje uključuje upravljanje nekretninama.

68 Poslovanje nekretninama

68.1 Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

68.10 Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina

Ovaj razred uključuje:

- kupovinu i prodaju vlastitih nekretnina:
  - stambenih zgrada i stanova
  - nestambenih zgrada, uključujući izložbene prostore, vlastite skladišne prostore, trgovačke centre
  - zemljišta

Ovaj razred, također, uključuje:

- parcelizaciju zemljišta bez opremanja zemljišta potrebnom infrastrukturom

Ovaj razred isključuje:

- organizaciju izvođenja projekata za zgrade radi kasnije prodaje građevine (vidi 41.10)
- parcelizaciju zemljišta i opremanje zemljišta potrebnom infrastrukturom (vidi 42.99)

68.2 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)

68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing):
  - stambenim zgradama i stanovima
  - nestambenim zgradama, uključujući izložbene prostore, vlastite skladišne prostore
  - zemljištem
- iznajmljivanje kuća, namještenih ili nenamještenih stanova ili apartmana na duže korištenje, u pravilu na mjesečnoj ili godišnjoj osnovi

Ovaj razred, također, uključuje:

- organizaciju izvođenja projekata za zgrade radi vlastitog poslovanja
- iznajmljivanje prostora za stambene pokretne kuće

Ovaj razred isključuje:

- pružanje kratkotrajnih usluga smještaja u hotelima, sobama za iznajmljivanje, kampovima i drugim nestambenim prostorima (vidi oblast 55)

68.3 Poslovanje nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora

68.31 Agencija za poslovanje nekretninama

Ovaj razred uključuje djelatnosti agencija za poslovanje nekretninama:

- posredovanje u kupovini, prodaji i iznajmljivanju nekretnina, uz naknadu ili na osnovu ugovora
- savjetovanje i usluge procjene pri kupovini, prodaji i iznajmljivanju nekretnina, uz naknadu ili na osnovu ugovora
- djelatnosti založnih posrednika (za čuvanje nekretnina datih u zalog)

Ovaj razred isključuje:

- pravne djelatnosti (vidi 69.10)

68.32 Upravljanje nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora

Ovaj razred, također, uključuje:

- agencije za naplatu najamnina iznajmljenih nekretnina

Ovaj razred isključuje:

- pravne djelatnosti (vidi 69.10)
- pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama (kombinacija usluga, kao što su opće unutrašnje čišćenje, održavanje i manji popravci, odlaganje otpada, nadzor i zaštita) (vidi 81.10)
- upravljanje kasarnama, zatvorima i drugim objektima i njihovom opremom, osim upravljanja računarskom opremom i sistemom (vidi 81.10)

PODRUČJE M - STRUČNE, NAUČNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

Ovo područje uključuje specijalizirane stručne, naučne i tehničke djelatnosti. Te djelatnosti zahtijevaju visoki stepen usavršavanja te pružaju korisnicima stručno znanje i vještine.

69 Pravne i računovodstvene djelatnosti

Ova oblast uključuje pravno zastupanje interesa jedne stranke protiv interesa druge stranke, pred sudom ili pred drugim pravnim organima, od strane osoba koje su članovi advokatske komore ili pod njihovim nadzorom, a bave se savjetovanjem i zastupanjem u građanskim sporovima, savjetovanjem i zastupanjem u kaznenim sporovima, kao i savjetovanjem i zastupanjem u radnim sporovima.

Također uključuje izradu pravnih dokumenata, kao što su ugovori o osnivanju poslovnih subjekata, ugovori o partnerstvu ili slični dokumenti u vezi s osnivanjem poslovnih subjekata, патената i autorskih prava, pripremu darovnica, oporuka, starateljstva itd., kao i ostale djelatnosti javnih bilježnika, mirovnih sudaca, arbitara, revizora i vještaka.

Također uključuje računovodstvene i knjigovodstvene usluge, kao što su revizija računovodstvenih evidencija, izrada finansijskih izvještaja te vođenje poslovnih knjiga.

69.1 Pravne djelatnosti

69.10 Pravne djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- pravno zastupanje interesa jedne stranke protiv interesa druge stranke, pred sudom ili pred drugim pravnim organima, od strane osoba koje su članovi advokatske komore ili pod njihovim nadzorom:
  - savjetovanje i zastupanje u građanskim sporovima
  - savjetovanje i zastupanje u kaznenim sporovima
  - savjetovanje i zastupanje u radnim sporovima
- pravno savjetovanje i izradu pravnih dokumenata:
  - ugovora o osnivanju poslovnih subjekata, ugovora o partnerstvu ili sličnih dokumenata u vezi s osnivanjem poslovnih subjekata
  - патената i autorskih prava
  - pripremu darovnica, oporuka, starateljstva itd.
- ostale djelatnosti javnih bilježnika, mirovnih sudaca, arbitara, revizora i vještaka

Ovaj razred isključuje:

- rad sudova (vidi 84.23)

69.2 Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje

69.20 Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje

Ovaj razred uključuje:

- knjiženje poslovnih transakcija preduzeća ili drugih osoba
- pripremu ili reviziju finansijskih izvještaja
- kontrolu i potvrđivanje ispravnosti finansijskih izvještaja
- sastavljanje ličnih i poslovnih poreznih prijava
- savjetodavne djelatnosti i zastupanje klijenta pred poreznim vlastima

Ovaj razred isključuje:

- obradu podataka i izradu tabelarnih prikaza (vidi 63.11)
- poslovno savjetovanje u vezi s računovodstvenim sistemom i postupcima kontrole proračuna (vidi 70.22)

- naplatu računa (vidi 82.91)

70 Upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem

Ova oblast uključuje savjetovanje i pružanje pomoći preduzećima i drugim organizacijama o pitanjima u vezi s upravljanjem, kao što su strategijsko i organizacijsko planiranje; finansijsko planiranje i sastavljanje proračuna; marketinški ciljevi i politika; politika, praksa i planiranje u vezi s ljudskim potencijalima; izrada planova proizvodnje; kontrola planiranja.

Također uključuje nadzor i upravljanje drugim jedinicama istog društva ili preduzeća, tj. djelatnosti glavnih kancelarija.

70.1 Upravljačke djelatnosti

70.10 Upravljačke djelatnosti

Ovaj razred uključuje nadzor i upravljanje drugim jedinicama istog društva ili preduzeća; donošenje strategijskih ili organizacijskih planova i odluka u vezi s društvom ili preduzećem; provođenje operativne kontrole i vođenje svakodnevnih poslova povezanih jedinica.

Ovaj razred uključuje djelatnosti:

- glavnih kancelarija
- centraliziranih administrativnih kancelarija
- korporativnih kancelarija
- područnih i regionalnih kancelarija
- upravljačkih jedinica podružnica

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti finansijskih holding-društava koja se ne bave upravljanjem (vidi 64.20)

70.2 Savjetovanje u vezi s upravljanjem

70.21 Odnosi s javnošću i djelatnosti saopćavanja

Ovaj razred uključuje savjetovanje, davanje smjernica i pružanje operativne pomoći, uključujući djelatnosti lobiranja, preduzećima i drugim organizacijama u odnosima s javnošću i djelatnostima saopćavanja.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti agencija za promociju (reklamu i propagandu) i usluge oglašavanja putem medija (vidi 73.1)
- istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja (vidi 73.20)

70.22 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem

Ovaj razred uključuje savjetovanje, davanje smjernica i pružanje operativne pomoći preduzećima i drugim organizacijama o pitanjima u vezi s upravljanjem, kao što su strategijsko i organizacijsko planiranje, poslovni reinžinjeri, promjene sistema upravljanja, smanjenja troškova i ostala finansijska pitanja; marketinški ciljevi i politika; politika, praksa i planiranje u vezi s ljudskim potencijalima; strategija naknada i penzionisanja; izrada planova proizvodnje i kontrola planiranja.

Poslovne usluge mogu uključivati savjetovanje, davanje smjernica ili pružanje operativne pomoći preduzećima i javnim službama:

- izradu računovodstvenih sistema, metoda i procedura programa troškovnog računovodstva, postupaka kontrole proračuna
- savjetovanje i pomoć poslovnim i javnim službama u vezi s planiranjem, organizacijom, povećanjem efikasnosti i kontrolom, upravljanjem informacijama itd.

Ovaj razred isključuje:

- izradu računarskih programa (softvera) za računovodstvene sisteme (vidi 62.01)
- pravno savjetovanje i zastupanje (vidi 69.10)
- računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti, porezno savjetovanje (vidi 69.20)
- savjetovanje u vezi s arhitektonskim djelatnostima i inženjerstvom (vidi 71.11 i 71.12)
- savjetovanje u području zaštite okoliša, poljoprivrede, osiguranja i slične savjetodavne djelatnosti (vidi 74.90)
- savjetovanje u vezi s traženjem rukovodećeg osoblja ili njihovim zapošljavanjem (vidi 78.10)
- savjetovanje u području obrazovanja (vidi 85.60)

71 Arhitektonske i inženjerske djelatnosti; tehničko ispitivanje i analiza

Ova oblast uključuje arhitektonske i inženjerske usluge, usluge izrade nacrt (projektiranja), usluge građevinskog nadzora te istraživačke i kartografske usluge.

Također uključuje izvođenje fizikalnih, hemijskih i ostalih analitičkih ispitivanja.

71.1 Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje

Ova grana uključuje arhitektonske i inženjerske usluge, usluge izrade nacrt (projektiranja), usluge građevinskog nadzora, istraživačke i kartografske usluge te slične usluge.

71.11 Arhitektonske djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- arhitektonske savjetodavne djelatnosti:
  - izradu nacrt (projektiranje) zgrada
  - urbanističko i prostorno planiranje i projektiranje zelenih površina

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti računarskih savjetnika (vidi 62.02 i 62.09)
- uređenje interijera (vidi 74.10)

71.12 Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje

Ovaj razred uključuje:

- tehničko projektiranje (tj. primjenu zakona fizike i načela inženjerstva kod projektiranja mašina, materijala, instrumenata, struktura, procesa i sistema) i savjetodavne djelatnosti za:
  - projekte razvoja i izrade mašina, industrijskih procesa i postrojenja
  - projekte iz područja niskogradnje, hidrogradnje, saobraćaja
  - projekte iz područja vodoprivrede
  - izradu, izvođenje i nadzor projekata iz područja energetike, elektrike i elektronike, rudarstva, hemije, mašinstva, industrije, sistem-inženjeringa i sigurnosnog inženjeringa
- izradu projekata klimatizacije, hlađenja, projekata za sanitarnu kontrolu i kontrolu onečišćenja te projekata akustičnosti itd.
- geofizička, geološka i seizmička istraživanja
- geodetske istraživačke djelatnosti:
  - premjeravanje zemljišta i granica
  - hidrološka mjerenja
  - istraživanje podzemnih površina
  - kartografsko i prostorno snimanje

Ovaj razred isključuje:

- probno bušenje u vezi s rudarstvom (vidi 09.10 i 09.90)
- razvoj ili izdavanje povezanih softvera (vidi 58.29 i 62.01)

- djelatnosti računarskih savjetnika (vidi 62.02 i 62.09)
- tehničko ispitivanje (vidi 71.20)
- djelatnosti istraživanja i razvoja koje se odnose na inženjerstvo (vidi 72.19)
- industrijski dizajn (vidi 74.10)
- fotografiranje iz zraka (vidi 74.20)

71.2 Tehničko ispitivanje i analiza

71.20 Tehničko ispitivanje i analiza

Ovaj razred uključuje provođenje fizikalnih, hemijskih i ostalih analitičkih ispitivanja svih vrsta materijala i proizvoda, kao što su:

- akustička i vibracijska ispitivanja
- ispitivanje sastava i čistoće minerala, ruda, nafte, naftnih derivata itd.
- higijensko ispitivanje hrane, uključujući veterinarsko ispitivanje i kontrolu proizvodnje hrane
- ispitivanje fizikalnih svojstava, kao što su snaga, čvrstoća, trajnost, radioaktivnost itd., svih vrsta materijala
- ispitivanje kvaliteta, kvantiteta i pouzdanosti
- ispitivanje radnih svojstava gotovih mašina i opreme: motora, automobila, elektroničke opreme itd.
- radiografsko ispitivanje zavara i spojeva
- analiza nedostataka
- ispitivanje i mjerenje ekoloških pokazatelja: onečišćenja zraka i vode itd.
- ispitivanje i kontrola uređaja za mjerenje temperature i pritiska
- ispitivanje i mjerenje elektroenergetskih i drugih energetske postrojenja, uređaja, opreme i instalacija itd.
- izdavanje certifikata za proizvode, uključujući potrošačku robu, motorna vozila, avione, spremnike pod pritiskom, nuklearna postrojenja itd.
- povremeno tehničko ispitivanje motornih vozila radi sigurnosti na cesti
- ispitivanje upotrebom modela (npr. aviona, brodova, brana itd.)
- rad policijskih laboratorija

Ovaj razred isključuje:

- ispitivanje životinjskih uzoraka (vidi 75.00)
- dijagnostiku, ispitivanje i analizu medicinskih i stomatoloških uzoraka (vidi 86)

72 Naučno istraživanje i razvoj

Ova oblast uključuje tri vrste djelatnosti na području istraživanja i razvoja:

- 1) osnovno istraživanje: eksperimentalni i teorijski rad namijenjen ponajprije stjecanju novih znanja o temeljnim osnovama pojava i uočenim činjenicama, neovisno o konkretnoj primjeni ili upotrebi
- 2) primijenjeno istraživanje: izvorno istraživanje namijenjeno stjecanju novog znanja, ponajprije usmjereno na ostvarivanje određenog praktičnog cilja
- 3) eksperimentalni razvoj: sistematski rad, uz korištenje postojećih znanja stečenih istraživanjem i/ili praktičnim iskustvom, usmjeren na proizvodnju novih materijala, proizvoda i uređaja, uvođenje novih postupaka, sistema i usluga te bitno unapređenje onih koji se već proizvode ili su već uvedeni.

Djelatnosti na području istraživanja i razvoja iz ove oblasti podijeljene su u dvije kategorije: prirodne nauke i inženjerstvo te društvene i humanističke nauke.

Ova oblast isključuje:

- istraživanje tržišta (vidi 73.20)

72.1 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama

Ova grana uključuje osnovna istraživanja, primijenjena istraživanja i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama.

72.11 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji

Ovaj razred uključuje istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji:

- DNK/RNK: genomika, farmakogenomika, genske probe, genetski inženjering, sekvencioniranje, sinteza i umnožavanje (amplifikacija) DNK i RNK, profiliranje izražaja (ekspresije) gena te upotreba antisens tehnologije
- proteini i ostale molekule: sekvencioniranje, sinteza i inženjering proteina i peptida (uključujući velike molekule hormona); poboljšane metode prijenosa velikih molekula lijeka; proteomika, pročišćavanje i izoliranje proteina, ćelijsko signaliziranje, identifikacija ćelijskih receptora
- kultura ćelija i tkiva te inženjering: rad sa ćelijskim kulturama i kulturama tkiva, tkivni inženjering (uključujući elemente tkiva i biomedicinski inženjering), ćelijska fuzija, stimulantni kod vakcina i podizanja imuniteta, kultiviranje embrija
- biotehnološke tehnike: fermentacija upotrebom bioreaktora, biološka obrada, biološko izluživanje, biološko izbjeljivanje, biološko odsumporavanje, bioremedijacija, biofiltracija, fitoremedijacija
- genski i RNK vektori: genska terapija, virusni vektori
- bioinformatika: izrada baze podataka o genomima i proteinskim sekvencama; modeliranje složenih bioloških procesa, uključujući biološke sisteme
- nanobiotehnologija: primjenjuje alate i procese nano i mikrotehnologije za izradu uređaja za istraživanje bioloških sistema i primjenu u farmaciji, dijagnostici itd.

72.19 Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama

Ovaj razred uključuje:

- istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim i tehničkim naukama, osim istraživanja i eksperimentalnog razvoja u biotehnologiji:
  - istraživanje i razvoj u prirodnim naukama
  - istraživanje i razvoj u tehničkim i tehnološkim naukama
  - istraživanje i razvoj u medicinskim naukama
  - istraživanje i razvoj u poljoprivrednim naukama
  - multidisciplinarno istraživanje i razvoj pretežno u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama

72.2 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama

72.20 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama

Ovaj razred uključuje:

- istraživanje i razvoj u društvenim naukama
- istraživanje i razvoj u humanističkim naukama
- multidisciplinarno istraživanje i razvoj pretežno u društvenim i humanističkim naukama

Ovaj razred isključuje:

- istraživanje tržišta (vidi 73.20)

73 Promocija (reklama i propaganda) i istraživanje tržišta

Ova oblast uključuje osmišljavanje promotivnih kampanja te oglašavanje u časopisima, novinama, na radiju i televiziji ili drugim medijima, kao i kreiranje te postavljanje reklama na otvorenom prostoru.

73.1 Promocija (reklama i propaganda)

73.11 Agencije za promociju (reklamu i propagandu)

Ovaj razred uključuje cijeli spektar usluga oglašavanja (putem vlastitih kapaciteta preduzeća ili uz podugovaranje), uključujući savjetovanje, kreativne usluge, izradu promotivnog materijala i kupovinu.

Ovaj razred uključuje:

- kreiranje i provođenje promotivnih kampanja:
  - kreiranje i postavljanje reklama u novinama, časopisima, na radiju, televiziji, internetu i ostalim medijima
  - kreiranje i postavljanje reklama na otvorenom prostoru, npr. oglasnih ploča, panoa, saopćenja, izloga, oslikavanje automobila i autobusa, u izložbenim dvoranama itd.
  - reklamiranje iz zraka
  - distribuciju promotivnog materijala ili uzoraka
  - uređivanje štandova i ostalih izložbenih objekata i prostora
- vođenje marketinških kampanja i ostale usluge oglašavanja koje su usmjerene na privlačenje i zadržavanje kupaca:
  - promociju proizvoda
  - marketing na mjestu prodaje
  - oglašavanje direktnom poštom
  - marketinško savjetovanje

Ovaj razred isključuje:

- izdavanje promotivnog materijala (vidi 58.19)
- snimanje promotivnih poruka za televiziju i film (vidi 59.11)
- snimanje promotivnih poruka za radio (vidi 59.20)
- istraživanje tržišta (vidi 73.20)
- izradu reklamnih fotografija (vidi 74.20)
- organizaciju sastanaka i poslovnih sajmova (vidi 82.30)
- poštanske usluge, kao što su razvrstavanje adresiranje itd. (vidi 82.19)

73.12 Oglašavanje putem medija

Ovaj razred uključuje:

- oglašavanje putem medija, tj. prodaju vremena i prostora za različite vrste medijskog oglašavanja

Ovaj razred isključuje:

- prodaju vremena ili prostora za oglašavanje direktno od strane vlasnika (izdavača itd.) (vidi odgovarajući razred djelatnosti)
- odnose s javnošću i djelatnosti saopćavanja (vidi 70.21)

73.2 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja

73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja

Ovaj razred uključuje:

- istraživanje tržišnog potencijala, svijesti o proizvodu, prihvaćanja i prepoznatljivosti proizvoda i usluga te kupovnih navika potrošača radi unapređenja prodaje te razvoja novih proizvoda i usluga, uključujući statističke analize rezultata istraživanja
- ispitivanje javnog mnijenja o političkim, ekonomskim i društvenim pitanjima te statističku analizu rezultata ispitivanja

74 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti

Ova oblast uključuje pružanje stručnih, naučnih i tehničkih usluga (osim pravnih i računovodstvenih djelatnosti; arhitektonskih djelatnosti i inženjerstva; tehničkog ispitivanja i analize, upravljanja i savjetovanja u vezi s upravljanjem; istraživanja i razvoja te promotivnih djelatnosti).

74.1 Specijalizirane dizajnerske djelatnosti

74.10 Specijalizirane dizajnerske djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- modni dizajn tkanina, odjeće, obuće, nakita, namještaja i ostalih predmeta (opreme) za interijere, ostalih modnih proizvoda, kao i drugih proizvoda za ličnu potrošnju ili domaćinstvo
- industrijski dizajn, tj. izradu i razvoj nacрта i specifikacija koji optimiraju upotrebu, vrijednost i izgled proizvoda, uključujući izbor materijala, mehanizama, oblika, boje i načina površinske obrade proizvoda, a uzimajući u obzir ljudske osobine i potrebe, sigurnost, tržišnu zanimljivost kod distribucije, upotrebe i održavanja proizvoda
- usluge grafičkog dizajna
- djelatnosti uređenja interijera

Ovaj razred isključuje:

- izradu i programiranje internetskih stranica (vidi 62.01)
- izradu nacрта (projektiranje) zgrada (vidi 71.11)
- tehničko projektiranje tj. primjenu zakona fizike i načela inženjerstva kod projektiranja mašina, materijala, instrumenata, struktura, procesa i sistema (vidi 71.12)

74.2 Fotografiske djelatnosti

74.20 Fotografiske djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- izradu fotografija u komercijalne svrhe i za potrošače:
  - izradu fotografija za dokumente, škole, vjenčanja itd.
  - izradu fotografija za komercijalne, modne ili turističke namjene te za potrebe izdavaštva i poslovanja s nekretninama
  - fotografiranje iz zraka
  - videosnimanje važnih događaja: vjenčanja, sastanaka itd.
- obradu filmova:
  - razvijanje, izradu i povećavanje fotografija s negativa ili filmova preuzetih od klijenata
  - djelatnosti laboratorija za razvijanje filmova i izradu fotografija
  - djelatnosti fotostudija za izradu fotografija (koja nisu dio prodavnica fotografskom opremom)
  - montiranje dijapozitiva
  - kopiranje i restauriranje ili retuširanje fotografija
- djelatnosti fotoreportera

Ovaj razred, također, uključuje:

- mikrofilmiranje dokumenata

Ovaj razred isključuje:

- obradu igranih filmova koji se odnose na filmsku i televizijsku industriju (vidi 59.12)
- kartografsko i prostorno snimanje i informiranje (vidi 71.12)
- rad automata na kovanice (samousluga), fotoautomate (vidi 96.09)

74.3 Prevodilačke djelatnosti i usluge tumača

74.30 Prevodilačke djelatnosti i usluge tumača

74.9 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.

74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.

Ovaj razred uključuje razne uslužne djelatnosti koje se uobičajeno pružaju komercijalnim potrošačima. Uključuje djelatnosti koje zahtijevaju veće stručne, naučne i tehničke vještine. Međutim, ne uključuje tekuće, rutinske poslove koji su obično kratkog trajanja.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti poslovnog posredovanja, tj. organiziranje kupovine i prodaje malih i srednjih poslovnih subjekata, uključujući i privatne prakse, osim posredovanja u poslovanju nekretninama
- djelatnosti posredovanja u vezi s patentima (organiziranje kupovine i prodaje patenata)
- djelatnosti procjene, osim za nekretnine ili osiguranje (npr. za antikvitete, nakit itd.)
- reviziju računa i informacije o naknadama za prijevoz robe (vozarini)
- djelatnosti prognoziranja vremena
- savjetovanje u području zaštite i sigurnosti
- savjetovanje u području poljoprivrede
- savjetovanje u području zaštite okoliša
- ostalo tehničko savjetovanje
- djelatnosti savjetnika, osim u području arhitektonskih djelatnosti, inženjerstva i poslovnog upravljanja
- djelatnosti kvantitativnih procjenitelja

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti agenata i agencija koje zastupaju osobe radi dobivanja angažmana u filmskim, pozorišnim ili drugim predstavama ili u sportu te plasiraju knjige, igrokaze, umjetnička djela, fotografije itd. izdavačima, rediteljima itd.

Ovaj razred isključuje:

- trgovinu na veliko rabljenim motornim vozilima putem aukcija (vidi 45.1)
- aukcije putem interneta (u vezi s trgovinom na malo) (vidi 47.91)
- djelatnosti aukcijskih kuća u vezi s trgovinom na malo (vidi 47.79)
- djelatnosti posrednika u poslovanju nekretninama (vidi 68.31)
- knjigovodstvene djelatnosti (vidi 69.20)
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem (vidi 70.22)
- arhitektonske djelatnosti i inženjerstvo i u vezi s njima tehničko savjetovanje (vidi 71.1)
- izradu nacrtu za mašine i industrijski dizajn (vidi 71.12 i 74.10)
- veterinarsko ispitivanje i kontrolu proizvodnje hrane (vidi 71.20)
- kreiranje i postavljanje reklama u medijima i na otvorenim prostorima (vidi 73.11)
- uređivanje štandova te ostalih objekata i prostora (vidi 73.11)
- organiziranje sastanaka i poslovnih sajmova (vidi 82.30)
- djelatnosti samostalnih aukcionara (vidi 82.99)
- upravljanje programima lojalnosti (vidi 82.99)
- savjetovanje u vezi s kreditiranjem i dugovanjima (vidi 88.99)

75 Veterinarske djelatnosti

Ova oblast uključuje djelatnosti veterinarsko-zdravstvene zaštite i kontrole stoke, peradi i ostalih životinja ili kućnih ljubimaca. Ove djelatnosti obavljaju diplomirani veterinari u veterinarskim stanicama i bolnicama, kao i prilikom posjeta poljoprivrednim gazdinstvima, štenarama, kućama, u privatnim veterinarskim ordinacijama i operacijskim dvoranama ili drugdje.

Ova oblast, također, uključuje i djelatnosti prijevoza oboljelih životinja.

75.0 Veterinarske djelatnosti

75.00 Veterinarske djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti veterinarsko-zdravstvene zaštite i kontrole stoke, peradi i ostalih životinja
- djelatnosti veterinarsko-zdravstvene zaštite i kontrole kućnih ljubimaca

Ove djelatnosti obavljaju diplomirani veterinari u veterinarskim stanicama i bolnicama, kao i prilikom posjete poljoprivrednim gazdinstvima, štenarama, kućama, u privatnim veterinarskim ordinacijama i operacijskim salama ili drugdje.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti veterinarskih asistenata ili pomoćnog veterinarskog osoblja
- kliničko-patološke i druge dijagnostičke djelatnosti koje se odnose na životinje
- djelatnosti prijevoza oboljelih životinja

Ovaj razred isključuje:

- ishranu i smještaj stoke, peradi i ostalih životinja bez zdravstvenog zbrinjavanja (vidi 01.62)
- šišanje ovaca (vidi 01.62)
- usluge testiranja stada, vođenja stada, usluge iznajmljivanja polja za ispašu, kastriranje peradi (vidi 01.62)
- djelatnosti umjetnog osjemenjivanja (vidi 01.62)
- djelatnosti smještaja i ishrane kućnih ljubimaca bez zdravstvenog zbrinjavanja (vidi 96.09)

PODRUČJE N - ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI

Ovo područje uključuje različite djelatnosti koje podupiru općenito poslovanje. Te se djelatnosti razlikuju od onih u području M, budući da njihova glavna namjena nije prijenos specijaliziranog znanja.

77 Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)

Ova oblast uključuje djelatnost iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing) potrošačima opipljivih i nefinansijskih neopipljivih sredstava, uključujući mnoštvo materijalnih dobara, kao što su automobili, računari, roba široke potrošnje te industrijske mašine i oprema, u zamjenu za periodično plaćanje najamnine ili zakupnine.

Podijeljena je na: (1) iznajmljivanje motornih vozila, (2) iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport te predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo, (3) davanje u zakup (leasing) ostalih mašina i opreme koje se često koriste u poslovanju, uključujući ostala prijevozna sredstva i (4) davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda.

Ova oblast uključuje samo operativni zakup (leasing).

Ova oblast isključuje:

- finansijski zakup (leasing) (vidi 64.91)
- iznajmljivanje nekretnina (vidi područje L)
- iznajmljivanje opreme s rukovaocem (vidi odgovarajući razred prema djelatnosti koja se obavlja uz pomoć te opreme, npr. područje F - Građevinarstvo, područje H - Prijevoz)

77.1 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) motornih vozila

77.11 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) automobila i motornih vozila lake kategorije

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) sljedećih vrsta vozila:
  - putničkih automobila i ostalih motornih vozila lake kategorije (nosivosti manje od 3,5 tona), bez vozača

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje ili davanje u zakup (leasing) automobila ili motornih vozila lake kategorije s vozačem (vidi 49.32 i 49.39)

77.12 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kamiona

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) sljedećih vrsta vozila:
  - kamiona, tegljača i teških motornih vozila (nosivosti veće od 3,5 tona), bez vozača
  - vozila za rekreaciju (autodomovi, kamperi)

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje ili davanje u zakup teških vozila ili kamiona s vozačem (vidi 49.41)

77.2 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo

Ova grana uključuje iznajmljivanje predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo, kao i iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport te videokaseta. Djelatnosti općenito uključuju kratkoročno iznajmljivanje robe, iako se u nekim slučajevima roba može dati u zakup na duže vremensko razdoblje.

77.21 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) opreme za rekreaciju i sport

Ovaj razred uključuje iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport:

- čamaca za razonodu, kanua, jedrilica
- bicikala
- ležaljki i suncobrana
- skija
- ostale sportske opreme

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje čamaca za razonodu i jedrilica s posadom (vidi 50.10 i 50.30)
- iznajmljivanje videokaseta i diskova (vidi 77.22)
- iznajmljivanje ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo, d. n. (vidi 77.29)
- iznajmljivanje opreme za odmor i razonodu kao sastavni dio rada rekreacijskih objekata (vidi 93.29)

77.22 Iznajmljivanje videokaseta i diskova

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje videokaseta, zapisa, CD-a, DVD-a itd.

77.29 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje raznovrsnih predmeta za ličnu upotrebu ili domaćinstvo (osim opreme za sport ili rekreaciju), domaćinstvima ili preduzećima:
  - tekstila, odjeće i obuće
  - namještaja, keramičkih i staklenih proizvoda, kuhinjskog i stolnog posuđa, električnih aparata za domaćinstvo i kućnih potrepština
  - nakita, muzičkih instrumenata, scenskih rekvizita i kostima
  - knjiga, novina i časopisa
  - mašina i opreme kojima se koriste amateri ili se koriste iz hobija, npr. alati za popravke u domaćinstvu,
  - cvijeća i biljaka
  - elektroničke opreme za upotrebu u domaćinstvu

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje automobila, kamiona, prikolica i autodomova (kampera) bez vozača (vidi 77.1)
- iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport (vidi 77.21)
- iznajmljivanje videokaseta i diskova (vidi 77.22)
- iznajmljivanje kancelarijskog namještaja (vidi 77.33)
- iznajmljivanje motocikala i kamp-prikolica bez vozača (vidi 77.39)
- iznajmljivanje posteljine, radnih odijela i sličnih predmeta u praonicama veša (vidi 96.01)

77.3 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme te materijalnih dobara

77.31 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) poljoprivrednih mašina i opreme

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo, bez rukovaoca:
  - iznajmljivanje proizvoda iz razreda 28.30, kao što su poljoprivredni traktori i sl.

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo s rukovaocem (vidi 01.61 i 02.40)

77.32 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) mašina i opreme za građevinarstvo

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) mašina i opreme za građevinarstvo bez rukovaoca:
  - kranova
  - skela i radnih platformi, bez usluga montaže i demontaže

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje mašina i opreme za građevinarstvo s rukovaocem (vidi 43)

77.33 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kancelarijskih mašina i opreme (uključujući računare)

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) kancelarijskih mašina i opreme bez rukovaoca:
  - računara i računarske periferne opreme
  - mašina za umnožavanje, pisaćih mašina i mašina za obradu teksta
  - računovodstvenih mašina i opreme: registar-kasa, elektroničkih kalkulatora itd.
  - kancelarijskog namještaja

77.34 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava bez rukovaoca:
  - komercijalnih čamaca i brodova

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje plovnih prijevoznih sredstava s rukovaocem (vidi oblast 50)
- iznajmljivanje čamaca za razonodu (vidi 77.21)

77.35 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) zračnih prijevoznih sredstava

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) zračnih prijevoznih sredstava bez rukovaoca:
  - aviona
  - balona na vrući zrak

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje zračnih prijevoznih sredstava s rukovaocem (vidi oblast 51)

77.39 Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, d.n.

Ovaj razred uključuje:

- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) ostalih mašina i opreme bez rukovaoca, koje se općenito upotrebljavaju kao kapitalna dobra u industriji:
  - pogonskih mašina i turbina
  - alatnih mašina
  - opreme za rudnike i naftna polja
  - profesionalne radijske, televizijske i komunikacijske opreme
  - opreme za snimanje filmova
  - mjerne i kontrolne opreme
  - ostalih naučnih, komercijalnih i industrijskih mašina i opreme
- iznajmljivanje i operativni zakup (leasing) kopnenih prijevoznih sredstava (osim motornih vozila) bez vozača:
  - motocikala, kamp-prikolica itd.
  - vozila za željeznički prijevoz

Ovaj razred, također, uključuje:

- iznajmljivanje stambenih ili kancelarijskih kontejnera
- iznajmljivanje životinja (npr. stada, trkaćih konja)
- iznajmljivanje ostalih kontejnera
- iznajmljivanje paleta

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje bicikala (vidi 77.21)
- iznajmljivanje mašina i opreme za poljoprivredu i šumarstvo (vidi 77.31)
- iznajmljivanje mašina i opreme za građevinarstvo (vidi 77.32)
- iznajmljivanje kancelarijskih mašina i opreme, uključujući računare (vidi 77.33)

77.4 Davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda, osim radova koji su zaštićeni autorskim pravima

77.40 Davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda, osim radova koji su zaštićeni autorskim pravima

Ovaj razred uključuje djelatnosti koje omogućavaju drugima upotrebu intelektualnog vlasništva i sličnih proizvoda za koje se plaća licencna naknada vlasniku imovine, odnosno proizvoda. Zakup (leasing) ovih proizvoda može biti u različitim oblicima, kao dozvola za reprodukciju, upotreba patenata za kasnije proizvode ili procese, poslovanje pod franšizom itd. Trenutni vlasnici ne moraju biti i proizvođači tih proizvoda, odnosno imovine.

Ovaj razred uključuje:

- davanje u zakup (leasing) prava na upotrebu intelektualnog vlasništva (osim radova koji su zaštićeni autorskim pravima, kao što su knjige ili softver)
- primanje licencnih naknada za upotrebu:
  - patenata
  - zaštitnih trgovačkih i uslužnih znakova
  - marki proizvoda
  - prava na vađenje minerala
  - franšiznih ugovora

Ovaj razred isključuje:

- kupovinu autorskih prava i izdavanje (vidi oblasti 58 i 59)
- proizvodnju, reprodukciju i distribuciju radova koji su zaštićeni autorskim pravima: knjige, softver, film (vidi oblasti 58 i 59)
- davanje u zakup (leasing) nekretnina (vidi 68.20)
- davanje u zakup (leasing) materijalne imovine, (vidi grane 77.1, 77.2 i 77.3)

78 Djelatnosti posredovanja u zapošljavanju

Ova oblast uključuje sastavljanje ponuda o slobodnim radnim mjestima, upućivanje ili zapošljavanje kandidata, pri čemu kandidati za posao nisu zaposlenici agencije za zapošljavanje, zapošljavanje radnika na određeno vrijeme radi potrebe za dodatnom radnom snagom klijenta i ostalo ustupanje ljudskih resursa.

Ova oblast uključuje:

- djelatnosti traženja i zapošljavanja rukovodećeg osoblja
- djelatnosti agencija za posredovanje pri dodjeli pozorišnih ili filmskih uloga („casting" agencije)

Ova oblast isključuje:

- djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija (vidi 74.90)

78.1 Djelatnosti agencija za zapošljavanje

78.10 Djelatnosti agencija za zapošljavanje

Ovaj razred uključuje sastavljanje ponuda o slobodnim radnim mjestima i upućivanje ili zapošljavanje kandidata, pri čemu kandidati za posao nisu zaposlenici agencije za zapošljavanje.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti traženja, odabira i upućivanja zapošljavanja osoblja, uključujući traženje i zapošljavanje rukovodećeg osoblja
- djelatnosti agencija za posredovanje pri dodjeli pozorišnih ili filmskih uloga („casting" agencije)
- djelatnosti agencija za zapošljavanje putem interneta

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija (vidi 74.90)

78.2 Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje

78.20 Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje

Ovaj razred uključuje djelatnosti zapošljavanja radnika na određeno vrijeme radi privremene zamjene ili potrebe za dodatnom radnom snagom klijenta, npr. sezonski poslovi, posebni projekti itd. Zaposleni pojedinci su zaposleni putem agencije za privremeno zapošljavanje, koja ne osigurava direktan nadzor zaposlenika na radnom mjestu klijenta.

78.3 Ostalo ustupanje ljudskih resursa

78.30 Ostalo ustupanje ljudskih resursa

Ovaj razred uključuje ustupanje ljudskih resursa klijentima. Jedinice koje su ovdje razvrstane predstavljaju poslodavca za zaposlenike u vezi s pitanjima plaće, poreza, doprinosa i ostalim kadrovskim pitanjima. Međutim, nisu odgovorne za stručno vođenje ili nadzor zaposlenika.

Ustupanje ljudskih resursa obično je dugoročno ili stalno (na neodređeno vrijeme), a jedinice koje su ovdje razvrstane obavljaju veliki broj zadataka u vezi s upravljanjem ljudskim potencijalima, a u vezi su s ovim ustupanjem.

Ovaj razred isključuje:

- ustupanje ljudskih resursa zajedno s nadzorom ili vođenjem poslovanja (vidi razred koji se odnosi na ekonomsku djelatnost tog preduzeća)
- ustupanje ljudskih resursa radi privremene zamjene ili potrebe za dodatnom radnom snagom klijenta (vidi 78.20)

79 Putničke agencije, organizatori putovanja, turoperatori i ostale rezervacijske usluge te djelatnosti u vezi s njima

Ova oblast uključuje djelatnost putničkih agencija koje se prvenstveno bave prodajom putovanja, paket-aranžmana, usluga prijevoza i smještaja individualnim korisnicima i poslovnim strankama, kao i djelatnost vlastitog organiziranja i sastavljanja paket-aranžmana koji se prodaju putem putničkih agencija ili direktno putem agenata, kao što su subagenti ili turoperatori, te ostale usluge u vezi s putovanjima, uključujući rezervacijske usluge. Ova oblast, također, uključuje djelatnosti turističkih vodiča i turističke promocije.

79.1 Djelatnosti putničkih agencija i turoperatora

Ova grana uključuje djelatnosti putničkih agencija koje se prvenstveno bave prodajom putovanja, paket-aranžmana, usluga prijevoza i smještaja individualnim korisnicima i poslovnim strankama, kao i djelatnost vlastitog organiziranja putovanja i sastavljanja paket-aranžmana koji se prodaju putem putničkih agencija ili direktno putem agenata, kao što su turoperatora.

79.11 Djelatnosti putničkih agencija

Ovaj razred uključuje djelatnosti agencija, posrednika u organizaciji putovanja (subagenti), koje se prvenstveno bave prodajom turističkih aranžmana organizatora putovanja, paket-aranžmana, usluga prijevoza i smještaja, na veliko ili na malo, individualnim korisnicima i poslovnim strankama organizatora putovanja, odnosno posreduju između organizatora putovanja i korisnika usluga.

79.12 Djelatnosti turoperatora

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti organizatora putovanja koji se bave organiziranjem i sastavljanjem paket-aranžmana koji se prodaju putem putničkih agencija, koji posreduju između organizatora putovanja i korisnika usluga ili direktno putem agenata, kao što su turoperatora. Putovanja mogu uključivati bilo koju ili sve navedene usluge:
  - prijevoz
  - smještaj
  - prehranu
  - posjete muzejima, historijskim ili kulturnim znamenitostima, pozorišnim predstavama, muzičkim ili sportskim događajima

79.9 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima

79.90 Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima

Ovaj razred uključuje:

- ostale rezervacijske usluge u vezi s putovanjima:
  - rezervacije prijevoza, hotela, restorana, iznajmljivanje vozila, zabavu i sport itd.
- usluge u vezi s izdavanjem stanova (apartmana) za korištenje u određenom razdoblju tokom godine („time sharing“)
- djelatnosti prodaje karata za pozorišne predstave, sportske i ostale zabavne događaje
- usluge pružanja pomoći turistima:
  - davanje turističkih informacija posjetiocima
  - djelatnosti turističkih vodiča
- djelatnosti turističke promocije

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti putničkih agencija i organizatora putovanja i turoperatora (vidi razrede 79.11 i 79.12)
- organiziranje i vođenje različitih događaja, kao što su sastanci, kongresi i konferencije (vidi 82.30)

80 Zaštitne i istražne djelatnosti

Ova oblast uključuje usluge u vezi sa zaštitom, kao što su: istražne i detektivske usluge; usluge čuvanja i ophodnje; podizanja i dostave novca, zaprimanja novca ili drugih vrijednosti s osobljem i opremom za zaštitu takve vrste imovine dok je u tranzitu; rukovanje elektroničkim sigurnosnim alarmnim sistemima, kao što su protivprovalni i protivpožarni alarmi, gdje je riječ o daljinskom nadzoru takvih sistema. Međutim, često su uključene i usluge prodaje, postavljanja i popravka. Ako se usluge prodaje, postavljanja i popravka pružaju odvojeno, isključuju se iz ove oblasti i razvrstavaju u trgovinu na malo, građevinarstvo itd.

80.1 Djelatnosti privatne zaštite

80.10 Djelatnosti privatne zaštite

Ovaj razred uključuje pružanje jedne ili više sljedećih usluga: usluge čuvanja i ophodnje; podizanja i dostave novca, zaprimanja novca ili drugih vrijednosti s osobljem i opremom za zaštitu takve vrste imovine dok je u tranzitu.

Ovaj razred uključuje:

- usluge zaštite blindiranim vozilima
- usluge tjelohranitelja
- poligrafske usluge
- usluge uzimanja otisaka prstiju
- usluge čuvanja zgrada, kancelarija, fabrika, skladišta, hotela, trgovačkih centara, sportskih objekata itd.
- sigurnosno davanje informacija za prijenos putem bilo kojeg medija

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti javnog reda i mira (vidi 84.24)

80.2 Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sistema

80.20 Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sistema

Ovaj razred uključuje:

- nadzor ili daljinski nadzor elektroničkih sigurnosnih alarmnih sistema, kao što su protivprovalni i protivpožarni alarmi, uključujući njihovo postavljanje i održavanje
- postavljanje, popravak, ponovnu ugradnju i prilagođavanje mehaničkih ili elektroničkih uređaja za zaključavanje, sefova i sigurnosnih pretinaca (trezora), u vezi s kasnijim nadzorom i daljinskim nadzorom.

Jedinice koje obavljaju ove djelatnosti mogu se, također, baviti i prodajom takvih sigurnosnih sistema, mehaničkih ili elektroničkih uređaja za zaključavanje, sefova i sigurnosnih pretinaca (trezora).

Ovaj razred isključuje:

- postavljanje sigurnosnih sistema, kao što su protivprovalni i protivpožarni alarmi bez daljnjeg nadzora (vidi 43.21)
- trgovinu na malo električnim sigurnosnim sistemima, mehaničkim ili elektroničkim uređajima za zaključavanje, sefovima i sigurnosnim pretincima (trezorima) u specijaliziranim prodavnicama bez usluga nadzora, postavljanja ili održavanja (vidi 47.59)
- savjetovanje u području zaštite i sigurnosti (vidi 74.90)
- poslove javnog reda i sigurnosti (vidi 84.24)
- usluge umnožavanja ključeva (vidi 95.29)

80.3 Istražne djelatnosti

80.30 Istražne djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- istražne i detektivske uslužne djelatnosti
- djelatnosti svih privatnih istražilaca, neovisno o vrsti korisnika ili svrsi istraživanja

81 Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina

Ova oblast uključuje pružanje velikog broja općih pomoćnih uslužnih djelatnosti, kao što su pružanje kombinacije pomoćnih usluga unutar objekata korisnika usluge, unutrašnje i vanjsko čišćenje svih vrsta zgrada, čišćenje industrijskih mašina, čišćenje vozova, autobusa, aviona itd., čišćenje unutrašnjosti cisterni i tankera, djelatnosti dezinfekcije i zaštite od štetočina u zgradama, brodovima, vozovima itd., čišćenje boca, ulica, uklanjanje snijega i leda, uređenje i održavanje zelenih površina, kao i pružanje tih usluga zajedno s projektiranjem zelenih površina i/ili gradnjom staza za šetnju, potpornih zidova, drvenih podova, ograda, umjetnih jezeraca ili ribnjaka i sličnih građevinskih radova.

81.1 Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama

81.10 Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama

Ovaj razred uključuje pružanje kombinacije pomoćnih usluga unutar zgrade korisnika usluge. Te usluge uključuju unutrašnje čišćenje, održavanje, odlaganje otpada, nadzor i zaštitu, raspodjelu pošte, prijem, pranje veša i slične usluge unutar zgrade. Ove pomoćne djelatnosti obavlja pomoćno osoblje, koje nije uključeno ili odgovorno za obavljanje glavne djelatnosti korisnika usluga.

Ovaj razred isključuje:

- pružanje samo jedne pomoćne usluge (npr. samo usluge unutrašnjeg čišćenja) ili samo jedne funkcije (npr. grijanje) (vidi odgovarajući razred prema vrsti pružene usluge)
- pružanje usluga rukovodećeg i radnog osoblja radi potpunog poslovanja preduzeća u vlasništvu korisnika usluge, kao naprimjer hotela, restorana, rudnika ili bolnica (vidi razred djelatnosti koju obavlja preduzeće)
- upravljanje i rad računarskih sistema korisnika i/ili opreme za obradu podataka (vidi 62.03)
- djelatnosti popravnih ustanova, uz naknadu ili na osnovu ugovora (vidi 84.23)

81.2 Djelatnosti čišćenja

Ova grana uključuje djelatnosti općeg unutrašnjeg čišćenja svih vrsta zgrada, vanjsko čišćenje zgrada, djelatnosti specijaliziranog čišćenja zgrada ili ostalog specijaliziranog čišćenja, čišćenje industrijskih mašina, čišćenje unutrašnjosti cisterni i tankera, dezinfekciju i zaštitu od štetočina u zgradama i za industrijske mašine, čišćenje boca, čišćenje ulica, uklanjanje snijega i leda.

Ova grana isključuje:

- zaštitu od štetočina u poljoprivredi (vidi 01.61)
- čišćenje novih zgrada neposredno nakon završetka gradnje (vidi 43.39)
- čišćenje parom, pješčanim mlazom i slične radove na vanjskim dijelovima zgrade (vidi 43.99)
- pranje tepiha i prostirki, čišćenje zavjesa i zastora (vidi 96.01)

81.21 Osnovno čišćenje zgrada

Ovaj razred uključuje:

- opće (nespecijalizirano) čišćenje svih vrsta zgrada, kao što su:
  - kancelarije
  - kuće ili stanovi
  - fabrike
  - prodavnice
  - ustanove
- opće (nespecijalizirano) čišćenje drugih poslovnih prostora, te stambenih zgrada s više stanova

Ove djelatnosti odnose se, uglavnom, na unutrašnje čišćenje zgrada, iako mogu uključivati i čišćenje povezanih vanjskih dijelova, kao što su prozori ili prolazi.

Ovaj razred isključuje:

- specijalizirano čišćenje, kao što je čišćenje prozora, dimnjaka, kamina, raznih vrsta peći, uključujući i peći za spaljivanje, kotlova, ventilacijskih cijevi, ispušnih jedinica (vidi 81.22)

81.22 Ostale djelatnosti čišćenja zgrada i objekata

Ovaj razred uključuje:

- vanjsko čišćenje svih vrsta zgrada, uključujući kancelarije, fabrike, prodavnice, ustanove i druge poslovne prostore, te stambene zgrade s više stanova
- specijalizirano čišćenje zgrada, kao što je pranje prozora, čišćenje dimnjaka i kamina, raznih vrsta peći, uključujući i peći za spaljivanje, kotlova, ventilacijskih cijevi i ispušnih jedinica
- čišćenje industrijskih mašina
- ostalo čišćenje zgrada i industrijskih objekata, d.n.

Ovaj razred isključuje:

- čišćenje parom, pješčanim mlazom i slične radove na vanjskim dijelovima zgrade (vidi 43.99)

81.29 Ostale djelatnosti čišćenja

Ovaj razred uključuje:

- čišćenje i održavanje bazena za plivanje
- čišćenje vozova, autobusa, aviona itd.
- čišćenje unutrašnjosti cisterni i tankera
- dezinfekciju i zaštitu od štetočina
- čišćenje boca
- čišćenje ulica i uklanjanje snijega i leda
- ostale djelatnosti čišćenja, d. n.

Ovaj razred isključuje:

- zaštitu od štetočina u poljoprivredi (vidi 01.61)
- čišćenje i pranje automobila (vidi 45.20)

81.3 Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina

81.30 Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina

Ovaj razred uključuje:

- sadnju, uređenje i održavanje:
  - parkova i vrtova za:
  - privatne kuće i stambene zgrade
  - zgrade javne i polujavne namjene (škole, bolnice, administrativne zgrade, crkvene zgrade itd.)
  - gradske površine (parkovi, zelene površine, groblja itd.)
  - zelenilo uz saobraćajnice (ceste, željezničke i tramvajske pruge, vodene puteve, luke)
  - industrijske i komercijalne zgrade
- zelenilo za:
  - zgrade (krovni vrtovi, fasadno zelenilo, unutrašnji vrtovi itd.)
  - sportske terene (nogometni i golf tereni), dječija igrališta, površine za sunčanje i ostale rekreativne parkove
  - stajaće i tekuće vode (bazeni, promjenljiva vlažna područja, umjetna jezerca, bazeni za plivanje, kanali, vodeni tokovi, sistemi za pročišćavanje kanalizacione vode)
- sadnju i održavanje biljaka za zaštitu od buke, vjetra, erozije, vidljivosti i blještavila

Ovaj razred isključuje:

- uzgoj ukrasnih biljaka i drveća za prodaju (vidi oblasti 01 i 02)
- rasadnike drveća, uključujući i rasadnike šumskog drveća (vidi 01.30 i 02.10)

- održavanje zemljišta u dobrom i ekološkom stanju za upotrebu u poljoprivredi (vidi 01.61)
- građevinske radove za potrebe uređenja i održavanja zelenih površina (vidi područje F)
- projektiranje zelenih površina (vidi 71.11)

82 Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti te ostale poslovne pomoćne djelatnosti

Ova oblast uključuje pružanje velikog broja svakodnevnih kancelarijskih administrativnih usluga, kao i obavljanje rutinskih poslova za druge, uz naknadu ili na osnovu ugovora.

Ova oblast, također, uključuje sve pomoćne uslužne djelatnosti koje se u pravilu pružaju preduzećima, a koje nisu drugdje razvrstane.

Jedinice razvrstane u ovoj oblasti ne osiguravaju osoblje koje će obavljati sve poslovne aktivnosti preduzeća.

82.1 Kancelarijske administrativne i pomoćne djelatnosti

Ova grana uključuje pružanje velikog broja svakodnevnih kancelarijskih administrativnih usluga, kao što su finansijsko planiranje, izdavanje računa i vođenje evidencija, raspoređivanje osoblja, nabavka, logistika itd. za druge, uz naknadu ili na osnovu ugovora.

Ova grana, također, uključuje pomoćne djelatnosti za druge uz naknadu ili na osnovu ugovora, odnosno obavljanje rutinskih poslova koje preduzeća i organizacije uobičajeno obavljaju za sebe.

Jedinice razvrstane u ovoj grani ne osiguravaju osoblje koje će obavljati sve poslovne aktivnosti preduzeća. Jedinice koje obavljaju samo jednu od ovih djelatnosti razvrstavaju se prema toj određenoj djelatnosti.

82.11 Kombinirane kancelarijske administrativne uslužne djelatnosti

Ovaj razred uključuje pružanje cjelovitih svakodnevnih kancelarijskih administrativnih usluga (kombinaciju tih usluga), kao što su prijem, finansijsko planiranje, izdavanje računa i vođenje evidencija, kadrovske i poštanske usluge itd. za druge, uz naknadu ili na osnovu ugovora.

Ovaj razred isključuje:

- obavljanje samo jedne od ovih djelatnosti (vidi razred te određene djelatnosti)
- ustupanje osoblja bez nadzora (vidi 78)

82.19 Fotokopiranje, priprema dokumenata i ostale specijalizirane kancelarijske pomoćne djelatnosti

Ovaj razred uključuje raznovrsne djelatnosti, kao što su kopiranje i priprema dokumenata i ostale specijalizirane kancelarijske pomoćne djelatnosti. Djelatnosti kopiranja/štampanja dokumenata, koje su ovdje uključene, pokrivaju samo djelatnosti kratkotrajnog štampanja.

Ovaj razred uključuje:

- pripremu dokumenta
- uređivanje dokumenta ili ispravljanje (korektura)
- štampanje i obradu teksta
- sekretarske pomoćne usluge
- prijepis dokumenta i druge sekretarske usluge
- pisanje pisama ili sažetaka
- usluge iznajmljivanja poštanskog pretinca i ostale poštanske usluge, kao što su prethodno razvrstavanje, adresiranje itd.
- fotokopiranje
- umnožavanje
- izradu nacрта

- ostale usluge kopiranja dokumenata (bez pružanja usluga štampanja, kao što su ofset štampanje, brzo štampanje, digitalno štampanje, usluge pripreme za štampu)

Ovaj razred isključuje:

- štampanje dokumenata (metodom ofset štampanja, brzog štampanja itd.) (vidi 18.12)
- usluge pripreme za štampu (vidi 18.13)
- kreiranje i organiziranje promotivnih kampanja poštom (vidi 73.11)
- specijalizirane stenografske usluge, kao što je stenografsko bilježenje sudskih rasprava (vidi 82.99)
- javne stenografske usluge (vidi 82.99)

82.2 Djelatnosti pozivnih centara

82.20 Djelatnosti pozivnih centara

Ovaj razred uključuje:

- pozivne centre za dolazne pozive („inbound“), gdje na pozive korisnika odgovara operater ili se koristi automatska distribucija poziva, integrirani računarsko-telefonski sistemi, interaktivni govorni sistemi ili slične metode za primanje narudžbi, pružanje informacija o proizvodima, odgovaranje na upite kupaca ili rješavanje žalbi
- pozivne centre za odlazne pozive („outbound“), gdje se koriste slične metode za prodaju ili promotivnih roba ili usluga potencijalnim kupcima, provodi istraživanje tržišta ili ispitivanje javnog mnijenja i slične djelatnosti koje se obavljaju za korisnike

82.3 Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova

82.30 Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova

Ovaj razred uključuje organizaciju, promociju i/ili vođenje događaja, kao što su poslovni i trgovački sajmovi, kongresi, konferencije i sastanci, sa ili bez usluga osoblja za provedbu i opremanje prostora u kojem se održavaju ovi događaji.

82.9 Poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.

Ova grana uključuje djelatnosti agencija za prikupljanje i naplatu računa, kreditnih kancelarija i sve pomoćne djelatnosti koje se u pravilu pružaju preduzećima, a koje nisu drugdje razvrstane.

82.91 Djelatnosti agencija za prikupljanje i naplatu računa te kreditnih kancelarija

Ovaj razred uključuje:

- naplatu potraživanja i doznačavanje naplaćenih potraživanja korisnicima (naručiocima), kao što su usluge naplate mjenica ili dugova
- prikupljanje informacija, kao što su podaci o kreditima i zaposlenosti pojedinaca te podaci o kreditima preduzeća i davanje informacija finansijskim ustanovama, trgovcima na malo i ostalima radi procjene kreditne sposobnosti tih osoba i preduzeća

82.92 Djelatnosti pakovanja

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti pakovanja, uz naknadu ili na osnovu ugovora, bez obzira na to uključuju li automatizirani postupak ili ne:
  - punjenje tečnosti u boce, uključujući pića i hranu
  - pakovanje čvrstih predmeta (vodootporno pakovanje, omotavanje folijom itd.)
  - sigurnosno pakovanje farmaceutskih preparata
  - etiketiranje, pečačenje, označavanje
  - pakovanje paketa i zamotavanje darova

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju osvježavajućih napitaka i mineralne vode (vidi 11.07)
- djelatnosti pakovanja u vezi s prijevozom (vidi 52.29)

82.99 Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- doslovno izvještavanje i stenografsko bilježenje pravnih postupaka uživo te naknadni prijepis snimljenih materijala, kao što su:
  - stenografsko bilježenje sudskih rasprava
  - usluge javnog stenografiranja
- direktno (tj. simultano) titlovanje televizijskih prijenosa uživo, sastanaka, konferencija
- usluge pripreme linijskih kodova
- usluge štampanja linijskih kodova
- organiziranje prikupljanja novčanih sredstva uz naknadu ili na osnovu ugovora
- usluge oduzimanja imovine radi prisilne naplate (npr. kod izvršenja sudskih naloga)
- usluge sakupljanja kovanica iz parkingmetara
- djelatnosti neovisnih aukcionara
- upravljanje programima lojalnosti
- ostale pomoćne djelatnosti koje se u pravilu pružaju preduzećima, a koje nisu drugdje razvrstane

Ovaj razred isključuje:

- usluge prijepisa dokumenta (vidi 82.19)
- usluge dodavanja teksta (podnaslova) ili titlovanja filmova ili videokaseta (vidi 59.12)

PODRUČJE O - JAVNA UPRAVA I ODBRANA; OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE

Ovo područje uključuje djelatnosti koje obično provodi javna uprava. Uključuje donošenje zakona te pravno tumačenje zakona i uredbi u skladu s njima, kao i upravljanje programima koji se zasnivaju na njima, zakonodavne djelatnosti, poreznu politiku, nacionalnu odbranu, poslove javnog reda i sigurnosti, imigracijske poslove, vanjske poslove te upravljanje vladinim programima.

Pravni ili institucionalni status nije sam po sebi odlučujući faktor za razvrstavanje djelatnosti u ovo područje, već priroda djelatnosti navedenih u prethodnom odlomku. To znači da djelatnosti razvrstane u drugim područjima ove klasifikacije djelatnosti ne pripadaju ovom području, čak i ako ih obavljaju javni organi. Naprimjer, upravljanje školskim sistemom (npr. izrada pravilnika, provjere, definiranje nastavnih programa) pripada ovom području, međutim, poduka sama po sebi ne (vidi područje P), kao i zatvorske i vojne bolnice koje su razvrstane pod zdravstvenu zaštitu (vidi područje Q). U skladu s tim neke djelatnosti opisane u ovom području mogu obavljati nevladine jedinice.

Ovo područje, također, uključuje djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja.

84 Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje

84.1 Javna uprava te ekonomska i socijalna politika zajednice

Ova grana uključuje opće djelatnosti javne uprave (npr. izvršne, zakonodavne, finansijske administrativne djelatnosti itd. na svim nivoima državne uprave) te nadzor u području društvenog i privrednog života.

84.11 Opće djelatnosti javne uprave

Ovaj razred uključuje:

- izvršne i zakonodavne administrativne djelatnosti centralnih, regionalnih i lokalnih organa
- vođenje i nadzor fiskalnih poslova:
  - primjenu poreznog sistema
  - ubiranje carina i poreza na proizvode i usluge, istraga o carinskim i poreznim prekršajima
  - carinsku upravu
- izvršavanje proračuna i upravljanje javnim fondovima i javnim dugom:
  - prikupljanje i primanje novca i kontrolu njegovog trošenja
- upravljanje cjelokupnom istraživačkom i razvojnom politikom i povezanim fondovima
- upravljanje i primjenu općeg ekonomskog i socijalnog planiranja i statističkih usluga na različitim nivoima vlasti

Ovaj razred isključuje:

- upravljanje zgradama koje su u vlasništvu države ili su iznajmljene (vidi 68.2 i 68.3)
- upravljanje istraživačkom i razvojnom politikom s namjerom povećanja lične dobrobiti te upravljanje povezanim fondovima (vidi 84.12)
- upravljanje istraživačkom i razvojnom politikom radi poboljšanja ekonomskih rezultata i konkurentnosti (vidi 84.13)
- upravljanje istraživačkom i razvojnom politikom i povezanim fondovima u području odbrane (vidi 84.22)
- djelatnosti državnih arhiva (vidi 91.01)

84.12 Reguliranje djelatnosti javnih subjekata koji pružaju zdravstvenu zaštitu, usluge u obrazovanju i kulturi i druge društvene usluge, osim obaveznog socijalnog osiguranja

Ovaj razred uključuje:

- javno upravljanje programima namijenjenim povećanju lične dobrobiti:
  - zdravlja
  - obrazovanja
  - kulture

- sporta
- rekreacije
- zaštite okoliša
- stanovanja
- socijalnih usluga
- javno upravljanje istraživačkom i razvojnom politikom i povezanim fondovima za ta područja

Ovaj razred, također, uključuje:

- sponzoriranje rekreativnih i kulturnih djelatnosti
- dodjelu javnih grantova umjetnicima
- upravljanje programima za snabdijevanje pitkom vodom
- upravljanje radovima za sakupljanje i odlaganje otpada
- upravljanje programima za zaštitu okoliša
- upravljanje programima stanovanja

Ovaj razred isključuje:

- uklanjanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada i djelatnosti sanacije okoliša (vidi oblasti 37, 38 i 39)
- djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja (vidi 84.30)
- djelatnosti obrazovanja (vidi područje P)
- djelatnosti zdravstvene zaštite (vidi oblast 86)
- djelatnosti muzeja i ostalih ustanova za kulturu (vidi oblast 91)
- djelatnosti biblioteka i državnih arhiva (91.01)
- sportske ili druge rekreacijske djelatnosti (vidi oblast 93)

84.13 Reguliranje i doprinos poboljšavanju poslovanja u privredi

Ovaj razred uključuje:

- javno upravljanje i reguliranje raznih privrednih područja, uključujući dodjeljivanje subvencija:
  - poljoprivrede
  - korištenja zemljišta
  - izvora energije i rudarstva
  - infrastrukture
  - prijevoza
  - komunikacija
  - hotela i turizma
  - trgovine na veliko i trgovine na malo
- upravljanje istraživačkom i razvojnom politikom i povezanim fondovima radi poboljšanja privrednih rezultata
- upravljanje općim poslovima s područja rada
- primjenu mjera politike regionalnog razvoja, npr. radi smanjenja nezaposlenosti

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti istraživanja i eksperimentalnog razvoja (vidi oblast 72)

84.2 Pružanje usluga zajednici kao cjelini

Ova grana uključuje vanjske poslove, poslove odbrane i poslove javnog reda i sigurnosti.

84.21 Vanjski poslovi

Ovaj razred uključuje:

- upravljanje i vođenje ministarstva vanjskih poslova te diplomatskih i konzularnih predstavništava u inozemstvu ili pri kancelarijama međunarodnih organizacija
- upravljanje, vođenje i podršku informacijskim službama i službama za kulturu namijenjenim širenju informacija i kulture izvan nacionalnih granica
- pomoć stranim zemljama, bez obzira na to je li upućena putem međunarodnih organizacija ili nije

- pružanje vojne pomoći stranim zemljama
- upravljanje vanjskom trgovinom, međunarodnim finansijskim i inozemnim tehničkim poslovima

Ovaj razred isključuje:

- usluge međunarodne pomoći za žrtve velikih nesreća ili za izbjeglice (vidi 88.99)

84.22 Poslovi odbrane

Ovaj razred uključuje:

- upravljanje, nadzor i vođenje vojnih odbrambenih poslova, te kopnenih, morskih, zračnih i svemirskih odbrambenih snaga, kao što su:
  - borbene snage kopnene vojske, mornarice i zračnih snaga
  - inženjerske, prijevozne, komunikacijske, obavještajne, materijalne, ljudske te druge neborbene snage i zapovjedništva
  - rezervne i pomoćne snage odbrambenog sistema
  - vojna logistika (pribavljanje opreme, struktura, pribora, namirnica itd.)
  - zdravstvena zaštita vojnog osoblja na terenu
- upravljanje, vođenje i podršku civilnih odbrambenih snaga
- podršku u razradi planova za nepredviđene situacije i izvođenje vježbi u koje su uključene civilne institucije i građani
- upravljanje istraživačkom i razvojnom politikom i povezanim fondovima u području odbrane

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti istraživanja i eksperimentalnog razvoja (vidi oblast 72)
- pružanje vojne pomoći stranim zemljama (vidi 84.21)
- djelatnosti vojnih sudova (vidi 84.23)
- osiguranje snabdijevanja za hitne potrebe u zemlji u slučaju mirnodopskih nesreća (vidi 84.24)
- obrazovne djelatnosti vojnih škola, koledža i akademija (vidi 85.4)
- djelatnosti vojnih bolnica (vidi 86.10)

84.23 Sudske i pravosudne djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- upravljanje i vođenje građanskim i kaznenim sudovima, vojnim sudovima i pravosudnim sistemima, uključujući savjetovanje i zastupanje u ime državnih organa ili kada ih pružaju državni organi, u obliku isplate u novcu ili usluga koje pruža država
- donošenje presuda i tumačenja zakona
- arbitraže u građanskim sporovima
- upravljanje zatvorima i popravnim ustanovama, uključujući rehabilitacijske usluge, bez obzira na to obavljaju li te djelatnosti državni organi ili privatne jedinice uz naknadu ili na osnovu ugovora

Ovaj razred isključuje:

- savjetovanje i zastupanje u građanskim, kaznenim i ostalim sporovima (vidi 69.10)
- djelatnosti zatvorskih škola (vidi oblast 85)
- djelatnosti zatvorskih bolnica (vidi 86.10)

84.24 Poslovi javnog reda i sigurnosti

Ovaj razred uključuje:

- upravljanje i vođenje redovnih i pomoćnih policijskih snaga, koje finansiraju javne vlasti, te lučkih, graničnih, obalnih straža i ostalih specijalnih policijskih snaga, uključujući reguliranje prijevoza, registraciju stranaca i vođenje registra uhapšenika
- osiguranje snabdijevanja za hitne potrebe u zemlji u slučaju mirnodopskih nesreća

Ovaj razred isključuje:

- rad policijskih laboratorija (vidi 71.20)

- upravljanje i vođenje vojnih oružanih snaga (vidi 84.22)

84.25 Djelatnosti vatrogasne službe

Ovaj razred uključuje:

- gašenje i sprečavanje požara:
  - upravljanje i vođenje redovnih i pomoćnih vatrogasnih brigada u gašenju i sprečavanju požara, spašavanju ljudi i stoke, pružanje pomoći u civilnim nesrećama, poplavama, saobraćajnim nesrećama itd.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti gašenja i zaštite od požara u šumarstvu (vidi 02.40)
- gašenje požara na plinskim i naftnim poljima (vidi 09.10)
- djelatnosti gašenja i sprečavanja požara na aerodromima koje pružaju nespécializirane jedinice (vidi 52.23)

84.3 Djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja

84.30 Djelatnosti obaveznog socijalnog osiguranja

Ovaj razred uključuje:

- finansiranje i upravljanje vladinim programima socijalnog osiguranja:
  - osiguranje za slučaj bolesti, nesreće na radu i nezaposlenosti
  - penzijsko osiguranje
  - programe koji pokrivaju gubitak prihoda zbog materinstva, privremene nesposobnosti, udovištva itd.

Ovaj razred isključuje:

- neobavezno socijalno osiguranje (vidi 65.30)
- djelatnosti socijalne zaštite i socijalnog rada bez smještaja (vidi 88.10 i 88.99)

PODRUČJE P - OBRAZOVANJE

Ovo područje uključuje obrazovanje na svim nivoima i za sve struke. Poduka (nastava) može se provoditi usmeno ili pismeno, kao i putem radija, televizije, interneta ili dopisnim putem.

Uključeno je obrazovanje pri svim ustanovama redovnog školskog sistema na svim nivoima, kao i obrazovanje odraslih, programi za opismenjavanje itd. Također su uključene vojne škole i akademije, škole u zatvorima itd., na odgovarajućim nivoima. Ovo područje uključuje i javno (državno) i privatno obrazovanje.

Na svakom nivou obrazovanja razredi uključuju posebno obrazovanje za učenike ometene u psiho-fizičkom razvoju.

Podjela kategorija u ovom području zasniva se na nivoima obrazovanja definiranim prema nivoima ISCED-a 1997. Djelatnosti obrazovnih ustanova koje provode nastavu na nivou 0 ISCED-a razvrstavaju se u razred 85.10, na nivou 1 ISCED-a u razred 85.20, na nivoima 2 i 3 ISCED-a u granu 85.3, na nivou 4 ISCED-a u razred 85.41 i na nivoima 5 i 6 ISCED-a u razred 85.42.

Ovo područje, također, uključuje poduku koja se ponajprije odnosi na sportske i rekreativne djelatnosti, kao što su tenis ili golf te pomoćne djelatnosti u obrazovanju.

85 Obrazovanje

85.1 Predškolsko obrazovanje

85.10 Predškolsko obrazovanje

Ovaj razred uključuje:

- predškolsko obrazovanje (prethodi obrazovanju na prvom nivou). Predškolsko obrazovanje je definirano kao početna faza organiziranog podučavanja, prvenstveno oblikovano kako bi se mala djeca upoznala s okruženjem kakvo ih očekuje u školi, to jest kako bi se osigurao prijelaz iz kućnog u školsko okruženje.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti dnevne brige o djeci (vidi 88.91)

85.2 Osnovno obrazovanje

85.20 Osnovno obrazovanje

Ovaj razred uključuje osnovno obrazovanje (obrazovanje na prvom nivou), koje se provodi prema nastavnom programu i putem odgovarajućeg programskog rada koji pruža učenicima osnovno znanje iz čitanja, pisanja i matematike te osnovno razumijevanje drugih predmeta, kao što su historija, geografija, prirodne i društvene nauke, umjetnost i muzika.

Ovakvo obrazovanje se u pravilu organizira za djecu. Međutim, programi opismenjavanja unutar ili izvan školskog sistema, koji su po sadržaju slični programima osnovnog obrazovanja, ali su namijenjeni onima koji su prestari da bi pohađali osnovnu školu (tj. programi opismenjavanja odraslih), uključeni su, također, ovdje, kao i obrazovanje po posebnom programu za razvijanje određenih sklonosti (muzika, balet i sl).

Ovaj razred isključuje:

- obrazovanje odraslih, kao što je definirano u 85.5
- djelatnosti dnevne brige o djeci, uključujući dnevnu brigu za učenike (vidi 88.91)

85.3 Srednje obrazovanje

Ova grana uključuje opće srednje obrazovanje te tehničko i stručno srednje obrazovanje.

Ovaj razred isključuje:

- obrazovanje odraslih, kao što je definirano u 85.5

85.31 Opće srednje obrazovanje

Ovaj razred uključuje obrazovanje koje postavlja osnov za cjeloživotno učenje i ljudski razvoj te omogućuje dalje širenje obrazovnih mogućnosti. Takve jedinice pružaju nastavne programe koji su višepredmetno usmjereni, a koje predaje stručno nastavno osoblje te često zapošljavaju nekoliko nastavnika koji predaju predmete svaki iz svog područja specijalizacije.

Predmetna specijalizacija na ovom nivou često ima utjecaj i na obrazovna iskustva onih koji pohađaju opći program. Takvi programi oblikovani su kako bi osposobili učenike za tehničko i stručno obrazovanje ili za pristupanje visokom obrazovanju, bez posebnih dodatnih uvjeta.

Ovaj razred uključuje:

- niže opće srednje obrazovanje, koje više ili manje odgovara razdoblju obaveznog školovanja
- više opće srednje obrazovanje, koje u načelu omogućava pristup visokom obrazovanju

85.32 Tehničko i stručno srednje obrazovanje

Ovaj razred uključuje obrazovanje koje obično naglašava usku specijalizaciju te teoretsku i praktičnu poduku uglavnom povezanu sa sadašnjim ili budućim zanimanjem. Svrha programa može varirati od pripreme za opće područje zaposlenja do pripreme za veoma specifičan posao.

Ovaj razred uključuje:

- tehničko i stručno obrazovanje ispod nivoa visokog obrazovanja koje je definirano u grani 85.4

Ovaj razred, također, uključuje:

- obuku turističkih vodiča
- obuku kuhara, hotelijera i ugostitelja
- škole za kozmetičare i brijače
- osposobljavanje polaznika u vezi s popravkom računara
- vozačke škole za profesionalne vozače npr. kamiona, autobusa, tramvaja
- škole za profesionalne pilote

Ovaj razred isključuje:

- tehničko i stručno visoko obrazovanje (vidi 85.4)
- poduku u području izvođačke umjetnosti za rekreacijske svrhe, hobi ili lični razvoj (vidi 85.52)
- vozačke škole koje nisu namijenjene profesionalnim vozačima (vidi 85.53)
- poslovno usavršavanje i obuku kao dio djelatnosti socijalnog rada bez smještaja (vidi 88.10, 88.99)

85.4 Visoko obrazovanje

Ova grana uključuje obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko i visoko akademsko obrazovanje za stjecanje stepena na dodiplomskom i postdiplomskom nivou. Uvjet za pristup ovom nivou obrazovanja jest diploma (svjedočanstvo) najmanjeg nivoa višeg srednjeg obrazovanja.

Ova grana isključuje:

- obrazovanje odraslih, kao što je definirano u grani 85.5

85.41 Obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko

Ovaj razred uključuje obrazovanje nakon srednjeg, koje se ne može smatrati visokim obrazovanjem, naprimjer dodatno obrazovanje koje slijedi nakon srednjeg kao priprema za visoko obrazovanje ili stručno obrazovanje

nakon stečenog trogodišnjeg ili četverogodišnjeg tehničkog ili stručnog srednjeg obrazovanja.

85.42 Visoko obrazovanje

Ovaj razred uključuje:

- prvi, drugi i treći stepen visokog obrazovanja

Ovaj razred, također, uključuje:

- umjetničke škole koje pružaju visoko obrazovanje

85.5 Ostalo obrazovanje i poučavanje

Ova grana uključuje daljnje opće ili stručno obrazovanje i usavršavanje za sva zanimanja, kao hobi ili u svrhu ličnog razvoja.

Isključuje obrazovne djelatnosti navedene u granama od 85.1 do 85.4, to jest predškolsko obrazovanje, osnovno obrazovanje, srednje obrazovanje i visoko obrazovanje. Uključuje kampove i škole koje pružaju grupama ili pojedincima poduku iz sportskih disciplina, poduku iz stranih jezika, poduku iz likovne, dramske ili muzičke umjetnosti te ostalo poučavanje ili specijalizirano usavršavanje koje se ne može usporediti s obrazovanjem u granama od 85.1 do 85.4.

85.51 Obrazovanje i poučavanje u području sporta i rekreacije

Ovaj razred uključuje pružanje poduke iz sportskih disciplina za grupe ili pojedince, naprimjer u kampovima ili školama. Također su uključeni sportski kampovi, bez obzira na to uključuju li noćenje ili ne. Ne uključuje sportske gimnazije, sportske koledže i visoke škole. Poduka se može organizirati u različitim okruženjima, naprimjer u dvoranama ili na terenima organizatora poduke ili u prostorijama klijenata, u obrazovnim ustanovama ili na neki drugi način. Poduka koje se pruža u ovom razredu je formalno organizirana.

Ovaj razred uključuje:

- poduku iz sporta (bejzbol, košarka, kriket, nogomet itd.)
- djelatnosti sportskih kampova, sportska poduka
- poduku iz gimnastike
- poduku iz jahanja (djelatnosti akademija za jahanje i škola za jahanje)
- poduku iz plivanja
- djelatnosti profesionalnih sportskih instruktora, učitelja i trenera
- poduku iz borilačkih vještina
- poduku iz kartaških igara (kao što je bridž)
- poduku iz joge

Ovaj razred isključuje:

- obrazovanje i poučavanje u području kulture (vidi 85.52)

85.52 Obrazovanje i poučavanje u području kulture

Ovaj razred uključuje pružanje poduke iz likovne, dramske i muzičke umjetnosti. Jedinice koje pružaju ovakvu vrstu poduke mogu se zvati „škole“, „studiji“, „kursevi“ itd. One pružaju formalno organiziranu poduku, uglavnom za svrhe hobija, rekreacije ili ličnog razvoja, međutim takva vrsta poduke ne vodi stjecanju profesionalne diplome ili akademskog stepena.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti učitelja klavira i drugu poduku iz muzike
- obuka iz umjetnosti (npr. moda i dr.)
- poduku iz plesa i djelatnosti plesnih studija
- djelatnosti glumačkih škola (osim akademije)
- djelatnosti škola likovne umjetnosti (osim akademije)

- djelatnosti škola za izvođačku umjetnost (osim akademije)
- djelatnosti škola za fotografiju (osim komercijalnih)

Ovaj razred isključuje:

- poduku iz stranih jezika (vidi 85.59)

85.53 Djelatnosti vozačkih škola

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti škole letenja, jedrenja, škola za upravljanje plovilima koje ne izdaju profesionalna svjedočanstva i dozvole

Ovaj razred isključuje:

- vozačke škole za profesionalne vozače (vidi 85.32)

85.59 Ostalo obrazovanje i poučavanje, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- obrazovanje koje nije definirano nivoima
- privatnu poduku za učenike i studente
- djelatnosti centara za obuku (učenje) koji nude pomoć pri učenju putem raznih kurseva
- pripremne kurseve za polaganje ispita radi stjecanja profesionalnih diploma ili svjedočanstava
- poduku iz jezika i konverzacijskih vještina
- računarsko usavršavanje i obuku
- religijsku poduku

Ovaj razred, također, uključuje:

- obuku za spasioce
- kurseve koji polaznike osposobljavaju za preživljavanje u prirodi
- kurseve za javno govorništvo (osposobljavanje polaznika za nastupanje u javnosti)
- poduku u brzom čitanju

Ovaj razred isključuje:

- programe opismenjavanja odraslih (vidi 85.20)
- opće srednje obrazovanje (vidi 85.31)
- tehničko i stručno srednje obrazovanje (vidi 85.32)
- visoko obrazovanje (vidi 85.4)

85.6 Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju

85.60 Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju

Ovaj razred uključuje:

- pružanje usluga koje pomažu obrazovne procese ili sisteme:
  - savjetovanje u području obrazovanja
  - usluge savjetovanja u vezi s profesionalnom orijentacijom
  - djelatnosti testiranja radi utvrđivanja napretka u obrazovanju
  - djelatnosti provođenja testiranja
  - organizaciju programa razmjene učenika i studenata

Ovaj razred isključuje:

- istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama (vidi 72.20)

PODRUČJE Q - DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE

Ovo područje uključuje pružanje usluga zdravstvene i socijalne zaštite. Uključuje široku lepezu djelatnosti, počevši od zdravstvene njege koju pruža stručno medicinsko osoblje u bolnicama i drugim zdravstvenim ustanovama, preko djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem, koja uključuje određeni stepen zdravstvene njege, do socijalne zaštite bez ikakvog učestvovanja stručnih zdravstvenih radnika.

86 Djelatnosti zdravstvene zaštite

Ova oblast uključuje djelatnosti kratkotrajnog ili dugotrajnog zbrinjavanja pacijenata u općim i specijaliziranim bolnicama, hirurgijama, psihijatrijskim bolnicama i bolnicama za liječenje ovisnika, sanatorijima, centrima preventivne medicine, ustanovama za njegu, utočištima, lepozarijumima, centrima za rehabilitaciju i drugim zdravstvenim ustanovama koje imaju smještajne kapacitete te pružaju dijagnostičke i medicinske usluge bolničkim pacijentima, bez obzira na njihovo zdravstveno stanje.

Također uključuje medicinsko savjetovanje i liječenje u području opće i specijalizirane medicine koje pružaju liječnici opće prakse, liječnici specijalisti te hirurzi. Uključuje i djelatnosti opće i specijalističke stomatološke prakse te ortodontske djelatnosti. Osim toga, ova oblast uključuje djelatnosti zdravstvene zaštite koje ne pružaju bolnice ili doktori medicine, već paramedicinski radnici kojima je legalno priznato pravo na liječenje pacijenata.

86.1 Djelatnosti bolnica

86.10 Djelatnosti bolnica

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti kratkotrajnog ili dugotrajnog zbrinjavanja pacijenata, tj. medicinske i dijagnostičke djelatnosti, te djelatnosti liječenja koje provode opće bolnice (npr. javne i regionalne bolnice, bolnice neprofitnih organizacija, univerzitetske bolnice, vojne i zatvorske bolnice) i specijalizirane bolnice (npr. psihijatrijske bolnice i bolnice za liječenje ovisnika, bolnice za infektivne bolesti, porodilišta, specijalizirani sanatoriji)

Djelatnosti su, uglavnom, namijenjene bolničkim pacijentima i provode se pod direktnim nadzorom doktora medicine te uključuju:

- usluge medicinskog i paramedicinskog osoblja
- usluge laboratorija i tehničke usluge, uključujući radiološke i anesteziološke usluge
- usluge hitne službe
- obavljanje operativnih zahvata, usluge bolničkih apoteka, usluge prehrane za bolničke pacijente te ostale bolničke usluge
- usluge centara za planiranje porodice koji pružaju medicinske usluge, kao što su sterilizacija ili prekid trudnoće, sa smještajem

Ovaj razred isključuje:

- laboratorijsko ispitivanje i kontrolu svih vrsta materijala i proizvoda, osim medicinskih (vidi 71.20)
- veterinarske djelatnosti (vidi 75.00)
- zdravstvenu zaštitu vojnog osoblja na terenu (vidi 84.22)
- djelatnosti opće i specijalističke stomatološke prakse, npr. liječenje bolesti zuba, endodoncija i pedodoncija; oralna patologija, ortodontske djelatnosti (vidi 86.23)
- privatne savjetodavne usluge za bolničke pacijente (vidi 86.2)
- djelatnosti medicinskih laboratorija (vidi 86.90)
- djelatnosti prijevoza bolesnika vozilima hitne medicinske pomoći (vidi 86.90)

86.2 Djelatnosti medicinske i stomatološke prakse

Ova grana uključuje medicinsko savjetovanje i liječenje koje obavljaju liječnici opće prakse i liječnici specijalisti, uključujući hirurge, stomatologe itd.

Te djelatnosti se mogu obavljati u privatnim ordinacijama, domovima zdravlja i bolničkim ambulantomama za vanjske pacijente, te ambulantomama pri preduzećima, školama, staračkim domovima, radnim organizacijama, kao i u domovima samih pacijenata.

Ova grana, također, uključuje:

- privatne savjetodavne usluge za bolničke pacijente

86.21 Djelatnosti opće medicinske prakse

Ovaj razred uključuje:

- medicinsko savjetovanje, preventivna zaštita i liječenje u području opće medicine koje obavljaju liječnici opće prakse

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti bolnica (vidi 86.10)
- djelatnosti paramedicinskog osoblja, kao što su babice, medicinske sestre i fizioterapeuti (vidi 86.90)

86.22 Djelatnosti specijalističke medicinske prakse

Ovaj razred uključuje:

- medicinsko savjetovanje, preventivna zaštita i liječenje u području specijalizirane medicine koje obavljaju liječnici specijalisti i hirurzi

Ovaj razred, također, uključuje:

- usluge centara za planiranje porodice koji pružaju medicinske usluge, kao što su sterilizacija ili prekid trudnoće, bez smještaja

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti bolnica (vidi 86.10)
- djelatnosti paramedicinskog osoblja, kao što su babice, medicinske sestre, fizioterapeuti itd (vidi 86.90)

86.23 Djelatnosti stomatološke prakse

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti opće i specijalističke stomatološke prakse, npr. liječenje bolesti zuba, endodoncija i pedodoncija; oralna patologija
- ortodontske djelatnosti

Ovaj razred, također, uključuje:

- oralnu hirurgiju

Ovaj razred isključuje:

- izradu umjetnih zuba, zubala i zubnih proteza u zubotehničkim laboratorijima (vidi 32.50)
- djelatnosti bolnica (vidi 86.10)
- djelatnosti paramedicinskog osoblja, kao što su zubni higijeničari (vidi 86.90)

86.9 Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite

86.90 Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti zdravstvene zaštite koje se ne obavljaju u bolnicima ili ih ne obavljaju doktori medicine ili stomatolozi:
  - djelatnosti medicinskih sestara, babica, fizioterapeuta, te ostalog paramedicinskog osoblja u području optometrije, hidroterapije, medicinske masaže, radne terapije, govorne terapije, podijatrije, homeopatije, kiropraktike, akupunktura itd.

Te djelatnosti se mogu obavljati u zdravstvenim ambulantama pri preduzećima, školama, staračkim domovima, radnim organizacijama, u domovima zdravlja i poliklinikama (osim bolnica), privatnim ordinacijama, u domovima pacijenata i drugdje.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti stomatološkog paramedicinskog osoblja, kao što su zubni terapeuti te zubni asistenti i zubni higijeničari u školskim ambulantama, koji mogu raditi samostalno, ali čiji rad redovno nadziru stomatolozi
- djelatnosti medicinskih laboratorija, kao što su:
  - radiološki laboratoriji i ostali dijagnostički centri
  - medicinsko biohemijski laboratoriji za analizu krvi
- djelatnosti banaka krvi, sperme, transplatacijskih organa itd.
- prijevoz bolesnika vozilima hitne medicinske pomoći i drugim specijalnim prijevoznim sredstvima, uključujući avione. Te usluge su često u vezi s pružanjem hitne medicinske pomoći.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju umjetnih zuba, zubala i zubnih proteza u zubotehničkim laboratorijima (vidi 32.50)
- prijevoz bolesnika prijevoznim sredstvima bez opreme za spašavanje života i medicinskog osoblja (vidi oblasti 49, 50 i 51)
- djelatnosti laboratorija za tehničko ispitivanje i analizu (nemedicinski laboratoriji) (vidi 71.20)
- djelatnosti ispitivanja u području higijene hrane, (vidi 71.20)
- djelatnosti bolnica (vidi 86.10)
- djelatnosti medicinske i stomatološke prakse (vidi 86.2)
- djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuju određeni stepen zdravstvene njege (vidi 87.10)

87 Djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem

Ova oblast uključuje djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem u kombinaciji s njegom, nadzorom ili ostalim oblicima zaštite, ovisno o potrebama osoba koje su smještene u takvim ustanovama. Te ustanove su važan dio proizvodnog procesa, a pružena zaštita mješavina je zdravstvenih i socijalnih usluga, gdje se zdravstvene usluge uglavnom odnose na usluge njege.

87.1 Djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuju određeni stepen zdravstvene njege

87.10 Djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuju određeni stepen zdravstvene njege

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti:
  - domova za starije i nemoćne osobe, s uslugama zdravstvene njege
  - domova za oporavak/rehabilitaciju
  - ustanova za odmor s medicinskom njegom
  - ustanova s medicinskom njegom
  - staračkih domova

Ovaj razred isključuje:

- zdravstvene usluge u domovima koje pružaju stručni zdravstveni radnici (vidi oblast 86)
- domove za starije i nemoćne osobe bez usluga zdravstvene njege ili s minimalnom njegom (vidi 87.30)
- djelatnosti socijalnog rada u ustanovama sa smještajem, kao što su sirotišta, domovi za djecu, privremena skloništa za beskućnike (vidi 87.90)

87.2 Djelatnosti u ustanovama sa smještajem za osobe s teškoćama u razvoju, duševno bolesne i osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima s uključenim određenim stepenom zdravstvene njege

87.20 Djelatnosti u ustanovama sa smještajem za osobe s teškoćama u razvoju, duševno bolesne i osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima s uključenim određenim stepenom zdravstvene njege

Ovaj razred uključuje djelatnosti domova i drugih ustanova koje pružaju usluge cjelodnevne brige (ali ne bolničke njege) za osobe s teškoćama u razvoju, duševnim oboljenjima i problemima s ovisnošću o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima. Te ustanove pružaju usluge smještaja, prehrane, nadzora u smislu zaštite i savjetovanje te minimalnu zdravstvenu njegu.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti:
  - domova za osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima
  - domova za psihički bolesne osobe
  - terapijskih zajednica za osobe s emocionalnim poremećajima (psihički nestabilne osobe) ili osobe ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima
  - domova za osobe s teškoćama u razvoju (mentalno oštećene osobe)
  - ustanova za resocijalizaciju duševno bolesnih osoba („halfway house“)

Ovaj razred, također, uključuje pružanje usluga cjelodnevne brige i liječenja za bolesnike s duševnim oboljenjima i bolesnike ovisne o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima.

Ovaj razred isključuje:

- psihijatrijske bolnice (vidi 86.10)
- djelatnosti privremenih skloništa za beskućnike (vidi 87.90)

87.3 Djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem za starije osobe i osobe s invaliditetom bez ili s minimalnom njegom

87.30 Djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem za starije osobe i osobe s invaliditetom bez ili s minimalnom njegom

Ovaj razred uključuje djelatnosti domova i drugih ustanova koje pružaju usluge cjelodnevne brige za starije osobe i osobe s invaliditetom, koje nisu sposobne u potpunosti se brinuti o sebi i/ili koje ne žele živjeti samostalno. Briga u pravilu uključuje smještaj, prehranu i nadzor te pomoć u svakodnevnom životu, kao što su usluge održavanja domaćinstva. U nekim slučajevima ove jedinice pružaju usluge stručne njege svojim korisnicima u izdvojenim prostorima koji se nalaze u okviru same jedinice.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti:
  - domova za starije i nemoćne osobe bez usluga zdravstvene njege ili uz minimalnu njegu
  - centara za pomoć i njegu
  - domova za smještaj osoba s invaliditetom (tjelesno oštećene osobe)
  - ustanova za odmor bez medicinske njege

Ovaj razred isključuje:

- domove za starije i nemoćne osobe s uslugama zdravstvene njege (vidi 87.10)
- djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem, pri čemu ni liječenje ni obrazovanje nisu važni elementi (vidi 87.90)

87.9 Ostale djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem

87.90 Ostale djelatnosti socijalne zaštite u ustanovama sa smještajem

Ovaj razred uključuje djelatnosti cjelodnevne brige za osobe koje nisu sposobne u potpunosti se brinuti o sebi ili koje ne žele živjeti samostalno, osim za starije i nemoćne osobe.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti koje se pružaju neprekidno 24 sata kako bi se osigurala socijalna pomoć djeci, starijima i osobama s ograničenom sposobnošću da se same brinu o sebi, ali pri čemu ni liječenje ni obrazovanje nisu važni elementi:
  - u sirotištima
  - u domovima za djecu (za djecu bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske brige)
  - u privremenim skloništima za beskućnike
  - u ustanovama koje se brinu o samohranim nezaposlenim majkama i njihovoj djeci

Djelatnosti mogu provoditi vladine kancelarije ili privatne organizacije.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti:
  - ustanova za resocijalizaciju za osobe sa socijalnim ili ličnim problemima
  - ustanova za resocijalizaciju za počinioce kaznenih djela i prekršaja
  - odgojnih domova za maloljetnike

Ovaj razred isključuje:

- finansiranje i upravljanje programima obaveznog socijalnog osiguranja (vidi 84.30)
- djelatnosti ustanova sa smještajem koje uključuju određeni stepen zdravstvene njege (vidi 87.10)
- djelatnosti socijalne zaštite sa smještajem za starije osobe i osobe s invaliditetom (vidi 87.30)
- djelatnosti u vezi s usvajanjem djece (vidi 88.99)
- djelatnosti privremenog smještaja za žrtve velikih nesreća (vidi 88.99)

88 Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja

Ova oblast uključuje različite usluge socijalne pomoći koje se pružaju direktno korisnicima. Djelatnosti u ovoj oblasti ne uključuju usluge smještaja, osim privremenog.

88.1 Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom

88.10 Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom

Ovaj razred uključuje:

- socijalne, savjetodavne, dobrotvorne i slične usluge koje se pružaju starijim osobama i osobama s invaliditetom u njihovim domovima ili drugdje, a provode ih vladine kancelarije ili privatne organizacije, nacionalne i lokalne organizacije samopomoći i stručnjaci koji pružaju savjetodavne usluge:
  - posjećivanje starijih i bolesnih osoba te osoba s invaliditetom
  - djelatnosti dnevne brige za starije osobe i odrasle osobe s invaliditetom
  - djelatnosti stručne rehabilitacije i habilitacije za osobe s invaliditetom, pod uvjetom da je obrazovna komponenta ograničena

Ovaj razred isključuje:

- finansiranje i upravljanje programima obaveznog socijalnog osiguranja (vidi 84.30)
- djelatnosti slične onima koje su opisane u ovom razredu, ali uključujući smještaj (vidi 87.30)
- djelatnosti dnevne brige za djecu s invaliditetom (vidi 88.91)

88.9 Ostale djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja

88.91 Djelatnosti dnevne brige o djeci

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti dnevne brige za predškolsku djecu (vrtići i sl.) i dnevne brige za učenike, uključujući dnevnu brigu za djecu s posebnim potrebama

88.99 Ostale djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- socijalne, savjetodavne i dobrotvorne usluge, usluge u vezi s izbjeglicama i slične usluge koje se pružaju pojedincima i porodicama u njihovim domovima ili drugdje, a provode ih vladine kancelarije ili privatne organizacije, organizacije za ublažavanje posljedica velikih nesreća, nacionalne i lokalne organizacije samopomoći i stručnjaci koji pružaju savjetodavne usluge:
  - djelatnosti socijalne zaštite, usmjeravanja i savjetovanja za djecu i omladinu
  - djelatnosti u vezi s usvajanjem djece te sprečavanjem zlostavljanja djece i ostalih
  - usluge savjetovanja o vođenju kućnog proračuna, usluge savjetovanja u vezi s brakom i porodicom, usluge savjetovanja u vezi s kreditiranjem i dugovanjima
  - djelatnosti zajednice i susjedstva
  - djelatnosti pomoći za žrtve velikih nesreća, izbjeglice, imigrante itd., uključujući privremeni ili duži smještaj za njih
  - djelatnosti stručne rehabilitacije i habilitacije za nezaposlene osobe, pod uvjetom da je obrazovna komponenta ograničena
  - utvrđivanje prava na dodjelu socijalne pomoći, pomoći za podmirenje troškova stanovanja ili markica za nabavku hrane
  - dnevnu pomoć za beskućnike i ostale socijalno ugrožene grupe
  - dobrotvorne djelatnosti, kao što su prikupljanje novčanih sredstava i druge pomoćne djelatnosti u vezi sa socijalnom zaštitom

Ovaj razred isključuje:

- finansiranje i upravljanje programima obaveznog socijalnog osiguranja (vidi 84.30)
- djelatnosti slične onima koje su opisane u ovom razredu, ali uključujući smještaj (vidi 87.90)

PODRUČJE R - UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA

Ovo područje uključuje široki raspon djelatnosti kako bi se zadovoljili različiti kulturni, zabavni i rekreacijski interesi javnosti, uključujući izvođenje uživo, rad muzeja, djelatnosti kockanja, sportske i rekreacijske djelatnosti.

90 Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti

Ova oblast uključuje rad objekata te pružanje usluga u svrhu zadovoljavanja kulturnih i zabavnih interesa njihovih korisnika. To uključuje pripremu i promociju izvođenja uživo, priredbi ili izložbi namijenjenih javnosti, kao i učestvovanje u njima, odnosno pružanje umjetničkih, kreativnih ili tehničkih vještina za stvaranje umjetničkih djela i izvođenja uživo.

Ova oblast isključuje:

- rad muzeja svih vrsta, botaničkih i zooloških vrtova; očuvanje historijskih znamenitosti; djelatnosti prirodnih rezervata (vidi oblast 91)
- djelatnosti kockanja i klađenja (vidi oblast 92)
- sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti (vidi oblast 93).

Neke jedinice koje pružaju kulturne, zabavne ili rekreacijske sadržaje i usluge razvrstane su u drugim oblastima, kao što su:

- proizvodnja i distribucija filmova i videofilmova (vidi 59.11, 59.12, 59.13)
- prikazivanje filmova (vidi 59.14)
- emitiranje radijskog i televizijskog programa (vidi 60.1, 60.2)

90.0 Kreativne, umjetničke i zabavne djelatnosti

Ova grana uključuje izvođačku umjetnost i umjetničko stvaralaštvo te s njima povezane djelatnosti.

90.01 Izvođačka umjetnost

Ovaj razred uključuje:

- pripremu i izvođenje pozorišnih predstava, koncerata i opera ili plesnih priredbi i drugih scenskih priredbi:
  - djelatnosti pozorišnih i plesnih grupa ili ansambala, cirkuskih trupa, orkestrara ili muzičkih sastava
  - djelatnosti slobodnih umjetnika, kao što su glumci, plesači, muzičari, predavači ili govornici

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija (vidi 74.90)
- djelatnosti u vezi s dodjelom pozorišnih ili filmskih uloga (vidi 78.10)

90.02 Pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti

Ovaj razred uključuje:

- pomoćne djelatnosti u izvođačkoj umjetnosti potrebne za izvođenje pozorišnih predstava, koncerata i opera ili plesnih priredbi i drugih scenskih priredbi:
  - djelatnosti režisera, producenata, dizajnera scenskih kulisa, scenskih radnika, kostimografa, majstora rasvjete itd.

Ovaj razred, također, uključuje djelatnosti producenata ili organizatora umjetničkih događaja uživo, sa ili bez scenske opreme.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti ličnih pozorišnih ili umjetničkih agenata ili agencija (vidi 74.90)
- djelatnosti u vezi s dodjelom pozorišnih ili filmskih uloga (vidi 78.10)

90.03 Umjetničko stvaralaštvo

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti slobodnih umjetnika, kao što su kipari, slikari, crtači crtanog filma ili karikaturisti, graveri, bakroresci itd.
- djelatnosti slobodnih autora za različita područja, uključujući beletristiku, kao i tehničke tekstove
- djelatnost neovisnih novinara
- restauriranje umjetničkih djela, kao što su umjetničke slike itd.

Ovaj razred isključuje:

- izradu skulptura, osim umjetničkih originala (vidi 23.70)
- restauriranje orgulja i drugih historijskih muzičkih instrumenata (vidi 33.19)
- proizvodnju filmova i videofilmova (vidi 59.11, 59.12)
- restauriranje namještaja (osim predmeta muzejskih zbirki) (vidi 95.24)

90.04 Rad umjetničkih objekata

Ovaj razred uključuje:

- rad koncertnih i pozorišnih dvorana te ostalih umjetničkih objekata

Ovaj razred isključuje:

- rad kinematografa (vidi 59.14)
- djelatnosti agencija za prodaju karata (vidi 79.90)
- rad muzeja svih vrsta (vidi 91.02)

91 Biblioteke, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti

Ova oblast uključuje djelatnosti biblioteka i arhiva; rad muzeja svih vrsta, botaničkih i zooloških vrtova; rad historijskih mjesta i djelatnosti prirodnih rezervata.

Također uključuje očuvanje i izlaganje predmeta, znamenitosti i prirodnih čuda historijske, kulturne i obrazovne važnosti (npr. znamenitosti svjetske baštine itd.).

Ova oblast isključuje:

- sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti, kao što je rad kupališta i rekreacijskih parkova (vidi oblast 93)

91.0 Biblioteke, arhivi, muzeji i ostale kulturne djelatnosti

91.01 Djelatnosti biblioteka i arhiva

Ovaj razred uključuje:

- dokumentacijske i informacijske djelatnosti biblioteka svih vrsta, čitaonica, slušaonica i prostorija za gledanje te javnih arhiva, koji pružaju usluge javnosti i posebnim korisnicima, kao što su studenti, naučnici, djelatnici, članovi itd., kao i rad državnog arhiva:
  - organiziranje zbirki, specijaliziranih ili nespecijaliziranih
  - izrada kataloga (katalogiziranje zbirki)
  - posuđivanje i čuvanje knjiga, geografskih karata, časopisa, filmova, ploča, vrpce, umjetničkih djela itd.
  - pronalaženje materijala prema zahtjevima korisnika itd.
- djelatnosti fototeka i filmoteka

91.02 Djelatnosti muzeja

Ovaj razred uključuje:

- rad muzeja svih vrsta:

- umjetničkih muzeja, muzeja nakita, namještaja, kostima, keramike, srebrnine
- prirodoslovnih, naučnih i tehničkih muzeja, historijskih muzeja, uključujući vojne muzeje
- ostalih specijaliziranih muzeja
- muzeja na otvorenom

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti prodajnih umjetničkih galerija (vidi 47.78)
- restauriranje umjetničkih djela i predmeta muzejskih zbirki (vidi 90.03)
- djelatnosti biblioteka i arhiva (vidi 91.01)

91.03 Rad historijskih mjesta i građevina te sličnih znamenitosti za posjetioce

Ovaj razred uključuje:

- rad i očuvanje historijskih mjesta i građevina

Ovaj razred isključuje:

- renoviranje i restauriranje historijskih mjesta i građevina (vidi područje F - Građevinarstvo)

91.04 Djelatnosti botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata

Ovaj razred uključuje:

- rad botaničkih i zooloških vrtova, uključujući dječije zoološke vrtove
- rad prirodnih rezervata, uključujući zaštitu divljih i ugroženih životinjskih vrsta itd.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina i vrtova (vidi 81.30)
- rad lovišta i rezervata za sportski ribolov (vidi 93.19)

92 Djelatnosti kockanja i klađenja

Ova oblast uključuje rad mjesta za priređivanje igara na sreću, kao što su kockarnice, automat-klubovi i kladionice, te usluge priređivanja igara na sreću, kao što su lutrijske igre i klađenje na konjske trke izvan mjesta održavanja utrke.

92.0 Djelatnosti kockanja i klađenja

92.00 Djelatnosti kockanja i klađenja

Ovaj razred uključuje djelatnosti kockanja i klađenja, kao što su:

- prodaja listića lutrije
- rad automata za igre na sreću na kovanice
- rad virtualnih internetskih stranica za igre na sreću
- klađenje na rezultate sportskih i ostalih takmičenja, te ostala klađenja
- klađenje na konjske trke i izvan mjesta održavanja utrke
- rad kockarnica, uključujući i "ploveće kockarnice"

93 Sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti

Ova oblast uključuje sportske, zabavne i rekreacijske djelatnosti, osim djelatnosti muzeja, očuvanja historijskih mjesta, botaničkih i zooloških vrtova i prirodnih rezervata te djelatnosti kockanja i klađenja.

Iz ove oblasti isključene su djelatnosti dramske i muzičke umjetnosti te ostale umjetničke i zabavne djelatnosti, kao što su priprema i izvođenje pozorišnih predstava, koncerata i opera ili plesnih priredbi i drugih scenskih priredbi (vidi oblast 90).

93.1 Sportske djelatnosti

Ova grana uključuje rad sportskih objekata; djelatnosti sportskih ekipa ili klubova koji, uglavnom, učestvuju u sportskim takmičenjima uživo pred publikom; djelatnosti samostalnih sportista koji učestvuju u sportskim priredbama ili utrkama uživo pred publikom; djelatnosti vlasnika učesnika utrka, kao što su automobili, psi, konji itd., koji se, prije svega, bave njihovim prijavljivanjem na utrke i druge oblike sportskih priredbi; djelatnosti sportskih trenera koji pružaju stručne usluge učesnicima na sportskim priredbama ili takmičenjima; rad arena i stadiona; ostale djelatnosti organiziranja, promoviranja i upravljanja sportskim priredbama, d. n.

93.11 Rad sportskih objekata

Ovaj razred uključuje:

- rad objekata za sportska takmičenja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru (objekti mogu biti otvorenog ili zatvorenog tipa, ograđeni, natkriveni te sa ili bez sjedala):
  - stadiona za nogomet, hokej, kriket, ragbi
  - trkaćih staza za automobilske utrke, utrke pasa, konjske utrke
  - plivačkih bazena i stadiona
  - atletskih stadiona
  - arena i stadiona za zimske sportove
  - bokzerskih arena
  - igrališta za golf
  - staza za kuglanje
- organiziranje i vođenje sportskih takmičenja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru, za profesionalce ili amatere, u vlastitim sportskim objektima

Ovaj razred uključuje upravljanje sportskim objektima i osiguravanje potrebnog osoblja za rad u tim objektima.

Ovaj razred isključuje:

- rad skijaških žičara (vidi 49.39)
- iznajmljivanje opreme za rekreaciju i sport (vidi 77.21)
- djelatnosti fitnes-centara (vidi 93.13)
- djelatnosti rekreacijskih parkova i plaža (vidi 93.29)

93.12 Djelatnosti sportskih klubova

Ovaj razred uključuje djelatnosti sportskih klubova, profesionalnih, poluprofesionalnih ili amaterskih, koji pružaju svojim članovima mogućnost bavljenja sportom.

Ovaj razred uključuje:

- rad sportskih klubova:
  - nogometnih klubova
  - kuglačkih klubova
  - plivačkih klubova
  - golf klubova
  - bokzerskih klubova
  - klubova za zimske sportove
  - šahovskih klubova
  - atletskih klubova
  - streljačkih klubova itd.

Ovaj razred isključuje:

- poduku iz sporta koju pružaju samostalni sportski učitelji, treneri (vidi 85.51)
- rad sportskih objekata (vidi 93.11)
- organiziranje i vođenje sportskih takmičenja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za profesionalce ili amatere, od strane sportskih klubova u njihovim vlastitim sportskim objektima (vidi 93.11)

93.13 Fitnes centri

Ovaj razred uključuje:

- rad fitnes i body-building klubova

Ovaj razred isključuje:

- poduku iz sporta koju pružaju samostalni sportski učitelji, treneri (vidi 85.51)

93.19 Ostale sportske djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti izvođenja i promocije sportskih događaja, u sportskim objektima ili izvan njih
- djelatnosti samostalnih sportista, arbitara, sudaca, mjerilac vremena itd.
- djelatnosti sportskih liga i sportskih saveza
- djelatnosti u vezi s promocijom sportskih takmičenja
- djelatnosti štala za trkaće konje, štenara i sportskih garaža
- rad lovišta i rezervata za sportski ribolov
- djelatnosti planinskih vodiča
- pomoćne djelatnosti u sportskom ili rekreacijskom lovu i ribolovu

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje sportske opreme (vidi 77.21)
- djelatnosti škola za razne sportove i igre (vidi 85.51)
- djelatnosti sportskih instruktora, učitelja, trenera (vidi 85.51)
- organiziranje i vođenje sportskih takmičenja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za profesionalce ili amatere, od strane sportskih klubova u njihovim vlastitim sportskim objektima ili izvan njih (vidi 93.11 i 93.12)
- djelatnosti rekreacijskih parkova i plaža (vidi 93.29)

93.2 Zabavne i rekreacijske djelatnosti

Ova grana uključuje veliki broj jedinica koje upravljaju objektima ili pružaju usluge kako bi zadovoljile različite interese svojih korisnika u području zabave i rekreacije. Uključuje djelatnosti mjesta s različitim atraktivnim sadržajima, kao što su jahanje na mehaničkim životinjama, jahanje na vodi, razne igre, zabavne predstave, izložbe sa zadanom temom i prostori za izlet (piknik).

Ova grana isključuje sportske djelatnosti, djelatnosti dramske i muzičke umjetnosti te ostale umjetničke i zabavne djelatnosti.

93.21 Djelatnosti zabavnih i tematskih parkova

Ovaj razred uključuje djelatnosti zabavnih i tematskih parkova. Uključuje djelatnosti mjesta s različitim atraktivnim sadržajima, kao što su jahanje na mehaničkim životinjama, jahanje na vodi, razne igre, zabavne predstave, izložbe sa zadanom temom i prostori za izlet (piknik).

93.29 Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti

Ovaj razred uključuje djelatnosti koje se odnose na zabavu i rekreaciju (osim zabavnih i tematskih parkova) koje nisu drugdje razvrstane:

- rad automata za igru na kovanice
- djelatnosti rekreacijskih parkova (bez smještaja)
- rad rekreacijskih prometnih objekata, npr. marina
- rad skijališta
- iznajmljivanje opreme za odmor i razonodu kao sastavni dio rada rekreacijskih objekata
- sajmove i priredbe zabavne prirode

Struktura KD BiH 2010 sa objašnjenjima

- djelatnosti plaža, uključujući iznajmljivanje objekata ili opreme, kao što su kabine za presvlačenje, ormarići, ležaljke itd.
- djelatnosti plesnih dvorana i diskoteka, bez usluge pripreme i usluživanja pića

Ovaj razred, također, uključuje djelatnosti producenata ili organizatora zabavnih priredbi uživo, osim umjetničkih i sportskih priredbi, u objektima ili izvan njih.

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti žičara, sedežnica, skijaških žičara i vučnica (vidi 49.39)
- krstarenja povezana s ribolovom (vidi 50.10 i 50.30)
- prostore i objekte za kraći boravak posjetilaca u rekreacijskim parkovima, šumama i kampovima (vidi 55.30)
- kampove za kamp-kućice, kampove za razonodu, kampove za lov i ribolov te prostore za kampiranje (vidi 55.30)
- djelatnosti diskoteka, s uslugom pripreme i usluživanja pića (vidi 56.30)
- djelatnosti pozorišnih grupa i cirkuskih trupa (vidi 90.01)

PODRUČJE S - OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI

Ovo područje (kao rezidualna kategorija) uključuje djelatnosti članskih organizacija, popravak računara i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo te različite lične uslužne djelatnosti koje nisu drugdje razvrstane u klasifikaciji.

94 Djelatnosti članskih organizacija

Ova oblast uključuje djelatnosti organizacija koje zastupaju interese posebnih grupa ili promoviraju ideje javnosti. Te organizacije u pravilu imaju članove, a u njihove se djelatnosti mogu uključivati, odnosno imati koristi, i osobe koje nisu članovi. Osnovna podjela ove oblasti određena je prema svrsi tih organizacija, tj. interesu poslodavaca, samozaposlenih pojedinaca i naučne zajednice (grana 94.1), interesu zaposlenika (grana 94.2) ili propagiranje vjere, politike, kulture, obrazovanja ili rekreacijskih ideja i djelatnosti (grana 94.9).

94.1 Djelatnosti poslovnih organizacija, udruženja poslodavaca i strukovnih članskih organizacija

Ova grana uključuje djelatnosti jedinica koje promoviraju interese članova poslovnih subjekata te udruženja poslodavaca. U slučaju strukovnih članskih organizacija, također, uključuje djelatnosti promoviranja stručnih interesa članova određene struke.

94.11 Djelatnosti poslovnih organizacija i udruženja poslodavaca

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti organizacija u kojima je interes članova usredotočen na razvoj i napredak preduzeća u određenom poslovnom području, u području trgovine ili poljoprivrede ili na ekonomski rast određene geografske regije ili političko-teritorijalne jedinice, bez obzira na vrstu poslovne djelatnosti
- djelatnosti saveza takvih udruženja
- djelatnosti trgovačkih komora, cehova i sličnih organizacija
- širenje informacija, predstavljanje pred vladinim organima, odnose s javnošću i pregovore o radu poslovnih organizacija i udruženja poslodavaca

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti sindikata (vidi 94.20)

94.12 Djelatnosti strukovnih članskih organizacija

Ovaj razred uključuje :

- djelatnosti organizacija u kojima je interes članova, uglavnom, usredotočen na jednu školsku spremu ili profesiju ili tehničko područje, kao što su udruženja liječnika, pravnika, računovođa, inženjera, arhitekata itd.
- djelatnosti udruženja specijalista angažiranih u naučnim, akademskim ili kulturnim djelatnostima, kao što su udruženja pisaca, slikara, umjetnika raznih vrsta, novinara itd.
- širenje informacija, određivanje standarda prakse i nadzor nad njima, predstavljanje pred vladinim organima i odnose s javnošću strukovnih organizacija

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti naučnih društava

Ovaj razred isključuje:

- obrazovnu djelatnost takvih organizacija (vidi oblast 85)

94.2 Djelatnosti sindikata

94.20 Djelatnosti sindikata

Ovaj razred uključuje:

- promoviranje interesa zaposlenika organiziranih putem organizacija radnika, odnosno sindikata

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti udruženja čiji su članovi zaposlenici uglavnom zainteresirani za predstavljanje svojih stanovišta u vezi s plaćama i uvjetima rada i za usklađenu akciju putem organizacije
- djelatnosti pojedinačno osnovanih sindikata, sindikata sastavljenih od udruženih podružnica i organizacija radnika sastavljenih od udruženih sindikata na osnovu struke, regije, organizacijske strukture ili drugih kriterija

Ovaj razred isključuje:

- obrazovnu djelatnost takvih organizacija (vidi oblast 85)

94.9 Djelatnosti ostalih članskih organizacija

Ova grana uključuje djelatnosti jedinica (osim poslovnih organizacija i organizacija poslodavaca, strukovnih organizacija, sindikata) koje promoviraju interese svojih članova.

94.91 Djelatnosti vjerskih organizacija

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti vjerskih organizacija ili pojedinaca koji direktno pružaju usluge vjernicima u crkvama, džamijama, hramovima, sinagogama ili drugim mjestima
- djelatnosti samostana i manastira
- djelatnosti vjerskih utočišta

Ovaj razred, također, uključuje:

- vjerske pogrebne usluge

Ovaj razred isključuje:

- obrazovnu djelatnost takvih organizacija (vidi oblast 85)
- zdravstvene djelatnosti takvih organizacija (vidi oblast 86)
- djelatnosti socijalne zaštite koje obavljaju takve organizacije (vidi oblasti 87 i 88)

94.92 Djelatnosti političkih organizacija

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti političkih organizacija i pomoćnih organizacija, kao što su organizacije mladih ljudi pridružene političkim strankama. Te se organizacije, uglavnom, bave utjecanjem na donošenje odluka u javnim vladinim organima, stavljajući članove stranke ili njene simpatizere u službu politike i uključujući ih u širenje informacija, odnose s javnošću, prikupljanje sredstava itd.

94.99 Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti organizacija koje nisu direktno pridružene političkoj stranci, a promoviraju interese javnosti ili upozoravaju na probleme pomoću obrazovanja javnosti, političkog utjecaja, prikupljanja sredstava itd.:
  - inicijativu građana ili protestne pokrete
  - pokrete za očuvanje okoliša i ekologiju
  - organizacije za podržavanje obrazovnih i drugih kapaciteta zajednice, d. n.
  - organizacije za zaštitu i poboljšanje položaja posebnih grupa, npr. etničkih ili manjinskih grupa
  - patriotska udruženja, uključujući udruženja ratnih veterana

- udruženja potrošača
- automobilistička udruženja
- udruženja sa svrhom društvenog zbližavanja, kao što su rotarijanski klubovi, masonske lože („slobodni zidari“) itd.
- udruženja mladih, studentska udruženja, klubovi i bratstva itd.
- udruženja za bavljenje kulturnim ili rekreacijskim djelatnostima ili hobiem (osim sportova i igara) npr. pjesnički i književni klubovi, historijski klubovi, vrtlarski klubovi, filmski i fotografski klubovi, muzički i umjetnički klubovi, obrtnički i sakupljački klubovi, društveni klubovi, karnevalski klubovi itd.

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti davanja novčane pomoći (dotacija) takvih organizacija

Ovaj razred isključuje:

- dobrotvorne djelatnosti, kao što je prikupljanje novčanih sredstava, u vezi sa socijalnom zaštitom (vidi 88.99)
- djelatnosti profesionalnih umjetničkih grupa ili organizacija (vidi 90.0)
- djelatnosti sportskih klubova (vidi 93.12)
- djelatnosti strukovnih organizacija (vidi 94.12)

95 Popravak računara i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo

Ova oblast uključuje popravak i održavanje računarske periferne opreme, kao što su stolni računari, prijenosni računari, računarski terminali, uređaji za pohranu podataka i pisači.

Također uključuje popravak komunikacijske opreme, kao što su telefaksni uređaji, dvosmjerni radiouređaji, i potrošačkih elektroničkih uređaja, kao što su radiouređaji i televizori, popravak opreme za kuću i vrt, kao što su kosilice za travnjake i uređaji za čišćenje snijega i lišća, kožne obuće i odjeće, namještaja i pokućstva, odjevnih predmeta i pribora, sportske opreme, muzičkih instrumenata, proizvoda za hobi te ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo.

Iz ove oblasti je isključen popravak medicinske i dijagnostičke opreme, mjernih instrumenata i uređaja za istraživanje, laboratorijskih instrumenata te radarske i sonarne opreme (vidi 33.13).

95.1 Popravak računara i komunikacijske opreme

Ova grana uključuje popravak i održavanje računara i periferne opreme te komunikacijske opreme.

95.11 Popravak računara i periferne opreme

Ovaj razred uključuje popravak elektroničke opreme, kao što su računari i računarske mašine te periferna oprema.

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje:

- stolnih računara
- prijenosnih računara
- magnetnih diskovnih pogona, memorijskih stikova (flash drive uređaji) i ostalih uređaja za pohranu podataka
- optičkih diskovnih pogona (CD-RW, CD-ROM, DVD-ROM, DVD-RW)
- pisača
- monitora
- tastatura
- miševa, palica za igru (joystick) i pomičnih kuglica (trackball)
- unutrašnjih i vanjskih računarskih modema
- računarskih terminala za posebne namjene
- računarskih servera
- skenera, uključujući čitače linijskih kodova

- čitača pametnih kartica
- kaciga za virtualnu stvarnost
- računarskih projektora (videoprojektora)

Ovaj razred, također, uključuje popravak i održavanje:

- računarskih terminala, kao što su bankomati, automatskih mašina za brojanje novca ATM's, uređaja namijenjenih elektroničkom plaćanju roba i usluga na prodajnim mjestima (POS terminali), mehanički neupravljanih
- ručnih računara (hand-held)

Ovaj razred isključuje:

- popravak i održavanje modema (vidi 95.12)

95.12 Popravak komunikacijske opreme

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje komunikacijske opreme, kao što su:

- bežični telefoni
- mobilni telefoni
- modemi
- telefakсни uređaji
- komunikacijsko-prijenosna oprema (npr. usmjernici, prenosnici, modemi)
- dvosmjerni radiouređaji
- profesionalne televizijske kamere i videokamere

95.2 Popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo

Ova grana uključuje popravak i održavanje predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo.

95.21 Popravak elektroničkih uređaja za široku potrošnju

Ovaj razred uključuje:

- popravak i održavanje elektroničkih uređaja za široku potrošnju, kao što su:
  - televizori i radioprijemnici
  - videouređaji
  - CD-uređaji
  - kućne videokamere

95.22 Popravak aparata za domaćinstvo te opreme za kuću i vrt

Ovaj razred uključuje:

- popravak i održavanje aparata za domaćinstvo:
  - frižidera, peći, mašina za pranje, mašina za sušenje, sobnih klimatizacijskih uređaja itd.
- popravak i održavanje opreme za kuću i vrt:
  - kosilica za travnjake, uređaja za čišćenje snijega i lišća, šišača trave (trimera), makaza za živicu itd.

Ovaj razred isključuje:

- popravak ručnog alata na električni pogon (vidi 33.12)
- popravak sistema za klimatizaciju (vidi 43.22)

95.23 Popravak obuće i proizvoda od kože

Ovaj razred uključuje popravak i održavanje obuće i proizvoda od kože:

- popravak čizama, cipela, putnih torbi i sličnih predmeta
- popravak potpetica na cipelama

95.24 Popravak namještaja i pokućstva

Ovaj razred uključuje:

- ponovno tapeciranje, popravak i restauriranje namještaja i pokućstva, uključujući kancelarijski namještaj

95.25 Popravak satova i nakita

Ovaj razred uključuje:

- popravak satova i njegovih dijelova, kao što su kućišta satova od svih vrsta materijala; popravak mehanizama za satove, hronometara itd.
- popravak nakita

Ovaj razred isključuje:

- popravak uređaja za mjerenje vremena, kao što su satovi za mjerenje vremena, uređaji za otiskivanje vremena i datuma, brave s ugrađenim satnim mehanizmom i slični uređaji za mjerenje vremena (vidi 33.13)

95.29 Popravak ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo

Ovaj razred uključuje popravak predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo:

- popravak bicikala
- krpjenje i prepravljavanje odjeće
- popravak predmeta za sport (osim sportskih pištolja) i opreme za kampiranje
- popravak knjiga
- popravak muzičkih instrumenata (osim orgulja i historijskih muzičkih instrumenata)
- popravak igračkaka i sličnih proizvoda
- popravak ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo
- štimanje klavira

Ovaj razred isključuje:

- industrijsko graviranje metala (vidi 25.61)
- popravak sportskih pištolja i pištolja za rekreaciju (33.11)
- popravak ručnog alata na električni pogon (vidi 33.12)

96 Ostale lične uslužne djelatnosti

Ova oblast uključuje sve uslužne djelatnosti koje nisu drugdje spomenute u klasifikaciji. Posebno uključuje usluge kao što su pranje i hemijsko čišćenje tekstilnih i krznenih proizvoda, djelatnosti frizerskih salona i salona za uljepšavanje, pogrebne i srodne djelatnosti.

96.0 Ostale lične uslužne djelatnosti

96.01 Pranje i hemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda

Ovaj razred uključuje:

- pranje i hemijsko čišćenje, glačanje itd. odjeće svih vrsta (uključujući krznenu) i ostalog tekstila, koje se obavlja mehanički, ručno ili samoposlužnim mašinama za pranje veša na kovanice, bilo za građanstvo, industrijske ili komercijalne korisnike
- sakupljanje i isporuku veša
- čišćenje tepiha i prostirki te pranje zavjesa i zastora u prostorijama korisnika ili drugdje
- iznajmljivanje posteljine, radnih odijela i sličnih predmeta u praonicama veša
- usluge pranja pelena

Ovaj razred isključuje:

- iznajmljivanje odjeće, osim radnih odijela, čak i ako je čišćenje tih predmeta sastavni dio djelatnosti (vidi 77.29)
- krpljenje i prepravljanje odjeće itd., kao samostalna djelatnost (vidi 95.29)

96.02 Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje

Ovaj razred uključuje:

- pranje, podrezivanje i šišanje kose, friziranje, bojenje, nijansiranje, onduliranje, ravnanje kose i slične djelatnosti za muškarce i žene
- brijanje i podrezivanje brade
- masažu lica, manikiranje i pedikiranje, šminkanje itd.

Ovaj razred isključuje:

- proizvodnju perika (vidi 32.99)

96.03 Pogrebne i srodne djelatnosti

Ovaj razred uključuje:

- ukopavanje i spaljivanje ljudskih ili životinjskih leševa te srodne djelatnosti:
  - pripremanje mrtvaca za ukopavanje ili spaljivanje, usluge balzamiranja
  - usluge mrtvozornika
  - usluge ukopavanja i spaljivanja mrtvaca
  - iznajmljivanje opremljenog prostora u mrtvačnici
- iznajmljivanje ili prodaju grobova
- održavanje grobova i mauzoleja

Ovaj razred isključuje:

- uređenje groblja (vidi 81.30)
- vjerske pogrebne usluge (vidi 94.91)

96.04 Djelatnosti za njegu i održavanje tijela

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti turskih kupatila, sauna, parnih kupatila, solarija, salona za mršavljenje, salona za masažu itd.

Ovaj razred isključuje:

- medicinsku masažu i terapiju (vidi 86.90)
- djelatnosti fitness klubova i body-building klubova (vidi 93.13)

96.09 Ostale lične uslužne djelatnosti, d. n.

Ovaj razred uključuje:

- astrološke i spiritualističke djelatnosti
- društvene djelatnosti, kao što su usluge pratnje, usluge zakazivanja sastanaka, usluge ženidbenih kancelarija
- usluge brige za kućne ljubimce, kao što su hranjenje, njega i treniranje kućnih ljubimaca
- djelatnosti rodoslovnih organizacija
- djelatnosti studija za izradu tetovaža i "piercinga"
- usluge čistača cipela, nosača, čuvara parkiranih automobila itd.
- rad samoposlužnih automata na kovanice za lične usluge (kabina za fotografiranje, mašina za vaganje, mjerenje krvnog pritiska, ormarića za čuvanje stvari itd.) na osnovu koncesije

Ovaj razred isključuje:

- veterinarske djelatnosti (vidi 75.00)
- rad samoposlužnih mašina za pranje veša na kovanice (vidi 96.01)
- rad automata za igre na sreću na kovanice (vidi 92.00)

PODRUČJE T - DJELATNOSTI DOMAĆINSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI DOMAĆINSTAVA KOJA PROIZVOD RAZLIČITA DOBRA I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE

97 Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu

97.0 Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu

97.00 Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu

Ovaj razred uključuje djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca koji zapošljavaju posluđu kao što su kućne pomoćnice, kuhari, konobari, sobari, sluge, pralje, vrtlari, vratar, konjušari, vozači, čuvari, odgajateljice, osobe koje čuvaju djecu, učitelji, sekretarice itd.

Ono omogućuje zaposlenoj posluđu da se izjasni za djelatnost domaćinstava kao poslodavca u popisima stanovništva, odnosno istraživanjima, iako je riječ o poslodavcu pojedincu. Usluge ili proizvode ove djelatnosti koristi domaćinstvo koje zapošljava posluđu.

Ovaj razred isključuje:

- pružanje usluga, kao što su kuhanje, vrtlarstvo itd. od strane neovisnih davalaca usluga (preduzeća ili pojedinci) (vidi prema vrsti usluge)

98 Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

Ova oblast uključuje djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe.

Domaćinstva se razvrstavaju u ovu oblast samo onda kada nije moguće odrediti glavnu djelatnost koju obavljaju radi zadovoljavanja svojih osnovnih potreba. Ako je domaćinstvo uključeno u tržišne djelatnosti, onda se razvrstava prema glavnoj tržišnoj djelatnosti koju obavlja.

98.1 Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra za vlastite potrebe

98.10 Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra za vlastite potrebe

Ovaj razred uključuje djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra za vlastite potrebe, odnosno koja obavljaju različite djelatnosti kojima proizvode dobra za zadovoljavanje svojih osnovnih potreba. Te djelatnosti uključuju lov i sakupljanje, uzgoj usjeva i stoke, izradu skloništa i odjeće te ostala dobra koja domaćinstva proizvode za vlastite potrebe.

Ako domaćinstva, osim proizvodnje dobara za vlastite potrebe, također, proizvode robu za tržište, razvrstavaju se u odgovarajući razred djelatnosti ove klasifikacije djelatnosti. Isto tako, ako se uglavnom bave proizvodnjom određene robe, razvrstavaju se u odgovarajući razred djelatnosti ove klasifikacije djelatnosti.

98.2 Djelatnosti privatnih domaćinstava koja obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

98.20 Djelatnosti privatnih domaćinstava koja obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

Ovaj razred uključuje djelatnosti domaćinstava koja obavljaju različite usluge. Te usluge uključuju kuhanje, podučavanje, brigu za članove domaćinstva i ostale usluge koje domaćinstva obavljaju za vlastite potrebe.

Ako domaćinstva, također, proizvode različita dobra za zadovoljavanje svojih osnovnih potreba, razvrstavaju se u djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različita dobra za vlastite potrebe.

Struktura KD BiH 2010 sa objašnjenjima

Ako domaćinstva, osim obavljanja usluga za vlastite potrebe, također, obavljaju usluge za tržište, razvrstavaju se u odgovarajući razred djelatnosti ove klasifikacije djelatnosti. Isto tako, ako se, uglavnom, bave obavljanjem određene usluge, razvrstavaju se u odgovarajući razred djelatnosti ove klasifikacije djelatnosti.

PODRUČJE U - DJELATNOSTI VANTERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I ORGANA

99 Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa

99.0 Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa

99.00 Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa

Ovaj razred uključuje:

- djelatnosti međunarodnih organizacija, kao što su Ujedinjeni narodi (UN) i njihove specijalizirane agencije, regionalni organi itd., Međunarodni monetarni fond, Svjetska banka (WB), Svjetska carinska organizacija (WCO), Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), Organizacija zemalja proizvođača i izvoznika nafte (OPEC), Evropska zajednica (EZ), Evropsko udruženje za slobodnu trgovinu (EFTA)

Ovaj razred, također, uključuje:

- djelatnosti stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija

Ovaj razred isključuje:

- djelatnosti vlastitih diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija u inozemstvu ili pri kancelarijama međunarodnih organizacija (vidi 84.21)

Metodologija za statističku primjenu Klasifikacije djelatnosti BiH 2010

1.1 Klasifikacija djelatnosti BiH

Uvod

1. Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH izrađena je na osnovu Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u EU – NACE Rev.1.1 (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev.1.1) i usporediva je sa Međunarodnom standardnom industrijskom klasifikacijom svih ekonomskih djelatnosti Ujedinjenih naroda, ISIC Rev.3 (United Nation's International Standard Industrial Classification of all Economic Activities- ISIC Rev.3).
2. Tokom vremena dogodile su se značajne promjene u strukturi i organizaciji ekonomije, te u razvoju novih tehnologija, što je rezultiralo stvaranjem novih djelatnosti i novih proizvoda. Stoga je bilo potrebno izvršiti cjelokupnu reviziju NACE Rev.1.1 klasifikacije, odnosno ISIC Rev.3 klasifikacije ekonomskih djelatnosti kao i svih drugih klasifikacija koje se na njima zasnivaju.
3. Rezultat velike revizije koja se u EU odvijala između 2000. i 2007. i koja je poznata pod nazivom „Operacija 2007“ je izrada nove verzije Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u EU - NACE Rev. 2 (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev.2). NACE Rev.2 je direktno povezana na novu Međunarodnu standardnu industrijsku klasifikaciju svih ekonomskih djelatnosti Ujedinjenih naroda, ISIC Rev.4 (United Nation's International Standard Industrial Classification of all Economic Activities- ISIC Rev.4).
4. EU NACE Rev. 2 klasifikacija je stupila na snagu 19. januara 2007., a njena primjena u svim zemljama članicama EU počela je 1. januara 2008.
5. Budući da je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH u svojoj biti preuzeti evropski standard, svaka nova revizija klasifikacije ekonomskih djelatnosti u EU povlači za sobom i promjene BiH klasifikacije djelatnosti, da bi se osigurao kontinuitet usporedivosti BiH podataka na evropskom i svjetskom nivou.
6. U skladu s tim, statističke institucije u BiH su poduzele i obavile aktivnosti na usklađivanju Klasifikacije djelatnosti Bosne i Hercegovine - KD BiH sa EU NACE Rev.2 klasifikacijom. Radna grupa, sastavljena od predstavnika sve tri statističke institucije u BiH, izradila je novu verziju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti BiH pod nazivom Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010 - KD BiH 2010 (u daljnjem tekstu KD BiH 2010).
7. Da bi se osigurala ispravna statistička primjena KD BiH 2010 (u statističkom poslovnom registru, kao i za provođenje i obradu statističkih istraživanja i sl.), Radna grupa je pripremila i Metodologiju za statističku primjenu Klasifikacije djelatnosti Bosne i Hercegovine 2010 – KD BiH 2010, na nivou BiH, Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Metodologija je potpuno usklađena sa smjernicama, preporukama i definicijama koje su objavljene uz NACE Rev. 2 i ISIC Rev.4.

Osnovne karakteristike KD BiH 2010 i njena primjena

8. KD BiH 2010 je klasifikacija svih ekonomskih djelatnosti u Bosni i Hercegovini, a koristi se za prikupljanje, upisivanje, obradu, objavu i diseminaciju statističkih podataka. KD BiH 2010 koristi se i za razvrstavanje poslovnih subjekata (pravnih i fizičkih osoba) prema ekonomskim aktivnostima koje obavljaju, kao i za vođenje statističkog poslovnog registra i drugih poslovnih (administrativnih) registara.

9. KD BiH 2010 izrađena je na osnovu Statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti u EU, NACE Rev. 2 (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community - NACE Rev.2) čija su prva dva nivoa (područja i oblasti) identična područjima i oblastima nove verzije Međunarodne standardne industrijske klasifikacije svih ekonomskih djelatnosti Ujedinjenih naroda - ISIC Rev. 4 (United Nation's International Standard Industrial Classification of all Economic Activities- ISIC Rev.4).
10. Primjenom KD BiH 2010, koja sadržajno i strukturno odgovara klasifikaciji NACE Rev. 2, osigurava se i kvalitetna međunarodna usporedivost statističkih podataka za BiH i sa drugim zemljama izvan EU. Urađena na osnovu NACE Rev. 2, KD BiH 2010 je na prva dva nivoa usporediva i sa ISIC Rev. 4.
11. KD BiH 2010 je, u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti, obavezan standard koji se koristi pri evidentiranju, prikupljanju, obradi, analiziranju, publiciranju i iskazivanju podataka po djelatnostima značajnim za praćenje stanja i kretanja na ekonomskom, demografskom i socijalnom području u Bosni i Hercegovini, kao i na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta. KD BiH 2010 je obvezujući standard i za međunarodnu razmjenu statističkih podataka za BiH.
12. U primjeni KD BiH 2010 potrebno je osigurati razlikovanje njene primjene za statističke svrhe od primjene za fiskalne i ostale nestatističke svrhe.
13. Klasifikacija djelatnosti KD BiH 2010, njena primjena i stupanje na snagu propisuje se Odlukom o klasifikaciji djelatnosti koja se objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Obuhvat KD BiH 2010 i ograničenja

14. KD BiH 2010 ne pravi razlike među poslovnim jedinicama s obzirom na njihov oblik vlasništva, vrstu pravne organizacije ili način poslovanja, jer ti kriteriji nisu povezani sa karakteristikama djelatnosti kao takve. Jedinice koje obavljaju istu vrstu ekonomske djelatnosti pripadaju istoj kategoriji klasifikacije, neovisno o tome radi li se o dioničkim društvima (ili njihovom dijelovima), samostalnim poduzetnicima ili državnim institucijama, te je li matično preduzeće domaća ili strana jedinica i sastoji li se jedinica od samo jednog ili više pogona.
15. Prerađivačke djelatnosti su klasifikacijom opisane neovisno o tome obavlja li se posao električnim ili ručnim mašinama i odvija li se u fabrici ili domaćinstvu. Moderna nasuprot tradicionalnoj izradi ne predstavlja kriterij za KD BiH 2010.
16. KD BiH 2010 ne razlikuje formalnu od neformalne ili legalnu od ilegalne proizvodnje. Razvrstavanja prema obliku vlasništva, vrsti organizacije ili načinu poslovanja obavljaju se neovisno o razvrstavanju prema djelatnosti. Međutim, statističko ukrštanje ovih obilježja s ekonomskim djelatnostima osigurat će korisne dodatne informacije.
17. Općenito, KD BiH 2010 ne razlikuje tržišne od netržišnih aktivnosti, kao što je to definirano u SNA/ESA, iako je ta razlika važna sa aspekta izrade statistike nacionalnih računa. Razlikovanje ekonomskih djelatnosti prema ovom kriteriju korisno je u svakom slučaju gdje se podaci prikupljaju za djelatnosti koje se obavljaju na obje osnove, tržišnoj i netržišnoj. Unakrsnim razvrstavanjem ovaj bi se kriterij trebao povezati s kategorijama klasifikacije ekonomskih djelatnosti. Netržišne usluge u skladu sa KD BiH 2010 pružaju samo državne organizacije ili neprofitne institucije koje služe domaćinstvima, većinom u području obrazovanja, zdravstva, socijalnog rada itd.

18. KD BiH 2010 obuhvata i neke djelatnosti domaćinstava koja proizvode određena dobra i obavljaju određene vrste usluga za vlastite potrebe. Ovo se, međutim, odnosi samo na jedan dio ekonomskih aktivnosti domaćinstva, dok su ostale ekonomske aktivnosti domaćinstva (koje je moguće jasno odrediti) razvrstane u drugim područjima klasifikacije.

Struktura i šifarski sistem u KD BiH 2010

19. KD BiH 2010 sastoji se od četiri hijerarhijska nivoa koja su označena na sljedeći način:

- prvi nivo – područje (section), označeno jednoslovnim abecednom šifrom,
- drugi nivo – oblast (division), označena dvocifrenom brojčanom šifrom,
- treći nivo – grana (group), označena trocifrenom brojčanom šifrom,
- četvrti nivo – razred (class), označen četverocifrenom brojčanom šifrom.

KD BiH 2010, kao i NACE Rev.2, ima: 21 područje, 88 oblasti, 272 grane i 615 razreda.

20. Najniži nivo KD BiH 2010 je nivo razreda, što je bitna razlika u odnosu na KD BiH. Naime, najniži nivo KD BiH bio je nivo podrazreda (peterocifrena brojčana oznaka) koja je predstavljala dodani nivo uveden radi zadovoljavanja specifičnih bh. potreba za prikazivanjem podatka na detaljnijem nivou. S obzirom da je KD BiH 2010 u biti mnogo detaljnija i da na nivou razreda ima 615 kategorija (KD BiH je imala 514 razreda i 585 podrazreda), bh. statističke institucije, uz konsultaciju s ostalim institucijama koje su učestvovala u pripremi klasifikacije, usaglasile su se da najniži nivo KD BiH 2010 bude nivo razreda, kao i u NACE Rev.2. To znači, u KD BiH 2010 nema dodatnog raščlanjivanja na petoj cifri, te je njena struktura identična strukturi NACE Rev. 2.

21. Pored toga, KD BiH 2010 u odnosu na KD BiH u svojoj strukturi više nema međunivo „potpodručje“. Razlog za to je što taj hijerarhijski međunivo, koji je služio za potrebe nacionalnih računa, više ne postoji ni u NACE Rev. 2. Za potrebe nacionalnih računa sada su izrađene dvije specifične agregirane strukture koje ne čine sastavni dio NACE Rev. 2, ali se izvode iz nje.

22. Tablica predstavlja usporedni prikaz hijerarhijskih nivoa KD BiH 2010 u odnosu na KD BiH (2006):

Naziv nivoa	Vrsta oznake	KD BiH 2010		KD BiH (2006)		Razlika
		Oznaka	Broj kategorija	Oznaka	Broj kategorija	
Područje	jednoslovne	A – U	21	A – Q	17	+ 4
Potpodručje (međunivo)	dvoslovne	–	–	AA – QA	31	–
Oblast	dvocifrena	01 – 99	88	01 – 99	62	+ 26
Grana	trocifrena	01.1 – 99.0	272	01.1 – 99.0	224	+ 48
Razred	četverocifrena	01.11 – 99.00	615	01.11 – 99.00	514	+ 101
Podrazred	peterocifrena	–	–	01.11.0 – 99.00.0	585	–

Oznaka za nivo područja nije uključena u šifre KD BiH 2010 koje označavaju oblast, granu i razred određene djelatnosti. Naprimjer, djelatnost "Proizvodnja ljepila" je označena šifrom 20.52, pri čemu je 20 šifra oblasti, 20.5 šifra grane i 20.52 šifra razreda; područje „C“ kojem ove šifre pripadaju ne pojavljuje se u samoj šifri.

23. Šifre oblasti dodijeljene su redom odnosno rastućim brojčanim slijedom. Međutim, ostavljene su određene »praznine« kako bi se omogućilo uvođenje dodatnih oblasti bez potrebe za kompletnom promjenom šifarskog sistema klasifikacije. To se najčešće odnosi na ona područja klasifikacije u kojima će se najvjerovatnije brzo ukazati potreba za dodatnim oblastima. Iz tog razloga su sljedeće šifre oblasti u KD BiH 2010 ostale neiskorištene: 04, 34, 40, 44, 48, 54, 57, 67, 76, 83 i 89.
24. U slučajevima gdje određeni nivo klasifikacije nije dalje raščlanjen, koristi se cifra „0“ na onom mjestu u šifri koje označava sljedeći detaljniji nivo. Naprimjer, šifra razreda „Veterinarske djelatnosti“ je 75.00, zato što oblast „Veterinarske djelatnosti“ (šifra 75) nije podijeljena niti u grane niti u razrede. Šifra razreda "Proizvodnja piva" je 11.05 jer oblast "Proizvodnja pića" (šifra 11) nije podijeljena u više grana, ali je grana "Proizvodnja pića" (šifra 11.0) podijeljena u više razreda.
25. Kad god je to bilo moguće, grane ili razredi koji uključuju »ostalo« i/ili »d.n.« (drugdje nerazvrstano) su označeni cifrom „9“ (naprimjer, grana 08.9 „Vađenje ruda i kamena, d. n.“ i razred 08.99 „Vađenje ostalih ruda i kamena, d. n.“).

26. U tablici je predstavljena osnovna struktura i broj kategorija KD BiH 2010, po područjima:

Oznake i nazivi područja KD BiH 2010		Broj hijerarhijskih nivoa u KD BiH 2010		
		oblasti	grane	razredi
UKUPNO (A - U)		88	272	615
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	3	13	39
B	Vađenje ruda i kamena	5	10	15
C	Prerađivačka industrija	24	95	230
D	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	3	8
E	Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	4	6	9
F	Građevinarstvo	3	9	22
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	3	21	91
H	Prijevoz i skladištenje	5	15	23
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	2	7	8
J	Informacije i komunikacije	6	13	26
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	3	10	18
L	Poslovanje nekretninama	1	3	4
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	7	15	19
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	6	19	33
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	3	9
P	Obrazovanje	1	6	11
Q	Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	3	9	12
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	4	5	15
S	Ostale uslužne djelatnosti	3	6	19
T	Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	3	3
U	Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i tijela	1	1	1

1.2 Kriteriji korišteni za izradu KD BiH 2010

27. Kriteriji koji se koriste za definiranje i određivanje kategorija na bilo kojem nivou klasifikacije ovise o više faktora, kao što su potencijalna upotreba klasifikacije i raspoloživost podataka. Ovi kriteriji se primjenjuju različito na različitim nivoima klasifikacije: kriterij za detaljne nivoe agregiranja uzima u obzir sličnosti sa stvarnim proizvodnim procesom, dok je na višim agregiranim nivoima klasifikacije taj kriterij prilično nevažan.

Kriteriji za razrade

28. Kriteriji koji se tiču načina na koji su djelatnosti kombinirane u (i raspoređene između) proizvodne jedinice zauzimaju centralno mjesto u definiciji razreda (najdetaljnije kategorije) KD BiH 2010. Oni su namijenjeni da osiguraju da razredi klasifikacije budu relevantni kod razvrstavanja statističkih jedinica, kao i da jedinice koje pripadaju pojedinom razredu budu slične s obzirom na djelatnosti koje obavljaju, koliko je to izvodivo.

29. KD BiH 2010 općenito pridaje više značaja proizvodnom procesu u definiranju pojedinačnih razreda, nego npr. karakteristikama proizvedenih dobara i usluga ili njihovoj namjeni. To znači da su djelatnosti grupirane zajedno kada dijele zajednički proces proizvodnje dobara ili usluga, upotrebljavajući slične tehnologije.

30. Razredi KD BiH 2010 su definirani tako da, kad god je to moguće, zadovolje dva sljedeća uvjeta:

- a. Proizvodnja određenih kategorija dobara ili usluga koje obilježavaju dati razred odgovara outputu jedinica razvrstanih u taj razred;
- b. Razred obuhvata jedinice koje proizvode najveći dio dobara obilježavaju.

31. Drugo značajno razmatranje pri definiranju razreda u KD BiH 2010 je relativna važnost djelatnosti koja se uključuje. U principu, posebni razredi su osigurani za djelatnosti koje prevladavaju u većini zemalja članica EU, odnosno, koje su od posebnog značaja u svjetskoj ekonomiji.

Kriteriji za grane i oblasti

32. Za razliku od nivoa razreda, proizvodni proces i tehnologija koja se koristi u proizvodnim djelatnostima manje su važni kao kriteriji za njihovo grupiranje na višim agregiranim nivoima klasifikacije. Na najvišem nivou klasifikacije (područja), opća obilježja proizvedenih roba i usluga, kao i potencijalno korištenje statističkih podataka, naprimjer u statistici nacionalnih računa, postaju važni faktori.

33. Glavni kriteriji koji se primjenjuju kod određivanja grana i oblasti u KD BiH 2010 odnose se na sljedeće karakteristike djelatnosti proizvodnih jedinica:

- karakter proizvedenih dobara i usluga,
- namjenu dobara i usluga,
- inpute,
- procese i tehnologiju proizvodnje.

34. Kada se radi o karakteristikama proizvedenih dobara i usluga, uzima se u obzir fizički sastav i stepen obrade predmeta, kao i potrebe kojima proizvedena dobra i usluge služe. Razlikovanje kategorija KD BiH 2010 u smislu prirode proizvedenih dobara i usluga osigurava osnovu za grupiranje proizvodnih jedinica prema njihovim sličnostima u (i vezama između) utrošenim sirovinama i izvorima potražnje i njihovim tržištima.
35. Važnost koja se dodjeljuje naprijed opisanim kriterijima varira od jedne do druge kategorije. U većini slučajeva (npr. proizvodnja hrane, industrija tekstila, odjeće i kože, proizvodnja mašina i opreme kao i uslužne djelatnosti), četiri specifična kriterija su povezana tako da se ne pojavljuje problem dodjeljivanja važnosti kriterijima. U slučaju poluproizvoda često se najveća važnost daje fizičkom sastavu, kao i stepenu obrade proizvoda. U slučaju proizvoda sa složenim proizvodnim procesom prioritet se najčešće daje krajnjoj namjeni, tehnologiji i organizaciji proizvodnje, a ne fizičkom sastavu dobra.

1.3 Definicije glavne, sporedne i pomoćne djelatnosti

36. Jedinica može obavljati jednu ili više ekonomskih djelatnosti koje su opisane u jednoj ili više kategorija KD BiH 2010.
37. Ekonomska djelatnost se odvija kada se kombiniraju sredstva kao što su kapitalna dobra, radna snaga, proizvodne tehnike ili poluproizvodi u svrhu proizvodnje dobara ili usluga. Stoga je ekonomska djelatnost određena inputom sredstava, proizvodnim procesom i outputom proizvoda (dobra ili usluga).
38. Djelatnost se može sastojati od jednog jednostavnog procesa (npr. tkanje), ali također može pokrivati cijeli niz potprocesa, od kojih se svaki nalazi u različitim kategorijama klasifikacije (npr. proizvodnja automobila sastoji od specifičnih djelatnosti kao što su lijevanje, kovanje, zavarivanje, montaža, bojenje itd.). Ako je proizvodni proces organiziran kao integrirani niz osnovnih djelatnosti u okviru iste statističke jedinice, cijela kombinacija se smatra kao jedna djelatnost.
39. **Glavna djelatnost** statističke jedinice je djelatnost koja najviše doprinosi ukupnoj dodanoj vrijednosti jedinice. Glavna djelatnost se određuje top-down metodom i ne mora nužno imati 50% ili veći udjel ukupne dodane vrijednosti jedinice.
40. **Sporedna djelatnost** je bilo koja druga djelatnost jedinice, čiji se outputi (dobra ili usluge) isporučuju trećoj strani. Dodana vrijednost sporedne djelatnosti mora biti manja nego ona glavne djelatnosti.
41. Potrebno je napraviti razliku između glavne i sporednih djelatnosti, s jedne, i pomoćnih djelatnosti, s druge strane. Glavna i sporedne djelatnosti se uglavnom obavljaju uz pomoć brojnih pomoćnih djelatnosti kao što su računovodstvo, prijevoz, skladištenje, nabavka, marketing prodaje, popravak i održavanje itd.
42. **Pomoćne djelatnosti** su one koje postoje isključivo da bi pružale podršku glavnoj ili sporednim ekonomskim djelatnostima jedinice, tako što osiguravaju dobra ili usluge samo za potrebe te jedinice.

Djelatnost se smatra pomoćnom ako zadovoljava sve sljedeće uvjete:

- a. služi samo za jedinicu ili jedinice kojima pripada;
- b. inputi učestvuju u troškovima jedinice;

- c. outputi (obično usluge, rijetko dobra) nisu dio konačnog proizvoda jedinice i ne stvaraju bruto investicije u fiksni kapital;
- d. usporediva djelatnost u sličnom obimu obavlja se u sličnim proizvodnim jedinicama.

Primjer djelatnosti koje se ne smatraju pomoćnim djelatnostima:

- a. proizvodnja dobara i usluga koji su dio investicija; npr. građevinski radovi za vlastite potrebe, koji bi bili razvrstani u građevinarstvo ako su podaci dostupni, i izrada softvera;
- b. proizvodnja outputa čiji se značajan dio prodaje na tržištu, čak i ako se jedan dio utroši u vezi s glavnom djelatnosti;
- c. proizvodnja dobara ili usluga koja kasnije postaje sastavni dio outputa glavne ili sporedne djelatnosti (npr. proizvodnja kutija za pakovanje proizvoda u pogonu istog preduzeća);
- d. proizvodnja energije (integriranih elektrana ili toplana) čak i kada se cjelokupna proizvodnja upotrijebi za glavnu ili sporednu djelatnost matične jedinice;
- e. kupovina dobara za preprodaju u neizmijenjenom stanju;
- f. istraživanje i razvoj, s obzirom da ove djelatnosti ne osiguravaju usluge koje se koriste u tekućoj proizvodnji.

U svim navedenim slučajevima, ukoliko postoje dostupni podaci, potrebno je prepoznati i razlikovati tzv. jedinice prema vrsti djelatnosti, te ih razvrstati prema djelatnostima koje stvarno obavljaju.

1.4 Statističke jedinice

Vrste statističkih jedinica

- 43. Da bi se stvorila cjelokupna slika ekonomije, potreban je širok obim statističkih informacija. Organizacijski nivo jedinice na kojem je moguće prikupiti podatke varira ovisno o vrsti podatka. Naprimjer, podaci o profitu nekog preduzeća mogu biti raspoloživi samo za nivo cijelog preduzeća i pripisati se samo jednoj centralnoj lokaciji, a odnositi se na nekoliko različitih lokacija na kojima se djelatnost preduzeća obavlja, dok podaci o prodaji proizvoda mogu biti raspoloživi za svaku posebnu lokaciju. Stoga, da bi se na zadovoljavajući način moglo posmatrati i analizirati statističke podatke, neophodno je definirati sistem statističkih jedinica. Statističke jedinice čine sastavne dijelove referentne populacije za koju se mogu prikupiti podaci i razvrstati prema klasifikaciji ekonomske djelatnosti.
- 44. Različite vrste statističkih jedinica koriste se za različite potrebe, ali je svaka jedinica poseban entitet, koji se definira na takav način da ga je moguće prepoznati i odrediti, te izbjeći zamjenu s bilo kojom drugom vrstom jedinice. To može biti prepoznatljiva pravna ili fizička jedinica ili, kao u slučaju jedinica homogene proizvodnje, statistička konstrukcija.
- 45. Sljedeće vrste statističkih jedinica su opisane u Uredbi Vijeća o statističkim jedinicama (*Council Regulation on statistical units*):
  - a. grupa preduzeća (*the enterprise group*);
  - b. preduzeće (*the enterprise*);
  - c. jedinica prema vrsti djelatnosti (*the kind-of-activity unit*);
  - d. lokalna jedinica (*local unit*);
  - e. lokalna jedinica prema vrsti djelatnosti (*the local kind-of-activity unit*);
  - f. institucionalna jedinica (*the institutional unit*);
  - g. jedinica homogene proizvodnje (*the unit of homogeneous production*);

- h. lokalna jedinica homogene proizvodnje (*the local unit of homogeneous production*).

Definicije i objašnjenja pojedinačnih vrsta statističkih jedinica

Grupa preduzeća (*Enterprise group*)

46. Grupa preduzeća je udruženje više preduzeća povezanih pravnim i/ili finansijskim vezama. Grupa preduzeća može imati više od jednog centra odlučivanja, posebno za politiku proizvodnje, prodaje i profita. Grupa preduzeća može centralizirati određene aspekte finansijskog upravljanja i oporezivanja. Ona čini ekonomski entitet koji je ovlašten za odlučivanje, posebno u odnosu na jedinice koje je sačinjavaju.

Objašnjenje:

Za određena promatranja i analize ponekad je potrebno proučiti veze među određenim preduzećima i grupisati ona koja imaju međusobne čvrste veze. Smatra se da postoji grupa kad 20% kapitala ili glasova ima ili kontrolira drugo preduzeće. Uzimaju se u obzir odredbe o ovlaštenjima za imenovanje direktora, a uz finansijski nadzor utvrđuje se i gdje se kontrola stvarno nalazi.

Ova definicija nije prikladna za statističku analizu jer računovodstveno povezane grupe ne konstituiraju međusobno isključive dodatne grupe preduzeća. Statistička jedinica poznata kao grupa preduzeća (zasnovana na konceptu računovodstveno povezane grupe) treba se definirati primjenom sljedećih dopunskih kriterija:

- potrebno je razmotriti računovodstvene grupe na najvišem konsolidacijskom nivou (upravitelj grupe),
- treba uključiti one jedinice čije su finansije potpuno integrirane u konsolidirano društvo,
- treba dodati jedinice sa većinskom kontrolom čiji računi nisu uključeni u sveukupnu konsolidaciju primjenom jednog od kriterija razlike u vrsti djelatnosti ili veličini jedinice,
- ne uzimaju se u obzir privremene veze kraće od godine dana.

Grupa preduzeća je skup preduzeća koje nadzire upravitelj grupe (*group head*). Upravitelj grupe je nadređena pravna jedinica koju posredno ili neposredno ne nadzire nijedna druga pravna jedinica. Podružna preduzeća (*subsidiary enterprise*) nadređenog preduzeća (*parent enterprise*) njegove su podružnice (*subsidiaries*). Međutim, postoje neki oblici zadružnih ili zajedničkih udruženja u kojima je nadređeno preduzeće u vlasništvu jedinica grupe.

Grupe preduzeća često su povezane različitim odnosima kao što su vlasništvo, kontroliranje različitih interesa i upravljanje. Te su jedinice često povezane sa jedinicama iz iste porodice sa nekoliko različitih generacija. Jedinica grupa preduzeća često odgovara konglomeratu povezanom složenim odnosima i često obavlja širok raspon djelatnosti. Podgrupe se mogu identificirati unutar grupe preduzeća.

Korisno je prepoznati sve veze između upravitelja grupe i podređenih preduzeća putem mreže podružnica i potpodružnica (*sub-subsidiaries*), što omogućuje prikaz organiziranosti cijele grupe.

Što se tiče različitih računovodstvenih uputstava, treba razlikovati među osnovnim jedinicama grupe nefinansijskih preduzeća od jedinica koje se razvrstavaju kao finansijske institucije. U drugom slučaju treba razlikovati jedinice koje su kreditne institucije i one koje su osiguravajuća društva. Neke grupe preduzeća protežu se cijelim svijetom, a treba ih analizirati s nacionalnog i s međunarodnog aspekta (naprimjer „Coca Cola“).

Statistička jedinica „grupa preduzeća“ posebno je korisna za finansijske analize i proučavanje strategije preduzeća, no one su suviše nestalne u svojoj prirodi da bi se prihvatile kao centralne jedinice za posmatranje i analizu.

Preduzeće (Enterprise)

47. Preduzeće je najmanja kombinacija pravnih jedinica koja čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara ili usluga. Ima određen stepen autonomije pri odlučivanju, posebno pri raspoređivanju vlastitih resursa. Preduzeće obavlja jednu ili više djelatnosti na jednoj ili više lokacija. Preduzeće može biti samo jedna pravna jedinica.

Objašnjenje:

Ovako definirano preduzeće ekonomski je entitet koji, pod određenim okolnostima, odgovara grupi od nekoliko pravnih jedinica. Neke pravne jedinice, ustvari, obavljaju djelatnosti isključivo za druge pravne jedinice, njihovo se postojanje može objasniti samo administrativnim razlozima (npr. zbog obračuna poreza) i nemaju nikakvu ekonomsku važnost. Ovoj kategoriji također pripada i veliki broj pravnih jedinica bez i jednog zaposlenog. U mnogim slučajevima djelatnosti takvih pravnih jedinica smatraju se pomoćnim djelatnostima za nadređenu pravnu jedinicu za koju obavljaju poslove, a kojoj moraju biti pripojene da bi formirale preduzeće koje se koristi za ekonomsku analizu.

Jedinica prema vrsti djelatnosti (Kind-of-activity unit – KAU)

48. Jedinicu prema vrsti djelatnosti čine dijelovi preduzeća koji pridonose izvođenju djelatnosti na nivou razreda (četverocifrena brojčana oznaka) KD BiH 2010. Ona odgovara jednoj operacionoj potpodjeli preduzeća. Sistem informacija u preduzeću morao bi osigurati za svaku jedinicu prema vrsti djelatnosti sljedeće podatke: vrijednost proizvodnje, vrijednost međufazne potrošnje, troškove radne snage, operativne viškove te bruto investicije u fiksni kapital (*gross fixed capital formation*).

Objašnjenje:

Jedinica prema vrsti djelatnosti određena je za jedinicu posmatranja da bi se poboljšala homogenost rezultata statističkih istraživanja prema djelatnosti i međunarodna usporedivost tih rezultata, dok se na nivou preduzeća mogu posmatrati različite vrste horizontalne i vertikalne integracije na nacionalnom i međunarodnom nivou. Entiteti koji obavljaju samo pomoćne djelatnosti za preduzeće kojem pripadaju ne mogu se smatrati samostalnom jedinicom prema vrsti djelatnosti.

Jedinica prema vrsti djelatnosti, unutar pojedinog naslova KD BiH 2010, može proizvesti proizvode izvan homogene grupe na račun s njima povezanih sporednih djelatnosti koje se ne mogu izdvojeno obraditi zbog neraspoloživosti računovodstvenih podataka. Stoga jedinica prema vrsti djelatnosti razvrstana na osnovu glavne djelatnosti ne mora proizvoditi potpun output homogenih grupa specifičnih proizvoda jer se isti proizvodi mogu proizvesti u sporednim djelatnostima jedinice prema vrsti djelatnosti koja pripada nekom drugom naslovu u KD BiH 2010.

Interno računovodstvo preduzeća često se razvija prema srodnom kriteriju koji je sličan konceptu djelatnosti. Ono omogućava raspoloživost podataka na nivou jedinice prema vrsti djelatnosti. Svi troškovi pomoćnih djelatnosti preduzeća moraju se raspodijeliti na glavne i sporedne djelatnosti te jedinice prema vrsti djelatnosti koje se posmatraju unutar preduzeća.

Lokalna jedinica (Local unit)

49. Lokalna jedinica je preduzeće ili dio preduzeća (npr. radionica, tvornica, skladište, kancelarija, rudnik) smješteno na geografski određenoj lokaciji. Na svakoj od tih lokacija obavlja se neka ekonomska djelatnost u kojoj je zaposlena jedna ili više osoba (nekad i samo dio radnog vremena), za jedno te isto preduzeće.

Objašnjenje:

Ako neka osoba radi na jednoj ili više lokacija (održavanje ili nadzor) ili kod kuće, lokalna jedinica je lokacija s koje se daju uputstva ili s koje se organizira rad. Mora biti moguće odrediti broj zaposlenih za svaku lokalnu jedinicu. Međutim, sve pravne jedinice koje čine pravnu osnovu preduzeća ili jednog njegovog dijela moraju imati lokalnu jedinicu koja je registrirana kancelarija, čak i ako tamo nema nijednog zaposlenog. Osim toga, lokalna jedinica može obavljati samo pomoćne djelatnosti.

Geografski identificirana lokacija mora biti precizno opisana: dvije jedinice koje pripadaju istom preduzeću na različitim lokacijama (čak i unutar najmanje administrativne jedinice), smatraju se dvjema lokalnim jedinicama. Jedna lokalna jedinica može se protezati kroz nekoliko susjednih administrativnih područja, a u tom je slučaju, prema konvenciji, poštanska adresa odlučujuća.

Granice jedinice određuju se granicama lokacije, što znači npr. da autocesta koja ide kroz lokalnu jedinicu ne narušava granice lokalne jedinice. Kriterij za zaposlene osobe u lokalnoj jedinici također se uzima u obzir.

Lokalna jedinica prema vrsti djelatnosti (Local kind-of-activity unit – local KAU)

50. Lokalna jedinica prema vrsti djelatnosti dio je jedinice koji prema vrsti djelatnosti odgovara lokalnoj jedinici.

Objašnjenje:

Svaka jedinica po vrsti djelatnosti mora imati najmanje jednu lokalnu jedinicu po vrsti djelatnosti. Međutim, jedinica po vrsti djelatnosti se može formirati od dijelova jedne ili više lokalnih jedinica. S druge strane, lokalna jedinica može u određenim okolnostima obavljati samo određeni broj pomoćnih djelatnosti. U tom slučaju treba dodatno razvrstati lokalne jedinice. Osim toga, svako preduzeće mora imati najmanje jednu lokalnu jedinicu po vrsti djelatnosti.

Institucionalna jedinica (Institutional unit)

51. Institucionalna jedinica je osnovni centar za odlučivanje koji karakterizira jednoobraznost ponašanja i samostalnost pri odlučivanju u obavljanju njene glavne funkcije. Jedinica je institucionalna ako je samostalna u odlučivanju u odnosu na svoju glavnu funkciju i ako je nadležna za cjelovito računovodstvo.

Jedinica je samostalna u odlučivanju o glavnoj funkciji ako je odgovorna za odluke i djelatnosti koje obavlja.

Jedinica je nadležna za kompletno računovodstvo kad vodi računovodstvo za sve privredne i finansijske transakcije koje se obavljaju u računovodstvenom periodu te bilanse aktive i pasive.

Objašnjenje:

U sektoru korporativnih preduzeća, preduzeće odgovara institucionalnoj jedinici koja se koristi u sistemu nacionalnih računa. Slične institucionalne jedinice također postoje u općoj upravi i sektoru privatnih neprofitnih institucija. Institucionalne jedinice u sektoru domaćinstava obuhvataju sve djelatnosti u dimačinstvima, dok je pojam » preduzeće « rezerviran isključivo za njihove proizvodne djelatnosti.

Primjena ovih pravila daje sljedeća rješenja za entitete koji nemaju obje karakteristike institucionalne jedinice:

- (a) Domaćinstva uvijek imaju samostalnost odlučivanja i prema tome su institucionalne jedinice, čak i ako ne vode cjelovito računovodstvo.
- (b) Preduzeća koja ne vode cjelovito računovodstvo pripajaju se institucionalnim jedinicama u čije je računovodstvo uključeno i njihovo.
- (c) Entiteti koji pri vođenju računovodstva nemaju samostalnost u odlučivanju u obavljanju svoje glavne funkcije pripajaju se jedinicama koje ih nadziru.
- (d) Entiteti koji zadovoljavaju definiciju institucionalne jedinice smatraju se takvima čak i ako ne objavljuju svoje finansijske izvještaje.
- (e) Entiteti koji čine dio grupe preduzeća i vode cjelovito računovodstvo smatraju se institucionalnim jedinicama, čak i ako su dio svoje samostalnosti u odlučivanju ustupili u praksi (ako ne i pravno) centralnom organu (holding društvu) odgovornom za opće upravljanje grupom.

Holding društvo samo za sebe smatra se institucionalnom jedinicom, za razliku od jedinica kojima upravlja.

Sljedeće jedinice smatraju se institucionalnim jedinicama:

– jedinice koje vode cjelovito računovodstvo i samostalne su u odlučivanju:

- (a) Privatna i javna društva (private and public companies), javne korporacije (public corporations),
- (b) Zadruge (cooperatives) i partnerstva (partnerships) priznati kao samostalni pravni entiteti,
- (c) Javna preduzeća (public enterprises) koja su posebnim pravnim propisima priznata kao samostalni pravni entiteti,
- (d) Neprofitne institucije (non-profit institutions) priznate kao samostalni pravni entiteti i
- (e) Organi opće uprave (agencies of general government).

– jedinice koje vode cjelovito računovodstvo i koje u skladu s konvencijom samostalno odlučuju:

- (f) Kvazikorporacijska preduzeća (quasi-corporate enterprises): preduzeća u vlasništvu jedne fizičke osobe (sole proprietorships), partnerstva (partnerships) i javna preduzeća (public enterprises), osim onih koja su navedena u tačkama (a), (b) i (c) ako je njihovo ekonomsko i finansijsko djelovanje različito od djelovanja njihovih vlasnika, a slično je djelovanju korporacijskih preduzeća (corporate enterprises).

– jedinice koje nisu obavezne da vode cjelovito računovodstvo, ali samostalno odlučuju, u skladu s konvencijom:

- (g) Domaćinstva.

Jedinica homogene proizvodnje (*Unit of homogeneous production – UHP*)

52. Jedinica homogene proizvodnje okarakterizirana je jednom djelatnosti koja je identificirana svojim homogenim inputom, procesom proizvodnje i outputom. Proizvodi koji čine input i output međusobno se razlikuju po svojim fizičkim karakteristikama, stepenu obrade i tehnici

proizvodnje, što ovisi o klasifikaciji proizvoda. Jedinica homogene proizvodnje može odgovarati institucionalnoj jedinici ili njenom dijelu, ali nikad ne može pripadati dvjema različitim institucionalnim jedinicama. Jedinica homogene proizvodnje definira se neovisno o lokaciji djelatnosti.

Za analizu proizvodnog procesa statistika nacionalnih računa je prihvatila jedinice homogene proizvodnje, koje omogućuju analizu tehničkih i ekonomskih odnosa. Te analitičke jedinice upotrebljavaju se posebno za input-output tabele, a u praksi se rekonstruiraju iz podataka prikupljenih za jedinice posmatranja s obzirom na to da se ne mogu direktno posmatrati.

Većina jedinica posmatranja u isto vrijeme obavlja nekoliko djelatnosti. One mogu obavljati glavne djelatnosti, neke sporedne djelatnosti, tj. djelatnosti koje pripadaju drugim granama i neke od pomoćnih djelatnosti kao što su uprava, nabavka, prodaja na tržištu, skladištenje, popravci itd. Ako jedinica posmatranja obavlja glavnu djelatnost, isto kao i jednu ili nekoliko sporednih djelatnosti, to će se podijeliti u odgovarajući broj jedinica homogene proizvodnje, a sporedne djelatnosti bit će ponovo razvrstane pod različite naslove u odnosu na glavnu djelatnost.

Pomoćne djelatnosti jedinice posmatranja ne izdvajaju se od glavnih i sporednih djelatnosti za koje se obavljaju.

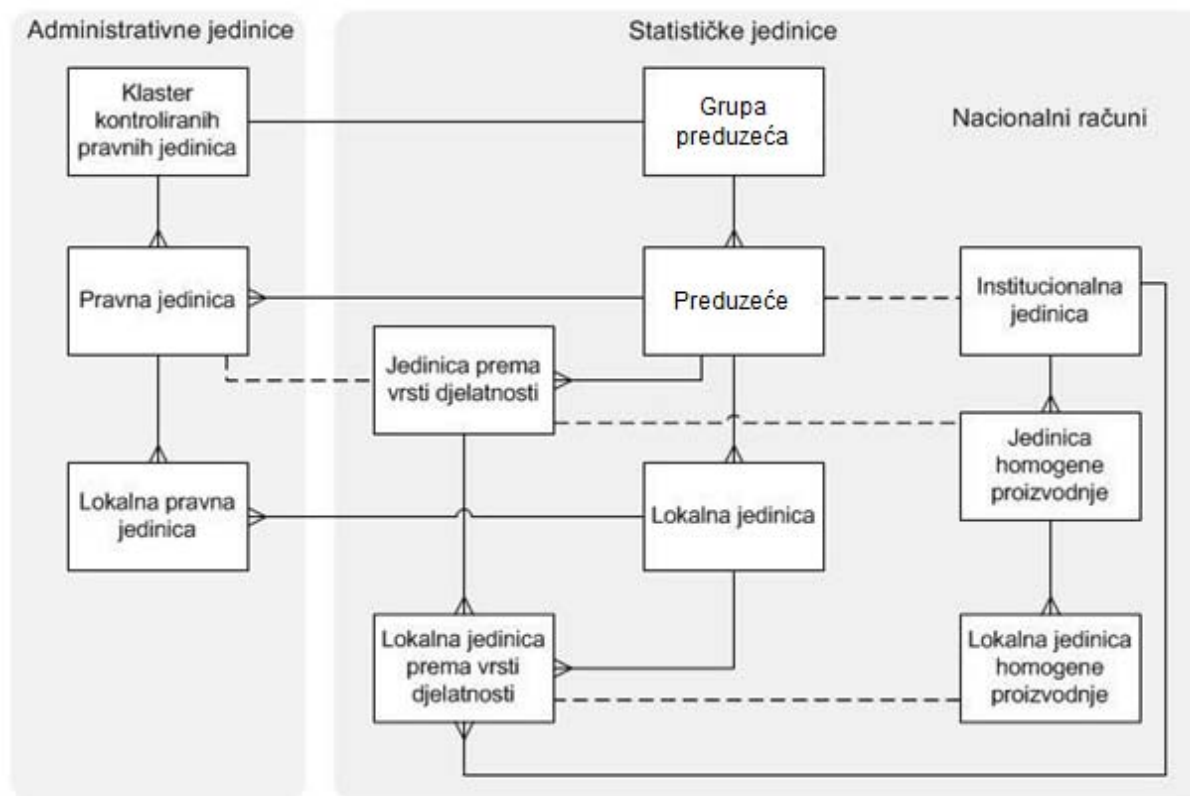
Lokalna jedinica homogene proizvodnje (*Local unit of homogeneous production – local UHP*)

53. Lokalna jedinica homogene proizvodnje je dio jedinice homogene proizvodnje koji odgovara lokalnoj jedinici.

54. Veza između različitih tipova statističkih jedinica prikazane su u sljedećoj tablici:

	Jedna ili više lokacija	Jedna lokacija
Jedna ili više djelatnosti	Preduzeće	Lokalna jedinica
	Institucionalna jedinica	
Jedna djelatnost	Jedinica prema vrsti djelatnosti	Lokalna jedinica prema vrsti djelatnosti
	Jedinica homogene proizvodnje	Lokalna jedinica homogene proizvodnje

55. Sistem administrativnih i statističkih jedinica može se prikazati na sljedeći način:

1.5 Klasifikacijska pravila za djelatnosti i statističke jedinice

Osnovna klasifikacijska pravila

56. Jedna šifra KD BiH 2010 dodjeljuje se svakoj jedinici registriranoj u statističkom osnovnom registru, prema njenoj glavnoj ekonomskoj djelatnosti. Glavna djelatnost je djelatnost koja najviše doprinosi dodanoj vrijednosti te jedinice. Pri dodjeljivanju KD BiH 2010 šifri koriste se: KD BiH 2010 metodologija za primjenu, struktura i objašnjenja, korespondentne tablice i uputstva iz drugih sistema klasifikacija kao što su ISIC, CPA, HS, CN, itd.
57. Kod jednostavnih slučajeva kada jedinica obavlja samo jednu ekonomsku djelatnost, glavna djelatnost jedinice se određuje razredom KD BiH 2010 koji opisuje tu djelatnost. Ako jedinica obavlja nekoliko ekonomskih djelatnosti (koje nisu pomoćne djelatnosti), glavna djelatnost se određuje na osnovu dodane vrijednosti koja je pridružena svakoj djelatnosti i prema pravilima koja se opisuju u nastavku.
58. Dodana vrijednost je osnovni koncept i kriterij za razvrstavanje jedinica prema ekonomskim djelatnostima. Bruto dodana vrijednost se definira kao razlika između outputa i međufazne potrošnje. Dodana vrijednost je aditivna mjera doprinosa svake ekonomske jedinice u bruto domaćem proizvodu.

Zamjenski kriteriji za dodanu vrijednost

59. Da bi se odredila glavna djelatnost jedinice, moraju biti poznati podaci o djelatnostima koje jedinica obavlja i njihov pripadajući udjel u dodanoj vrijednosti. Ponekad nije moguće dobiti podatke o dodanoj vrijednosti za različite djelatnosti koje se u jedinici obavljaju, te razvrstavanje djelatnosti treba obavljati uz korištenje zamjenskih kriterija. Ti kriteriji mogu biti:
- a) Zamjenski kriteriji koji se zasnivaju na outputu:
    - bruto output jedinice koji se može pripisati dobrima i uslugama koje su vezane uz svaku djelatnost;
    - vrijednost prodaje ili promet onih grupa proizvoda koje pripadaju svakoj djelatnosti;
  - b) Zamjenski kriteriji koji se zasnivaju na inputu:
    - plaće i naknade koje se mogu pridružiti različitim djelatnostima (ili dohodak samozaposlenih);
    - broj zaposlenih uključenih u obavljanje različite djelatnosti u jedinici;
    - vrijeme rada zaposlenih koje se može pripisati različitim djelatnostima jedinice.
60. Zamjenske kriterije treba koristiti kao približne vrijednosti u slučaju kada su podaci o dodanoj vrijednosti nepoznati da bi se dobio najbolji mogući rezultat u usporedbi s rezultatom koji bi se dobio na osnovu dodane vrijednosti. Korištenje zamjenskih kriterija ne mijenja metode koje se koriste za određivanje glavne djelatnosti, oni su samo operativna procjena podataka o dodanoj vrijednosti.
61. Međutim, pojednostavljeno korištenje navedenih zamjenskih kriterija može dovesti do zabune. To će uvijek biti slučaj kada struktura zamjenskog kriterija nije direktno proporcionalna (nepoznatoj) dodanoj vrijednosti.
62. Kada se kao zamjena za podatke o dodanoj vrijednosti upotrebljavaju podaci o prodaji (prometu), treba uzeti u obzir da u nekim slučajevima promet i dodana vrijednost nisu proporcionalni. Naprimjer, promet u trgovini obično ima puno manji udjel u dodanoj vrijednosti nego promet u prerađivačkoj industriji. Čak i unutar prerađivačke industrije odnos između prodaje i rezultirajuće dodane vrijednosti može varirati između i unutar djelatnosti. Kod nekih djelatnosti podaci o prometu se određuju na specifičan način čime usporedba s drugim djelatnostima postaje beskorisna, naprimjer, kod djelatnosti finansijskog posredovanja ili djelatnosti osiguranja. O ovome treba voditi računa prilikom odabira bruto outputa kao zamjenskog kriterija.
63. Veliki broj jedinica uz djelatnost trgovine obavlja i druge djelatnosti. U takvim slučajevima podaci o prometu trgovine su najneprikladniji pokazatelji za nepoznati udjel dodane vrijednosti djelatnosti trgovine. Puno bolji pokazatelj je bruto marža (razlika između prometa trgovine i nabavne vrijednosti roba za daljnju prodaju koja je podešena sa podacima o promjenama na zalihama trgovačke robe). Međutim, trgovačke marže mogu varirati unutar trgovine na veliko i trgovine na malo kao i između različitih djelatnosti trgovine. Dodatno, moraju se razmotriti i posebna pravila razvrstavanja za područje trgovine, koja su opisana u dijelu „Pravila za specifične djelatnosti.
64. Slične mjere opreza treba imati u vidu kada se primjenjuju zamjenski kriteriji koji se baziraju na inputu. Proporcionalnost između plaća i naknada ili zaposlenih, s jedne strane, i dodane vrijednosti, s druge strane, nije pouzdana ukoliko je intenzitet rada raznih djelatnosti različit. Intenzitet rada može značajno varirati između različitih ekonomskih djelatnosti i između

djelatnosti istog razreda NACE-a. Primjer: ručna proizvodnja robe nasuprot proizvodnji robe mehaniziranim procesima.

Višestruke i integrirane djelatnosti

65. Višestruke i integrirane djelatnosti javljaju se u slučajevima kada su značajni udjeli djelatnosti jedinica uključeni u više od jednog razreda KD BiH 2010. Slučajevi mogu biti rezultat vertikalne integracije djelatnosti (naprimjer, rušenje stabala u kombinaciji s proizvodnjom piljene građe ili djelatnosti vađenja gline u kombinaciji s proizvodnjom cigle), horizontalne integracije djelatnosti (naprimjer, proizvodnja pekarskih proizvoda u kombinaciji s proizvodnjom čokoladnih slatkiša), ili bilo koje kombinacije djelatnosti unutar statističke jedinice. U ovim situacijama jedinica treba biti razvrstana prema postavljenim pravilima.
66. Ako jedinica obavlja djelatnosti koje spadaju u dva različita razreda KD BiH 2010, uvijek će jedna djelatnost imati udjel veći od 50% dodane vrijednosti, osim u izuzetno rijetkom slučaju kada obje djelatnosti imaju jednake udjele od 50%. Djelatnost koja ima udjel veći od 50% dodane vrijednosti je glavna djelatnost i determinira razvrstavanje jedinice prema KD BiH 2010.
67. U puno složenijem slučaju kada jedinica obavlja više od dvije djelatnosti koje spadaju u više od dva različita razreda KD BiH 2010, a ni jedna od njih nema udjel veći od 50 % dodane vrijednosti, razvrstavanje jedinice po djelatnosti mora se odrediti primjenom top-down metode.

Top-down metoda

68. Top-down metoda slijedi hijerarhijsko pravilo: razvrstavanje jedinice na najnižem nivou klasifikacije mora biti u skladu s razvrstavanjem jedinice na višim nivou. Da bi ovaj uvjet bio zadovoljen, proces započinje određivanjem odgovarajuće kategorije na najvišem nivou klasifikacije i nastavlja se prema nižim nivoima na sljedeći način:
- a) Odredi se područje koje ima najveći udjel u dodanoj vrijednosti.
  - b) Unutar tog područja odredi se oblast koja ima najveći udjel u dodanoj vrijednosti tog područja.
  - c) Unutar te oblasti odredi se grana koja ima najveći udjel u dodanoj vrijednosti te oblasti.
  - d) Unutar te grane odredi se razred koji ima najveći udjel u dodanoj vrijednosti te grane.

69. Primjer: Jedinica obavlja sljedeće djelatnosti (udjeli u dodanoj vrijednosti):

Područje	Oblast	Grana	Razred	Opis razreda	Udjel
C	25	25.9	25.91	Proizvodnja čeličnih buradi i sličnih posuda od čelika	10%
	28	28.1	28.11	Proizvodnja motora i turbina, osim motora za avione i motorna vozila	6%
		28.2	28.24	Proizvodnja ručnih prenosivih alata s vlastitim pogonom	5%
		28.9	28.93	Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duhana	23%
			28.95	Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona	8%
G	46	46.1	46.14	Posredovanje u trgovini mašinama, industrijskom opremom, brodovima i avionima	7%
		46.6	46.61	Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom	28%
M	71	71.1	71.12	Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje	13%

- Odredi se glavno područje između:

Područja C - Prerađivačka industrija	52%
Područja G-Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	35%
Područja M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	13%

- Odredi se glavna oblast unutar glavnog područja C:

Oblast 25 - Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	10%
Oblast 28 - Proizvodnja mašina i uređaja d.n.	42%

- Odredi se glavna grana unutar glavne oblasti 28:

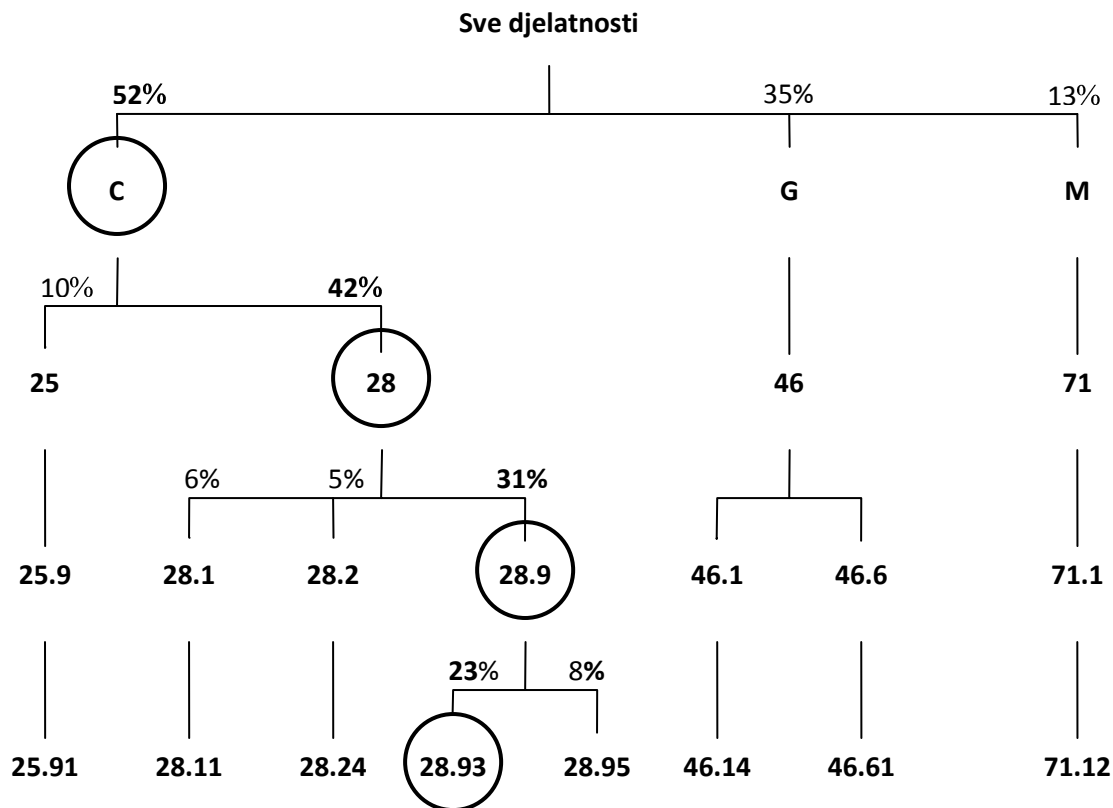
Grana 28.1 - Proizvodnja mašina za opće namjene	6%
Grana 28.2 - Proizvodnja ostalih mašina za opće namjene	5%
Grana 28.9 - Proizvodnja ostalih mašina za posebne namjene	31%

- Odredi se glavni razred unutar glavne grane 28.9:

Razred 28.93 - Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duhana	23%
Razred 28.95 - Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona	8%

Prema tome, ispravna glavna djelatnost je razred 28.93 "Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duhana", iako je razred s najvećim udjelom u dodanoj vrijednosti razred 46.61 "Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom".

Sljedeća slika predstavlja korake prema kojima su donijete odluke u navedenom primjeru:

Prilikom primjene top-down metode u području G "Trgovina na veliko i na malo", potrebna su određena prilagođavanja.

Promjena glavne djelatnosti jedinice

70. Jedinice mogu mijenjati svoju glavnu djelatnost, odjednom ili postepeno tokom određenog vremenskog perioda, bilo zbog sezonskih faktora ili zbog odluke rukovodstva da promijeni strukturu proizvodnje. Svi ovi slučajevi zahtijevaju promjenu u razvrstavanju jedinice, međutim, prečeste promjene mogu dovesti do nekonzistentnosti između kratkoročnih (mjesečnih i tromjesečnih) i dugoročnih statističkih podataka, te učiniti njihovo tumačenje izuzetno teškim.

71. U svim slučajevima kad jedinica obavlja dvije djelatnosti i obje doprinose po oko 50% u dodanoj vrijednosti, potrebno je primijeniti pravilo stabilnosti kako bi se izbjegle česte izmjene koje ne odražavaju značajne promjene u ekonomiji. Prema pravilu stabilnosti, promjenu glavne djelatnosti bi trebalo izvršiti kada postojeća djelatnost ima udjel manji od 50% u dodanoj vrijednosti najmanje dvije godine uzastopno.

Postupak kod vertikalno integriranih djelatnosti

72. Vertikalna integracija djelatnosti pojavljuje se kada ista jedinica obavlja u nizu različite faze proizvodnje i gdje output iz jednog procesa proizvodnje služi kao input za sljedeći proces, kao npr. rušenje stabala u kombinaciji s proizvodnjom piljene građe; vađenje gline u kombinaciji s proizvodnjom cigle; proizvodnja odjeće povezana s tkanicom tekstila.
73. Vertikalnu integraciju treba tretirati kao bilo koji drugi oblik višestrukih djelatnosti, tj. Glavna djelatnost jedinice je djelatnost koja ima najveći udjel u dodanoj vrijednosti, što se određuje top-down metodom.
74. Ako se podaci o dodanoj vrijednosti ili njezinim zamjenskim kriterijima za pojedinačne korake vertikalno integriranog procesa ne mogu odrediti direktno putem izvještaja koji sastavljaju same jedinice, može se koristiti usporedba sa sličnim jedinicama. Alternativno, vrednovanje međufaznih ili finalnih proizvoda moglo bi se bazirati na tržišnim cijenama.

Postupak kod horizontalno integriranih djelatnosti

75. Horizontalna integracija djelatnosti pojavljuje se kada jedinica istovremeno obavlja nekoliko djelatnosti uz korištenje istih faktora proizvodnje. U tom slučaju mora se primijeniti pravilo dodane vrijednosti, tako da se slijedi top-down metoda i treba imati u vidu iste mjere opreza pri korištenju zamjenskih kriterija, kao što je već navedeno.

Pravila za specifične djelatnosti

Djelatnosti koje se poduzimaju uz naknadu, na osnovu ugovora i outsourcing djelatnosti

76. Ovo poglavlje sadrži pravila za outsourcing samo za odabrana područja. Potpuni skup pravila outsourcinga dat je u posebnom dodatku.
  - a. *Naručilac (principal)* = Jedinica koja ulazi u ugovorni odnos s drugom jedinicom (ovdje nazvanom ugovarač) kako bi obavila neke specifične zadatke, kao što su dijelovi proizvodnog procesa ili kompletan proizvodni proces, usluge zaposlenja ili podrške poslovnim funkcijama.
  - b. *Ugovarač (contractor)* = Jedinica koja obavlja specifične zadatke, kao što su dijelovi proizvodnog procesa ili čak kompletan proizvodni proces, usluge zaposlenja ili podrške poslovnim funkcijama, a baziraju se na ugovornom odnosu s naručiocem. Također se koristi izraz *podugovarač (sub-contractor)*. U NACE se djelatnosti koje obavlja ugovarač nazivaju »djelatnosti uz naknadu ili na osnovu ugovora«
  - c. *Outsourcing (outsourcing)* – Ugovorni sporazum prema kojem naručilac zahtijeva od ugovarača da obavi specifične zadatke, kao što su dijelovi proizvodnog procesa ili čak kompletan proizvodni proces, usluge zaposlenja ili podrške poslovnim funkcijama. Termin outsourcing također se primjenjuje i ako je ugovarač jedinica u sastavu i nije bitno da li se zadaci obavljaju prema tržišnim uvjetima ili ne.

Naručilac i ugovarač se mogu nalaziti na istoj ekonomskoj teritoriji ili na različitim ekonomskim teritorijama; sama lokacija ne utječe na razvrstavanje niti jedne od tih jedinica.

77. Ugovarači tj. jedinice koje obavljaju djelatnosti uz naknadu ili na osnovu ugovora obično se razvrstavaju s jedinicama koje proizvode istu vrstu robe ili pružaju iste usluge za vlastiti račun, osim u trgovini (vidi posebna pravila i definicije vezane za određena područja i objašnjenja za

područje G), i u građevinarstvu (u slučaju outsourcinga građevinskih djelatnosti, naručioca treba razvrstati u razred 41.10, a ugovarača u razred 41.20).

78. U prerađivačkoj industriji, naručilac osigurava ugovaraču tehničke specifikacije za prerađivačku djelatnost koju će obaviti nad ulaznim materijalima. Ulazni materijali (sirovine i međufazna dobra) mogu ili ne moraju biti osigurani (biti u posjedu) od strane naručioca. Primjeri ovakvih djelatnosti su: proizvodnja metala (kovanje, lijevanje, rezanje, štancanje i taljenje metala), obrada metala (npr. prevlačenje metala), proizvodnja odjeće, dovršavanje odjeće i slični posebni dijelovi proizvodnog procesa.

79. Naručioca koji u cijelosti ugovori outsourcing proizvodnog procesa treba razvrstati u prerađivačku industriju samo ako posjeduje sirovine koje se koriste kao input u proizvodnom procesu (i stoga posjeduje konačni output).

Naručilac koji ugovori outsourcing samo za dio proizvodnog procesa treba biti razvrstan u prerađivačku industriju.

U svim drugim slučajevima, naručioce treba razvrstati prema pravilu dodane vrijednosti: ovo može biti u području G "Trgovina na veliko i na malo" (ovisno o djelatnosti i obilježju prodane robe, vidi posebna pravila i definicije vezane za određena područja) ili u drugim područjima, naprimjer M "Stručne, naučne i tehničke djelatnosti" ili N "Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti".

80. U slučaju outsourcinga usluga zapošljavanja razliku treba napraviti između outsourcinga na privremenoj ili dugoročnoj stalnoj osnovi:

- Ako se radi o outsourcingu na privremenoj osnovi, naručilac se razvrstava prema djelatnosti koju stvarno obavlja (npr. proizvodnja). Ugovarač se razvrstava u razred 78.20 „Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje“.
- Ako se radi o outsourcingu na dugoročnoj ili stalnoj osnovi, naručilac se razvrstava prema djelatnosti koju stvarno obavlja (npr. proizvodnja). Ugovarač se razvrstava u razred 78.30 „Ostalo ustupanje ljudskih resursa“.

Postupak s outputima podugovorenih djelatnosti u KPD BiH 2010

81. U prethodnom tekstu je navedeno da razvrstavanje djelatnosti ne ovisi o tome obavlja li se djelatnost za vlastiti račun, uz naknadu ili na osnovu ugovora. Iako se djelatnosti ne mogu razlikovati u KD BiH 2010, pripadajući output je različit, ovisno o tome jesu li ulazne sirovine i materijal u vlasništvu prerađivačke jedinice ili nisu. U slučaju da ulazne sirovine i materijal nisu u njenom vlasništvu, output djelatnosti je **usluga** obavljena na i ugrađena u ulazne sirovine i materijale, a to je zapravo ono za što je ugovarač plaćen.

82. KPPD BiH 2010 pravi razliku između dobara koja su proizvedena za vlastiti račun i usluga koje su obavljene na dobrima uz naknadu ili na osnovu ugovora. Specifične kategorije i potkategorije, obično šifrirane kao **zx.yy.9** i **zx.yy.99**, imaju naslov „podugovarački poslovi kao dio ... proizvodnje“. Ove potkategorije uključuju djelimične ili cijele operacije u procesu proizvodnje navedenog proizvoda, koji je proizveo ugovarač od materijala koji je u vlasništvu naručioca. Ovi ugovarači se plaćaju za obavljene rad i može biti uključena naknada za malu količinu dodatnog materijala koji je potreban za taj posao. Ove potkategorije ne uključuju dobra iste kategorije, ako ih je proizveo ugovarač koji posjeduje glavni ulazni materijal "

Instaliranje na terenu

83. Jedinice koje se uglavnom bave instaliranjem i montažom raznih elemenata ili opreme potrebnih za nesmetano funkcioniranje građevina razvrstavaju se u područje građevinarstva (oblast 43).
84. Instaliranje mašina i ostale opreme, osim one koja je povezana s nesmetanim funkcioniranjem građevina (ili objekata niskogradnje), razvrstava se u granu 33.2 „Instaliranje industrijskih mašina i opreme”.

Popravak i održavanje

85. Jedinice čija je glavna djelatnost popravak i održavanje dobara razvrstavaju se u jednu od sljedećih kategorija, ovisno o vrsti dobra:
- a. grana 33.1 „Popravak proizvoda od metala, mašina i opreme”
  - b. oblast 43 „Specijalizirane građevinske djelatnosti”
  - c. grana 45.2 „Održavanje i popravak motornih vozila”
  - d. oblast 95 „Popravak računara i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo”

Posebna pravila i definicije vezane za specifična područja

86. Ovdje se daju posebna pravila i definicije koje treba imati u vidu prilikom razvrstavanja jedinica u specifična područja klasifikacije. Opći opisi, definicije i karakteristike po područjima predstavljeni su u pripadajućim Objašnjenjima uz svaku kategoriju klasifikacije.

Područje A: Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov

87. U području poljoprivrede često je slučaj da podjela dodane vrijednosti predstavlja poteškoću kada se iste jedinice bave uzgojem grožđa i proizvodnjom vina od tog grožđa ili uzgojem maslina i proizvodnjom maslinovog ulja od tih maslina. U takvim slučajevima, najpogodnija zamjenska varijabla je „broj izvršenih radnih sati” i njezina primjena kod ovih vertikalno integriranih djelatnosti obično rezultira razvrstavanjem jedinica u područje poljoprivrede. Da bi se osiguralo usklađeno postupanje u istim slučajevima za druge poljoprivredne proizvodne jedinice, prema konvenciji, usvojenom pravilu ponašanja, treba razvrstati u poljoprivredu.

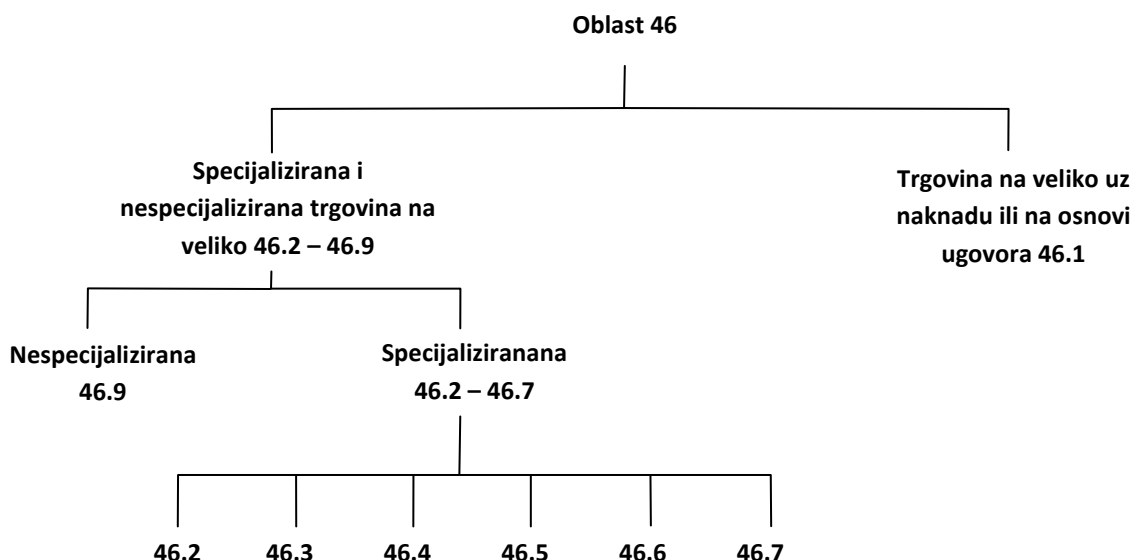
Područje G: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala

88. U području G, trgovina se dijeli na trgovinu na veliko i trgovinu na malo, izuzimajući trgovinu motornim vozilima koja čini zaseban odjeljak. Može se dogoditi da jedinica obavlja horizontalno integrirane djelatnosti trgovine na različite moguće načine: zajedno trgovina na veliko i trgovina na malo, ili prodaja u prodavnicama i izvan njih, ili prodaja raznovrsne robe. Ako roba koju prodaje jedinica ne spada samo u jedan razred koji ima udjel od najmanje 50% u dodanoj vrijednosti, tada primjena top-down metode zahtijeva poseban oprez te razmatranje dodatnih nivoa.
89. Prilikom razvrstavanja jedinica unutar oblasti 46 „Trgovina na veliko”, najprije treba uzeti u obzir posebni nivo prema kojem razlikujemo „Trgovinu na veliko uz naknadu ili na osnovu ugovora” (grana 46.1) i skup trgovinskih grana od 46.2 do 46.9 (specijalizirana i nespecijalizirana trgovina na veliko). Stoga, prva odluka koju treba donijeti je razvrstavanje jedinice u jednu od ove dvije mogućnosti, na osnovu pravila dodane vrijednosti. Ako je na osnovu navedenog pravila odlučeno da jedinicu treba razvrstati unutar grana 46.2 do 46.9 onda se sljedeći korak sastoji od odlučivanja između „nespecijalizirane trgovine na veliko” i

„specijalizirane trgovine na veliko”. Konačno, izbor treba napraviti između grana i razreda, primjenjujući uvijek top-down metodu.

90. Navedeni dijagram predstavlja stablo odlučivanja koje treba slijediti pri razvrstavanju jedinice u određeni razred u oblasti 46 „Trgovina na veliko”:

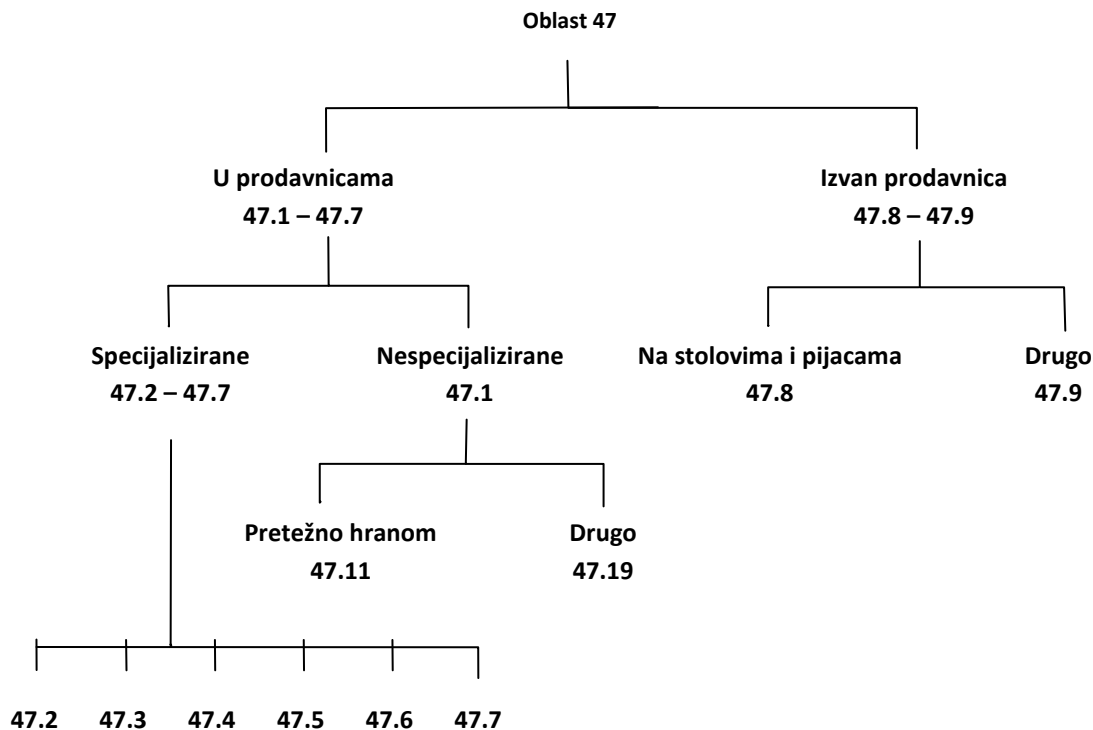
Daljnje raščlanjivanje vrši se prema vrsti roba koje su predmet trgovanja:

91. Prilikom razvrstavanja jedinica unutar oblasti 47 “Trgovina na malo”, najprije treba uzeti u obzir dodatni nivo prema kojem razlikujemo “Trgovinu na malo u prodavnicama”, (skup trgovinskih grana od 47.1 do 47.7) i “Trgovinu na malo izvan prodavnica”, (skup trgovinskih grana 47.8 i 47.9). Stoga, prva odluka koju treba donijeti je razvrstavanje jedinice u jednu od ove dvije mogućnosti, na osnovu pravila dodane vrijednosti. Ako na osnovu navedenog pravila izbor pada na “Trgovinu na malo u prodavnicama”, onda se sljedeći korak sastoji od odlučivanja između “nespecijalizirane trgovine na malo” i “specijalizirane trgovine na malo”. Konačno, izbor treba napraviti između grana i razreda, primjenjujući uvijek top-down metodu.

92. Navedeni dijagram predstavlja stablo odlučivanja koje treba slijediti pri razvrstavanju jedinice u određeni razred u oblasti 47 "Trgovina na malo":

Daljnje raščlanjivanje vrši se prema vrsti roba koje su predmet trgovanja.

93. I u trgovini na veliko i u trgovini na malo, razlika između "specijalizirane trgovine" i "nespecijalizirane trgovine" se bazira na broju razreda kojima pripadaju prodani proizvodi, pri čemu svaki od razreda koji se razmatra ima udjel od najmanje 5% (i manje od 50%) dodane vrijednosti:

- a. Ukoliko prodani proizvodi spadaju u četiri i manje razreda u bilo kojoj grani od 46.2 do 46.7 (za trgovinu na veliko) ili od 47.2 do 47.7 (za trgovinu na malo), smatra se da jedinica obavlja djelatnost "specijalizirane trgovine". Tada je potrebno odrediti glavnu djelatnost primjenom top-down metode na osnovu dodane vrijednosti, najprije određivanjem glavne grane a zatim razreda unutar te grane.

Razred	Slučaj A	Slučaj B	Slučaj C
47.21	30%	30%	20%
47.25	5%	15%	5%
47.62	45%	40%	35%
47.75	20%	15%	40%
Konačno razvrstavanje	Razred 47.62	Razred 47.21	Razred 47.75

- b. Ukoliko prodani proizvodi spadaju u pet ili više razreda u bilo kojoj grani od 46.2 do 46.7 (za trgovinu na veliko) ili od 47.2 do 47.7 (za trgovinu na malo), tada jedinicu treba razvrstati kao "nespecijaliziranu trgovinu". U trgovini na veliko jedinica se razvrstava u granu 46.9, odnosno u razred 46.90. U trgovini na malo jedinica se razvrstava u granu

47.1. Ako hrana, piće i duhanski proizvodi predstavljaju najmanje 35% dodane vrijednosti, jedinica se razvrstava u razred 47.11. U svim drugim slučajevima jedinicu treba razvrstati u razred 47.19.

Razred	Slučaj A	Slučaj B	Slučaj C
47.21	5%	20%	5%
47.22	10%	15%	5%
47.42	15%	10%	45%
47.43	25%	10%	40%
47.54	45%	45%	5%
Konačno razvrstavanje	Razred 47.19	Razred 47.11	Razred 47.19

94. Pravila razvrstavanja se uvijek zasnivaju na maloprodajnoj djelatnosti jedinice. Ako jedinica uz trgovinu na malo obavlja i sporednu djelatnost, pruža usluge ili proizvodi dobra, njeno razvrstavanje u određeni razred će se odrediti samo na osnovu sadržaja njene maloprodajne djelatnosti.

Područje K: Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja i M: Stručne, naučne i tehničke djelatnosti

95. Unutar područja K uvedena su dva razreda, razred 64.20 "Djelatnosti finansijskih holding-društava" i razred 64.30 "Trustovi, fondovi i slični finansijski subjekti". Jedinice iz ova dva razreda ne ostvaruju nikakve prihode od prodaje proizvoda i obično ne zapošljavaju osoblje (osim, možda, jedne ili nekoliko osoba koje rade kao zakonski zastupnici). Ponekad se ove jedinice nazivaju "mesing ploče (brass plates)", ili "poštanske kutije (post boxes)", ili "prazne kutije (empty boxes)" ili "jedinice za posebne namjene (special purpose entities – SPE)", pošto one samo imaju ime i adresu. U nekim zemljama ih je veliki broj zbog poreznih prednosti.

96. Kod razvrstavanja jedinica u ova dva razreda, treba također obratiti pažnju i na druge razrede; dva su u području M, oblast 70, razred 70.10 "Upravljačke djelatnosti" i razred 70.22 "Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem".

97. Preciznije rečeno:

- razred 64.20 "Djelatnosti finansijskih holding-društava" odnosi se na djelatnosti holding društava čija je glavna djelatnost posjedovanje, vlasništvo nad grupom preduzeća, a ne obavljanje administrativnih poslova niti upravljanje grupom;
- razred 64.30 "Trustovi, fondovi i slični finansijski subjekti" je vrlo specifičan, jer se ne odnosi na ekonomsku djelatnost nego na jedinice;
- razred 66.30 "Djelatnosti upravljanja fondovima" uključuje djelatnosti koje se obavljaju uz naknadu ili na osnovu ugovora;
- razred 70.10 "Upravljačke djelatnosti" uključuje nadzor i upravljanje povezanim jedinicama društva ili preduzeća uz kontrolu poslovanja i vođenje svakodnevnih poslova;
- razred 70.22 "Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem" uključuje savjetodavne djelatnosti u vezi sa strateškim i organizacijskim planiranjem preduzeća, marketinškom politikom i ciljevima, politikom upravljanja ljudskim potencijalima itd. Glavna djelatnost jedinice koja obavlja nekoliko od navedenih djelatnosti se treba odrediti, kao obično, na osnovu pravila dodane vrijednosti. Treba uzeti u obzir da kapitalna dobit ne ulazi u dodanu vrijednost, i zato je ne treba razmatrati.

Područje O: Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje

98. Klasifikacija ne pravi bilo kakvu razliku u pogledu institucionalnog sektora (kako je definirano u SNA i ESA) u koji se razvrstava institucionalna jedinica. Osim toga, ne postoji kategorija koja opisuje sve djelatnosti koje obavlja država (vlada), kao takva. To znači da se ne razvrstavaju svi državni organi automatski u područje O „Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje“. Jedinice koje obavljaju djelatnosti na nacionalnom, entitetskom, regionalnom, kantonalnom ili lokalnom nivou koje pripadaju drugim područjima klasifikacije razvrstavaju se u odgovarajuća područja. Naprimjer, srednja škola kojom upravlja kantonalna ili lokalna uprava razvrstava se u granu 85.3 (područje P), a javna bolnica u razred 86.10 (područje Q). S druge strane, ne razvrstavaju se samo državni organi u područje „O“ već su i privatne jedinice koje obavljaju „tipične djelatnosti iz područja javne uprave“ ovdje razvrstane.

Područje T: Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

99. Oblast 97 obuhvata samo djelatnosti privatnih domaćinstava kao poslodavaca koja zapošljavaju posluđu. Output ove djelatnosti se prema SNA/ESA smatra proizvodnjom, te je iz tog razloga i radi određenih istraživanja ova oblast uključena u klasifikaciju. Djelatnosti posluđe se ne razvrstavaju ovdje: npr., djelatnost čuvanja djece se razvrstava u razred 88.91 „Djelatnosti dnevne brige o djeci“, pranje i čišćenje tekstila u razred 96.01 „Pranje i hemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda“, djelatnosti lične posluđe u razred 96.09 „Ostale lične uslužne djelatnosti“, i sl.

100. Potreba opisivanja djelatnosti proizvodnje za vlastite potrebe (oblast 98 „Djelatnosti privatnih domaćinstava koja proizvode različite proizvode i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe“) pojavila se u prikupljanju podataka statističkih istraživanja nacionalnih računa, te istraživanja o radnoj snazi i korištenju vremena. Dok se tržišne djelatnosti mogu općenito opisati prema postojećim pravilima za određivanje korektno šifre djelatnosti, primjena tih pravila kod djelatnosti proizvodnje za vlastite potrebe pokazala se kompliciranom jer je, nasuprot tržišnim djelatnostima, teško kvantificirati dodanu vrijednost. Ove djelatnosti često kombiniraju poljoprivredu, građevinarstvo, proizvodnju tekstila, popravke i ostale usluge. Oblast 98 nije važna za poslovne statistike, već za prikupljanje podataka o domaćinstvima i djelatnostima kojima zadovoljavaju osnovne potrebe i potrebe domaćinstava.

1.6 Usporedba KD BiH 2010 i KD BiH

101. I pored toga što su se neka ranija pravila za primjenu KD BiH 2010 promijenila, te revidirali kriteriji za sastavljanje klasifikacije i formulacije objašnjenja, osnovne karakteristike KD BiH 2010 ostale su nepromijenjene u odnosu na KD BiH.

102. Na najvišem nivou klasifikacije uvedeni su novi koncepti i kreirani novi detalji da reflektiraju različite oblike proizvodnje i pojave novih ekonomskih djelatnosti. Istovremeno, uloženi su veliki naponi kako bi se održala struktura klasifikacije u svim područjima koja izričito ne zahtijevaju promjene zasnovane na novim konceptima.

103. Nivo detaljnosti klasifikacije značajno se povećala (sa 514 na 615 razreda). Za djelatnosti koje proizvode usluge, ovo povećanje je vidljivo na svim nivoima, uključujući i one najviše, dok se za ostale djelatnosti, kao što je poljoprivreda, porast detaljnosti odrazio najviše na najnižem nivou klasifikacije (razred).

Promjene u strukturi klasifikacije

104. KD BiH ima 17 područja i 62 oblasti, dok KD BiH 2010 ima 21 područje i 88 oblasti. Na najvišem nivou klasifikacije pojedina područja mogu se jednostavno usporediti s prethodnom verzijom klasifikacije. Međutim, uvođenje nekih novih koncepata na nivou područja npr. „Informacije i komunikacije“ ili grupiranje djelatnosti povezanih sa zaštitom okoliša otežava potpunu usporedbu između područja KD BiH 2010 i područja KD BiH.

105. Veze između područja KD BiH i KD BiH 2010 predstavljene su u sljedećoj tablici:

KD BiH		KD BiH 2010	
Područje	Opis	Područje	Opis
A	Poljoprivreda, lov i šumarstvo	A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov
B	Ribarstvo		-
C	Vađenje ruda i kamena	B	Vađenje ruda i kamena
D	Prerađivačka industrija	C	Prerađivačka industrija
E	Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, plinom i vodom	D	Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
		E	Snabdjevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
F	Građevinarstvo	F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravak motornih vozila motokotača i predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo	G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
H	Ugostiteljstvo	I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)
I	Promet, skladištenje i komunikacije	H	Prijevoz i skladištenje
		J	Informacije i komunikacije
J	Financijsko posredovanje	K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
K	Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne djelatnosti	L	Poslovanje nekretninama
		M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti
		N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
L	Državna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje
M	Obrazovanje	P	Obrazovanje
N	Zdravstveni i socijalni rad	Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite
O	Ostale javne komunalne, društvene i osobne uslužne djelatnosti	R	Umjetnost, zabava i rekreacija

KD BiH**KD BiH 2010**

Područje	Opis	Područje	Opis
		S	Ostale uslužne djelatnosti
P	Djelatnosti domaćinstava	T	Djelatnosti domaćinstava kao djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
Q	Eksteritorijalne organizacije i tijela	U	Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa

Treba uzeti u obzir da ova tablica predstavlja samo grubu vezu »jedan na jedan« između područja djelatnosti, dok je za detaljnije sagledavanje veza između dvije klasifikacije potrebno uspoređivanje na nivou razreda.

106. Promjene u brojčanom smislu, između KD BiH i KD BiH 2010 predstavljene su u sljedećoj tablici:

	KD BiH	KD BiH 2010	Razlika
	Sve djelatnosti		
Područje	17	21	+4
Oblast	62	88	+26
Grana	224	272	+48
Razred	514	615	+101
	Prerađivačke djelatnosti		
Područje	1	1	0
Oblast	23	24	+1
Grana	103	95	-8
Razred	242	230	-12
	Ostale djelatnosti		
Područje	16	20	+4
Oblast	39	64	+25
Grana	121	177	+56
Razred	272	385	+ 113

107. Da bi se dobila slika o utjecaju promjena na zvanične statističke podatke zbog implementiranja KD BiH 2010, korisno je razlikovati sljedeće tipove veza između KD BiH i KD BiH 2010:

- Veze 1 prema 1: 195 je razreda koji u KD BiH odgovaraju tačno jednom razredu u KD BiH 2010 i obrnuto;
- Veze n prema 1: 86 je razreda, gdje 2 ili više razreda u KD BiH odgovaraju jednom razredu u KD BiH 2010;
- Veze 1 prema m: 18 je razreda, gdje jedan KD BiH razred prelazi u 2 ili više razreda KD BiH 2010;
- Veze n prema m: 215 je razreda, gdje dva ili više razreda iz KD BiH prelaze u 2 ili više razreda u KD BiH 2010.

Jedinice svrstane u razrede s vezama **1 prema 1** i vezama **n prema 1** mogu biti automatski prešifrirane kod implementacije KD BiH 2010 u poslovni registar.

Jedinice svrstane u razrede s vezama **1 prema m** i vezama **n prema m** nije moguće automatski prešifrirati. Prije implementacije KD BiH 2010 u poslovne registre potrebno je za sve takve jedinice osigurati dodatne informacije o vrstama ekonomskih djelatnosti koje obavljaju.

108. Budući da su se dogodile brojne promjene između verzije KD BiH i KD BiH 2010, nije ih moguće ovdje sve pobrojiti. Ipak, najvažnije promjene su navedene u daljnjem tekstu.

109. Područja KD BiH „Poljoprivreda“ i „Ribolov“ su spojena u jedno područje u KD BiH 2010. Međutim, novo područje A „Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov“ je značajno raščlanjeno na nižim nivoima klasifikacije. To je bio odgovor na kontinuirane zahtjeve za uvođenjem dodatnih kategorija u područje poljoprivrede, najviše zbog činjenice da je poljoprivreda važan dio ekonomske strukture mnogih zemalja u razvoju.

110. U području „Prerađivačka industrija“ uvedene su nove djelatnosti koje predstavljaju nove industrijske grane ili stare industrijske grane čiji značaj je povećan u ekonomiji i društvu, kao što su oblast 21 „Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka“ i oblast 26 „Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda“. Obuhvat oblasti 26 značajno se razlikuje od oblasti 30 iz KD BiH „Proizvodnja kancelarijskih mašina i računara“, te tako omogućuju prikupljanje kvalitetnijih statističkih podataka o djelatnostima visoke tehnologije. Ostale nove oblasti, kao što su oblast 11 „Proizvodnja pića“ i oblast 31 „Proizvodnja namještaja“ nastale su podjelom postojećih oblasti i podizanjem njihovih komponenti s nivoa grane na nivo oblasti.

111. Većina preostalih oblasti u području C „Prerađivačka industrija“ ostala je nepromijenjena, osim oblasti 22 KD BiH „Izdavačka djelatnost, štampanje i umnožavanje (reprodukcija) snimljenih zapisa“ i 37 „Reciklaža“, čiji su značajni dijelovi premješteni u druga područja.

112. Popravak i instaliranje mašina i opreme, koji su se ranije razvrstavali u proizvodnju odgovarajuće vrste opreme, sada su izdvojeni u oblast 33 „Popravak i instaliranje mašina i opreme“. Sve specijalizirane djelatnosti popravka se sada mogu odvojeno razvrstati u KD BiH 2010, iako na najvišem nivou agregacije ne postoji posebno područje za „Popravak“.

113. Uvedeno je novo područje E „Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša“, koje uključuje djelatnosti sanacije okoliša iz oblasti 90 u KD BiH, djelatnosti sakupljanja i distribucije vode iz oblasti 41 u KD BiH i djelatnosti reciklaže materijala koje velikim dijelom odgovaraju oblasti 37 iz KD BiH. Ovo područje sada grupira

djelatnosti koje imaju zajednički interes i zasniva se na stvarnoj organizaciji ovih djelatnosti u mnogim zemaljama. Detaljnost kategorija ovih djelatnosti značajno je povećana.

114. U KD BiH 2010 uveden je koncept „specijaliziranih građevinskih djelatnosti“ koji je zamijenio strukturu oblasti iz prethodne verzije, koja se uglavnom zasnivala na stepenu građevinskog procesa.
115. Popravak predmeta za domaćinstvo uklonjen je iz područja „G“ KD BiH „Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravak motornih vozila i motocikala“. Radi održavanja usporedivosti i kontinuiteta s prethodnom verzijom klasifikacije napravljen je izuzetak za razvrstavanje djelatnosti trgovine i popravka motornih vozila i motocikala u oblasti 45 KD BiH 2010 (što odgovara oblasti 50 KD BiH).
116. Povećao se nivo detaljnosti u području I „Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane“ kako bi se prikazala različita priroda i specijalizacija djelatnosti koje se obavljaju unutar ovoga područja.
117. Uvedeno je novo područje J „Informacije i komunikacije“ koje kombinira djelatnosti koje uključuju proizvodnju i distribuciju informacija i kulturnih proizvoda, pružanje usluga prijenosa ili distribucije tih proizvoda, kao i prijenos podataka i ostale oblike komunikacija, djelatnosti informacijske tehnologije, obradu podataka i ostale informacijske uslužne djelatnosti. Glavne komponente ovog područja su izdavačke djelatnosti, uključujući izdavanje softvera (oblast 59), proizvodnja filmova i djelatnosti snimanja zvučnih zapisa (oblast 59), emitiranje radijskog i televizijskog programa (oblast 60), telekomunikacijske djelatnosti (oblast 61) i djelatnosti informacijske tehnologije (oblast 62) te ostale informacijske uslužne djelatnosti (oblast 63). Te su djelatnosti bile uključene u četiri područja KD BiH: područje D „Prerađivačka industrija“, područje I „Promet, skladištenje i komunikacije“, područje K „Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne djelatnosti“ i područje O „Ostale javne komunalne, društvene, i lične uslužne djelatnosti“ te iz tog razloga imaju veliki utjecaj na usporedivost s prethodnom verzijom klasifikacije. Međutim, ovaj novi način postupanja s djelatnostima iz područja „Informacije i komunikacije“, koji se zasniva na karakteru djelatnosti koje se obavljaju, osigurava puno konzistentniji pristup nego u prethodnoj verziji klasifikacije.
118. Unutar područja K „Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja“ uvedena su dva razreda koja nadilaze tradicionalni okvir klasifikacije djelatnosti kod obuhvata ekonomske proizvodnje, a to su razredi 64.20 „Djelatnosti finansijskih holding-društava“ i 64.30 „Trustovi, fondovi i slični finansijski subjekti“.
119. Područje „K“ iz KD BiH koje je obuhvatalo „Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne djelatnosti“ sada je u KD BiH 2010 podijeljeno u tri područja. „Poslovanje nekretninama“ je sada samostalno područje (područje L) zbog veličine i važnosti u Sistemu nacionalnih računa. Preostale djelatnosti su podijeljene u područje M „Stručne, naučne i tehničke djelatnosti“, koje obuhvata djelatnosti koje zahtijevaju visoki stepen usavršavanja i pružaju korisnicima specijalizirana znanja i vještine te u područje N „Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti“, koje obuhvata djelatnosti koje pomažu opće poslovne operacije i nisu usmjerene na prijenos specijaliziranog znanja. Računalne i srodne djelatnosti (oblast 72 KD BiH) nisu više dio ovog područja. Djelatnosti popravka računara grupirane su zajedno s popravkom predmeta za domaćinstvo u području S, dok su djelatnosti izdavanja softvera i informacijske tehnologije grupirane u novo područje J.

120. Obuhvat područja P „Obrazovanje“ u KD BiH 2010 se promijenio i sada izričito uključuje specijalizirane usluge obrazovanja u području sporta, rekreacije i kulture, te također uključuje specijalizirane pomoćne uslužne djelatnosti u ovom području.
121. Detaljnije je raščlanjeno područje Q „Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite“, tako da u KD BiH 2010 postoje tri oblasti umjesto jedne, što je bio slučaj u ranijoj verziji klasifikacije. Nadalje, pažnja je usmjerena samo na djelatnosti zdravstvene zaštite ljudi čime je osigurano bolje sredstvo za mjerenje ovog važnog dijela ekonomije. To je rezultiralo uklanjanjem veterinarskih djelatnosti iz ovog područja, i one su smještene, kao posebna oblast, u područje M „Stručne, naučne i tehničke djelatnosti“.
122. Značajni dijelovi područja O iz KD BiH „Ostale javne komunalne, društvene i lične uslužne djelatnosti“ su premješteni u druga područja KD BiH 2010 i to u područje E „Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša“ i područje J „Informacije i komunikacije“. Preostale djelatnosti su grupirane u dva nova područja: „Umjetnost, zabava i rekreacija“ (područje R) i „Ostale uslužne djelatnosti“ (područje S). Kao rezultat promjene, djelatnosti kao što su kreativna umjetnost, djelatnost biblioteka te djelatnost kockarnica i kladionica su podignute na nivo oblasti. „Popravak računara te predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo“ je sada uključen u novo područje S „Ostale uslužne djelatnosti“.

Korespondentne tablice

123. Korespondentne tablice su važni alati za uspoređivanje statističkih podataka prikupljenih i predstavljenih pomoću različitih klasifikacija. One postaju potrebne kad se klasifikacija mijenja s vremenom, ili kada različiti ishodišni okviri ne dopuštaju da se određene klasifikacije direktnije povežu.
124. Korespondentne tablice između različitih verzija iste vrste klasifikacije su potreban alat i koriste se za opisivanje detaljnih promjena koje su se dogodile u procesu revizije.
125. Kako se klasifikacija ekonomskih djelatnosti koristi za prikupljanje, obradu i prezentaciju statističkih podataka u mnogim područjima, potrebno je korisnicima klasifikacije staviti na raspolaganje korespondentne tablice za poređenje nove KD BiH 2010 i njene prethodne verzije. Stoga su, u statističkim institucijama BiH pripremljene potpune i detaljne veze između KD BiH 2010 i KD BiH, i obratno. Korespondentne tablice su dostupne u papirnoj i elektronskoj verziji (<http://www.bhas.ba>, <http://www.fzs.ba/>, <http://www.rzs.rs.ba/>), ali nisu uključene u ovu publikaciju.
126. Veze između dvije klasifikacije uspostavljene su na najnižem hijerarhijskom nivou, što znači da su za svaki podrazred KD BiH navedeni svi razredi KD BiH 2010 sa kojima je teoretski veza moguća; na isti način i za svaki razred KD BiH 2010 navedeni su svi podrazredi KD BiH sa kojima je moguća veza.
127. Istovremenom izradom KD BiH 2010 i KPPD BiH 2010 uspostavljena je snažna veza između ove dvije klasifikacije. Definiranjem proizvoda u KPPD BiH 2010 u smislu CN, kad god je to moguće, uspostavljane se detaljne konverzijske tablice sa CN, CPC, ISIC i NACE.
128. Konverzijske tablice među svim evropskim i međunarodnim ekonomskim klasifikacijama raspoložive su samo u elektronskoj formi na stranici Eurostat RAMON (http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/index.cfm?targetUrl=DSP_PUB_WELC) ili na web stranici Statističkog odjela Ujedinjenih naroda (<http://unstat.un.org/unsd/class>).